

မဟာစည်နာယက
အဂ္ဂမဟာကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ
အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု

သဒ္ဓမ္မရံသီရိပ်သာဆရာတော်

အရှင်ကုဏ္ဍလာဘိဝံသ

ရေးသားစီရင်သော

သိကောင်းစရာ
ဓမ္မပဒေသာ
အတွဲ (၈)

ဒုတိယအကြိမ်

သာသနာ-၂၅၂၂

ကောဇာ-၁၃၇၀

ခရစ်-၂၀၀၉

သဒ္ဓမ္မရံသီရိပ်သာဆရာတော် ရေးသားစီရင်သော သိကောင်းစရာဓမ္မပဒေသာ (အတွဲ-၈)

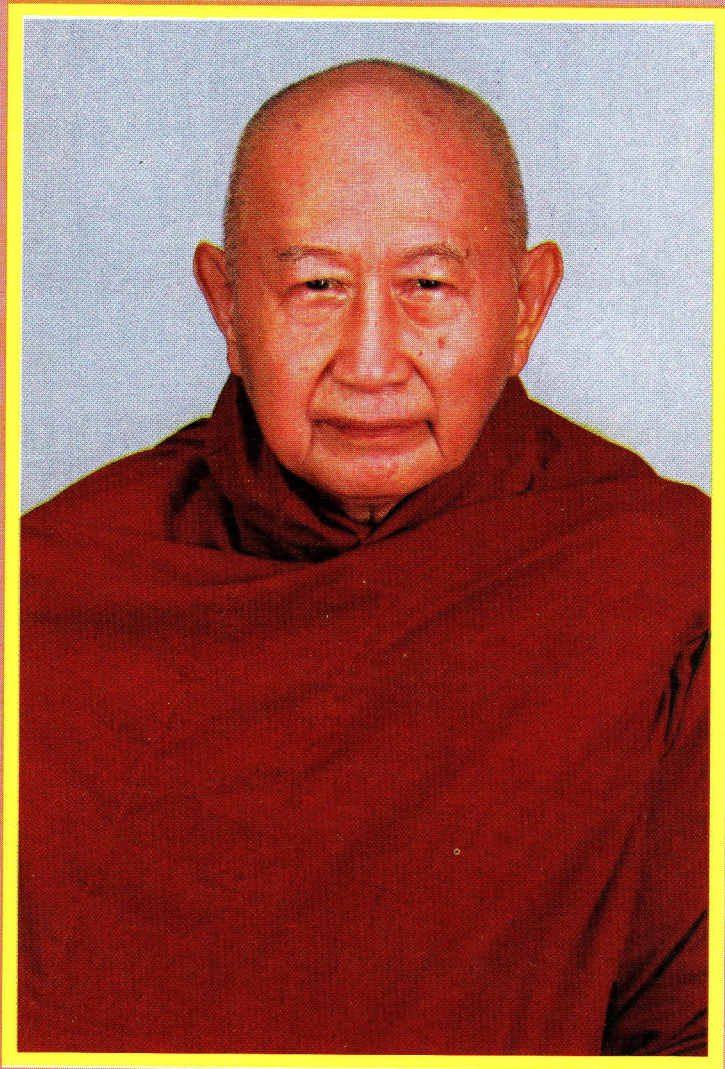
ဤစာအုပ်မှာ သိကောင်းစရာ

ဆောင်ပုဒ်များ

- ❖ ပွားသိပယ်ဆိုက်၊ ဖြစ်ခိုက်ရှုပါ၊ ဤလေးဖြာ၊ မှန်စွာသိရမည်။
- ❖ ပညတ်အာရုံ၊ မြဲနေပုံ၊ ရှုတုံ သမထမည်။
- ❖ ပရမတ်အာရုံ၊ မမြဲပုံ၊ ရှုတုံ ဝိပဿမည်။
- ❖ ဒါနအရာ၊ ဝမ်းမြောက်တာ၊ မှန်စွာ မိက ဖြစ်ပေသည်။
- ❖ ဝိပဿနာမှာ၊ ဥပေက္ခာ၊ မှန်စွာ မိက ဖြစ်ပေသည်။
- ❖ လောဘဝင်လာ၊ အသုဘာ၊ ပွားကာ ပယ်ရမည်။
- ❖ ဒေါသဝင်လာ၊ မြတ်မေတ္တာ၊ ပွားကာ ပယ်ရမည်။
- ❖ မောဟဝင်လာ၊ မရဏာ၊ ပွားကာ ပယ်ရမည်။
- ❖ ကိုယ်အမူအရာ၊ ဖြစ်တိုင်းမှာ၊ မှန်စွာ သိရမည်။
- ❖ ကောင်းဆိုးလတ်ပါ၊ ဝေဒနာ၊ ပေါ်တာ သိရမည်။
- ❖ စိတ်အမူအရာ၊ ဖြစ်တိုင်းမှာ၊ မှန်စွာ သိရမည်။
- ❖ သဘောတရား၊ ထင်ပေါ်ငြား၊ ပိုင်းခြား သိရမည်။
- ❖ လက္ခဏာစစ်တွင်၊ တစ်ခုမြင်၊ အကုန်ပင် သိတော့သည်။

ဤဆောင်ပုဒ်များနှင့် အလားတူ သိကောင်းစရာများကို
ထည့်သွင်းဖော်ပြထားပါသည်။

သဒ္ဓမ္မရံသီရိပိသာပဓာနနာယကဆရာတော်
အဂ္ဂမဟာကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ
သဒ္ဓန္တကုဏ္ဍလာဘိဝံသ

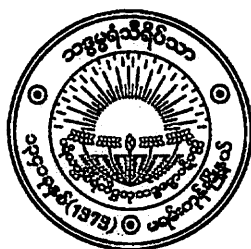
မဟာစည်နာယက
အဂ္ဂမဟာကမ္မတ္တနာစရိယ
အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု

သဒ္ဓမ္မရံသီရိပိသာဆရာတော်

အရှင်ကုဏ္ဍလာဘိဝံသ

ရေးသားစီရင်သော

သိကောင်းစရာ
ဓမ္မပဒေသာ
အတွဲ (၈)

သုတိယအကြိမ်

သာသနာ-၂၅၅၂

ကောဇာ-၁၃၇၀

ခရစ်-၂၀၀၉

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

ဘာသာရေးဆိုင်ရာစာမူနှင့်ပြုချက်အမှတ်

၃၂၀၀၁၀၀၁၀၉

ဗျက်နှာစုံစွန့်ပြုချက်အမှတ်

၃၂၀၀၆၀၀၁၀၉

ပုံနှိပ်ခြင်း

ဒုတိယအကြိမ်

အုပ်စု - ၃၀၀၀

တန်ဖိုး -

ပုံနှိပ်ပြီးသည့်လ

ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၀၉-ခုနှစ်၊

ဗျက်နှာစုံနှင့် အတွင်းပုံနှိပ်သူ

ဦးသိန်းထွန်း (ဇေယျာ)

သိန်းထွန်းအေဘီအက်၊ ၅၀/၅၂၊ ဒဂုံသီရိလမ်း

ကျောက်မြောင်း၊ တာမွေမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဖုန်း - ၀၁-၅၄၂၀၅၆

ထုတ်ဝေသူ

ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီး တင်အောင်(လေ-အငြိမ်းစား)။ (၀၃၃၆၆)

သဒ္ဓမ္မံရံသီစာပေ၊ အမှတ်-၇၊ ဇေယျာဓေမာလမ်း၊

မရမ်းကုန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့မှ ထုတ်ဝေသည်။

ဖုန်း - ၀၁-၆၆၁၅၉၇ ၊ ၆၅၀၅၇၆

နိဒါန်း

ယခု ဖတ်ရှုကြရမည့် စာအုပ်သည် လစဉ်ထုတ်ဝေလျက်ရှိသော မြတ်မင်္ဂလာစာစောင်နှင့် မြစ်မခစာစောင်တို့၌ သဒ္ဓမ္မရုံသီရိပိသာ ဆရာတော် ဘုရား ဓမ္မလက်ဆောင်အဖြစ်ဖြင့် ရေးသားချီးမြှင့်ခဲ့သော ဆောင်းပါးများကို ပြန်လည်စုပေါင်းကာ ထုတ်ဝေလိုက်သော အဋ္ဌမတွဲ စာအုပ် ဖြစ်ပါသည်။

သဒ္ဓမ္မရုံသီရိပိသာ ဆရာတော်ဘုရား ရေးသားတော်မူခဲ့သော တရား ဆောင်းပါးများကို မဖတ်ရှုရသေးသော စာဖတ်ပရိသတ်များ ဖတ်ရှုနိုင် ရန်နှင့် ဖတ်ရှုပြီးကြသော စာဖတ်ပရိသတ်များလည်း ပြန်လည်လေ့လာ ကြည့်ရှုနိုင်ကြရန်အတွက် တရားဆောင်းပါးပေါင်း သုံးဆယ့်ငါးပုဒ်ကို စုပေါင်း၍ ဤ အဋ္ဌမတွဲစာအုပ်ကို ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူအပ်သော တရားတော်တို့သည် ပိဋကတ်သုံးပုံ၊ နိကာယ်ငါးရပ်၊ ဓမ္မက္ခန္ဓာရှစ်သောင်းလေးထောင် ဟူ၍ များပြားလှပေသည်။ ထိုတရားတော်တို့ကို လူ့ဘောင်၊ လူ့လောက၌ နေထိုင်ကြကုန်သောပုဂ္ဂိုလ်များ ပြည့်စုံအောင် သင်ယူလေ့လာနိုင်ဖို့ရာ မလွယ်ကူကြပေ။ ခဲယဉ်းလှပေသည်။ ဤကဲ့သို့ သင်ယူလေ့လာနိုင်ဖို့ရာ ခဲယဉ်းကြသော ပိဋကတ်သုံးပုံ၊ နိကာယ်ငါးရပ် တရားတော်တို့မှ မှတ်သားဖွယ်ရာများကို ရှာဖွေထုတ်နုတ်၍ ဤစာအုပ်၌ ရေးသားဖော် ပြထားပါသည်။

ဤစာအုပ်ကို ကျေးဇူးတော်ရှင် သဒ္ဓမ္မရုံသီရိပိသာဆရာတော်ဘုရား က “သိကောင်းစရာ ဓမ္မပဒေသာ” ဟူ၍ အမည်ပေးထားပါသည်။ ပဒေသာဟူသောအမည်သည် ကပ္ပရက္ခ ဟူသော ပါဠိမှ ပေါက်ပွား ဆင်းသက်လာသောအမည် ဖြစ်ပေသည်။

ရှေးအခါက ဘုန်းကံကြီးမားသူများအတွက် “ကပ္ပရက္ခ” ဟု ခေါ်သော ပဒေသာပင်များ မြေမှ ထွက်ပေါ်လာကြပေသည်။ ယင်းပဒေသာ ပင်များမှ အဝတ်အထည်နှင့် စားဖွယ် သောက်ဖွယ် စသည်များကို အလိုရှိတိုင်း ဆွတ်ခူးသုံးစွဲနိုင်ကြသကဲ့သို့ ဤ “သိကောင်းစရာ ဓမ္မ ပဒေသာ” အဋ္ဌမတွဲစာအုပ်၌လည်း “မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူခဲ့ သော ပိဋကတ်တရားတော်များမှ သိကောင်းစရာ အနှစ်သာရတို့ကို

နိဒါန်း

စာဖတ်သူပရိသတ်များ ဆွတ်ခူးထုတ်ယူနိုင်ကြလိမ့်မည်” ဟု ဆိုလိုရင်း အဓိပ္ပာယ် ဖြစ်ပေသည်။

ဤ “သိကောင်းစရာ ဓမ္မပဒေသာ” အဋ္ဌမတွဲစာအုပ်မှ ဆွတ်ခူး ထုတ်ယူနိုင်သော အနှစ်သာရများမှာ-

(၁) လောကီဘက်ကလည်း ပါဠိတော်၊ အဋ္ဌကထာများမှ လာရှိသော လူမှုရေး၊ စားသောက်နေထိုင်ရေး၊ ကျန်းမာသက်ရှည်ရေး စသည့် အနှစ်သာရများကို ဆွတ်ခူးထုတ်ယူနိုင်ကြမည် ဖြစ်ပေသည်။

(၂) လောကုတ္တရာ ဘက်ကလည်း ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာများမှ လာရှိသော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ သိထားကြရမည့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ အခြေခံတရားတော်များ၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ အဆုံးအမသာသနာတော်ကြီး အရှည်တည်တံ့ပြန့်ပွားအောင် ပြည်ပသာသနာအတွက် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် မှတ်တမ်းဒေသနာများကိုလည်း ဆွတ်ခူးထုတ်ယူနိုင်ကြမည် ဖြစ်ပေသည်။

ဤ “သိကောင်းစရာ ဓမ္မပဒေသာ” အဋ္ဌမတွဲစာအုပ်မှ ထုတ်နုတ်၍ ဟောကြားလိုကြသော တရားဟော တရားပြ ဆရာတော် သံဃာတော်များ အတွက်လည်း လွယ်ကူစွာ လေ့လာနိုင်ဖို့ရာ ပါဠိတော်၊ အဋ္ဌကထာများ၏ စာမျက်နှာနံပါတ်တို့ကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားပါသည်။

ပါဠိတော်၊ အဋ္ဌကထာများမှ လာရှိသော တရားတော်များ၏ အနှစ်သာရများကို ထုတ်ယူကာ ထည့်သွင်းဖော်ပြထားသော ဤ “သိကောင်းစရာ ဓမ္မပဒေသာ” အဋ္ဌမတွဲစာအုပ်ကို ကြည့်ရှုလေ့လာကြသူ၊ ဟောပြောပြသကြသူ၊ လိုက်နာကျင့်ကြံကြသူ အမျိုးကောင်းသား၊ အမျိုးကောင်းသမီးတို့သည် မိမိတို့အလိုရှိအပ် တောင့်တအပ်သည့် လောကီလောကုတ္တရာ နှစ်ဖြာသော ကောင်းကျိုးချမ်းသာများကို ခံစားရရှိနိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

အရှင်ဥက္ကံသ (ဓမ္မာစရိယ)

ဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်၊

ကျိုက်ဝိုင်း၊ သမိုင်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

မာတိကာ

၁။ စင်ကာပူတရားစခန်းမှ မေးကြ ဖြေပေးရ	၁
၂။ ဓာတ်ခံအားလျော်စွာ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ မြင်ကြပါ	၅
၃။ ကုန်သည်အမျိုးအစား သိပ္ပယ်များ	၁၀
၄။ ဓာတ်ခံအားလျော်စွာ သတိပဋ္ဌာန်ပွားများရာ	၁၃
၅။ ကောင်းဆိုးနှစ်တန် ကြောင်းကျိုးမှန်	၂၀
၆။ ပူဇော်တတ်သူ ဘုရားသုံးဆူ	၂၆
၇။ ဘလူးမောင်းတိန်းမှာ ပန္နက်ချရာ သိကောင်းစရာ	၃၂
၈။ ကြောင်းကျိုးအမှန် သိဖို့ရန်	၃၈
၉။ ရှုမှတ်ချက်တိုင်းမှာ သစ္စာသိခြင်းကိစ္စ ပြီးမြောက်ပါ	၄၂
၁၀။ သမထနှင့်ဝိပဿနာ ထူးခြားပုံမှာ သိကောင်းစရာ	၄၈
၁၁။ ကူချင်းဒကာမှာ ဝိပဿနာကျိုးသုံးဖြာ	၅၃
၁၂။ လင်းဘောက်စ်ဖီးလ်မေးသမျှ ဖြေပေးရ	၅၇
၁၃။ ဆေးကုတတ်ပါက ကုသိုလ် (၅) မျိုးရ	၆၂
၁၄။ ဗန်ကောက်တရားစခန်းသိမ်းမှ တတိယမေးကြ ဖြေပေးရ	၆၆
၁၅။ ဗန်ကောက်တရားစခန်းသိမ်းမှ ဒုတိယမေးကြ ဖြေပေးရ	၇၂
၁၆။ ဗန်ကောက်တရားစခန်းသိမ်းမှ မေးကြ ဖြေပေးရ	၇၆
၁၇။ ဗန်ကောက်တရားစခန်းမှ မေးကြ ဖြေပေးရ	၈၀
၁၈။ ဘလူးမောင်းတိန်းရိပ်သာမှ မေးကြ ဖြေပေးရ	၈၅

၁၉။	ဩစတြေးလျတရားစခန်းမှ မေးကြ ဖြေပေးရ	၈၉
၂၀။	ဒါနပြုပြီးသောအခါ ဝိဿပနာရှုကြည့်ပါ	၉၅
၂၁။	ကားမောင်းတတ်ပါက ကုသိုလ်(၂)မျိုးရ	၉၉
၂၂။	ကိုယ်ပြစ်ရှုကာ ပြုပြင်တာ မှန်စွာပညာရှိ	၁၀၂
၂၃။	ဘုရားတစ်ခါရှိခိုး ကုသိုလ်ငါးမျိုး	၁၀၆
၂၄။	သိကောင်းစရာ ဩဝါဒကထာ	၁၁၀
၂၅။	နယ်သာလင်တရားစခန်းမှ မေးကြ ဖြေပေးရ	၁၁၅
၂၆။	ဂျာမဏီမှ မေးကြ ဖြေပေးရ	၁၂၁
၂၇။	အီတလီမှ မေးကြ ဖြေပေးရ	၁၂၆
၂၈။	အကြောင်းအကျိုးသိက စုဋ္ဌသောတာပန်ဖြစ်ကြ	၁၃၂
၂၉။	ဂျာမဏီမှာ ဟောကြားခဲ့ပါ သိကောင်းစရာ	၁၃၇
၃၀။	ကနေဒါတရားစခန်းမှ မေးကြ ဖြေပေးရ	၁၄၂
၃၁။	အီတလီ-ကရိမိုလီနိုတရားစခန်းမှ မေးကြ ဖြေဆိုရ	၁၄၇
၃၂။	မိမိသည်သာ မိမိ၏အားကိုးရာ	၁၅၂
၃၃။	ဘဝဒုက္ခမှ လွတ်မြောက်လိုသူ အမေရိကန်၌နေသူ	၁၅၇
၃၄။	အနိစ္စဒုက္ခသိလျက် အနတ္တအသိခက်	၁၆၄
၃၅။	လေလာ လျှောက်ထားရာ သိကောင်းစရာ	၁၇၀

စင်ကာပူတရားစခန်းမှ မေးကြ ပြေပေးရ

စင်ကာပူတရားစခန်းဖြစ်မြောက်ရေးအဖွဲ့မှ ဒေါက်တာ ခင်ခင်ဝင်းနှင့် ဓမ္မမိတ်ဆွေအပေါင်းအဖော်တို့က တရားဟောတရားပြ ပင့်လျှောက်ကြ သဖြင့် ဆရာတော်နှင့် ဒေါက်တာမောင်မောင်မိုးတို့သည် ၁၃၅၉ ခုနှစ်၊ တပေါင်းလဆုတ် (၁၄) ရက်နေ့ (၂၆-၃-၉၈) ကြာသပတေးနေ့ နံနက် (၈) နာရီထွက်သည့် လေယာဉ်ဖြင့် ရန်ကုန်မှ စင်ကာပူသို့ ကြွလာ ခဲ့ကြပါသည်။ စင်ကာပူလေဆိပ်သို့ နံနက် (၁၀) နာရီ (၅၀) မိနစ် မြန်မာစံတော်ချိန်၊ စင်ကာပူစံတော်ချိန် (၁၂) နာရီ (၁၅)မိနစ် ရောက်ခဲ့ ကြပါသည်။

၁၃၅၉ ခုနှစ်၊ တပေါင်းလကွယ်၊ (၂၇-၃-၉၈) သောကြာနေ့မှ စ၍ စင်ကာပူနိုင်ငံရှိ အမှတ် (၉) (JLN-NIPAH) ဂျလန်နီပ၊ (PALE LAI BUDDHIST TEMPLE) ပါလ်လီလိုင် ဗုဒ္ဓဘာသာဘုရားကျောင်း ၌ တရားဟောတရားပြ ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ နံနက် ၇ နာရီခွဲမှ ၉- နာရီအထိ၊ ညနေ ၃ နာရီမှ ၄ နာရီအထိ ယောဂီများကို တရားစစ်ပေး ရပါသည်။ ယောဂီများက သူတို့သိလိုရာများကို မေးလျှောက်ကြပါသည်။

အသက် (၄၈) နှစ်ရှိသူ ကာမာလာမူဂူဇေး (ခေါ်) စင်ကာပူအမျိုး သမီးယောဂီက လျှောက်ထားသည်မှာ သူ ဝိပဿနာတရား အားထုတ် ခဲ့သည်မှာ (၂) နှစ် ရှိသွားပြီဖြစ်ပါသည်။ (၃) လ၊ (၆) လ စသည်ဖြင့် ရိပ်သာများသို့ဝင်ရောက်၍ အားထုတ်ခဲ့ဖူးပါသည်။ ဖြစ်တာ၊ ပျက်တာ များကို အသင့်အတင့်တွေ့သိခဲ့ရပါသည်။ သို့ပါသော်လည်း တရားတွေ

ရှေ့သို့တက်တာ နှေးနေပါသည်။ တရားတွေ မြန်မြန်တက်ချင်ပါသည်။ ဘယ်လိုရှုမှတ်ရပါမလဲဟု လျှောက်ထားပါသည်။

တရားတွေ ရှေ့သို့မြန်မြန်တက်ဖို့ရာမှာ အမှတ်တွေ ဆက်စပ်အောင် ရှုမှတ်ရမည်ဖြစ်ပေသည်။ ထိုင်မှတ်သည့်အမှတ်နှင့် စင်္ကြံလျှောက်သည့် အမှတ်၊ စင်္ကြံ လျှောက်သည့်အမှတ်နှင့် အထွေထွေအသေးစိတ်အမှတ် တို့ကို ဆက်စပ်အောင် ရှုမှတ်ရမည်ဖြစ်ပေသည်။ မြင်တာ၊ ကြားတာများ ကိုလည်း မြင်ကာမျှမထွ၊ ကြားကာမျှမထွတို့၌ တည်အောင် ရှုမှတ်ရမည် ဖြစ်ပေသည်။ ဤကဲ့သို့ အမှတ်တွေ ဆက်စပ်အောင် ရှုမှတ်နိုင်ပါက တရားတွေ ရှေ့သို့တက်သွားနိုင်မည် ဖြစ်ပေသည်ဟု ဖြေကြားပေးခဲ့ရပါ သည်။

ထို့နောက် ဧပြီလ (၂) ရက်နေ့ တရားစစ်သောအခါ လျှောက် ထားပြန်သည်မှာ ရှုမှတ်နေသောအခါ ခန္ဓာကိုယ်တွင်း၌ ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားတို့၏ ဆက်စပ်ပြီး မပြတ်ဖြစ်နေတာကို တွေ့မြင်ရပါသည်။ ဤကဲ့သို့ ဆက်စပ်ပြီး မပြတ်ဖြစ်နေတာ ဘာကြောင့်ဖြစ်နေတာပါလဲဟု လျှောက်ထားပါသည်။

ဤခန္ဓာကိုယ်အတွင်း၌ ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားတို့၏ ဆက်စပ်ပြီး မပြတ်ဖြစ်နေခြင်းသည် ကံကြောင့်၊ စိတ်ကြောင့်၊ ဥတုကြောင့်၊ အာဟာရ တို့ကြောင့် ဆက်စပ်ပြီး မပြတ်ဖြစ်နေခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

မိမိတို့၏ ရှေးအတိတ်ဘဝများက ပြုခဲ့ကြသည့် ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်ကံနှင့် ယခုဘဝမှာ ပြုလုပ်ကြသည့် ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်ကံ တို့ကြောင့်လည်း ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားတို့သည် ဆက်စပ်ပြီး မပြတ် ဖြစ်နေကြရပေသည်။

မိမိတို့၏ ကုသိုလ်စိတ်၊ အကုသိုလ်စိတ်တို့ကြောင့်လည်း ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားတို့သည် ဆက်စပ်ပြီး မပြတ်ဖြစ်နေကြရပေသည်။

မိမိတို့နေ့စဉ်ထိတွေ့နေကြရသည့် အအေးဓာတ်၊ အပူဓာတ်ဟူသော ဥတုများကြောင့်လည်း ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားတို့သည် ဆက်စပ်ပြီးမပြတ် ဖြစ်နေကြရပေသည်။

မိမိတို့နေ့စဉ်မှီဝဲသုံးဆောင်နေကြရသည့် စားသောက်ဖွယ် အာဟာရတို့ကြောင့်လည်း ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားတို့သည် ဆက်စပ် ပြီး မပြတ်ဖြစ်နေကြရပေသည်ဟု ဖြေကြားပေးခဲ့ရပါသည်။

ခရစ်စတယ်ဆင်း အမည်ရှိသူ အသက် (၃၉) နှစ်ရှိ စင်ကာပူ အမျိုးသမီးယောဂီက တရားစစ်ရာတွင် လျှောက်ထားသည့်မှာ ၁၉၉၃-ခုနှစ်မှစ၍ မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးညွှန်ပြသောနည်းဖြင့် ဝိပဿနာ တရားအားထုတ်ခဲ့ပါသည်။ မြန်မာပြည်မှာ နှစ်လဆက်တိုက်အားထုတ် ခဲ့ပါသည်။ မဟာစည်တရားရှုမှတ်နည်းသည် တရားရနိုင်သည့်နည်း ဖြစ်သည်ဟု အကြွင်းမဲ့ ယုံကြည်ခဲ့ပါသည်။

သို့ပါသော်လည်း သူ ဝိပဿနာတရား ကြိုးစားအားထုတ်သည့် အခါမှာ တရားသဘောများကို ထူးထူးခြားခြားမတွေ့ရပါ။ စိတ်ပျံ့လွင့် ခြင်း၊ စိတ်ထွက်ခြင်းများ အလွန်များခဲ့ပါသည်။ ဝိပဿနာတရား အားထုတ်မှ စိတ်ဆိုးခြင်း၊ စိတ်တိုခြင်းများဖြစ်တာ ပို၍များလာပါသည်။ သူ့မှာ တရားရနိုင်သည့် ပါရမီမရှိလို့ ဖြစ်နေတာပါလားဟု လျှောက် ကားပါသည်။

တရားသဘောများကို ထူးထူးခြားခြားမတွေ့ရဘဲ စိတ်ပျံ့လွင့်ခြင်း၊ စိတ်ထွက်ခြင်းတို့ များနေခြင်းသည် သမာဓိဉာဏ်များ အားနည်းနေသေး ၍ စိတ်ပျံ့လွင့်ခြင်း၊ စိတ်ထွက်ခြင်းတို့ များနေခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ သမာဓိဉာဏ်များ အားပြည့်လာသောအခါ စိတ်ပျံ့လွင့်ခြင်း၊ စိတ်ထွက် ခြင်းများ နည်းပါးပျောက်ကင်းသွားကြမည် ဖြစ်ပေသည်။

ဝိပဿနာတရားအားထုတ်မှ စိတ်ဆိုးခြင်း၊ စိတ်တိုခြင်းများ ပို၍ ဖြစ်လာခြင်းသည် ယောဂီ ခရစ်စတယ်ဆင်းမှာ အတိတ်ဘဝများက စိတ်ဆိုးခြင်း၊ စိတ်တိုခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သည့် ဒေါသဓာတ်ခံပါလာ ခဲ့လို့ ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဝိပဿနာတရားအားထုတ်လိုက်သော

အခါ အာရုံအမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် ဖုံးအုပ်ထား၍ မြုပ်နေ၊ ၎င်းသော စိတ် ဆိုးခြင်း၊ စိတ်တိုခြင်းဟူသော ဒေါသ၏အစွမ်းများ ထင်ရှားလာခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ဥပမာ-ရောဂါရှင်များ ဆေးစားလိုက်သောအခါ ဆေးနှင့် ရောဂါ တွေ့သွားသည်ဖြစ်၍ ဆေးကြောင့်ရောဂါများ ကြွတက်လာသကဲ့ သို့ ဖြစ်ပေသည်။

ယောဂီခရစ်စတယ်ဆင်းမှာ တရားမရနိုင်သော ပါရမီမရှိခဲ့လိုလည်း မဟုတ်ပေ။ ပါရမီရှိလို့သာ မြတ်စွာဘုရားပွင့်တော်မူလာသော သာသနာ တော်ကြီးနှင့် တွေ့ကြုံနေရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ပါရမီရှိလို့သာ ဆရာ သမားကောင်းများနှင့် တွေ့ရပြီး နည်းမှန်၊ လမ်းမှန် သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာတရားကို အားထုတ်နေရခြင်း ဖြစ်ပေသည်ဟု ဖြေကြား ပေးခဲ့ရပါသည်။

ထို့အပြင် ယောဂီခရစ်စတယ်ဆင်းက လျှောက်ထားပြန်သည်မှာ ရိပ်သာများ၌ တရားအားထုတ်နေစဉ်တွင် စိတ်ထွက်ခြင်း၊ စိတ်ဆိုးခြင်း များကို အသင့်အတင့် ရှုမှတ်၍ရခဲ့ပါသော်လည်း အိမ်ပြန်ရောက်လာ၍ မိသားစုများနှင့် ပြန်တွေ့ရသည့်အခါ စိတ်ဆိုးခြင်း၊ စိတ်တိုခြင်းများကို ရှုမှတ်၍မရသောကြောင့် စိတ်ဆင်းရဲခြင်းများ ဖြစ်ရပါသည်။ မိသားစု များကို အပြီးတိုင်စွန့်ခွာပြီး တရားကိုအပြတ်အားထုတ်ရပါမလားဟု လျှောက်ထားပြန်ပါသည်။

မိသားစုများကို အပြီးတိုင်စွန့်ခွာဖို့ မလိုအပ်ပါ။ ရသမျှအချိန် များကိုယူ၍ တစ်လ၊ နှစ်လ စသည်ဖြင့် ဝိပဿနာတရားကိုအားထုတ် ပါက သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်သို့ ရောက်ရှိသွားနိုင်ပါသည်။ သင်္ခါရပေက္ခာ ဉာဏ်သို့ရောက်သွားသောအခါ မိသားစုများကြောင့် ဖြစ်လာသည့် စိတ် ဆင်းရဲခြင်းများကို အားလုံးသည်ခံနိုင်လိမ့်မည် ဖြစ်ပေသည်။ ချမ်းသာနှင့် ဆင်းရဲ၊ ကောင်းတာနှင့်ဆိုးတာအားလုံးတို့ကို သည်းခံနိုင်လိမ့်မည် ဖြစ် ပေသည်။ ချမ်းသာနှင့် ဆင်းရဲကို အညီအမျှရှုမှတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍ ချမ်း သာစွာနေရပါလိမ့်မည်ဟု ဖြေကြားပေးခဲ့ရပါသည်။

ဓာတ်ခံအားလျော်စွာ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ မြင်ကြပါ

ယခုခေတ်အခါသည် ဝိပဿနာတရား ထွန်းကားလာသောအခါ ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အချိန်ရသမျှ ဝိပဿနာတရားကို ပွားများအားထုတ်လျက် ရှိကြပေသည်။

ဤကဲ့သို့ ဝိပဿနာတရား ပွားများအားထုတ်ကြသောပုဂ္ဂိုလ်တို့ သည် မိမိတို့၏ရှေးအတိတ်ဘဝများက ပါလာကြသော ဓာတ်ခံအားလျော် စွာ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တတို့ကို ထင်ရှားစွာသိမြင်ကြရပေသည်။ တစ်ဦး နှင့်တစ်ဦး သိမြင်ပုံခြင်းမတူကြပေ။ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်များက အနိစ္စကို ပို၍သိမြင်ကြပေသည်။ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်များက ဒုက္ခကိုပို၍သိမြင်ကြပေ သည်။ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်များက အနတ္တကိုပို၍သိမြင်ကြပေသည်။

ဝိပဿနာတရား ရှုမှတ်ပွားများကြသော အချို့သောယောဂီတို့ သည် အနိစ္စကိုသာ ထင်ရှားစွာတွေ့သိကြရပေသည်။ ဒုက္ခနှင့် အနတ္တ တို့ကို ထင်ရှားစွာတွေ့သိခြင်း မရှိကြပေ။ အချို့သောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့ သည် ဒုက္ခကိုသာထင်ရှားစွာတွေ့သိကြရပေသည်။ အနိစ္စနှင့် အနတ္တတို့ကို ထင်ရှားစွာတွေ့သိခြင်း မရှိကြပေ။ အချို့သောယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အနတ္တကိုသာ ထင်ရှားစွာတွေ့သိကြရပေသည်။ အနိစ္စနှင့် ဒုက္ခတို့ကို ထင်ရှားစွာတွေ့သိခြင်း မရှိကြပေ။ ဤကဲ့သို့ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ သုံးပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါးကိုသာ ထင်ရှားစွာတွေ့သိရ၍ ကျန်နှစ်ပါးကို

၆

သိကောင်းစရာ ဓမ္မပဒေသာ

ထင်ရှားစွာ မတွေ့သိရသဖြင့် မိမိရှုမှတ်သည့်တရားသည် နည်းလမ်းမှန်မှ မှန်ပါရဲ့လားဟု ယုံမှားသံသယများ ဖြစ်လာတတ်ကြပေသည်။

ဤကဲ့သို့ ယုံမှားသံသယများဖြစ်နေခဲ့သော် တရားတွေရှေ့သို့ တက်တာ နှေးသွားတတ်ကြပေသည်။ တရားထူး တရားမြတ်များရတာလည်း နှေးသွားတတ်ကြပေသည်။ ထို့ကြောင့် ရှေးအတိတ်ဘဝများက ပါလာသောဓာတ်ခံအားလျော်စွာ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တတို့ကို တွေ့သိကြရပုံကို သိထားသင့်ကြပေသည်။ သိထားမှသာ ယုံမှားသံသယများကင်း၍ ရှေ့သို့ တရားတွေ မြန်မြန်တက်သွားနိုင်ကြမည် ဖြစ်ပေသည်။ တရားထူး တရားမြတ်များလည်း မြန်မြန်ရသွားနိုင်ကြမည် ဖြစ်ပေသည်။

ဓာတ်ခံ (၃) မျိုး

ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ကြသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မိမိတို့၏ ရှေးအတိတ် ဘဝများကပါလာကြသော ဓာတ်ခံအားဖြင့် (၃) မျိုး ကွဲပြားလျက်ရှိကြ ပေသည်။

၁။ အရာရာတွင် မလိုချင်၊ မတပ်မက်သည့် အလောဘဓာတ်ခံ ပါလာသောပုဂ္ဂိုလ်။

၂။ အရာရာတွင် စိတ်မဆိုး၊ အမျက်မထွက်တတ်သည့် အဒေါသဓာတ်ခံပါလာသောပုဂ္ဂိုလ်။

၃။ အရာရာတွင် မတွေ့မဝေ အမှန်ကိုသိတတ်သည့် အမောဟဓာတ်ခံပါလာသောပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍ (၃) မျိုး ကွဲပြားလျက်ရှိကြ ပေသည်။

(အဋ္ဌသာလိနီ-၁၇၃)

အလောဘဓာတ်ခံပါလာသောပုဂ္ဂိုလ်၊ အဒေါသဓာတ်ခံပါလာသောပုဂ္ဂိုလ်၊ အမောဟဓာတ်ခံပါလာသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဝိပဿနာတရား

ဓာတ်ခံအားလျော်စွာ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တမြင်ကြပါ ၇

ရှုမှတ်ပွားများခါစ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တတို့ကို မမြင်သေးမီမှာတော့ ထူးခြားမှုများ သိပ်မရှိကြသေးပေ။ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တတို့ကို သုံးသပ်၍သိသော သမ္မသနဉာဏ်သို့ ရောက်လာသောအခါ ထူးခြားမှုများ ရှိလာကြပေသည်။

သမ္မသနဉာဏ်သည် ဉာဏ်စဉ်အားဖြင့် (၃) နံပါတ်ဉာဏ်စဉ်ဖြစ်ပေသည်။ သမ္မသနဉာဏ်သို့ ရောက်ဖို့ရာမှာ နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ်နှင့် ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်သို့ ဖြစ်အောင်အားထုတ်ကြရပေသည်။ ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး ညွှန်ပြသောနည်းဖြင့် ဝိပဿနာတရား ရှုမှတ်ကြသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ထိုင်၍ရှုမှတ်သောအခါ ဝမ်းဗိုက်ဖောင်းတာ၊ ပိန်တာများကို အဓိကထား၍ ရှုမှတ်ကြရပေသည်။

နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ်

ရှုမှတ်ခါစ သမာဓိဉာဏ်များ မဖြစ်သေးမီမှာ မည်သို့မျှထူးခြားစွာ သိခြင်း မရှိကြပေ။ ဆက်ကာဆက်ကာရှုမှတ်၍ သမာဓိဉာဏ်များဖြစ်လာသောအခါ ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ်ဟု ရှုမှတ်လိုက်သည်ရှိသော် ဖောင်းတာ၊ ပိန်တာတို့က တခြား၊ မှတ်သိမှတ်သိလိုက်တာကတခြားဟူ၍ ကွဲပြား၍ သိလာကြပေသည်။

ဖောင်းတာ၊ ပိန်တာတို့က ဘာမှမသိတတ်သည့် ရုပ်တရား၊ မှတ်သိမှတ်သိလိုက်တာများက သိတတ်သည့် နာမ်တရားဟု နာမ်နှင့် ရုပ်ကို ကွဲပြားပိုင်းခြား၍ သိလာကြပေသည်။ ယင်းကဲ့သို့ ပိုင်းခြား၍ သိလာခြင်းသည် နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ်ဖြစ်လာခြင်းပင်ဖြစ်ပေသည်။

ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်

ဆက်ကာဆက်ကာရှုမှတ်၍ သမာဓိဉာဏ်များ တစ်ဆင့်ရင့်ကျက်ထက်သန်လာသောအခါ ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ်ဟု ရှုမှတ်နေရင်းပင်

ဖောင်းတာ၊ ပိန်တာတို့က ရှေ့ကပေါ်ပေါ်ပေးနေလို့ မှတ်သိစိတ်က နောက်မှ လိုက်၍လိုက်၍ မှတ်သိနေတာဖြစ်ပေသည်။ ဖောင်းတာ၊ ပိန်တာတို့က အကြောင်းတရား၊ မှတ်သိစိတ်က အကျိုးတရားဖြစ်သည်ဟု သိလာကြပေသည်။ ယင်းကဲ့သို့ အကြောင်းနှင့်အကျိုးကို သိလာခြင်းသည် ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ် ဖြစ်လာခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

သမ္မသနဉာဏ်

ဆက်ကာဆက်ကာရှုမှတ်၍ သမာဓိဉာဏ်များ တစ်ဆင့်ရင့်ကျက် ထက်သန်လာသောအခါ တရားထိုင်၍ မကြာသေးမီမှာပင် နာတာ၊ ကျင်တာ၊ ညောင်းညာကိုက်ခဲတာ စသည့် ဒုက္ခဝေဒနာများ ထင်ရှားစွာ ဖြစ်ပေါ်လာကြပေသည်။ ရှုမှတ်နေရင်းပင် ဤခန္ဓာကိုယ်ကြီးသည် ဒုက္ခတုံး၊ ဒုက္ခခဲကြီးပါလားဟု ဒုက္ခကိုသုံးသပ်၍ သိလာကြပေသည်။ ဤ နာတာ၊ ကျင်တာ၊ ညောင်းညာကိုက်ခဲတာ စသည့်ဒုက္ခဝေဒနာများသည်လည်း တစ်မျိုးပြီးတစ်မျိုး ပြောင်းလဲနေသောကြောင့် မမြဲခြင်းအနိစ္စဟု သုံးသပ်၍ သိလာကြပေသည်။

ဤနာကျင်ကိုက်ခဲခြင်းစသည့် ဒုက္ခဝေဒနာများနှင့် တွေ့ချင်၍ ဝိပဿနာတရား အားထုတ်တာမဟုတ်ပေ။ ချမ်းချမ်းသာသာနှင့် တရားတွေ မြန်မြန်တွေ့ချင်၊ တရားတွေ မြန်မြန်တက်ချင်၍ အားထုတ်တာဖြစ်ပေ သည်။ ဤခန္ဓာကိုယ်ကြီးသည် ကိုယ်ဖြစ်ချင်သည့်အတိုင်းမဖြစ်ပေ။ သူ့သဘောအတိုင်း သူဖြစ်နေပေသည်။ ကိုယ်အစိုးမရသည့် အနတ္တဖြစ် ပေသည်ဟု သုံးသပ်၍ သိလာကြပေသည်။

ထို အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ (၃) မျိုးတို့ကို သိကြရာတွင် ရှေးအတိတ်ဘဝများက အလောဘဓာတ်ခံပါလာသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့က နာကျင်ကိုက်ခဲခြင်းစသော ဒုက္ခဝေဒနာတို့၏ အမျိုးမျိုးပြောင်းလဲနေသည့် မမြဲခြင်းအနိစ္စကို သုံးသပ်ကာ ပို၍သိကြပေသည်။

ဓာတ်ခံအားလျော်စွာ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တမြင်ကြပါ ၉

ရှေးအတိတ်ဘဝများက အဒေါသဓာတ်ခံပါလာသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့က နာကျင်ကိုက်ခဲခြင်းစသော ဒုက္ခဝေဒနာများ၏ နှိပ်စက်ခြင်းဒုက္ခကို သုံးသပ်ကာ ပို၍သိကြပေသည်။

ရှေးအတိတ်ဘဝများက အမောဟဓာတ်ခံပါလာသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့က နာကျင်ကိုက်ခဲခြင်းစသော ဒုက္ခဝေဒနာများကို မည်ကဲ့သို့မျှ ကာကွယ်၍မရ၊ သူ့သဘောအတိုင်းဖြစ်နေသည့် အစိုးမရခြင်းအနတ္တကိုသုံးသပ်ကာ ပို၍သိကြပေသည်။

ဤကဲ့သို့ မိမိတို့၏ ရှေးအတိတ်ဘဝများက ပါလာကြသောဓာတ်ခံအားလျော်စွာ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တတို့ကို ထင်ရှားစွာတွေ့သိကြရပေသည်ဟု သိထားကြရသဖြင့် ယုံမှားသံသယများကင်း၍ တရားတွေ မြန်မြန်တက်သွားနိုင်ကြမည် ဖြစ်ပေသည်။ မိမိတို့၏ ပါရမီအားလျော်စွာ တရားထူး တရားမြတ်များကို မြန်မြန်ရရှိသွားနိုင်ကြမည် ဖြစ်ပေသည်။

သဒ္ဓမ္မရုံသီရိပဿာနရာတော်

ကုန်သည်အမျိုးအစား သိဖွယ်များ

လူ့ဘောင်လူ့လောက၌ နေထိုင်ကြသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအလုပ်တစ်ခုခုတော့ ရှိကြရပေသည်။ ကောင်းသောရောင်းဝယ်ကုန်သွယ်ခြင်း၊ ကောင်းသောလယ်ယာလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ခြင်း၊ ကောင်းသောအမှုထမ်းအရာထမ်းအလုပ်ကို လုပ်ခြင်း၊ ကောင်းသောအိမ်ရာတိုက်တာဆောက်လုပ်ခြင်း စသည်ဖြင့် အလုပ်အကိုင်တစ်ခုခုတော့ ရှိကြရပေသည်။

ထိုအလုပ်အကိုင် အမျိုးမျိုးတို့တွင် ကောင်းသောရောင်းဝယ်ကုန်သွယ်ခြင်းအလုပ်သည် ကောင်းသောအသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အလုပ်တစ်ခုပင်ဖြစ်ပေသည်။ နီတိကျမ်းဆရာများက ပစ္စည်းဥစ္စာများ ကြွယ်ဝချမ်းသာခြင်းကို အလိုရှိကြသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ရောင်းဝယ်ကုန်သွယ်ခြင်းကုန်သည်အလုပ်ကို လုပ်ကြရမည်ဟု ရေးသားဖွင့်ပြထားကြပါသည်။

ဤကဲ့သို့ ရေးသားဖွင့်ပြထားကြပါသော်လည်း ရောင်းဝယ်ကုန်သွယ်ခြင်းအလုပ်ကို လုပ်ကြသောကုန်သည်တိုင်း ပစ္စည်းဥစ္စာများ ကြွယ်ဝချမ်းသာကြသည်မဟုတ်ပေ။ မိမိတို့၏ ပစ္စည်းဓနစွမ်းအား၊ မိမိတို့၏ လုပ်ရည်ကိုင်ရည်လုံ့လဝီရိယစွမ်းအားနှင့် မိမိတို့၏ အတိတ်ဘဝများကပြုခဲ့ကြသော ဒါနကုသိုလ်ကောင်းမှုစွမ်းအားတို့ကို အကြောင်းပြု၍ အချို့အချို့သော ကုန်သည်များကသာ ပစ္စည်းဥစ္စာများ ကြွယ်ဝချမ်းသာကြပေသည်။ အချို့အချို့သော ကုန်သည်များမှာ မကြွယ်ဝ၊ မချမ်းသာကြဘဲ ဖြစ်ကြရပေသည်။

ထို့ကြောင့် ကုန်သည် (၄) မျိုးရှိသည့်အကြောင်း မြတ်စွာဘုရား
ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

၁။ ရောင်းဝယ်ကုန်သွယ်မှု မအောင်မြင်ဘဲ ပျက်စီးသွားသော
ကုန်သည်။

၂။ ကုန်သွယ်မှုလုပ်ငန်းများဖြစ်မြောက်ပါသော်လည်း ရည်မှန်း
သည့်အတိုင်း ပစ္စည်းဥစ္စာများမဖြစ်လာသောကုန်သည်။

၃။ ကုန်သွယ်မှုလုပ်ငန်းများဖြစ်မြောက်၍ ရည်မှန်းသည့်အတိုင်း
ပစ္စည်းဥစ္စာများဖြစ်လာသောကုန်သည်။

၄။ ကုန်သွယ်မှုလုပ်ငန်းများဖြစ်မြောက်၍ ရည်မှန်းသည်ထက်ပို၍
ပစ္စည်းဥစ္စာများ ကြွယ်ဝချမ်းသာသော ကုန်သည်ဟူ၍ (၄)
မျိုး ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

၁။ ရောင်းဝယ်ကုန်သွယ်မှုမအောင်မြင်ဘဲ ပျက်စီးသွားသော ကုန်
သည်တို့သည် ရှေးအတိတ်ဘဝများက ရဟန်းတော်များနှင့် အကျင့်သီလ
ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား လိုအပ်သောပစ္စည်းများကို အလှူခံပါဟု ဖိတ်ကြား
ထားပြီးလျှင် လုံးဝလှူဒါန်းခြင်း မရှိကြပေ။ ထို့ကြောင့် ထိုကုန်သည်တို့
သည် ကုန်သွယ်မှုလုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်ပါသော်လည်း မအောင်မြင်
ဘဲ ပျက်စီးသွားကြရပေသည်။

၂။ ကုန်သွယ်မှုလုပ်ငန်းများ ဖြစ်မြောက်ပါသော်လည်း ရည်မှန်း
သည့်အတိုင်း ပစ္စည်းဥစ္စာများ မဖြစ်လာကြသောကုန်သည်တို့သည်
ရှေးအတိတ်ဘဝများက ရဟန်းတော်များနှင့် အကျင့်သီလပြည့်စုံသော
ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အလိုရှိသောပစ္စည်းများကို အလှူခံပါဟု ဖိတ်ကြားထား
ပြီးလျှင် ရည်မှန်းသည့်အတိုင်း ပစ္စည်းများကို အပြည့်အစုံမလှူဒါန်းခဲ့
ကြပေ။ အချို့တစ်ဝက်သာ လှူဒါန်းခဲ့ကြပေသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုကုန်သည်
တို့သည် ကုန်သွယ်မှုလုပ်ငန်းများကို ကြိုးစား၍လုပ်ကိုင်ပါသော်လည်း
ရည်မှန်းသည့်အတိုင်း ပစ္စည်းဥစ္စာများကို မရရှိပါဘဲ ဖြစ်ကြရပေသည်။

၃။ ကုန်သွယ်မှုလုပ်ငန်းများကိုလုပ်ကိုင်၍ ရည်မှန်းသည့်အတိုင်း ပစ္စည်းဥစ္စာများဖြစ်လာကြသောကုန်သည်တို့သည် ရှေးအတိတ်ဘဝများက ရဟန်းတော်များနှင့် အကျင့်သီလပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အလိုရှိသောပစ္စည်းများကို အလှူခံပါဟု ဖိတ်ကြားထားပြီးလျှင် ရည်မှန်းသည့်အတိုင်း ပစ္စည်းများကို ပြည့်စုံစွာလှူဒါန်းခဲ့ကြပေသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုကုန်သည်တို့သည် ကုန်သွယ်မှုလုပ်ငန်းများကို လုပ်ကြရာ၌ ရည်မှန်းသည့်အတိုင်း ပစ္စည်းဥစ္စာများ ပေါများကြွယ်ဝချမ်းသာကြပေသည်။

၄။ ကုန်သွယ်မှုလုပ်ငန်းများ ဖြစ်မြောက်၍ ရည်မှန်းသည်ထက် ပိုကာ ပစ္စည်းဥစ္စာများ ပေါများကြွယ်ဝချမ်းသာသော ကုန်သည်တို့သည် ရှေးအတိတ်ဘဝများက ရဟန်းတော်များနှင့် အကျင့်သီလပြည့်စုံကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အလိုရှိသောပစ္စည်းများကို အလှူခံပါဟု ဖိတ်ကြားထားပြီးလျှင် ဖိတ်ကြားထားသည်ထက် ပစ္စည်းဥစ္စာများကို ပို၍လှူဒါန်းခဲ့ကြပေသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုကုန်သည်တို့သည် ကုန်သွယ်မှုလုပ်ငန်းများ လုပ်ကြရာ၌ ရည်မှန်းသည်ထက်ပို၍ ပစ္စည်းဥစ္စာများ ပေါများကြွယ်ဝချမ်းသာခြင်းကို ရရှိကြပေသည်ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

သို့ဖြစ်၍ ကုန်သည်တို့သည် ပေါများကြွယ်ဝချမ်းသာခြင်းအကြောင်း ဖြစ်သည့် ပစ္စည်းဓနစွမ်းအား၊ လုပ်ရည်ကိုင်ရည်လုံ့လဝီရိယစွမ်းအားတို့နှင့် ပြည့်စုံပြီးသည့်အပြင် အလှူဒါနစွမ်းအားကိုလည်း ပြည့်စုံအောင် ပေးကမ်းလှူဒါန်းကြရမည် ဖြစ်ပေသည်။

သဒ္ဓမ္မရံသီရိပိသာဆရာတော်

ဓာတ်ခံအားလျော်စွာ သတိပဋ္ဌာန်ပွားများရ

ယခုခေတ်အခါသည် သတိပဋ္ဌာန်ဝိပဿနာတရားထွန်းကားလာသောအချိန်အခါ ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အချိန်ရသမျှ သတိပဋ္ဌာန်ဝိပဿနာတရားကို ပွားများအားထုတ်လျက် ရှိကြပေသည်။

သတိပဋ္ဌာန်ဝိပဿနာတရား ပွားများအားထုတ်ကြသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မိမိတို့၏အတိတ်ဘဝများကပါလာကြသော ဓာတ်ခံအားလျော်စွာ တရားသဘောများကို တွေ့ကြရပေသည်။ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးတရားတွေ့ပုံချင်း မတူကြပေ။ ထို့ကြောင့် သတိပဋ္ဌာန်တရား (၄) ပါးတို့တွင် မိမိတို့၏ ဓာတ်ခံနှင့် လျော်ညီသည့် သတိပဋ္ဌာန်တရားတို့ကို ရွေးချယ်၍ ပွားများကြရပေသည်။

သတိပဋ္ဌာန်တရား (၄) ပါးဖြင့် ဝိပဿနာတရားပွားများအားထုတ်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မိမိတို့၏အတိတ်ဘဝများက ပါလာသော ဓာတ်ခံအားဖြင့် (၃)မျိုး ကွဲပြားလျက်ရှိကြပေသည်။

၁။ အရာရာတွင် မလိုချင်၊ မတပ်မက်သည့် အလောဘဓာတ်ခံရှိသောပုဂ္ဂိုလ်။

၂။ အရာရာတွင် စိတ်မဆိုး၊ အမျက်မထွက်တတ်သည့် အဒေါသဓာတ်ခံရှိသောပုဂ္ဂိုလ်။

၃။ အရာရာတွင် မတွေ့မဆေ အမှန်ကိုသိတတ်သည့် အမောဟဓာတ်ခံရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍ (၃) မျိုး ကွဲပြားလျက်ရှိကြပေသည်။

မိမိတို့၏ ဓာတ်ခံအားလျော်စွာ ပွားများကြဖို့ရာ မြတ်စွာဘုရား
ဟောကြားတော်မူခဲ့သော သတိပဋ္ဌာန်တရားတို့သည် (၄) ပါး ရှိကြပေ
သည်။

၁။ မိမိ၏ ကိုယ်အမူအရာများ ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းကို သိအောင်ရှုမှတ်
ရသည့် ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ကိုယ်အမူအရာ၊ ဖြစ်တိုင်းမှာ၊ မှန်စွာသိရမည်။

၂။ မိမိခန္ဓာကိုယ်၌ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ကောင်းသည့် ချမ်းသာသည့်
သုခဝေဒနာ၊ ဆိုးသည့် ဆင်းရဲသည့် ဒုက္ခဝေဒနာ၊ အလယ်အလတ်ဖြစ်
သည့် ဥပေက္ခာဝေဒနာဟူသော ဝေဒနာ (၃) မျိုးကို သိအောင်ရှုမှတ်ရသည့်
ဝေဒနာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ကောင်းဆိုးလတ်ပါ၊ ဝေဒနာ၊ ပေါ်တာသိရမည်။

၃။ မိမိစိတ်အမူအရာများ ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းကိုသိအောင် ရှုမှတ်
ရသည့် စိတ္တာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ စိတ်အမူအရာ၊ ဖြစ်တိုင်းမှာ၊ မှန်စွာသိရမည်။

၄။ မြင်ရသည့်သဘော၊ ကြားရသည့်သဘော၊ နံရသည့်သဘော
စသည်များကိုသိအောင် ရှုမှတ်ရသည့် ဓမ္မာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်ဟူ၍
(၄) ပါးရှိကြပေသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ သဘောတရား၊ ထင်ပေါ်ငြား၊ ဖိုင်းခြားသိရမည်။

ဓာတ်ခံအားလျော်စွာ သတိပဋ္ဌာန်ပွားများရာ

၁၅

သင့်လျော်သည့်ဓာတ်ခံနှင့်သတိပဋ္ဌာန်

ထိုသတိပဋ္ဌာန်တရား (၄) ပါးတို့တွင် ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန် နှင့် ဝေဒနာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန် (၂) ပါးတို့သည် အလောဘဓာတ်ခံရှိ သောပုဂ္ဂိုလ်နှင့် အဒေါသဓာတ်ခံရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သင့်လျော်သော သတိပဋ္ဌာန်တရား (၂) ပါးတို့ ဖြစ်ကြပေသည်။

စိတ္တာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်နှင့် ဓမ္မာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန် (၂) ပါးတို့သည် မတွေမဝေအမှန်ကိုသိတတ်သည့် အမောဟဓာတ်ခံရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သင့်လျော်သောသတိပဋ္ဌာန်တရား (၂) ပါးတို့ ဖြစ်ကြ ပေသည်။

(အဋ္ဌသာလိနီ-၁၇၂)

ဤကဲ့သို့ မိမိတို့၏ဓာတ်ခံအားလျော်သော သတိပဋ္ဌာန်တရားတို့ ဖြင့် ဝိပဿနာတရားပွားများအားထုတ်ကြမှသာ တရားသဘောများကို မြန်မြန်တွေ့နိုင်ကြမည်ဖြစ်ပေသည်။ ရှေ့သို့တရားတွေ့ မြန်မြန်တိုးတက် သွားနိုင်ကြမည်ဖြစ်ပေသည်။ မိမိတို့၏ ပါရမီအားလျော်စွာ တရားထူး၊ တရားမြတ်များ မြန်မြန်ရရှိသွားနိုင်ကြမည်ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့် အလောဘဓာတ်ခံရှိသောပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် အဒေါသဓာတ် ခံရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်နှင့် ဝေဒနာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်တို့ကို အဓိကထား၍ရှုမှတ်ကြရပေသည်။

ကာယာနုပဿနာကို အဓိကထား၍ရှုမှတ်ပုံ

အလောဘ အဒေါသဓာတ်ခံရှိကြသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ကျေးဇူးတော် ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး ညွှန်ပြသောနည်းဖြင့် ထိုင်၍ရှုမှတ်ကြ သောအခါ ဝမ်းဗိုက်ဖေါင်းသည့်၊ ပိန်သည့်ကိုယ်အမူအရာများကို

အဓိကထား၍ ရှုမှတ်ကြရပေသည်။ လေရှူသွင်းလိုက်၍ ဝမ်းဗိုက်
 ဖောင်းတက်လာသောအခါ တောင့်တင်းသည့် ဝါယောဓာတ်၏သဘောကို
 သိအောင်စူးစိုက်၍ ရှုမှတ်ကြရပေသည်။ လေရှူထုတ်လိုက်၍ ဝမ်းဗိုက်
 ပိန်ကျသွားသောအခါ လျော့ကျသွားသည့် ဝါယောဓာတ်၏သဘောကို
 သိအောင် စူးစိုက်၍ ရှုမှတ်ကြရပေသည်။

ဆက်ကာဆက်ကာရှုမှတ်၍ သမာဓိဉာဏ်များဖြစ်လာသောအခါ
 အလောဘ၊ အဒေါသဓာတ်ခံရှိကြသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဖောင်းတာ၊ ပိန်တာ
 တို့ကတခြား၊ မှတ်သည့်စိတ်ကတခြားဟု ကွဲပြား၍ အမြန်သိလာတတ်
 ကြပေသည်။ ဖောင်းတာပိန်တာတို့က ဘာမျှမသိတတ်သည့် ရုပ်တရား၊
 မှတ်သိမှတ်သိလိုက်တာတို့က သိတတ်သည့်နာမ်တရားဟု နာမ်နှင့်
 ရုပ်ကိုပိုင်းခြား၍ အမြန်သိလာတတ်ကြပေသည်။ ဤကဲ့သို့ သိလာ
 ခြင်းသည် နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ် ဖြစ်လာခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

ဆက်ကာဆက်ကာရှုမှတ်၍ သမာဓိဉာဏ်များ အဆင့်ဆင့်ရင့်ကျက်
 လာသဖြင့် ဘင်္ဂဉာဏ်သို့ရောက်လာသောအခါ ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ်
 ဟု ရှုမှတ်လိုက်လျှင် ဖောင်းသည့်၊ ပိန်သည့် အမူအရာများ ကုန်ပျက်
 ကုန်ပျက်သွားတာကို မြင်လာကြပေသည်။ ယင်းကဲ့သို့ မြင်ရသဖြင့်
 မမြဲခြင်းအနိစ္စဟူ၍ သိလာကြပေသည်။ ကုန်ပျက်သည်များက လျင်
 မြန်လွန်းသဖြင့် နှိပ်စက်နေသကဲ့သို့ဖြစ်၍ ဆင်းရဲခြင်းဒုက္ခဟူ၍လည်း
 သိလာကြပေသည်။

ဤကဲ့သို့ မမြဲခြင်းအနိစ္စနှင့် ဆင်းရဲခြင်းဒုက္ခတို့ကို သိကြရာတွင်
 မလိုချင်၊ မတပ်မက်သည့် အလောဘဓာတ်ခံပါလာသောပုဂ္ဂိုလ်တို့က
 အနိစ္စကိုပို၍သိမြင်ကြပေသည်။ စိတ်မဆိုး၊ အမျက်မထွက်တတ်သည့်
 အဒေါသဓာတ်ခံပါလာသောပုဂ္ဂိုလ်တို့က ဒုက္ခကိုပို၍သိမြင်ကြပေသည်။

ဝေဒနာနုပဿနာကို အဓိကထား၍ရှုမှတ်ပုံ

အလောဘနှင့် အဒေါသဓာတ်ခံပါလာကြသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဝိပဿနာတရားရှုမှတ်၍ နာကျင်ကိုက်ခဲခြင်းစသော ဒုက္ခဝေဒနာများ ပေါ်လာသောအခါ ထို နာကျင်ကိုက်ခဲခြင်းစသော ဒုက္ခဝေဒနာများကို အဓိကထား၍ ရှုမှတ်ကြရပေသည်။

နာကျင်ကိုက်ခဲခြင်းစသည့် ဒုက္ခဝေဒနာများကို သည်းခံမည်ဟု ရှေးဦးစွာ နှလုံးသွင်းကြရပေမည်။ ထို့နောက်မှ နာကျင်ကိုက်ခဲမှု စသည်တို့၏ ပိုမိုနာပြီး ပြန်ပြန်လျော့သွားသည့်သဘောကိုသိအောင် အဓိကထား၍ ရှုမှတ်ကြရပေသည်။

ဆက်ကာဆက်ကာရှုမှတ်၍ သမာဓိဉာဏ်များ အဆင့်ဆင့်ရင့်ကျက် လာသဖြင့် ဘင်္ဂဉာဏ်သို့ရောက်လာ၍ ရှုမှတ်လိုက်သောအခါ နာကျင် ကိုက်ခဲမှုစသည့် ဒုက္ခဝေဒနာများ ကုန်ပျက်ကုန်ပျက်သွားသည်ကို မြင်လာ ကြပေသည်။ ယင်းကဲ့သို့ ကုန်ပျက်ကုန်ပျက်သည်များကို မြင်လာသဖြင့် မမြဲခြင်းအနိစ္စဟူ၍ သိလာကြပေသည်။ ကုန်ပျက်သည်များက လျင်မြန် လွန်းသဖြင့် ဆင်းရဲခြင်းဒုက္ခဟူ၍လည်း သိလာကြပေသည်။

အလောဘ၊ အဒေါသဓာတ်ခံရှိကြသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ကာယနှင့် ဝေဒနာကို ရှုမှတ်ရတာပို၍ကောင်းနေတတ်ကြပေသည်။ တရားသဘော များကို ပို၍မြန်မြန်တွေ့သိတတ်ကြပေသည်။ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ (၃)မျိုးတို့တွင် အလောဘဓာတ်ခံရှိကြသောပုဂ္ဂိုလ်တို့က အနိစ္စကိုပို၍ သိမြင်တတ်ကြပေသည်။ အဒေါသဓာတ်ခံရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့က ဒုက္ခကိုပို၍ သိမြင်တတ်ကြပေသည်။

အမောဟဓာတ်ခံပါလာကြသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် စိတ္တာနုပဿနာနှင့် ဓမ္မာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန် (၂)ပါးကို အဓိကထား၍ ရှုမှတ်ကြရပေသည်။ ထို အမောဟဓာတ်ခံပါလာသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် စိတ္တာနုပဿနာနှင့်

၁၈

သိကောင်းစရာ ဓမ္မပဒေသာ

ဓမ္မာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်တရားတို့ကိုရှုမှတ်ရတာ ပို၍ကောင်းနေတတ်ကြပေသည်။ တရားသဘောများကို ပို၍တွေ့မြင်တတ်ကြပေသည်။

စိတ္တာနုပဿနာကို အဓိကထား၍ရှုမှတ်ပုံ

အမောဟဓာတ်ခံပါလာသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မိမိတို့၏စိတ်အမူအရာများကိုသိအောင် အဓိကထား၍ ရှုမှတ်ကြရပေသည်။ မိမိတို့၏စိတ်ကို လောဘနှင့်တကွဖြစ်သောစိတ်၊ ဒေါသနှင့်တကွဖြစ်သောစိတ်၊ ယုံမှားခြင်းဝိစိကိစ္ဆာနှင့်တကွဖြစ်သောစိတ် စသည်တို့ကိုသိအောင် စူးစိုက်၍ရှုမှတ်ကြရပေသည်။ ထို အမောဟဓာတ်ခံပါလာသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် စိတ်အမူအရာများကိုရှုမှတ်ရတာ ပို၍ကောင်းနေတတ်ကြပေသည်။ အစိုးမရခြင်းအနတ္တသဘောများကိုလည်း ပို၍သိမြင်တတ်ကြပေသည်။

ဓမ္မာနုပဿနာကို အဓိကထား၍ရှုမှတ်ပုံ

အမောဟဓာတ်ခံပါလာသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မြင်ကာမျှမတ္တသဘော၊ ကြားကာမျှမတ္တသဘော၊ နံကာမျှမတ္တသဘော စသည်တို့ကိုသိအောင် အဓိကထား၍ ရှုမှတ်ကြရပေသည်။ မိမိတို့၏ မှတ်သိစိတ်ကို မြင်ကာမျှမတ္တသဘော၌တည်သွားရအောင်၊ ကြားကာမျှမတ္တသဘော၌တည်သွားရအောင်၊ နံကာမျှမတ္တသဘော၌တည်သွားရအောင် အထူးသတိကပ်၍ ရှုမှတ်ကြရပေသည်။ ထို အမောဟဓာတ်ခံပါလာသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သဘောတရားများကို ရှုမှတ်ရတာ ပို၍ကောင်းနေတတ်ကြပေသည်။ အနတ္တသဘောများကို ပို၍သိနေတတ်ကြပေသည်။

ဤကဲ့သို့ အလောဘ၊ အဒေါသဓာတ်ခံရှိကြသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ကာယာနုပဿနာနှင့် ဝေဒနာနုပဿနာတို့ကို အဓိကထား၍ ရှုမှတ်ခြင်း

ဓာတ်ခံအားလျော်စွာသတိပဋ္ဌာန်ပွားများရာ

၁၉

ဖြင့် တရားတွေမြန်မြန်တွေ့၊ တရားတွေမြန်မြန်တက်၊ မိမိတို့၏ပါရမီ
အားလျော်စွာ တရားထူး တရားမြတ်များကို မြန်မြန်ရရှိသွားကြမည်
ဖြစ်ပေသည်။

အမောဟဓာတ်ခံရှိကြသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် စိတ္တာနုပဿနာနှင့်
ဓမ္မာနုပဿနာတို့ကို အဓိကထား၍ ရှုမှတ်ခြင်းဖြင့် တရားတွေမြန်မြန်တွေ့၊
တရားတွေမြန်မြန်တက်၊ မိမိတို့၏ပါရမီအားလျော်စွာ တရားထူး
တရားမြတ်များကို မြန်မြန်ရရှိသွားကြမည် ဖြစ်ပေသည်။

သဒ္ဓမ္မရုံသီရိပိသာဆရာတော်

ကောင်းဆိုးနှစ်တန် ကြောင်းကျိုးမှန်

လောကထဲ၌ ရှိနေကြသောပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်မှတစ်ပါး အားလုံးသောပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတို့သည် ကောင်းသည့်အကျိုးများကို ခံစားရရှိလိုကြပေသည်။ ထိုကောင်းသည့်အကျိုးများကို ခံစားရရှိလိုသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ကောင်းသည့်အကြောင်းများ မိမိတို့သန္တာန်၌ရှိနေမှသာ ကောင်းသည့်အကျိုးများကို ခံစားရရှိနိုင်ကြမည် ဖြစ်ပေသည်။ မကောင်းသည့်အကြောင်းများရှိနေပါက မကောင်းသည့်ဆိုးကျိုးများကို ခံကြရမည် ဖြစ်ပေသည်။

အနာဂါမ်၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်မှတစ်ပါး အားလုံးသောပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတို့၏ သန္တာန်၌ မကောင်းသည့်အကြောင်း (၃) ပါးနှင့် ကောင်းသည့်အကြောင်း (၃)ပါး ဟူ၍ အကြောင်း (၆)ပါး ရှိနေကြပေသည်။

မကောင်းသည့်အကြောင်း (၃) ပါးမှာ-

၁။ အရာရာတွင် တပ်မက်စွဲလမ်းတတ်သည့်လောဘ။

၂။ အရာရာတွင် စိတ်ဆိုးအမျက်ထွက်တတ်သည့်ဒေါသ။

၃။ အရာရာတွင် တွေဝေ၍ အမှန်ကိုမသိတတ်သည့် မောဟ ဟူ၍ (၃)ပါး ဖြစ်ပေသည်။

ကောင်းသည့်အကြောင်း (၃)ပါးမှာ-

၁။ အရာရာတွင် မတပ်မက်မစွဲလမ်းတတ်သည့် အလောဘ။

၂။ အရာရာတွင် စိတ်မဆိုး၊ အမျက်မထွက်တတ်သည့် အဒေါသ။

ကောင်းဆိုးနှစ်တန် ကြောင်းကျိုးမှန်

၃။ အရာရာတွင် မတွေ့မဝေ အမှန်ကိုသိတတ်သည့် အမောဟ ဟူ၍ (၃)ပါး ဖြစ်ပေသည်။

၁။ အရာရာတွင် မတပ်မက်၊ မစွဲလမ်းတတ်သည့် အလောဘ သည် အနာရောဂါကင်းခြင်း၏အကြောင်း ဖြစ်ပေသည်။ အရာရာတွင် မတပ်မက်၊ မစွဲလမ်းတတ်သည့် အလောဘဓာတ်ခံရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် နှစ်သက်ဖွယ်ရာ၊ သာယာတပ်မက်ဖွယ်ရာဖြစ်သော စားသောက်ဖွယ် နှင့် တွေ့ထိခံစားဖွယ်ရာ ဝတ္ထုပစ္စည်းများကိုပင် မိမိနှင့်မသင့်လျော်ပါက မမှီဝဲ မသုံးဆောင်ပေ။ ရှောင်ကြဉ်နိုင်ပေသည်။ ထိုသို့ရှောင်ကြဉ်နိုင် သောကြောင့် အနာရောဂါကင်းခြင်းဟူသော ကောင်းကျိုးကို ခံစားရရှိ ကြပေသည်။

အရောဂျံ ပရမံ လာဘံ = အနာရောဂါကင်း၍ ကျန်းမာခြင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည် အကောင်းဆုံးလာဘ်ကိုရရှိခြင်းဖြစ်သည်ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။ အနာရောဂါကင်း၍ ကျန်းမာခြင်းလာဘ် ကို ရရှိခြင်းသည် အဝတ်အထည်လာဘ်ကိုရခြင်း၊ စားသောက်ဖွယ် လာဘ်ကိုရခြင်း၊ အဆောက်အဦးလာဘ်ကိုရခြင်း၊ ဆေးပစ္စည်းလာဘ် ကိုရခြင်း၊ စိန်ရွှေငွေ စသောလက်ဝတ်ရတနာလာဘ်ကိုရခြင်းဟူသော လာဘ်ရခြင်းအမျိုးမျိုးတို့တွင် အနာရောဂါကင်း၍ ကျန်းမာခြင်းလာဘ် ကို ရခြင်းသည် အမြတ်ဆုံးလာဘ်ရခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

အနာရောဂါကင်း၍ ကျန်းမာခြင်းလာဘ်ကိုရထားသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ သည် တရားထူးတရားမြတ်များကိုရရှိဖို့ရာ အင်္ဂါရပ်များနှင့်ပြည့်စုံနေ ကြပေသည်။

တရားအားထုတ်ကြောင်း၊ တရားရကြောင်းအင်္ဂါ (၅) ပါးကိုမြတ်စွာ ဘုရား ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

၁။ ယုံကြည်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်း။

၂။ အနာရောဂါကင်း၍ ကျန်းမာခြင်းနှင့်ပြည့်စုံခြင်း။

၃။ စိတ်ထားဖြောင့်မတ်ခြင်းနှင့်ပြည့်စုံခြင်း။

၄။ ကြိုးကြိုးစားစားအားထုတ်ခြင်းနှင့်ပြည့်စုံခြင်း။

၅။ အဖြစ်နှင့် အပျက်ကိုမြင်နိုင်သည့် ဉာဏ်ပညာနှင့်ပြည့်စုံခြင်း
ဟူသော တရားအားထုတ်ကြောင်း၊ တရားရကြောင်း အင်္ဂါ (၅) ပါးကို
ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ထိုတရားရကြောင်း အင်္ဂါ (၅) ပါးတို့တွင် အလောဘဓာတ်ခံရှိသော
ပုဂ္ဂိုလ်အတွက် အနာရောဂါကင်း၍ ကျန်းမာခြင်းနှင့်ပြည့်စုံခြင်းသည်
(၂) နံပါတ် တရားရကြောင်းအင်္ဂါဖြစ်၍ အကောင်းဆုံးလားရခြင်း
အကျိုးဖြစ်ပေသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ယုံကြည်ကျန်းမာ၊ ဖြောင့်စွာစိတ်ထား၊

ကြိုးစားတွင်တွင်၊ ဖြစ်ပျက်မြင်၊

ငါးအင်္ဂါတရားရကြောင်းတည်း။

အရာရာတွင်တပ်မက်စွဲလမ်းသည့် လောဘသည် အနာရောဂါဖြစ်
ခြင်း၏အကြောင်း ဖြစ်ပေသည်။ လောဘဓာတ်ခံရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်
မိမိနှင့်မသင့်လျော်သောစားဖွယ်သောက်ဖွယ်များနှင့်တွေ့ထိခံစားဖွယ်များ
ကို မရှောင်ကြဉ်ဘဲ မှီဝဲသုံးဆောင်နေတတ်ကြပေသည်။ ထိုသို့မသင့်
လျော်သည်များကို မှီဝဲသုံးဆောင်နေသောကြောင့် အနာရောဂါများနေ
တတ်ကြပေသည်။ တရားအားထုတ်သောအခါ တရားရတာ နှေးနေတတ်
ကြပေသည်။ တရားမရဘဲလည်း ဖြစ်နေတတ်ကြပေသည်။ မကောင်းသည့်
ဆိုးကျိုးများကို ခံကြရပေသည်။

အရာရာတွင်စိတ်မဆိုး၊ အမျက်မထွက်တတ်သည့် အဒေါသသည်
အရွယ်နုပျိုခြင်း၊ အရွယ်တင်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်ပေသည်။ အမျက်
မထွက်တတ်သည့် အဒေါသ = မေတ္တာဓာတ်ခံရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်

ကောင်းဆိုးနှစ်တန် ကြောင်းကျိုးမှန်

၂၃

ဒေါသမီး အလောင်မခံရသောကြောင့် အရေတွန့်လိပ်ခြင်း၊ ဆံပင်ဖြူခြင်း စသည်များမရှိမူ၍ အသက် (၆၀) ရှိပါသော်လည်း အသက် (၄၀) ခန့် အသက် (၅၀) ခန့်မျှရှိသည်ဟု ထင်ရလောက်အောင် အရွယ်နုပျိုနေတတ်ကြပေသည်။ အရွယ်တင်နေတတ်ကြပေသည်။ ကောင်းကျိုးများကို ရရှိနေကြပေသည်။

အရာရာတွင် စိတ်ဆိုး၊ အမျက်ထွက်တတ်သည့် ဒေါသသည် အရွယ်အိုမင်းခြင်း၏အကြောင်း ဖြစ်ပေသည်။ စိတ်ဆိုးအမျက်ထွက်တတ်သည့် ဒေါသဓာတ်ခံရှိကြသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဒေါသမီးအလောင်ခံရသောကြောင့် အရေတွန့်လိပ်ခြင်း၊ ဆံပင်ဖြူခြင်း စသည်တို့ဖြင့် အသက် (၄၀)ပင် ရှိသေးသော်လည်း အသက် (၆၀) ခန့်မျှရှိပြီဟု ထင်ရလောက်အောင် အရွယ်အိုမင်းနေတတ်ကြပေသည်။ မကောင်းသည့် ဆိုးကျိုးများကို ရရှိနေကြပေသည်။

အရာရာတွင် မတွေ့မဝေ အမှန်ကိုသိတတ်သည့် အမောဟသည် အသက်ရှည်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်ပေသည်။ အမောဟဓာတ်ခံရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မိမိအတွက်အကျိုးရှိသည့် အရာဝတ္ထု၊ အကျိုးမရှိသည့် အရာဝတ္ထုများကို ကြိုတင်၍သိနေတတ်ကြပေသည်။ ထိုသို့ သိနေသောကြောင့် အကျိုးမရှိသည့် အရာဝတ္ထုများကိုရှောင်ကြဉ်၍ အကျိုးရှိသည့် အရာဝတ္ထုများကိုသာ မှီဝဲသုံးဆောင်တတ်သောကြောင့် အသက်ရှည်ကြပေသည်။ ကောင်းကျိုးများကို ခံစားရရှိကြပေသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အနေအားဖြင့် လူ့ဘဝမှာ အသက်ရှည်စွာနေရခြင်းသည် ကောင်းမှုကုသိုလ်များပြုလုပ်နိုင်ဖို့ရာ၊ ကောင်းမှုကုသိုလ်အမျိုးမျိုးတို့ကိုရရှိဖို့ရာ ဖြစ်ပေသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အသက်အရွယ်ကြီးလေလေ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ ကောင်းမှုကုသိုလ်များကို ပို၍ပြုလုပ်ကြရလေ ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့်လူ့ဘဝမှာ အသက်ရှည်စွာနေရခြင်းသည် ကောင်းခြင်းတစ်ရပ်ပင် ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် လူ့ဘဝမှာ အသက်ရှည်ကြောင်းတရား
(၅)ပါးကို မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

၁။ မိမိခန္ဓာကိုယ်နှင့် သင့်လျော်ရာကိုပြုတတ်ခြင်း။

၂။ မိမိခန္ဓာကိုယ်နှင့် သင့်လျော်ရာ၌လည်း လွန်ကဲမှုမရှိမူ၍
အတိုင်းအရှည်ပမာဏကိုသိခြင်း။

၃။ ကြေလွယ်၊ ကျက်လွယ်သော အာဟာရကို မှီဝဲသုံးဆောင်လေ့
ရှိခြင်း။

၄။ သူ့အသက် မသတ်ခြင်း၊ သူ့ဥစ္စာမခိုးခြင်းစသော ကိုယ်ကျင့်
သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်း။

၅။ စိတ်ချမ်းသာမှုကို ရရှိစေနိုင်သည့် မိသားစု၊ မိတ်ဆွေကောင်း
များနှင့် အတူတကွနေထိုင်ရခြင်းဟူသော အသက်ရှည်ကြောင်း
တရား (၅)ပါးကို မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ သင့်လျော်တိုင်းရှည်၊ ကြေမည်အစာ၊
ရှိပါသီလ၊ မိတ်ကောင်းရ၊
ငါးဝ သက်ရှည်ကြောင်း။

အရာရာတွင်တွေဝေ၍ မသိတတ်သည့်မောဟသည် အသက်တိုခြင်း
၏အကြောင်း ဖြစ်ပေသည်။ မောဟဓာတ်ခံရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်
မိမိအတွက်အကျိုးရှိသည့်အရာဝတ္ထု၊ အကျိုးမရှိသည့်အရာဝတ္ထုများကို
မသိသောကြောင့် အကျိုးမရှိသောအရာဝတ္ထုကိုပင် မှီဝဲသုံးဆောင်နေတတ်
ကြပေသည်။ ထို့ကြောင့် အသက်တိုတတ်ကြပေသည်။ မကောင်းသည့်
ဆိုးကျိုးများကို ရရှိကြပေသည်။

အကြင် လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟတို့သည် ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ
အား မကောင်းသည့်အကျိုး၊ ဆင်းရဲဒုက္ခအမျိုးမျိုးတို့ကို ဖြစ်စေကြ

ကုန်၏။ ထို လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟတို့သည် မကောင်းသည့်အကြောင်း၊ ဆိုးသည့်အကြောင်းများ ဖြစ်ကြပေသည်။

အကြင် အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟတို့သည် ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ အား ကောင်းကျိုးချမ်းသာအမျိုးမျိုးတို့ကို ဖြစ်စေကြကုန်၏။ ထို အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟတို့သည် ကောင်းသည့်အကြောင်းများ ဖြစ်ကြပေသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မကောင်းသည့်အကြောင်းဖြစ်သည့် လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟတို့ကို ပယ်ဖို့ရာနှင့် ကောင်းသည့်အကြောင်း ဖြစ်သည့် အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟတို့ကို မိမိတို့သန္တာန်၌ ဖြစ်ပွားစေဖို့ရာ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာတရားတို့ကို ပွားများအားထုတ်၍ နေကြရပေသည်။

အထူးသဖြင့် မကောင်းသည့်အကြောင်းဖြစ်သည့် လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟတို့ကို ပယ်ဖို့ရာနှင့် ကောင်းသည့်အကြောင်း ဖြစ်သည့် အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟတို့ကို မိမိတို့သန္တာန်၌ ဖြစ်ပွားစေဖို့ရာ သတိပဋ္ဌာန် တရား (၄) ပါးနှင့် ဝိပဿနာတရားပွားများအားထုတ်၍ နေကြရပေသည်။

သတိပဋ္ဌာန်တရား (၄) ပါးဖြင့် ဝိပဿနာတရား ပွားများအားထုတ် ၍နေကြသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ရှုမှတ်ချက်တိုင်း၊ ရှုမှတ်ချက်တိုင်း မကောင်း သည့်အကြောင်းဖြစ်သည့် လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟတို့ကို ပယ်ခြင်း ကိစ္စလည်း ပြီးမြောက်သွားပေသည်။ ကောင်းသည့်အကြောင်းဖြစ်သည့် အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟတို့ကို ဖြစ်ပွားစေခြင်းကိစ္စလည်း ပြီးမြောက်သွားပေသည်။ ထို့ကြောင့် ရှုမှတ်မှုအမှတ်တွေ ပြည့်သွားသော အခါ မိမိတို့အလိုရှိအပ်သည့် မဂ်ချမ်းသာ၊ ဖိုလ်ချမ်းသာ၊ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာ တိုင်အောင် ရောက်ရှိသွားနိုင်ကြမည်ဖြစ်ပေသည်။

သဒ္ဓမ္မရုံသီရိပိသာဆရာတော်

ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် စေတီတော်များနှင့် ရုပ်ပွားတော်
ဆင်းတုတော်များကို ရှိခိုးပူဇော်ကန်တော့ကြရပေသည်။ လှူဒါန်းပစ္စည်း
အမျိုးမျိုးတို့ဖြင့်လည်း လှူဒါန်းပူဇော်ကြရပေသည်။ ဤကဲ့သို့ လှူဒါန်း
ပူဇော်ကြရာ၌ မိမိတို့၏ရည်မှန်းချက်၊ အာရုံပြုချက်များပေါ်၌ မူတည်၍
ဘုရားသုံးဆူဖြစ်သွားနိုင်ကြပေသည်။

၁။ ပုံတော်ဘုရား။

၂။ ဂုဏ်တော်ဘုရား။

၃။ ဉာဏ်တော်ဘုရားဟု (၃) ဆူ ဖြစ်သွားနိုင်ကြပေသည်။

၁။ ပုံတော်ဘုရားကိုပူဇော်ပုံ

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် စေတီတော်များနှင့် ရုပ်ပွားတော်
ဆင်းတုတော်များကို ရှိခိုးပူဇော်သောအခါ၊ လှူဒါန်းပူဇော်သောအခါတို့၌
ရှေးဦးစွာ ကြည်ညိုဖွယ်ပုံတော်များကိုသာ ရည်မှန်း၍ အာရုံပြုကာ ရှိခိုး
ပူဇော်ခြင်း၊ လှူဒါန်းပူဇော်ခြင်းတို့သည် ပုံတော်ဘုရားကို ပူဇော်လိုက်ခြင်း
ဖြစ်ပေသည်။

မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်တော်နှင့် ဉာဏ်တော်တို့ကို မသိကြသေးသူ
ကလေးသူငယ်များ နှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာကို စိတ်ဝင်စားကြသည့် ဘာသာခြား
ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ရှိခိုးပူဇော်ကန်တော့စေကြသောအခါ၊ လှူဒါန်းပူဇော်စေ

ကြသောအခါတို့၌ ရှေးဦးစွာပုံတော်ဘုရားကိုသာ ကြည်ညိုစေ၍ ပူဇော်စေကြရပေသည်။

၂။ ဂုဏ်တော်ဘုရားကိုပူဇော်ပုံ

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ရှေးဦးစွာကြည်ညိုဖွယ်ရာ စေတီတော်များနှင့် ရုပ်ပွားတော်၊ ဆင်းတုတော်များ၏ ပုံတော်တို့ကိုအာရုံပြု၍ ပူဇော်ကြပြီးသောအခါ မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်တော် (၉) ပါးတို့တွင် မိမိနှစ်သက်ရာဂုဏ်တော် တစ်ပါး၊ နှစ်ပါး၊ သုံးပါး စသည်တို့ကို အားရပြု၍ ပူဇော်လေ့ရှိကြပေသည်။ ဤကဲ့သို့ ပူဇော်ခြင်းသည် ဂုဏ်တော်ဘုရားကို ပူဇော်ခြင်းဖြစ်ပေသည်။

မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်တော် (၉) ပါးတို့သည် ပွားများသူပုဂ္ဂိုလ်တို့အား လောကီချမ်းသာနှင့် လောကုတ္တရာချမ်းသာဟူသော အကျိုးနှစ်မျိုးလုံးကိုပင် ရရှိစေနိုင်ကြပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဘုရားဂုဏ်တော်များကို ပွားများလေ့ရှိကြပေသည်။ ယင်းကဲ့သို့ ပွားများကြရာ၌ ဂုဏ်တော်၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်အားလျော်စွာ အကျိုးတရားများကို ရရှိနိုင်ကြပေသည်။

၁။ အရဟံ = ကိလေသာရန်သူကို သတ်တော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားပါတကားဟု ပွားများသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဘေးရန်အန္တရာယ်ကင်းခြင်းအကျိုးကို ထူးခြားစွာရရှိနိုင်ကြပေသည်။

၂။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ = အလုံးစုံသော တရားတို့ကို မဖောက်မပြန် ကိုယ်တော်တိုင်သိတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားပါတကားဟု ပွားများသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ခက်ခဲ၊ နက်နဲသောပုစ္ဆာများနှင့် ပြဿနာများကို လွယ်ကူစွာဖြေရှင်းပေးနိုင်သောအကျိုးကို ထူးခြားစွာရရှိနိုင်ကြပေသည်။

၃။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော = ဝိဇ္ဇာ ၃ ပါး၊ ဝိဇ္ဇာ ၈ ပါး၊ စရဏ ၁၅ ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားပါတကားဟု ပွားများ

ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် တရားအားထုတ်သောအခါ သီလသိက္ခာ၊ သမာဓိသိက္ခာ၊ ပညာသိက္ခာများ လျင်မြန်စွာ ပြည့်စုံလာခြင်း အကျိုးကို ထူးခြားစွာ ရရှိနိုင်ကြပေသည်။

၄။ သုဂတော = ကောင်းသောနိဗ္ဗာန်သို့ ကြွသွားတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားပါတကားဟု ပွားများသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ခရီးသွားသော အခါ၊ မိမိသွားလိုရာ အရပ်သို့ ဘေးရန်ကင်းကွာ ချမ်းသာစွာ ရောက်ရှိသွားနိုင်ခြင်း အကျိုးကို ထူးခြားစွာ ရရှိနိုင်ကြပေသည်။

သုဂတော = ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားပါတကားဟု ပွားများသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မိမိပြောလိုက်သော စကားများကို သူတစ်ပါးတို့ နှစ်သက်ကြ၍ လိုရာအကျိုးကိစ္စများ လွယ်ကူစွာ ပြီးမြောက်သွားနိုင်ခြင်းအကျိုးကို ထူးခြားစွာ ရရှိနိုင်ကြပေသည်။

၅။ လောကဝိဒ္ဓု = လောက ၃-ပါးကို သိတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားပါတကားဟု ပွားများသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ပစ္စည်းပျောက်၍ ရှာသောအခါ၊ လူပျောက်၍ရှာသောအခါ စသည်တို့၌ မိမိသိလိုရာများကို လွယ်ကူစွာ သိမြင်နိုင်ခြင်း အကျိုးကို ထူးခြားစွာ ရရှိနိုင်ကြပေသည်။

၆။ အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ = မယဉ်ကျေးသော လူယောက်ျား၊ နတ်ယောက်ျား၊ တိရစ္ဆာန်ယောက်ျားတို့ကို ယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားပါတကားဟု ပွားများသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ငယ်ရွယ်သူ မယဉ်ကျေးသူများကို ဆုံးမစကား ပြောကြားရသောအခါ ရှိသေစွာ လိုက်နာကြ၍ ယဉ်ကျေးလာခြင်း အကျိုးကို ထူးခြားစွာ ရရှိနိုင်ကြပေသည်။

၇။ သတ္တဒေဝမနဿာနံ = နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားပါတကားဟု ပွားများသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မိမိက သင်တန်းများ သင်ကြားပို့ချပေးရသောအခါ သင်ယူသူများ လွယ်ကူစွာ တတ်မြောက်သွားခြင်း အကျိုးကို ထူးခြားစွာ ရရှိနိုင်ကြပေသည်။

ပူဇော်တော်သူ ဘုရားသုံးဆူ

၈။ ဗုဒ္ဓေါ = သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားပါတကားဟု ပွားများသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မိမိတတ်လိုသော အတွတ်ပညာများကို သင်ယူသောအခါ လွယ်ကူစွာတတ်မြောက်ခြင်း အကျိုးကို ထူးခြားစွာ ရရှိနိုင်ကြပေသည်။

၉။ ဘဂဝါ = ဘုန်းတော် ၆-ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားပါတကားဟု ပွားများသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အကျိုးကိစ္စများကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်ရသောအခါ ထိုအကျိုးကိစ္စများ လွယ်ကူစွာဖြင့် ပြီးမြောက်သွားနိုင်ခြင်း အကျိုးကို ထူးခြားစွာ ရရှိနိုင်ကြပေသည်။

မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်တော်တို့သည် အကျဉ်းအားဖြင့် ၉-ပါးပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း အကျယ်အားဖြင့် အနန္တ = အဆုံးအပိုင်းအခြား မရှိ၊ များပြားလှပေသည်။ ဂုဏ်တော်အနန္တ ဖြစ်သကဲ့သို့ ဂုဏ်တော်များ၏ အာနုဘော် အစွမ်းသတ္တိတို့သည်လည်း အနန္တ = အဆုံးအပိုင်း အခြား မရှိပေ။ ထို့ကြောင့် ဂုဏ်တော်များကို ပွားများကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း မိမိတို့ အလိုရှိအပ်သော အကျိုးများကို ရရှိနိုင်ကြပေသည်။

ဉာဏ်တော်ဘုရားကို ပူဇော်ပုံ

မြတ်စွာဘုရား၏ ဉာဏ်တော်တို့သည် ၁၀-ပါးဖြစ်ပေသည်။ ထိုဉာဏ်တော်တို့ကို အာရုံပြု၍ ပူဇော်ခြင်းသည် ဉာဏ်တော်ဘုရားကို ပူဇော်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

မြတ်စွာဘုရား၏ ဉာဏ်တော် ၁၀-ပါးမှာ

၁။ ဌာနာဌာနဉာဏ် = အကြောင်းဟုတ်သည်၊ မဟုတ်သည်ကို သိသောဉာဏ်။

၂။ ဝိပါကဉာဏ် = ထိုထိုကံ၏ အကျိုးဝိပါက်ကို သိသောဉာဏ်။

၃။ ပဋိပဒါဉာဏ = ထိုထိုဂတိသို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်၊
မရောက်ကြောင်း အကျင့်ကိုသိသောဉာဏ်။

၄။ နာနာဓာတုဉာဏ = များစွာသောဓာတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ထူး
ပြားသော ဓာတ်ကိုလည်းကောင်း သိသော
ဉာဏ်။

၅။ သတ္တာနံ အဓိမုတ္တိကဉာဏ = သတ္တဝါတို့၏ သင့်၊ မသင့်
နှလုံးသွင်းကို သိသောဉာဏ်။

၆။ ဈာနာဒိနံ သံကိလေသဝေါဒါနဉာဏ = ဈာန် သမာပတ်တို့၏
ညစ်နွမ်းကြောင်း၊ ဖြူ
စင်ကြောင်း၊ ထကြောင်း
ကို သိသောဉာဏ်။

၇။ ပရောပရေဉာဏ = သတ္တဝါတို့၏ ဣန္ဒြေ အနုအရင့်ကို သိ
သောဉာဏ်။

၈။ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ = ရှေး၌ဖြစ်ခဲ့ဖူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို သိ
သောဉာဏ်။

၉။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ = သေဆဲ၊ ဖြစ်ဆဲ၊ ဖြူမည်း၊ ယုတ်မြတ်
ကံအတိုင်း ချဉ်းကပ်သူတို့ကို သိသော
ဉာဏ်။

၁၀။ အာသဝက္ခယဉာဏ = အာသဝေါကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို သိသောဉာဏ်
ဟူသော ဤဉာဏ်တော် ၁၀ ပါးကို အာရုံ
ပြု၍ ပူဇော်ခြင်းသည် ဉာဏ်တော်ဘုရား
ကို ပူဇော်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အဖြစ်နှင့်
အပျက်ကို သိမြင်သော ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်သို့ ရောက်လာသောအခါ ရုပ်
နာမ်တရားတို့၏ အလျင်အမြန် ဖြစ်သည် ပျက်သည်များကို တွေ့မြင်
ကြရပေသည်။ မိမိဉာဏ်မှာပင် ဤမျှလောက် လျင်မြန်စွာ ဖြစ်ပျက်

သည်ကို တွေ့မြင်ရပါလျှင် မြတ်စွာဘုရား၏ ဉာဏ်တော်၌ လက်ဖျစ်
တစ်တွက် လျှပ်တစ်ပြက်အတွင်းမှာ ကုဋေတစ်သိန်းကျော် ဖြစ်ပျက်
သည်များကို ထင်ရှားစွာ သိမြင်တော်မူနိုင်သည် ဆိုသည်မှာ ဟုတ်မှန်
လှပါပေသည်ဟု ဉာဏ်တော်ကို အာရုံပြု၍ ရှိခိုးပူဇော်ခြင်း၊ လှူဒါန်းပူဇော်
ခြင်းတို့သည် ဉာဏ်တော်ဘုရားကို ပူဇော်ခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

ဤကဲ့သို့ ပုံတော်ဘုရားကို ပူဇော်ခြင်း၊ ဣန္ဒြေတော်ဘုရားကို
ပူဇော်ခြင်း၊ ဉာဏ်တော်ဘုရားကို ပူဇော်ခြင်းတို့တွင် ဖြစ်ပျက် မြင်
အောင် ဝိပဿနာတရား အားထုတ်၍ ဉာဏ်တော်ဘုရားကို ပူဇော်ရ
ခြင်းသည် မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန် တရားထူးတရားမြတ်များကို ရသည်အထိ
အကျိုးရှိသွားနိုင်ကြမည် ဖြစ်ပေသည်။

သဒ္ဓမ္မရုံသီရိပိဿာဆရာတော်

ဘလူးမောင်းတိန်းမှာ ပန္နက်ချရာသီကောင်းစရာ

ဩစတြေးလျနိုင်ငံ၊ ဆစ်ဒနီမြို့မှ မစ္စတာကရေဟန်ဂိုက်နှင့်ဇနီး မစ္စလင်းဘောက်စ်ဖီးလ်တို့က တရားဟော တရားပြ ကြွပါရန် ပင့် လျှောက်ကြသဖြင့် ဆရာတော်နှင့် ဦးကောင်းရင်တို့သည် ၁၃၅၉-ခု၊ တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း ၁၃-ရက် (၁၂-၁၁-၉၇) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့က ရန်ကုန် မှ ဩစတြေးလျနိုင်ငံ၊ ဆစ်ဒနီမြို့၊ ဘလူးမောင်းတိန်း တရားစခန်းသို့ ကြွလာခဲ့ကြပါသည်။

တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း ၁၅-ရက်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၄-ရက်၊ သောကြာနေ့မှစ၍ ဘလူးမောင်းတိန်းရိပ်သာ၌ (၉) ရက်တရားစခန်း ဖွင့်၍ တရားဟော တရားပြ ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ တန်ဆောင်မုန်း လဆုတ် ၉-ရက်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၃-ရက်၊ တနင်္ဂနွေနေ့တွင် တရားစခန်း သိမ်းလိုက်ကြပါသည်။

တရားစခန်းသိမ်းပြီးသောအခါ ဘလူးမောင်းတိန်းရိပ်သာ၌ အမှတ် တရ တည်ထားကိုးကွယ်ရန်အတွက် စေတီတည်မည့်အကြောင်းနှင့် စေတီ၏အမည်ကိုလည်း ရွေးပေးပါရန် လျှောက်ထားကြသဖြင့် စေတီ ၏အမည်ကို “ပရိပုဏ္ဏစေတီ”ဟု အမည်ပေးခဲ့ပါသည်။ “ပြည့်စုံစေတီ” ဟု အဓိပ္ပာယ်ရပါသည်။ ထိုစေတီတည်ဖို့ရာ သက်ဆိုင်ရာမှ သတ်မှတ် ပေးထားသည့် နေရာ၌ ပန္နက်ချပေးပါရန် လျှောက်ထားသဖြင့် ပန္နက် ချပွဲ အစီအစဉ် ပြုလုပ်၍ ပန္နက်ချပေးခဲ့ရပါသည်။

ဘလူးမောင်းတိန်းမှာ ပန္နက်ချရာ ဒိကောင်းစရာ ၃၃

ပန္နက်ချပွဲအချိန်ကို ၁၃၅၉-ခု၊ တန်ဆောင်မုန်းလဆုတ် ၉-ရက် နိုဝင်ဘာလ ၂၃-ရက်၊ တနင်္ဂနွေနေ့၊ နေ့လယ် ၁၂:၃၀ နာရီတွင် ပြုလုပ်ကြမည်ဟု သက်ဆိုင်ရာမှ သတ်မှတ်ပေးသည့်အတိုင်း မြန်မာပရိသတ်နှင့် နိုင်ငံခြားသားပရိသတ် စုစုပေါင်း တစ်ရာကျော်ခန့် ရောက်ရှိလာကြပါသည်။

ထိုသို့ ရောက်လာကြသောအခါ ဆရာတော်က ပန္နက်တိုင်ကို ကိုင်ထားပေးပြီး မစ္စတာဂရေဟမ်ဂိုက်က ထိုပန္နက်တိုင်ကို တူဖြင့်ရိုက်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ ရိုက်ရာတွင် ဆရာတော်က 'စိရံ တိဋ္ဌတု သဒ္ဓမ္မော' ဟူသော ပါဠိကို ၃ ခေါက်တိုင်ပေးကာ ရွတ်ဆိုပေးပါသည်။ ပရိသတ်အားလုံးက နောက်ကလိုက်၍ ရွတ်ဆိုကြပါသည်။ ထို့နောက် "သဒ္ဓမ္မော-သူတော်ကောင်းတရားသည် (ဝါ) သာသနာတော်ကြီးသည်၊ စိရံ-ကြာမြင့်စွာ၊ တိဋ္ဌတု-တည်ပါစေသတည်း" ဟူ၍ အနက်မြန်မာပြန်ကို ဆရာတော်က ရွတ်ဆိုပေးပါသည်။ အားလုံးသော ပရိသတ်များက နောက်မှလိုက်၍ ရွတ်ဆိုကြပါသည်။

ထို့နောက် အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့်-

"Si Ran taiktha tu Sadhammao."

May this period of Sasana or the noble teachings of Buddha

- continue long time at this Blue Mountains Insight Meditation Centre.

- may it last long time.

SADHU SADHU SADHU ဤသို့ရွတ်ဆိုကြပါသည်။

ထို့နောက် တရားထိုင်ရာခန်းမသို့ ပရိသတ်အားလုံးသွားရောက်၍ စေတီပန္နက်ချတရားပွဲ ကျင်းပကြပါသည်။ သဒ္ဓမ္မရံသီရိပိသာ ဆရာတော်အား တရားဟောပေးပါရန်လျှောက်ထားသဖြင့် စေတီ (၅) မျိုးတရား ဟောကြားပေးရပါသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ တည်ထားကိုးကွယ်ကြသော စေတီတော်တို့သည် (၅) မျိုး ရှိပေသည်။ ထို (၅) မျိုးမှာ-

၁။ ဓာတုစေတီ = ဓာတ်တော်စေတီ

၂။ ဓမ္မစေတီ = တရားဓမ္မစေတီ

၃။ ပရိဘောဂစေတီ = အသုံးအဆောင်စေတီ

၄။ ဥဒ္ဓိဿကစေတီ = ရည်မှန်းအပ်သောစေတီ

၅။ ပါဒစေတီ = ခြေတော်ရာစေတီဟူ၍ (၅) မျိုးရှိပေသည်။

၁။ ဓာတုစေတီ = ဓာတ်တော်စေတီဆိုသည်မှာ-

မြတ်စွာဘုရား၏ ဆံတော်ဓာတ်၊ စွယ်တော်ဓာတ်၊ အရိုးတော်ဓာတ် စသည်ကိုယ်တော်မှဖြစ်ပေါ်လာသော ဓာတ်တော်အမျိုးမျိုးကို စေတီ၏အတွင်းမှာ ဌာပနာထည့်သွင်း၍ တည်ထားအပ်သောစေတီကို ဓာတုစေတီ = ဓာတ်တော်စေတီဟု ဆိုရပါသည်။

၂။ ဓမ္မစေတီ = တရားဓမ္မစေတီဆိုသည်မှာ-

မြတ်စွာဘုရားဟောကြားတော်မူအပ်သော ဓမ္မစကြာတရားတော်၊ သတိပဋ္ဌာန်တရားတော်၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားတော်၊ ပဋ္ဌာန်းတရားတော် စသည်များကို ရွှေပြား၊ ငွေပြား၊ ကြေးပြား၊ သံပြားစသည်တို့၌ ရေးခြစ်၍ ထိုရွှေပြား၊ ငွေပြား၊ ကြေးပြား၊ သံပြားစသည်တို့ကို စေတီ၏အတွင်းမှာ ဌာပနာထည့်သွင်း၍ တည်ထားအပ်သောစေတီကို ဓမ္မစေတီ = တရားစေတီဟု ဆိုရပါသည်။

၃။ ပရိဘောဂစေတီ = အသုံးအဆောင်စေတီဆိုသည်မှာ-

မြတ်စွာဘုရား၏ အသုံးအဆောင်ဖြစ်ကြသည့် သင်္ကန်းတော်၊ သပိတ်တော်၊ တောင်ဌေးတော် စသည့်အသုံးအဆောင်များကို စေတီ၏အတွင်းမှာ ဌာပနာထည့်သွင်း၍ တည်ထားအပ်သောစေတီကို ပရိဘောဂစေတီ = အသုံးအဆောင်စေတီဟု ဆိုရပါသည်။

ဘလူးမောင်းတိန်းမှာ ပန္နက်ချရာ သိကောင်းစရာ ၃၅

၄။ ဥဒ္ဓိဿကစေတီ = ရည်မှန်းအပ်သောစေတီဆိုသည်မှာ-

သက်တော်ထင်ရှား မြတ်စွာဘုရားကို ရည်မှန်း၍ သက်တော်ထင်ရှား မြတ်စွာဘုရားနှင့် ပုံတူပြုထားသော ကျောက်ဆင်းတု၊ ကြေးဆင်းတု၊ သစ်သားဆင်းတု၊ ပန်းချီဆေးရေးကား ဆင်းတုတော်တို့ကို ဥဒ္ဓိဿက စေတီ = ရည်မှန်းအပ်သောစေတီဟူ၍ ဆိုရပါသည်။

၅။ ပါဒစေတီ = ခြေတော်ရာစေတီဆိုသည်မှာ-

မြတ်စွာဘုရား သက်တော်ထင်ရှားရှိတော်မူစဉ်က သာသနာထွန်း ကားရန်အတွက် ထိုထိုအရပ်ဒေသသို့ ဒေသစာရီကြွချီတော်မူသောအခါ ကျောက်တုံး၊ ကျောက်ဖျာများအပေါ်၌ ခြေတော်ရာထင်အောင် အဓိဋ္ဌာန် ပြု၍ နင်းချပေးထားတော်မူခဲ့ပါသည်။ ထိုခြေတော်ရာများကို ပါဒစေတီ၊ ခြေတော်ရာစေတီဟု ဆိုရပါသည်ဟူ၍ ဟောကြားပေးခဲ့ရပါသည်။

ပူဇော်တတ်က အကျိုးကြီးမြတ်လှ

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ထိုစေတီတော် (၅) မျိုးတို့ကို ကိုးကွယ်ပူဇော်လျက် ရှိကြပေသည်။ စေတီတော် (၅) မျိုးတို့ကို ကိုးကွယ်ပူဇော်ကြသောအခါ သက်တော်ထင်ရှား မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးတွေ့ရသကဲ့သို့ မိမိတို့၏စိတ်ကို ကြည်လင်စေလျက် ပူဇော်ကြရပါ သည်။ ဆွမ်း၊ သင်္ကန်း၊ ပန်း၊ ရေချမ်း စသည်များကို လှူဒါန်းသည့် အခါမှာလည်း သက်တော်ထင်ရှား မြတ်စွာဘုရားကို လှူဒါန်းရသကဲ့ သို့ စိတ်ကြည်လင်ခြင်းကို ဖြစ်စေလျက် လှူဒါန်းကြရပေသည်။

ဤကဲ့သို့ သက်တော်ထင်ရှားမြတ်စွာဘုရားကို ဖူးတွေ့ရသကဲ့သို့၊ သက်တော်ထင်ရှားမြတ်စွာဘုရားကို လှူဒါန်းရသကဲ့သို့ စိတ်ကြည်လင် ခြင်းကို ဖြစ်စေလျက် လှူဒါန်းပူဇော်ခြင်းကို ပြုလုပ်နိုင်ပါက သက်တော် ထင်ရှားမြတ်စွာဘုရားကို လှူဒါန်းရသကဲ့သို့၊ ဖူးတွေ့ရသကဲ့သို့ ကြီးမြတ်

သောကုသိုလ်များကို ရရှိနိုင်ကြပေသည်။ ထိုကုသိုလ်များ၏ ကြီးမြတ်သောအကျိုးတရားများကိုလည်း ရရှိနိုင်ကြမည်ဖြစ်ပေသည်ဟူ၍ ဟောကြားပေးခဲ့ရပါသည်။

ပုံတော်၊ ဂုဏ်တော်၊ ဉာဏ်တော် ဘုရားသုံးဆူ

တရားနာပရိသတ်များနှင့်တကွ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် စေတီ (၅) မျိုးတို့ကို လှူဒါန်းပူဇော်ကြရာ၌ ပုံတော်ဘုရား၊ ဂုဏ်တော်ဘုရား၊ ဉာဏ်တော်ဘုရားဟူ၍ သုံးမျိုးရှိပေသည်။ ထိုဘုရား (၃) မျိုးတို့ကို မိမိတို့ဉာဏ်မီသလောက် လှူဒါန်းပူဇော်ကြရပေသည်။ ပုံတော်ဘုရားဆိုသည်မှာ စေတီတော်ဖြစ်လျှင် ထိုစေတီတော်၏ ကြည်ညိုဖွယ်ဖြစ်သည့် ပုံတော်များပင်ဖြစ်ပေသည်။ ရုပ်ပွားတော်၊ ဆင်းတုတော်များဖြစ်လျှင် ထိုရုပ်ပွားတော်၊ ဆင်းတုတော်များ၏ လက္ခဏာတော်ကြီး၊ လက္ခဏာတော်ငယ်တို့ဖြင့် ကြည်ညိုဖွယ်ဖြစ်သည့် ပုံတော်များပင် ဖြစ်ပါသည်။ ထို ကြည်ညိုဖွယ်ဖြစ်သည့် ပုံတော်များကို အာရုံပြု၍လှူဒါန်းပူဇော်ခြင်းသည် ပုံတော်ဘုရားကိုပူဇော်သည်မည်၏။

ဂုဏ်တော်ဘုရားဆိုသည်မှာ မြတ်စွာဘုရား၏ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အရဟံဂုဏ်တော်မှစ၍ ဘုန်းတော် (၆) ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ဘဂဝါဂုဏ်တော်တိုင်အောင် ဂုဏ်တော် (၉) ပါးသည် ဂုဏ်တော်ဘုရားပင်ဖြစ်ပေသည်။

ဉာဏ်တော်ဘုရားဆိုသည်မှာ မြတ်စွာဘုရား၏ ဉာဏ်တော် (၁၀) ပါးပင်ဖြစ်ပေသည်။ ထိုဉာဏ်တော် (၁၀) ပါးမှာ—

၁။ အကြောင်းဟုတ်သည်၊ မဟုတ်သည်ကို သိတော်မူသော ဌာနာဌာနဉာဏ်။

၂။ ထိုထိုက်၏ အကျိုးဝိပါက်ကို သိတော်မူသောဉာဏ်။

ဘလူးမောင်းတိန်းမှာ ပန္နက်ချရာ သိကောင်းစရာ ၃၇

၃။ ထိုထိုဂတိသို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်၊ မရောက်ကြောင်းအကျင့်
တို့ကို သိတော်မူသောဉာဏ်။

၄။ များစွာသောဓာတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ထူးပြားသောဓာတ်ကို
လည်းကောင်း သိတော်မူသောဉာဏ်။

၅။ သတ္တဝါတို့၏ သင့်၊ မသင့် နှလုံးသွင်းကိုသိတော်မူသောဉာဏ်။

၆။ ဈာန်သမာပါတ်တို့၏ ညစ်နွမ်းကြောင်း၊ ဖြူစင်ကြောင်း၊
ထကြောင်းကို သိတော်မူသောဉာဏ်။

၇။ သတ္တဝါတို့၏ ဣန္ဒြေအနုအရင့်ကို သိတော်မူသောဉာဏ်။

၈။ ရှေး၌ဖြစ်ခဲ့ဖူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို သိတော်မူသောဉာဏ်။

၉။ သေဆဲ၊ ဖြစ်ဆဲ၊ ဖြူမည်း၊ ယုတ်မြတ် ကံအတိုင်းချဉ်းကပ်သူ
တို့ကို သိတော်မူသောဉာဏ်။

၁၀။ အာသဝေါကုန်ရာနိဗ္ဗာန်ကို သိတော်မူသောဉာဏ်ဟူ၍
ဉာဏ်တော် (၁၀)ပါး ဖြစ်ပေသည်။

ဤ ဉာဏ်တော် (၁၀) ပါးကို အာရုံပြု၍ လှူဒါန်းပူဇော်ခြင်းသည်
ဉာဏ်တော်ဘုရားကို ပူဇော်သည်မည်၏ဟူ၍ ဟောကြားပေးခဲ့ရပါသည်။

သဒ္ဓမ္မရုံသီရိပိသာဆရာတော်

ကြောင်းကျိုးအမှန် သိဖို့ရန်

လောကထဲ၌ရှိနေကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်မှတစ်ပါး အားလုံးသောပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတို့သည် ကောင်းသည့်အကျိုးများကို ခံစားရရှိ လိုကြပေသည်။ ထိုကောင်းသည့်အကျိုးများကို ခံစားရရှိလိုသောပုဂ္ဂိုလ် တို့သည် ကောင်းသည့်အကြောင်းများ ရှိပါမှသာ ကောင်းသည့်အကျိုး များကို ခံစားရရှိနိုင်ကြမည် ဖြစ်ပေသည်။

အနာဂါမ်နှင့် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့မှတစ်ပါး အားလုံးသောပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ တို့၏ သန္တာန်၌ မကောင်းသည့်အကြောင်းတရားက (၃)ပါး၊ ကောင်း သည့်အကြောင်းတရားက (၃)ပါး ဟူ၍ အကြောင်း (၆)ပါး ရှိနေကြ ပေသည်။

မကောင်းသည့်အကြောင်းတရား (၃)ပါးမှာ-

- (၁) အရာရာမှာ တပ်မက်သာယာနှစ်သက်စွဲလမ်းတတ်သည့် လောဘ
- (၂) အရာရာမှာ ကြမ်းတမ်းပြစ်မှား စိတ်ဆိုးအမျက်ထွက်တတ်သည့် ဒေါသ
- (၃) အရာရာမှာ အမှန်ကိုမသိတတ် တွေဝေတတ်သည့် မောဟ တို့ ဖြစ်ကြပေသည်။

ကောင်းသည့်အကြောင်းတရား (၃)ပါးမှာ-

- (၁) အရာရာမှာ မတပ်မက်၊ မသာယာ၊ မစွဲလမ်းတတ်သည့် အလောဘ

ကြောင်းကျိုးအမှန် သိဖို့ရန်

၃၉

(၂) အရာရာမှာ မကြမ်းတမ်း၊ မပြစ်မှား၊ စိတ်မဆိုး အမျက်မထွက် တတ်သည့် အဒေါသ

(၃) အရာရာမှာ မတွေမဝေ အမှန်ကိုသိတတ်သည့် အမောဟတို့ ဖြစ်ကြပေသည်။

အရာရာမှာ မတပ်မက်၊ မသာယာ၊ မစွဲလမ်းတတ်သော အလောဘ သည် ဒါနကုသိုလ်များကို ပြုလုပ်နိုင်ခြင်း၏အကြောင်း ဖြစ်ပေသည်။ အလောဘဓာတ်ခံရှိကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ပေးကမ်းစွန့်ကြဲလှူဒါန်းခြင်း ဖြင့် ယခုဘဝမှစ၍ နောင်ဖြစ်လေရာ ဘဝတိုင်းတို့၌ ပစ္စည်းဥစ္စာများ ပေါများကြွယ်ဝချမ်းသာခြင်းဟူသော ကောင်းကျိုးများကို ရရှိနိုင်ကြပေ သည်။

အရာရာမှာ တပ်မက်သာယာ နှစ်သက်စွဲလမ်းတတ်သော လောဘ သည် ဒါနကုသိုလ်များကို မပြုလုပ်နိုင်ခြင်း၏အကြောင်း ဖြစ်ပေသည်။ လောဘဓာတ်ခံရှိကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ပေးကမ်းစွန့်ကြဲလှူဒါန်းခြင်း မပြုကြသဖြင့် နောက်နောင်ဘဝများ၌ ပစ္စည်းဥစ္စာများ ရှားပါးနေခြင်း၊ ဆင်းရဲနွမ်းပါးနေခြင်းဟူသော မကောင်းသည့်အကျိုးများကို ရရှိနေတတ် ကြပေသည်။

အရာရာမှာ မကြမ်းတမ်းမပြစ်မှား၊ စိတ်မဆိုးအမျက်မထွက်တတ် သော အဒေါသ (မေတ္တာ) သည် သူ့အသက်သတ်ခြင်း၊ သူ့ဥစ္စာမခိုးခြင်း စသည်ဖြင့် သီလလုံခြုံခြင်း၊ သီလကုသိုလ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်း၏အကြောင်း ဖြစ်ပေသည်။ အဒေါသ (မေတ္တာ) ဓာတ်ခံရှိကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မိမိကို လောကနှင့် ဓမ္မ (၂)ပါးလုံး ပြည့်စုံရအောင် အဖက်ဖက်ကကူညီ အားပေးကြသည့် မိတ်ကောင်း၊ ဆွေကောင်းများနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဟူသော ကောင်းကျိုးများကို ရရှိနိုင်ကြပေသည်။

အရာရာမှာ ကြမ်းတမ်းပြစ်မှား၊ စိတ်ဆိုးအမျက်ထွက်တတ်သော ဒေါသသည် သူ့အသက်သတ်ခြင်း၊ သူ့ဥစ္စာမခိုးခြင်းစသည်ဖြင့် သီလ

မလုံခြုံခြင်း၊ သီလပျက်ခြင်း၏အကြောင်း ဖြစ်ပေသည်။ ဒေါသဓာတ်ခံရှိကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မိမိကို လောကနှင့် ဓမ္မ (၂)ပါးလုံးမှာ ပြည့်စုံအောင် ကူညီအားပေးကြမည့် မိတ်ကောင်းဆွေကောင်းများကို မရရှိနိုင်ခြင်း၊ မိတ်ကောင်းဆွေကောင်းများ ပျက်သွားခြင်းဟူသော မကောင်းကျိုးများကို ရရှိနေတတ်ကြပေသည်။

အရာရာမှာ မတွေ့ဝေ အမှန်ကိုသိတတ်သော အမောဟ (ဉာဏ်ပညာ)သည် သမထဘာဝနာ၊ ဝိပဿနာဘာဝနာကုသိုလ်များနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၏အကြောင်း ဖြစ်ပေသည်။ အမောဟ (ဉာဏ်ပညာ) ဓာတ်ခံရှိကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မိမိအတွက် အကျိုးမရှိသည်များကိုပယ်၍ အကျိုးရှိသည်များကိုသာ မှီဝဲပြုလုပ်တတ်သည်ဖြစ်၍ လောကနှင့် ဓမ္မ (၂)ပါးလုံးမှာ ပြည့်စုံနေခြင်းဟူသော ကောင်းကျိုးများကို ရရှိနိုင်ကြပေသည်။

အရာရာမှာ အမှန်ကိုမသိတတ် တွေဝေတတ်သော မောဟသည် သမထဘာဝနာ၊ ဝိပဿနာဘာဝနာကုသိုလ်များနှင့် မပြည့်စုံခြင်း၏ အကြောင်း ဖြစ်ပေသည်။ မောဟဓာတ်ခံရှိကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မိမိအတွက် အကျိုးရှိသည်၊ အကျိုးမရှိသည်တို့ကို မသိမူ၍ အကျိုးမရှိသည်များကိုပင် မှီဝဲပြုလုပ်တတ်သည်ဖြစ်၍ လောကနှင့်ဓမ္မ (၂)ပါးလုံးမှာ ဆုတ်ယုတ်နေခြင်းဟူသော မကောင်းကျိုးများကို ရရှိနေတတ်ကြပေသည်။

ဤကဲ့သို့ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟတို့သည် ထိုထိုပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတို့အား မကောင်းသောအကျိုးများကို ဖြစ်စေတတ်ကြပေသည်။ ထို့ကြောင့် မကောင်းသည့်အကြောင်းများ ဖြစ်ကြပေသည်။ ထိုမကောင်းသည့်အကြောင်းများကို ပယ်ဖို့ရာ ဒါနကုသိုလ်ကိုလည်း တတ်နိုင်သမျှ ပြုကြရပေသည်။ သီလကိုလည်း လုံခြုံအောင်စောင့်ထိန်းကြရပေသည်။ သမထဘာဝနာ၊ ဝိပဿနာဘာဝနာတရားတို့ကိုလည်း အချိန်ရသမျှ ပွားများအားထုတ်ကြရပေသည်။

ကြောင်းကျိုးအမှန် သိဖို့ရန်

၄၁

အထူးသဖြင့် သတိပဋ္ဌာန်တရား (၄)ပါးဖြင့် ဝိပဿနာတရား ပွားများအားထုတ်ကြသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ရှုမှတ်ချက်တိုင်း၊ ရှုမှတ်ချက် တိုင်းတို့၌ မကောင်းသည့်အကျိုးများကို ဖြစ်စေတတ်သည့် လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟတို့ကို တဒင်္ဂ၊ တဒင်္ဂအားဖြင့် ပယ်နိုင်ပြီးလျှင် မှတ်ချက် တိုင်း၊ မှတ်ချက်တိုင်းတို့၌ ကောင်းကျိုးများကိုဖြစ်စေနိုင်သည့် အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟတို့ တိုးတက်ကြီးပွားလာခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်ကြပေ သည်။ သို့ဖြစ်၍ လောကနှင့် ဓမ္မ (၂)ပါးလုံးမှာ ကောင်းကျိုးများကို ရရှိ ကြရန်လိုလားကြသော အမျိုးကောင်းသား၊ အမျိုးကောင်းသမီးတို့သည် သတိပဋ္ဌာန်ဝိပဿနာတရားကို အချိန်ရသမျှ ပွားများအားထုတ်နေကြရမည် ဖြစ်ပေသည်။

သဒ္ဓမ္မရံသီရိပိသာဆရာတော်

ရှုမှတ်ချက်တိုင်းမှာ သစ္စာသိခြင်းကိစ္စ ပြီးမြောက်ပါ

ယခုခေတ်အခါသည် သတိပဋ္ဌာန်ဝိပဿနာတရား ထွန်းကားလာသောအခါ ဖြစ်ပေသည်။ ထွန်းကားလာသည့်အခါ ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အချိန်ရသမျှ ဝိပဿနာတရားကို ပွားများအားထုတ်လျက် ရှိကြပေသည်။ အခြားတစ်ပါးသော ဘာသာဝင်ပုဂ္ဂိုလ်များကပင် သတိပဋ္ဌာန်ဝိပဿနာတရားပွားများ အားထုတ်ခြင်း အလုပ်ကို စိတ်ဝင်စားလာကြပေသည်။

သတိပဋ္ဌာန်ဝိပဿနာတရားအားထုတ်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မိမိတို့၏အတိတ်ဘဝများက ဆည်းပူးခဲ့ကြသည့်ကုသိုလ် ပါရမီအားလျော်စွာ တရားသဘောများကို တွေ့သိကြရပေသည်။ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး တရားတွေ့သိပုံချင်းကတော့ မတူကြပေ။ ထူးထူးခြားခြား တရားသဘောများကို တွေ့သိကြသောပုဂ္ဂိုလ်များလည်း ရှိကြပေသည်။ မထူးမခြား သာမန်တရားသဘောများကို တွေ့သိကြသော ပုဂ္ဂိုလ်များလည်း ရှိကြပေသည်။

ထိုသို့ပင်တရားတွေ့သိပုံချင်း မတူကြပါသော်လည်း နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒဉာဏ်၊ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ် စသည်ဖြင့် ဉာဏ်စဉ်အားဖြင့်တော့ တူ ကြပေသည်။ သစ္စာ (၄)ပါးကို သိခြင်းကိစ္စ ပြီးမြောက်ပုံချင်းကတော့ တူကြပေသည်။

ရူမုတ်ချက်တိုင်းမှာ သစ္စာသိခြင်းကိစ္စပြီးမြောက်ပါ ၄၃

သတိပဋ္ဌာန်ဝိပဿနာတရားကို နည်းမှန်လမ်းမှန် ရူမုတ်ပွားများ အားထုတ်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ရူမုတ်ချက်တိုင်း ရူမုတ်ချက်တိုင်း တို့၌ သစ္စာ (၄)ပါးကို သိခြင်းကိစ္စ ပြီးမြောက်သွားကြပေသည်။

(၁) ဆင်းရဲခြင်းအမှန်ဖြစ်သည့် ဒုက္ခသစ္စာကို ပိုင်းခြား၍သိခြင်းကိစ္စ

(၂) ဆင်းရဲကြောင်းအမှန်ဖြစ်သည့် သမုဒယသစ္စာကို ပယ်ခြင်းကိစ္စ

(၃) ဆင်းရဲခြင်း၏ ချုပ်ငြိမ်းရာအမှန်ဖြစ်သည့် နိရောဓသစ္စာသို့ ဆိုက်ရောက်ခြင်းကိစ္စ

(၄) ဆင်းရဲချုပ်ငြိမ်းရာသို့ သွားရာလမ်းကြောင်းအမှန်ဖြစ်သည့် မဂ္ဂ သစ္စာကို ပွားများခြင်းကိစ္စများ ပြီးမြောက်သွားကြပေသည်။

မဂ္ဂသစ္စာပွားများခြင်းကိစ္စပြီးမြောက်ပုံ

ကျေးဇူးတော်ရှင်မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး ညွှန်ပြသောနည်း ဖြင့် ဝိပဿနာတရားပွားများအားထုတ်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ထိုင်၍ ရူမုတ်သောအခါ ဖောင်းတယ်၊ ဝိနံတယ်၊ ထိုင်တယ်၊ ထိတယ် စသည်ဖြင့် ရူမုတ်ကြရပါသည်။ စင်္ကြံလျှောက်၍ ရူမုတ်သောအခါ ကြွတယ်၊ လှမ်းတယ်၊ ချတယ် စသည်ဖြင့် ရူမုတ်ကြရပါသည်။ ထိုင်မှတ်၊ စင်္ကြံမှတ်မှ တစ်ပါးသောအချိန်တို့၌ ထိုင်တယ်၊ ထတယ်၊ ကွေးတယ်၊ ဆန့်တယ် စသည်ဖြင့် ရူမုတ်ကြရပါသည်။

သီလမဂ္ဂင်(၃)ပါး ပါဝင်ပုံ

ဤကဲ့သို့ ရူမုတ်ကြရာတွင် ဖောင်းတယ်လို့ ရူမုတ်သည့်အခါမှာ သစ္စာ (၄)ပါး သိခြင်းကိစ္စပြီးပုံကို ဖော်ပြပါမည်။

- ဖောင်းတယ်လို့ ရှုမှတ်လိုက်သည့်အခိုက်မှာ—
- သမ္မာဝါစာ = ဝစီဒုစရိုက် (၄)ပါးမှ ရှောင်ကြဉ်၍ မှန်ကန်စွာ ပြောဆိုခြင်း၊
- သမ္မာကမ္မန္တ = ကာယဒုစရိုက် (၃)ပါးမှ ရှောင်ကြဉ်၍ မှန်ကန်စွာ ပြုလုပ်ခြင်း၊
- သမ္မာအာဇီဝ = ကာယဒုစရိုက် (၃)ပါး၊ ဝစီဒုစရိုက် (၄)ပါးတို့မှ ရှောင်ကြဉ်၍ မှန်ကန်စွာ အသက်မွေးခြင်းဟူသော သီလမဂ္ဂင် (၃)ပါးလည်း (သုတ္တန်နည်းအရ) ပါဝင်လျက်ရှိပေသည်။

သမာဓိမဂ္ဂင်(၃)ပါး ပါဝင်ပုံ

ဖောင်းတယ်လို့ ရှုမှတ်လိုက်သည့်အခိုက်မှာ ဖောင်းတာပေါ်လာသည့် အခါ ရှုမှတ်နိုင်ရအောင် လုံ့လစိုက် ကြောင့်ကြစိုက်ခြင်းသည် သမ္မာဝါယာမ မဂ္ဂင် ဖြစ်ပေသည်။ ဖောင်းတာပေါ်လာသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် မမေ့နေပါဘဲ ကောင်းစွာမှတ်သိလိုက်ခြင်းသည် သမ္မာသတိမဂ္ဂင်ဖြစ်ပေသည်။ ဖောင်းစ မှ ဖောင်းဆုံးတိုင်အောင် မှတ်သိစိတ်တည်သွားရအောင် ထားပေးလိုက် ခြင်းသည် သမ္မာသမာဓိမဂ္ဂင် ဖြစ်ပေသည်။ ဤကဲ့သို့ သမာဓိမဂ္ဂင် (၃)ပါးလည်း ပါဝင်နေပေသည်။

ပညာမဂ္ဂင်(၂)ပါး ပါဝင်နေပုံ

ဖောင်းတယ်လို့ ရှုမှတ်လိုက်သည့်အခိုက်မှာ ဖောင်းသည့်အာရုံပေါ် သို့ မှတ်သိစိတ် တည့်တည့်မတ်မတ်ရောက်သွားရအောင် တင်ပေးလိုက် ခြင်းသည် သမ္မာသင်္ကပ္ပမဂ္ဂင် ဖြစ်ပေသည်။ ဖောင်းသည့် အပေါ်သို့

ရှုမှတ်ချက်တိုင်းမှာ သစ္စာသိခြင်းကိစ္စပြီးမြောက်ပါ ၄၅

မှတ်သိစိတ်ရောက်သွားသောအခါ ဖောင်းတာကတခြား၊ မှတ်သိလိုက်တာကတခြား၊ ဖောင်းတာကမသိတတ်သည့် ရုပ်တရား၊ မှတ်သိတာကသိတတ်သည့် နာမ်တရားဟု နာမ်နှင့်ရုပ်ကို ပိုင်းခြား၍ အမှန်အတိုင်းသိခြင်းသည် သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင် ဖြစ်ပေသည်။ ဤကဲ့သို့ ပညာမဂ္ဂင် (၂)ပါးလည်း ပါဝင်နေပေသည်။

ဤကဲ့သို့ သီလမဂ္ဂင် (၃)ပါး၊ သမာဓိမဂ္ဂင် (၃)ပါး၊ ပညာမဂ္ဂင် (၂)ပါး ဟူသော မဂ္ဂင် (၈)ပါးတို့သည် ဖောင်းတယ်လို့ ရှုမှတ်လိုက်သည့် အခိုက်မှာ ပါဝင်နေသောကြောင့် မဂ္ဂသစ္စာကို ပွားများခြင်းကိစ္စ ပြီးမြောက်နေပေသည်။ ပိန်တယ်၊ ထိုင်တယ်၊ ထိတယ် စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်ကြရာမှာလည်း မဂ္ဂင် (၈)ပါး ပါဝင်နေ၍ မဂ္ဂသစ္စာကို ပွားများခြင်းကိစ္စ ပြီးမြောက်နေပုံကိုလည်း ဤနည်းအတိုင်း သိကြရပေသည်။

ဒုက္ခသစ္စာကိုသိခြင်းကိစ္စ ပြီးမြောက်ပုံ

ဖောင်းတယ်လို့ ရှုမှတ်လိုက်သည့်အခိုက်မှာ ဖောင်းနေတာကတခြား၊ မှတ်သိလိုက်တာက တခြား၊ ဖောင်းတာက မသိတတ်သည့် ရုပ်ဒုက္ခသစ္စာဖြစ်ပေသည်။ မှတ်သိလိုက်တာက သိတတ်သည့် နာမ်ဒုက္ခသစ္စာ ဖြစ်ပေသည်ဟု ပိုင်းခြား၍သိခြင်းဖြင့် ဒုက္ခသစ္စာကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းကိစ္စ ပြီးမြောက်သွားပေသည်။ ပိန်တယ်၊ ထိုင်တယ်၊ ထိတယ် စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်ကြရာ၌လည်း ဒုက္ခသစ္စာကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းကိစ္စ ပြီးမြောက်ပုံကိုလည်း ဤနည်းအတိုင်း သိကြရပါသည်။

သမုဒယသစ္စာကိုပယ်ခြင်းကိစ္စ ပြီးမြောက်ပုံ

ဖောင်းတယ်လို့ ရှုမှတ်နေသည့်အခိုက်မှာ လိုချင်တပ်မက်သည့် လောဘ+တဏှာသမုဒယ ဖြစ်ခွင့်မရ၍ ပယ်ထားခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

ဤကဲ့သို့ ပယ်ထားခြင်းဖြင့် သမုဒယသစ္စာကို ပယ်ခြင်းကိစ္စ ပြီးမြောက်နေပေသည်။ ပိန်တယ်၊ ထိုင်တယ်၊ ထိတယ်စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်ကြရာ၌လည်း သမုဒယသစ္စာကို ပယ်ခြင်းကိစ္စ ပြီးမြောက်နေပုံကို ဤနည်းအတိုင်း သိကြရပါသည်။

နိရောဓသစ္စာသို့ ဆိုက်ရောက်ခြင်းကိစ္စပြီးမြောက်ပုံ

ဖောင်းတယ်လို့ ရှုမှတ်လိုက်သည့်အခိုက်မှာ လောဘ-တဏှာ ဖြစ်ခွင့်မရ၍ ချုပ်ငြိမ်းသွားပေသည်။ လောဘ-တဏှာချုပ်ငြိမ်းသွားသဖြင့် လောဘ-တဏှာကြောင့်ဖြစ်သည့် ဥပါဒါန်လည်း ချုပ်ငြိမ်းသွားပေသည်။ ဥပါဒါန်ချုပ်ငြိမ်းသွားသဖြင့် ဥပါဒါန်ကြောင့်ဖြစ်သည့် ကံများလည်း ချုပ်ငြိမ်းသွားကြပေသည်။ ကံများချုပ်ငြိမ်းသွားသဖြင့် ကံကြောင့်ဖြစ်သည့်ဘဝများလည်း ချုပ်ငြိမ်းသွားကြပေသည်။ ဘဝများချုပ်ငြိမ်းသဖြင့် ဘဝကြောင့်ဖြစ်သည့် ဇာတိ=ပဋိသန္ဓေနေရခြင်းလည်း ချုပ်ငြိမ်းသွားပေသည်။ ပဋိသန္ဓေနေရခြင်း ချုပ်ငြိမ်းသွားသဖြင့် အိုရ နာရ၊ သေရ၊ စိုးရိမ်ပူဆွေးငိုကြွေးရခြင်းတို့လည်း ချုပ်ငြိမ်းသွားကြပေသည်။ ဤကဲ့သို့ တဒင်္ဂနိရောဓသို့ ဆိုက်ရောက်ခြင်းကိစ္စ ပြီးမြောက်သွားပေသည်။ ပိန်တယ်၊ ထိုင်တယ်၊ ထိတယ် စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်ကြရာမှာလည်း ဤနည်းအတိုင်းပင် တဒင်္ဂနိရောဓသို့ ဆိုက်ရောက်ခြင်းကိစ္စ ပြီးပုံကိုလည်း သိကြရပါသည်။

ဤကဲ့သို့ သတိပဋ္ဌာန်ဝိပဿနာတရားကို နည်းမှန် လမ်းမှန်ရှုမှတ်ပွားများအားထုတ်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မှတ်ချက်တိုင်း၊ မှတ်ချက်တိုင်းတို့၌ သစ္စာ (၄)ပါးကို သိခြင်းကိစ္စ ပြီးမြောက်သွားကြပေသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ပွားသိပယ်ဆိုက်၊ ဖြစ်ခိုက်ရူပါ၊ ဤလေးဖြာ၊ မှန်စွာ သိရမည်။

ရှုမှတ်ချက်တိုင်းမှာ သစ္စာသိခြင်းကိစ္စပြီးမြောက်ပါ

၄၇

ဖြစ်ခိုက်ပစ္စုပ္ပန်တည့်အောင် ဝိပဿနာရှုမှတ်ခြင်းဖြင့်-

ပွား - မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး မဂ္ဂသစ္စာကို ပွားများခြင်းကိစ္စ

သိ - ဒုက္ခသစ္စာကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းကိစ္စ

ပယ် - သမုဒယသစ္စာကို ပယ်ခြင်းကိစ္စ

ဆိုက် - နိရောဓသစ္စာသို့ ဆိုက်ရောက်ခြင်းကိစ္စ ဟူသော သစ္စာ

(၄)ပါးကို သိခြင်းကိစ္စ ပြီးမြောက်သွားနိုင်ကြမည်ဟု ဆိုလိုရင်းအဓိပ္ပာယ်

ဖြစ်ပေသည်။

သဒ္ဓမ္မရုံသီရိပိဿာဆရာတော်

သမထနှင့်ဝိပဿနာ ထူးခြားပုံမှာ သိကောင်းစရာ

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သမထနှင့် ဝိပဿနာဟူသော ဘာဝနာတရားများကို ထိုက်သည့်အားလျော်စွာ ပွားများအားထုတ်လျက်ရှိကြပေသည်။ သမထတရားသည် ယခုမျက်မှောက်ဘဝချမ်းသာနှင့် နောင်တမလွန်ဘဝများ၌ ဗြဟ္မာချမ်းသာအထိ ရရှိစေနိုင်သောတရား ဖြစ်ပေသည်။ ဝိပဿနာတရားသည် ယခုမျက်မှောက်ဘဝချမ်းသာနှင့် အလုံးစုံသော ဆင်းရဲဒုက္ခတို့မှလွတ်မြောက်ရာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာအထိ ရရှိစေနိုင်သောတရား ဖြစ်ပေသည်။

သမထတရား အောင်မြင်သွားကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဒုတိယဘဝ၌ ဗြဟ္မာပြည်သို့ ရောက်သွားကြရပေသည်။ သက်တမ်းအားဖြင့် ကမ္ဘာနှင့်ချီ၍ ရှည်နေကြပေသည်။ ကမ္ဘာနှင့်ချီ၍ ဗြဟ္မာ၏ချမ်းသာများကို ခံစားကြရပေသည်။ ဗြဟ္မာ၏သက်တမ်းကုန်သွားသောအခါ ဒုဂ္ဂတိခေါ်သည့် ငရဲ၊ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ၊ အသူရကာယ်ဟူသော အပါယ်ဘုံဘဝများသို့ ပြန်၍ ရောက်သွားနိုင်ကြပေသည်။

ဝိပဿနာတရားအောင်မြင်သွား၍ သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်သို့ ရောက်ရှိသွားကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ငရဲ၊ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ၊ အသူရကာယ်ဟူသော အပါယ်လေးဘုံမှ အပြီးတိုင် လွတ်မြောက်သွားကြပေသည်။ ၇-ဘဝဖြင့် နိဗ္ဗာန်သို့ ဝင်စံသွားနိုင်ကြပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သမထတရားထက် ဝိပဿနာတရားကို ပို၍ ယုံကြည်အားကိုးလျက်ရှိကြပေသည်။

သမထနှင့်ဝိပဿနာ ထူးခြားပုံမှာ သိကောင်းစရာ ၄၉

သမထနှင့်ဝိပဿနာ ရှုမှတ်ရာတွင် ထူးခြားပုံ

ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သမထနှင့် ဝိပဿနာတို့၌ ရှုမှတ်ပုံအထူးကို သိထားသင့်ကြပေသည်။ သမထနှင့် ဝိပဿနာ ရှုမှတ်ပုံအထူးကို သိထားမှသာ တရားတွေ မြန်မြန်တွေ့၊ တရားတွေ့ မြန်မြန်တက်သွားနိုင်ကြမည် ဖြစ်ပေသည်။

၁။ သမထကမ္မဋ္ဌာန်များ၏ အာရုံတို့သည် ပညတ်အမျိုးမျိုးတို့ ဖြစ်ကြပေသည်။ ထို့ကြောင့် သမထကမ္မဋ္ဌာန်များကို ပွားများအားထုတ်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ပညတ်များကို အာရုံပြု၍စူးစိုက်ကာ ရှုမှတ်ကြရပေသည်။ ရှုမှတ်သည့်အခါမှာလည်း ထိုပညတ်များ မိမိတို့၏စိတ်၌ ကြာရှည်ခိုင်မြဲစွာ တည်နေရအောင် ရှုမှတ်ကြရပေသည်။ မြဲသည့်ဖက်ကနေ၍ ရှုမှတ်ကြရပေသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ပညတ်အာရုံ၊ မြဲနေပုံ၊ ရှုတဲ့သမထမည်။

၂။ ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်များ၏ အာရုံတို့သည် ပရမတ်တရားတို့ ဖြစ်ကြပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်ကို ပွားများအားထုတ်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ပရမတ်တရားများကို အာရုံပြု၍စူးစိုက်ကာ ရှုမှတ်ကြရပေသည်။ ရှုမှတ်သည့်အခါမှာလည်း ပြောင်းလဲနေသည့် မမြဲသည့် သဘောများကို သိအောင် ရှုမှတ်ကြရပေသည်။ မမြဲသည့် ဖက်ကနေ၍ ရှုမှတ်ကြရပေသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ပရမတ်အာရုံ၊ မမြဲပုံ၊ ရှုတဲ့ဝိပဿ်မည်။

သမထတရားတို့၏ အာရုံတို့သည် ပညတ်အာရုံတို့ ဖြစ်ကြပေသည်။ ရှုမှတ်သည့်အခါမှာ မြဲသည့်ဖက်ကနေ၍ ရှုမှတ်ကြရပေသည်။ ဝိပဿနာ

တရား၏အာရုံတို့သည် ပရမတ်အာရုံတို့ ဖြစ်ကြပေသည်။ ရှုမှတ်သည့် အခါ မမြဲသည့်ဖက်ကနေ၍ ရှုမှတ်ကြရပေသည်။ ဤကဲ့သို့ ရှုမှတ်ပုံ အားဖြင့် ထူးခြားကြပေသည်။

ပညတ်အာရုံကိုမြဲအောင် ရှုမှတ်ရပုံ

ဥပမာ-ပထဝီကသိုဏ်း သမထကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပွားများလိုသောပုဂ္ဂိုလ် တို့သည် ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်၌ စကောမျှ၊ ဗန်းမျှလောက် မြေကွက်ကို ပြုလုပ်၍ ထိုမြေကွက်ကို မိမိ၏ရှေ့တွင်ထားကာ ဒူးတုပ်၍ဖြစ်စေ၊ တင်ပလ္လင်ခွေ၍ဖြစ်စေ ထိုင်ကြရပေသည်။ ထိုင်ပြီးသောအခါ ထို (ပညတ်) မြေကွက်ကို မမှိတ်သောမျက်စိဖြင့် ကြည့်ရှုကာ မြေ မြေ ပထဝီ ပထဝီဟု စူးစိုက်၍ရှုမှတ်ကြရပေသည်။ ထို (ပညတ်) မြေကွက် ၌ မိမိစိတ် ကြာရှည်မြဲမြံစွာ တည်နေရအောင် စူးစိုက်၍ အဖန်ဖန် ရှုမှတ်ကြရပေသည်။

အဖန်ဖန်ရှုမှတ်၍ သမာဓိဖြစ်လာသောအခါ မျက်စိကိုမှိတ်လိုက်ပါ သော်လည်း ထို (ပညတ်) မြေကွက်သည် ပကတိသောမျက်စိဖြင့် မြင်ရ သည့်အတိုင်း မိမိ၏စိတ်၌ မြဲမြံစွာတည်လျက်ရှိပေမည်။ ဆက်ကာ ဆက်ကာရှုမှတ်၍ သမာဓိများ တစ်ဆင့်အားရှိလာသောအခါ ထို (ပညတ်) မြေကွက်ကို မမှိတ်သောမျက်စိဖြင့် မြေမြေ၊ ပထဝီ ပထဝီဟု သမာဓိဖြစ်အောင်ရှုမှတ်လိုက်ပြီး၊ မျက်စိကိုမှိတ်လိုက်သည်ရှိသော် ပကတိ သောမျက်စိဖြင့် မြင်ရသည့် (ပညတ်) မြေကွက်ထက်ပို၍ ကြည်လင် တောက်ပ ပြတ်သားသော (ပညတ်) မြေကွက်သည် ပထဝီကသိုဏ်း ရှုမှတ်သူ၏စိတ်တွင် မြဲမြံစွာ တည်လာပေသည်။ ဆက်လက်၍ ရှုမှတ် လိုက်သည်ရှိသော် ပထဝီကသိုဏ်းဈာန်ကို ရရှိသွားကြပေသည်။

ဤကဲ့သို့ သမထကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပွားများအားထုတ်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ် တို့သည် ပညတ်ကိုအာရုံပြု၍ ရှုမှတ်ကြရပေသည်။ ထိုပညတ်ကိုလည်း မိမိ၏စိတ်၌ မြဲမြံစွာ အရှည်တည်နေရအောင် ရှုမှတ်ကြရပေသည်။

သမထနှင့်ဝိပဿနာ ထူးခြားစွာ သိကောင်းစရာ ၅၁

ပရမတ်ကိုသိအောင် ရှုမှတ်ရပုံ

ဥပမာ-ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ်ဟု ဝိပဿနာ ရှုမှတ်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဖောင်းတယ်ဟုရှုမှတ်သည့်အခါ ဝမ်းဗိုက်ပုံသဏ္ဌာန် (ပညတ်) ကို အာရုံမပြုဘဲ ခွာနိုင်သမျှခွာ၍၊ လေရှူသွင်းလိုက်သည်နှင့် အမျှ အတွင်းမှ တောင့်တင်းထွန်းကန်၍ တတ်လာသည့် သဘော=ပရမတ်ကို သိနိုင်သမျှသိအောင် စူးစိုက်၍ ရှုမှတ် ကြရပေသည်။ ဤကဲ့သို့ ပရမတ်ကိုသိအောင် ရှုမှတ်ကြရပေသည်။

ပိန်တယ်ဟုရှုမှတ်သည့်အခါမှာလည်း ဝမ်းဗိုက်ပုံသဏ္ဌာန် (ပညတ်) ကို အာရုံမပြုဘဲ ခွာနိုင်သမျှခွာ၍၊ လေရှူထုတ်လိုက်သည်နှင့်အမျှ အတွင်းက လှုပ်ရှားရွေ့လျောသွားသောသဘော=ပရမတ်ကိုတော့ သိနိုင် သမျှသိအောင် ရှုမှတ်ကြရပေသည်။ ဤကဲ့သို့ ပရမတ်ကိုသိအောင် ရှုမှတ်ကြရပေသည်။

မမြဲသည့်ဖက်က ရှုမှတ်ရပုံ

ဖောင်းတယ်ဟု ရှုမှတ်လိုက်သောအခါ ဖောင်းသည့်သဘောသည် ဖောင်းစနှင့် ဖောင်းဆုံးဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိပေသည်။ ဖောင်းစက ဖြစ်ပေါ်လာ ပြီး၊ ဖောင်းဆုံးကျတော့ ပျက်သွားတာကို စူးစိုက်၍ ရှုမှတ်ကြရပေသည်။ ပျက်သွားသည့် မမြဲသည့်ဖက်သို့ စိတ်ကိုညွှတ်၍ ရှုမှတ်ကြရပေသည်။

ပိန်တယ်ဟု ရှုမှတ်သည့်အခါမှာလည်း ပိန်သည့်သဘောသည် ပိန်စနှင့် ပိန်ဆုံးဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိပေသည်။ ပိန်စက ဖြစ်ပေါ်လာပြီး၊ ပိန်ဆုံးကျတော့ ပျက်သွားတာကို စူးစိုက်၍ ရှုမှတ်ကြရပေသည်။ ပျက် သွားသည့် မမြဲသည့်ဖက်သို့ စိတ်ကိုညွှတ်၍ ရှုမှတ်ကြရပေသည်။

ကူချင်းဒကာမှာ ဝိပဿနာကျိုးသုံးဖြာ

ကူချင်းမှ မစ္စတာဝုန်း အမည်ရှိသူနှင့် အပေါင်းအဖော် ဓမ္မမိတ်ဆွေများက တရားဟော၊ တရားပြ ပင့်လျှောက်ကြသဖြင့် ဆရာတော်နှင့် မောင်တင်ထွန်းမြင့်တို့သည် ဗန်ကောက်တရားစခန်းမှ တစ်ဆင့် ကူချင်းသို့ ကြွလာခဲ့ကြပါသည်။

၁၃၅၉-ခု၊ နတ်တော်လဆုတ် ၄-ရက် (၁၈-၁၂-၉၇) ကြာသပတေးနေ့ ညနေ ၅-နာရီ၊ ၄၅-မိနစ် ထွက်သည့် မလေးရှားလေယာဉ်ဖြင့် ဗန်ကောက်လေဆိပ်မှ ကွာလာလမ်ပူသို့ ကြွလာခဲ့ကြပါသည်။ ကွာလာလမ်ပူလေဆိပ်သို့ ည ၈-နာရီ၊ မိနစ် ၅၀ ရောက်ကြပါသည်။

ကွာလာလမ်ပူလေဆိပ်မှ ကူချင်းသို့ လေယာဉ်ပြောင်းစီးကြရပါသည်။ ည ၁၀-နာရီ၊ ၅-မိနစ်ထွက်သည့် မလေးရှားလေယာဉ်ဖြင့် ကူချင်းသို့ ကြွလာခဲ့ကြပါသည်။ ကူချင်းစံတော်ချိန် ည ၁၂-နာရီ၊ ၅-မိနစ် ရောက်ကြပါသည်။ ကူချင်းမြို့ မစ္စတာဝုန်းအိမ်၌ တည်းခိုကျိန်းစက်ကြရပါသည်။ သို့သော် မစ္စတာဝုန်းအပြင်သို့သွားနေသည့် အချိန်ဖြစ်၍ မစ္စတာဝုန်းနှင့် မတွေ့ရပေ။

နတ်တော်လဆုတ် ၅-ရက် (၁၉-၁၂-၉၇) သောကြာနေ့၊ ည ၈-နာရီခွဲတွင် မစ္စတာဝုန်း၊ စင်ကာပူမှ ဒေါ်ခင်ခင်ဝင်း၊ မစ္စမာဂရက်ဝီး(လ်)၊ ဒေါ်ဓမ္မဒိန္နာနှင့် မိတ်ဆွေတစ်ဦးတို့ ဆရာတော်ထံလာရောက်၍ ကန်တော့ကြပြီးလျှင် မိတ်ဆက်စကားပြောကြားကြပါသည်။

မစ္စတာဝုန်းက ဆရာတော်ကူချင်းတရားစခန်းသို့ ယခုလိုကြွလာခြင်းကို အလွန်ပင်ဝမ်းသာရပါသည်။ ဆရာတော်ကို မတွေ့မြင်ဖူးခဲ့ပါသော်လည်း ဆရာတော်၏ ဂုဏ်သတင်းများကို ကြားရ၍ ကြည်ညိုခဲ့ရပါသည်။ ယခု ကိုယ်တော်တိုင်ကို ဖူးမြင်ရသဖြင့် အထူးပင် ကြည်ညိုဝမ်းသာရပါသည်ဟု ဝမ်းမြောက်စကား လျှောက်ကြားပါသည်။

ဆရာတော်ရှောက်လှာသည့်ညက မစ္စတာဝုန်းနှင့် မတွေ့ရပါသော်လည်း အစစအရာရာ ပြည့်စုံသည့် ကျယ်ကျယ်ဝန်းဝန်းရှိသည့် မစ္စတာဝုန်း၏အိမ်ကို တွေ့မြင်ရသောကြောင့် မစ္စတာဝုန်းဆိုသည်မှာ အသက်အရွယ် ၆၀-ကျော်ခန့်ရှိလိမ့်မည်ဟု ခန့်မှန်းခဲ့ပါသည်။ ယခုတွေ့ရတော့ အသက်အရွယ် ၄၂-နှစ်ရှိ၍ ငယ်သေးသူဖြစ်နေတာကို တွေ့ရသဖြင့် အလွန်ပင် သာသနာအရှည်တည်တံ့ရန်အတွက် မျှော်မှန်းကာ ဝမ်းသာအားတက်မိပါသည်ဟု ဝမ်းမြောက်စကား ပြောကြားလိုက်ပါသည်။

ဤကဲ့သို့ ဝမ်းမြောက်စကားပြောကြားရခြင်းမှာ မစ္စတာဝုန်းသည် ကိုယ်တိုင်လည်း ဆရာတော် ဆူဂျီဗိုလ်ထံ၌ ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ခဲ့၍ ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ရခြင်း၏ အကျိုးတရားများကို ကိုယ်တိုင်တွေ့သိ ခံစားရရှိခဲ့သောကြောင့် မိမိကဲ့သို့ပင် တခြားသောသူများကိုလည်း ဝိပဿနာတရားအားထုတ်ခြင်းဖြင့် အကျိုးတရားတို့ကို ခံစားရရှိစေလိုသောဆန္ဒကြောင့် တစ်ဦးတည်းဒကာခံ၍ ယောဂီ ၂၀-မှ ၄၀-အထိရှိသော တရားစခန်းများကို (၁၅) ကြိမ်ဖွင့်ကာ ထောက်ပံ့လှူဒါန်းခဲ့သည်ဟု ကြားသိရသောကြောင့် သာသနာအရှည် တည်တံ့ရေးအတွက် ဝမ်းမြောက်စကား ပြောကြားလိုက်ရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

မစ္စတာဝုန်းသည် အသက်အရွယ် ၄၂-နှစ်ရှိ၍ ငယ်သေးသူဖြစ်လျက် ယခုလို ၁၅-ကြိမ်တိုင်အောင် ဝိပဿနာတရားစခန်းများကိုဖွင့်၍ ထောက်ပံ့အားပေးတာ လှူဒါန်းခဲ့ခြင်းသည်-

ကုချင်းဒကာမှာ ဝိပဿနာကျိုးသုံးဖြာ

၅၅

၁။ မိမိအတွက်လည်း ဒီဘဝ၊ နောင်ဘဝ၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်သည်အထိ အကျိုးရှိမည် ဖြစ်ပေသည်။

၂။ သူတစ်ပါးတို့အတွက်လည်း ဒီဘဝ၊ နောင်ဘဝ၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်သည်အထိ အကျိုးရှိမည် ဖြစ်ပေသည်။

၃။ မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်ကြီး အရှည်တည်တံ့ရန် အတွက်လည်း အကျိုးရှိမည်ဖြစ်ပေသည်ဟု ဝမ်းမြောက်ဖွယ် တရားစကား ထပ်မံ၍ ပြောကြားပေးလိုက်ရပါသည်။

မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်ကြီးသည် ယခုဘဝအတွက်၊ နောင်ဘဝများအတွက် ဆင်းရဲခပ်သိမ်းချုပ်ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ ရောက်သွားဖို့ရန်အတွက် အကျိုးများလှပေသည်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ သာသနာတော်ကြီးသည် အလင်းဓာတ်ကြီး ဖြစ်ပေသည်။ ဤကျင့်စဉ်=ဤလမ်းကသွားလျှင် အမှောင်ဖြစ်သည့် အပါယ် သံသရာသို့ ရောက်သွားကြမည် ဖြစ်ပေသည်။ ဤကျင့်စဉ်= ဤလမ်း ကသွားလျှင် အလင်းဖြစ်သည့် လူ့ပြည်၊ နတ်ပြည်၊ ဗြဟ္မာပြည်သို့ ရောက်သွားကြမည်ဖြစ်ပေသည်။ ဤကျင့်စဉ်= ဤလမ်းကသွားလျှင် တစ်ခါရောက်သွားလျှင် ဘယ်သောအခါမှ ပြန်မမှောင်သည့် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ ရောက်သွားကြမည် ဖြစ်ပေသည်ဟု ထွန်းပြနေသည့် အလင်းဓာတ်ကြီးဖြစ်ပေသည်။

မစ္စတာဝုန်းက ယခုလို သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာတရားများ တိုးတက် လာရန်အတွက် ၁၅-ကြိမ်တိုင်အောင် တရားစခန်းများဖွင့်ကာ ထောက်ပံ့ အားပေးလှူဒါန်းနေခြင်းသည် သာသနာတော်ကြီးအရှည်တည်တံ့နိုင်ခြင်း အကျိုးများ ရရှိနိုင်သည်ကို မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်တိုင် ဟောကြားတော် မူခဲ့ပါသည်။

တစ်ချိန်သောအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန် ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူပေသည်။ ထိုအခါ ပုဏ္ဏားတစ် ယောက်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ရောက်လာပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားနှင့် ဝမ်းမြောက်ဖွယ်စကားများ ပြောကြားလေ၏။ ယင်းကဲ့သို့ ပြောကြားပြီး

သောအခါ မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံလွန်တော်မူပြီးသောနောက်ကာလ၌ မြတ်စွာဘုရား၏ သူတော်ကောင်းတရား=သာသနာတော်သည် မည်မျှ လောက်ကြာအောင် အရှည်တည်တံ့နိုင်ပါသနည်း၊ အရှည်တည်တံ့နိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းကို သိလိုပါသည်ဟု မေးလျှောက်လေ၏။

ထိုအခါမြတ်စွာဘုရားက ပြန်မိန့်ကြားတော်မူသည်မှာ ငါဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံလွန်တော်မူပြီးသောအခါ၌ ငါဘုရား၏ တပည့်သား ရဟန်းတော်များနှင့် ဒကာ၊ ဒကာမတို့သည် သတိပဋ္ဌာန်တရား (၄)ပါးဖြင့် ဝိပဿနာတရား ပွားများအားထုတ်ခြင်း မရှိကြတော့လျှင် သူတော်ကောင်းတရား ငါဘုရား၏ သာသနာတော်သည် အရှည်မတည်တံ့နိုင်တော့ပေ၊ ကွယ်သွားမည်ဖြစ်ပေသည်။

ငါဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံလွန်တော်မူပြီးသောအခါ၌ ငါဘုရား၏ တပည့်သားရဟန်းတော်များနှင့် ဒကာ၊ ဒကာမတို့သည် သတိပဋ္ဌာန်တရား (၄)ပါးဖြင့် ဝိပဿနာတရားကို ပွားများအားထုတ်ခြင်းရှိနေကြပါလျှင် ငါဘုရား၏သူတော်ကောင်းတရား=သာသနာတော်သည် အရှည်တည်တံ့နေလိမ့်မည်ဟု ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဤကဲ့သို့ မစ္စတာဝုန်းသည် ဝိပဿနာတရားကို ကိုယ်တိုင်လည်း အားထုတ်ခဲ့ခြင်း၊ ၁၅-ကြိမ်တိုင်အောင် တရားစခန်းများဖွင့်လှစ်ပေး၍ သူတစ်ပါးတို့ကိုလည်း အားထုတ်စေခဲ့ခြင်းသည် မိမိအတွက်လည်း နိဗ္ဗာန်ရောက်သည်အထိ အကျိုးများကို ရရှိနိုင်ပေသည်။ သူတစ်ပါးတို့ အတွက်လည်း နိဗ္ဗာန်ရောက်သည်အထိ အကျိုးများရရှိနိုင်ကြပေသည်။ သာသနာတော်ကြီး အရှည်တည်တံ့ရန်အတွက်လည်း အကျိုးရှိပေသည်ဟု အကျိုးသုံးဖြာ ရရှိပုံကို ဟောကြားပေးခဲ့ရပါသည်။

ဟောကြားပေးစဉ်က အကျိုးသုံးဖြာရရှိပုံကိုအကျဉ်းမျှ ဟောကြားပေးနိုင်ခဲ့ပါသည်။ ဇာနည်ဆောင်းပါး ဖတ်ရှုကြသောပုဂ္ဂိုလ်များ ရှင်းလင်းစွာ သိနိုင်ကြစေရန် အကျယ်ရေးသားဖော်ပြ လိုက်ရပါသည်။

သဒ္ဓမ္မရုံသိရိပိသာသရာတော်

လင်းဘောက်စ်ဖီးလ်မေးသမျှ ဖြေပေးရ

မစ္စတာ ဂရေဟမ်းနှင့် ဇနီးမစ္စလင်းဘောက်စ်ဖီးလ်တို့က တရားဟော တရားပြ ပင့်လျှောက်ကြသဖြင့် ဆရာတော်နှင့် ဦးကောင်းရင် တို့သည် ၁၃၅၉-ခု၊ တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း ၁၃-ရက်၊ (၁၂-၁၁-၉၇) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ ရန်ကုန်မှ ဘန်ကောက်သို့ မြန်မာလေယာဉ်ဖြင့် ကြွလာခဲ့ကြပါသည်။ ဘန်ကောက်မှတစ်ဆင့် သြစတေးလျနိုင်ငံ၊ ဆစ်ဒနီမြို့သို့ ထိုင်းလေယာဉ်ဖြင့် ကြွလာခဲ့ကြပါသည်။ ဆစ်ဒနီလေဆိပ်သို့ တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း ၁၄-ရက်၊ (၁၃-၁၁-၉၇) ကြာသပတေးနေ့ နံနက် သြစတေးလျစ်တော်ချိန် ၈-နာရီ၊ မိနစ် ၅၀- ရောက်ကြပါသည်။

ဆစ်ဒနီမြို့မှ ၅၄-မိုင်ခန့်ဝေးသော ဘလူးမောင်းတိန်းရိပ်သာ၌ ၉-ရက်တရားစခန်းဖွင့်၍ တရားဟော တရားပြ ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ထိုသို့ ဆောင်ရွက်ကြရာတွင် လင်းဘောက်စ်ဖီးလ်က ရှေးအခါက သူဝိပဿနာတရား အားထုတ်စဉ် အတွေ့အကြုံများကို လျှောက်ထားသဖြင့် ဖြေကြားပေးခဲ့ရပါသည်။

ရှေးဦးစွာ လင်းဘောက်စ်ဖီးလ်က လျှောက်ထားသည်မှာ လွန်ခဲ့သော အနှစ် (၂၀)က တရားထိုင်ရာတွင် တွေ့ရှိခဲ့သော အတွေ့အကြုံများကို လျှောက်ထားပါသည်ဘုရား။ ထိုသို့ လျှောက်ထားရခြင်းမှာ ထိုအတွေ့အကြုံများသည် ဘာများဖြစ်ကြသည်ကို သိလို၍ ဖြစ်ပါသည်ဘုရားဟု လျှောက်ထားပါသည်။

မေး။ ။ တပည့်တော်မ အိန္ဒိယနိုင်ငံ တရားစခန်းတစ်ခုတွင် (၂) ပတ်ခန့် တရားအားထုတ်ပြီးနောက် အိန္ဒိယနိုင်ငံဆာနတ်သို့ သွားရောက် ရန်အတွက် မိတ်ဆွေများနှင့်အတူ တရားစခန်းမှထွက်ခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါမြို့ ၏ သမင်များရှိရာ ဥယျာဉ်တွင်လမ်းလျှောက်သောအခါ ပန်းပွင့်များ၏ အရောင်များကို အလွန်ထင်ရှားစွာ တွေ့ရပါသည်ဘုရား။

ထို့အပြင် သစ်ရွက်များ၏ ပုံသဏ္ဌာန်ကို အသေးစိတ် ထင်ရှားစွာ တွေ့မြင်ရပါသည်။ သူငယ်ချင်းများ၏ မျက်နှာများကို ကြည့်လိုက်သော အခါ အလင်းရောင်များ ဝင်းပြောင်နေကြပါသည်။ မျက်နှာမှ အရောင်များ မှာ ခရမ်းရောင်၊ ပန်းရောင်များ ဖြစ်နေကြပါသည်ဟု ရှေးဦးစွာ လျှောက်ထားပါသည်။

ဖြေ။ ။ ဤကဲ့သို့ လင်းဘောက်စံဖီးလ် ဥယျာဉ်တွင်းလမ်းလျှောက်စဉ် ပန်းပွင့်များ၏ အရောင်အမျိုးမျိုးတို့ကို ထင်ရှားစွာတွေ့မြင်ရခြင်း၊ သစ်ရွက် များ၏ ပုံသဏ္ဌာန်များကို အသေးစိတ်မြင်ရခြင်း၊ သူငယ်ချင်းများ၏ မျက်နှာ၌ ခရမ်းရောင်၊ ပန်းရောင်စသော အရောင်အမျိုးမျိုးတို့ကို တွေ့မြင်ရခြင်းတို့သည် လင်းဘောက်စံဖီးလ်၏ ဝိပဿနာတရားအားထုတ် စဉ်က ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် အနုပိုင်းသို့ရောက်နေ၍ အလင်းရောင်အမျိုးမျိုး တို့ကို ထူးခြားစွာတွေ့မြင်ရခြင်း ဖြစ်ပေသည်ဟု ဖြေကြားပေးခဲ့ရပါသည်။

မေး။ ။ ထို့အပြင် လင်းဘောက်စံဖီးလ်က လျှောက်ထားသည်မှာ ဥယျာဉ်၌ လမ်းလျှောက်နေစဉ် သူငယ်ချင်းများ၏ မျက်နှာများကို ကြည့်လိုက်သောအခါ မျက်နှာပုံသဏ္ဌာန်များ ပျက်နေကြပေသည်။ အသားများ ပြိုကျနေသကဲ့သို့ ဖြစ်နေကြပါသည်။ ကောင်းကင်ကို ကြည့်လိုက်သောအခါ တိမ်တိုက်များ လျင်မြန်စွာပြေးသွားနေကြပါသည်။ တိမ်တိုက်များ၏ ပုံသဏ္ဌာန်များလည်း ပြောင်းလဲနေကြပါသည်။ ရုပ်ရှင် ကားတစ်ခုကို ကြည့်နေရသကဲ့သို့ ဖြစ်နေပါသည်ဟု လျှောက်ထားပြန် ပါသည်။

ဖြေ။ ။ ဤကဲ့သို့ လင်းဘောက်စံဖီးလ်၏ ဥယျာဉ်၌လမ်းလျှောက်
နေစဉ် သူငယ်ချင်းများ၏ မျက်နှာကိုကြည့်လိုက်သောအခါ မျက်နှာပုံ
သဏ္ဌာန်များ ပျက်နေခြင်း၊ အသားများ ပြိုကျနေသကဲ့သို့ တွေ့မြင်ရ
ခြင်း၊ ကောင်းကင်ကို ကြည့်လိုက်သောအခါ တိမ်တိုက်များ လျင်မြန်စွာ
ပြေးသွားနေခြင်း၊ ပုံသဏ္ဌာန်ပြောင်းလဲနေခြင်းတို့ကို တွေ့မြင်ရခြင်း၊
ရုပ်ရှင်ကားတစ်ခုကို ကြည့်နေရသကဲ့သို့ တွေ့မြင်ရခြင်းတို့သည်
လင်းဘောက်စံဖီးလ်၏ ဝိပဿနာတရားအားထုတ်ခင်းက ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်
အရင့်ပိုင်းသို့ ရောက်နေ၍ လျင်မြန်စွာ ဖြစ်ပျက်နေပုံများကို တွေ့မြင်ရ
ခြင်း ဖြစ်ပေသည်ဟု ဖြေကြားပေးခဲ့ရပါသည်။

မေး။ ။ ထို့အပြင် လင်းဘောက်စံဖီးလ်က လျှောက်ထားသည်မှာ
ထို့နောက်ဒုတိယတစ်ကြိမ် တပည့်တော်တရားထိုင်ပါသည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံ
မှာပင် ဖြစ်ပါသည်။ တပည့်တော်သည် အပြင်ဘက်မှ စင်္ကြံလျှောက်ပြီး
နောက် အခန်းသို့ ပြန်လာခဲ့ပါသည်။ အောက်သို့ မျက်လွှာချ၍ လမ်း
လျှောက်လာပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ စင်္ကြံလျှောက်စဉ် တပည့်တော်၏ ခြေ
ထောက်ပုံသဏ္ဌာန် ပျောက်သွားပါသည်။ ခြေထောက်ပုံသဏ္ဌာန်ကို
မြင်ရခြင်းမရှိတော့ပါဟု လျှောက်ထားပြန်ပါသည်။

ဖြေ။ ။ လင်းဘောက်စံဖီးလ် ဒုတိယအကြိမ် အိန္ဒိယ၌ တရားအားထုတ်
စဉ်က အပြင်၌စင်္ကြံလျှောက်၍ မိမိအခန်းသို့ ပြန်လာရာ၌ မျက်လွှာချ၍
လမ်းလျှောက်ရာတွင် ခြေထောက်ပုံသဏ္ဌာန်များ ပျောက်သွားခြင်း၊
ခြေထောက်ပုံသဏ္ဌာန်ကို မြင်ရခြင်းမရှိတော့ခြင်းတို့သည် အပျက်ကို
မြင်သော ဘင်္ဂဉာဏ်သို့ ရောက်လာကြသော ယောဂီများ တွေ့မြင်ရသည့်
သဘောပင် ဖြစ်ပေသည်ဟု ဖြေကြားပေးခဲ့ရပါသည်။

မေး။ ။ ထို့အပြင် လင်းဘောက်စံဖီးလ်က လျှောက်ထားပြန်သည်မှာ
သစ်ပင်များကို ကြည့်လိုက်သောအခါမှာ သစ်ပင်များသည် အလွန်ယိမ်း
ယိုင်လှုပ်ရှားလျက် ရှိကြပါသည်။ သစ်ရွက်များ၊ သစ်ကိုင်းများသည်

၆၀

သိကောင်းစရာ ဓမ္မပဒေသာ

အစိတ်စိတ်အမွှာမွှာ ကြွေမှုပျက်စီးလျက်ရှိနေကြပါသည်။ မူလပင်ကိုယ် သစ်ပင်အတိုင်းပြန်၍ မမြင်ရပါ။ ထပ်၍ ထပ်၍ ပျက်စီးလျက်ရှိကြပေ သည်ဟု လျှောက်ထားပြန်ပါသည်။

ဖြေ။ ။ ဤကဲ့သို့ သစ်ပင်များကို ကြည့်လိုက်သောအခါ သစ်ပင်များ အလွန်ယိမ်းယိုင်လှုပ်ရှားနေသည်ကိုတွေ့မြင်ရခြင်း၊ သစ်ရွက်များ၊ သစ်ကိုင်းများ အစိတ်စိတ်အမွှာမွှာ ကြွေမှုပျက်စီးလျက်ရှိသည်များကို တွေ့မြင်ရခြင်း၊ မူလပင်ကိုယ် သစ်ပင်အတိုင်း မမြင်ရခြင်း၊ ထပ်၍ ထပ်၍ ပျက်စီးလျက်ရှိသည်များကိုသာ တွေ့မြင်ရခြင်းတို့သည် လင်း ဘောက်ဖီးလ်၏ ဒုတိယအကြိမ် ဝိပဿနာတရားအားထုတ်စဉ်က အပျက်ကိုမြင်သော ဘင်္ဂဉာဏ်သို့ ရောက်ရှိသွား၍ အပျက်ကိုသာ မြင်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်ဟု ဖြေကြားပေးခဲ့ရပါသည်။

မေး။ ။ ထို့အပြင် လင်းဘောက်ဖီးလ်က မေးလျှောက်သည်မှာ ယခု လျှောက်ထားသည်မှာ ဝေဒနာနှင့် ပတ်သက်ပါသည်ဘုရား၊ တပည့်တော် စာပေများတွင် ဖတ်ရှုရသောဝေဒနာတို့မှာ ခန္ဓာကိုယ်တွင်းခံစားမှုများ ဖြစ်ပါသည်။ တပည့်တော်ထင်မြင်ယူဆသည်မှာ ဝေဒနာဆိုသည်မှာ ခံစားမှုနှင့် ဆက်သွယ်၍ သာယာမှု၊ မသာယာမှုနှင့် ဥပေက္ခာပြုမှုတို့ ဖြစ်ပါသည်။

တပည့်တော်လျှောက်ထားလိုသည်မှာ ဝေဒနာသည် စိတ်က ထင်မြင်ယူဆမှုသာဖြစ်ပြီး ရုပ်ကိုယ်ကခံစားမှု မဟုတ်ကြောင်း ဖြစ်ပါ သည်ဘုရား။ ထို့ကြောင့် ဝေဒနာသည် နာမ် သို့မဟုတ် ရုပ်ဖြစ်သည်ကို ရှင်းလင်းပေးတော်မူပါဘုရားဟု လျှောက်ထားပါသည်။

ဖြေ။ ။ ခံစားမှုဝေဒနာသည် ရုပ်ကိုယ်နှင့်စပ်၍ ချမ်းသာသည့် သုခဝေဒနာ၊ ဆင်းရဲသည့်ဒုက္ခဝေဒနာ၊ ချမ်းသာလည်းမဟုတ် ဆင်းရဲ လည်းမဟုတ်သည့် ဥပေက္ခာ ဝေဒနာဟူ၍ (၃)မျိုး ရှိပေသည်။

ခံစားမှုဝေဒနာသည် ရုပ်ကိုယ်နှင့်ဆက်စပ်မှုမရှိပါပဲ စိတ်ကို သာမှီတွယ်၍ ချမ်းသာသည့်သုခဝေဒနာ၊ ဆင်းရဲသည့်ဒုက္ခဝေဒနာ၊ ချမ်းသာလည်းမဟုတ် ဆင်းရဲလည်းမဟုတ်သည့် ဥပေက္ခာဝေဒနာ ဟူ၍လည်း (၃)မျိုး ရှိပေသည်။

ယောဂီများ ဝိပဿနာတရားအားထုတ်၍ တွေ့သိကြသော ဝေဒနာ များသည် များသောအားဖြင့် ရုပ်ကိုယ်နှင့် ဆက်စပ်၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝေဒနာများ ဖြစ်ကြပေသည်။

ရုပ်ကိုယ်၌ ဆင်းရဲသည့်အတွေ့ကို အကြောင်းပြု၍ ခံစားမှုနာမ် တရား ဒုက္ခဝေဒနာ ဖြစ်ပေါ်လာပေသည်။ ရုပ်ကိုယ်၌ ချမ်းသာသည့် အတွေ့ကို အကြောင်းပြု၍ ခံစားမှုနာမ်တရား သုခဝေဒနာ ဖြစ်ပေါ်လာ ပေသည်။ ရုပ်ကိုယ်၌ ချမ်းသာသည့်အတွေ့လည်းမဟုတ်၊ ဆင်းရဲသည့် အတွေ့လည်းမဟုတ်သည်ကို အကြောင်းပြု၍ ခံစားမှုနာမ်တရား ဥပေက္ခာ ဝေဒနာ ဖြစ်ပေါ်လာပေသည်။ ထို့ကြောင့် ခံစားမှုဝေဒနာသည် ရုပ် တရားမဟုတ်ပေ၊ နာမ်တရားသာ ဖြစ်ပေသည်ဟု ဖြေကြားပေးခဲ့ရပါ သည်။

သဒ္ဓမ္မရုံသီရိပိသာဆရာတော်

ဤသဒ္ဓမ္မရုံသီရိပိသာဆရာတော်သည် နတ်၊ ယောဂီ၊ ဝိပဿနာတရားအားထုတ်သူတို့အား အကျိုးပြုစေရန် ရည်ရွယ်၍ ဤသဒ္ဓမ္မရုံသီရိပိသာဆရာတော်၏ ဝိပဿနာတရားအားထုတ်မှုကို အကျဉ်းချုပ်ဖော်ပြပါသည်။ ဤသဒ္ဓမ္မရုံသီရိပိသာဆရာတော်သည် နတ်၊ ယောဂီ၊ ဝိပဿနာတရားအားထုတ်သူတို့အား အကျိုးပြုစေရန် ရည်ရွယ်၍ ဤသဒ္ဓမ္မရုံသီရိပိသာဆရာတော်၏ ဝိပဿနာတရားအားထုတ်မှုကို အကျဉ်းချုပ်ဖော်ပြပါသည်။ ဤသဒ္ဓမ္မရုံသီရိပိသာဆရာတော်သည် နတ်၊ ယောဂီ၊ ဝိပဿနာတရားအားထုတ်သူတို့အား အကျိုးပြုစေရန် ရည်ရွယ်၍ ဤသဒ္ဓမ္မရုံသီရိပိသာဆရာတော်၏ ဝိပဿနာတရားအားထုတ်မှုကို အကျဉ်းချုပ်ဖော်ပြပါသည်။

ဆေးကုတတ်ပါက ကုသိုလ်(၅)မျိုးရ

ဒေါက်တာ ဒေါ်ဖြူဖြူတင်က အိမ်သစ်မင်္ဂလာအဖြစ်ဖြင့် အရက်ဆွမ်း ပင့်ဖိတ်၍ ၁၃၅၉-ခု၊ နတ်တော်လဆန်း ၁-ရက်၊ (၃၀-၁၁-၉၇) နေ့၊ တနင်္ဂနွေနေ့ နံနက် ၅-နာရီခွဲအချိန်တွင် ဆရာတော်နှင့် သံဃာတော် ၅-ပါး ဆွမ်းစားကြသွားကြပါသည်။ ဆွမ်းစားပြီး၍ အိမ်သစ်မင်္ဂလာ ပရိတ်တရားများ နာပြီးသောအခါ သဒ္ဓမ္မရသီရိပိသာသို ကားဖြင့် ပြန်ပို့ရာတွင် ဒေါက်တာ ဒေါ်ဖြူဖြူတင်က တပည့်တော်တို့ဆရာဝန်များ ဆေးကုပေးတာ ကုသိုလ်ရပါရဲ့လားဘုရားဟု လျှောက်ထားခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ ဆေးကုသတတ်ပါက ကုသိုလ် (၅)မျိုးရ ဟူသော ဤတရားဆောင်းပါးကို ရေးလိုက်ရပါသည်။

လူ့ဘောင်လူ့လောက၌ နေထိုင်ကြသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းတစ်ခုခုကို လုပ်ကြရပေသည်။ လယ်ယာလုပ်ကိုင်ခြင်း၊ ရောင်းဝယ်ကုန်သွယ်ခြင်း၊ အစိုးရအမှုထမ်းလုပ်ခြင်း၊ လက်မှုပညာ စက်မှုပညာတို့ဖြင့် အလုပ်လုပ်ခြင်း၊ ဆေးကုသသော အလုပ်ကိုလုပ်ခြင်း စသော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအလုပ်တစ်ခုခုကို လုပ်ကြရပေသည်။

ထိုအသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အလုပ်အမျိုးမျိုးတို့တွင် ဆေးကုသခြင်း အလုပ်သည် စိတ်ထားမြင့်မြတ်ပါက ကုသိုလ် ၅-မျိုး ရရှိနိုင်သည့် အလုပ်ဖြစ်ပေသည်။ ဆေးကုသသော ဆရာများသည် ဘိန္နောဆေးပညာ အတတ်ဖြင့် ဆေးကုသသောဆရာ၊ ဆရာဝန်အတတ်ပညာဖြင့် ဆေးကု သသောဆရာဟူ၍ အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် ၂-မျိုးရှိပေသည်။ ထိုဆရာ ၂-မျိုးလုံးပင် စိတ်ထားမြင့်မြတ်ပါက ကုသိုလ် ၅-မျိုး ရရှိနိုင်ကြပေ သည်။

၁။ မေတ္တာဘာဝနာကုသိုလ်ရရှိပုံ

အထူးသဖြင့် စိတ်ထားမြင့်မြတ်ကြသော ဆရာဝန်များမှာ ကုသိုလ် ၅-မျိုးရရှိတာ ထင်ရှားကြပေသည်။ စိတ်ထားမြင့်မြတ်သော ဆရာဝန်တို့သည် မိမိထံသို့ ရောက်ရှိလာသော မကျန်းမာသူ လူမမာများကို မြင်ရသည်မှစ၍ ကျန်းမာချမ်းသာသွားရအောင် ဆေးကုသပေးမည်၊ ဆေးကုသပေးမည်ဟု စိတ်တွင် မကြာခဏဖြစ်နေတတ်ကြပေသည်။ ဤကဲ့သို့ ဖြစ်နေခြင်းသည် မေတ္တာဘာဝနာ ပွားများနေခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် မေတ္တာဘာဝနာကုသိုလ်ကို ရရှိနေကြပေသည်။

၂။ ကရုဏာဘာဝနာကုသိုလ်ရရှိပုံ

စိတ်ထားမြင့်မြတ်ကြသော ဆရာဝန်တို့သည် ဆင်းရဲဒုက္ခဝေဒနာများကို ခံစားနေကြရသော မကျန်းမာသူ လူမမာများကို မြင်ရသည်မှစ၍ ထိုဆင်းရဲဒုက္ခဝေဒနာများ ကင်းပျောက်သွားစေလိုသော သနားခြင်း ကရုဏာများ စိတ်တွင်မကြာခဏ ဖြစ်နေတတ်ကြပေသည်။ ဤကဲ့သို့ ဖြစ်နေခြင်းသည် ကရုဏာဘာဝနာပွားများနေခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ကရုဏာဘာဝနာကုသိုလ်ကိုလည်း ရရှိနေကြပေသည်။

၃။ မုဒိတာဘာဝနာကုသိုလ်ရရှိပုံ

စိတ်ထားမြင့်မြတ်ကြသော ဆရာဝန်တို့သည် ရောဂါဝေဒနာ ခံစားနေရသူလူမမာမှာ မိမိဆေးကုသပေးလိုက်၍ ရောဂါဝေဒနာ ပျောက်ကင်းကာ ချမ်းသာခြင်းနှင့် ပြည့်စုံလာသည်ကို မြင်ရသောအခါ အလွန်

ပင်ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်ကြရပေသည်။ ဤကဲ့သို့ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်နေခြင်းသည် မုဒိတာဘာဝနာကို ပွားများနေခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် မုဒိတာဘာဝနာကုသိုလ်ကိုလည်း ရရှိနေကြပေသည်။

၄။ ဥပေက္ခာဘာဝနာကုသိုလ်ရရှိပုံ

အချို့အချို့သော မကျန်းမာသူ လူမမာတို့သည် ဆရာဝန်များက ညွှန်ကြားသည့်အတိုင်း မလိုက်နာကြစေ။ ဆေးမှန်မှန်စားခြင်း၊ ရှောင်ကြဉ်ရမည့်အရာများကို မရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ ချိန်းချက်ထားသောအချိန်များတွင် မလာရောက်ခြင်းတို့ကြောင့် ရောဂါဝေဒနာများ မပျောက်ကင်းကြပေ။ ထိုရောဂါဝေဒနာရှင်များကို ဆရာဝန်များ တွေ့မြင်ရသောအခါ ဒေါသ၊ ဒေါမနဿများ မဖြစ်စေမူ၍ မိမိဖြစ်စေချင်သလို မဖြစ်သည်မှာ ဝေဒနာရှင်၏ကံပဲဟု လျစ်လျူရှုလိုက်ရပေသည်။ ဤကဲ့သို့ လျစ်လျူရှုလိုက်ခြင်းသည် ဥပေက္ခာဘာဝနာကို ပွားများခြင်းပင်ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဥပေက္ခာဘာဝနာကုသိုလ်ကိုလည်း ရရှိနေကြပေသည်။

အချို့အချို့သော မကျန်းမာသူ လူမမာတို့သည် ဆရာဝန်များက ညွှန်ကြားသည့်အတိုင်း လိုက်နာကြပေသည်။ ဆေးမှန်မှန်စားကြပေသည်။ ရှောင်ကြဉ်ဖွယ်များကို ရှောင်ကြဉ်လျက်ရှိကြပေသည်။ ချိန်းချက်ထားသောအချိန်များ၌ ရောက်အောင်လာကြပေသည်။ သို့သော် ထိုမကျန်းမာသူ လူမမာ၏ ရောဂါဝေဒနာတို့သည် သက်သာပျောက်ကင်းခြင်းမရှိကြပေ။ ပြင်းထန်စွာခံစားနေရလျက်ပင်ရှိဆဲသည်ကို မြင်ရသောအခါ ထိုရောဂါဝေဒနာရှင်အတွက် စိတ်နှလုံးပူပန်မှုသောက မဖြစ်စေမူ၍ ဝေဒနာရှင်၏ အတိတ်က ကံကြောင့်ပဲဟု လျစ်လျူရှုကြရပေသည်။ ဤကဲ့သို့ လျစ်လျူရှုလိုက်ခြင်းသည် ဥပေက္ခာဘာဝနာကို ပွားများခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဥပေက္ခာဘာဝနာကုသိုလ်ကိုလည်း ရရှိနေကြပေသည်။

၅။ ဒါနကုသိုလ်ရရှိပုံ

အချို့အချို့သော မကျန်းမာသူရောဂါရှိသူတို့သည် အလွန်ပင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးကြပေသည်။ ဆရာဝန်များက ညွှန်ကြားသည့်ဆေးများကိုပင် ဝယ်ယူဖို့ရန်ငွေကြေးမတတ်နိုင်ကြပေ။ စားဖွယ်သောက်ဖွယ်များကလည်း မပြည့်စုံကြပေ။ ဤကဲ့သို့ ချို့တဲ့နွမ်းပါးနေကြသော ရောဂါဝေဒနာရှင်များကို စိတ်ထားမြင့်မြတ်ကြသောဆရာဝန်များက တွေ့သိကြသောအခါ ဆေးဝယ်ယူဖို့ရန် ငွေကြေးများထောက်ပံ့ကြပေသည်။ သင့်လျော်သော ဆေးပစ္စည်းများကို ကိုယ်တိုင်လည်းဝယ်ပေးကာ လှူဒါန်းကြပေသည်။ မိမိစားသုံးဖို့ရာ စားဖွယ်သောက်ဖွယ်များကိုပင် နွမ်းပါးသူလူမမာများကို ပေးကမ်းလှူဒါန်းလေ့ရှိကြပေသည်။ ဤကဲ့သို့ လှူဒါန်းခြင်းဖြင့် ဒါနကုသိုလ်ကိုလည်း ရရှိနေကြပေသည်။

ဤကဲ့သို့ စိတ်ထားမွန်မြတ်ကြသော ဆရာဝန်တို့သည် ဆေးကုသပေးရာ၌ ချမ်းသာစေခြင်း မေတ္တာဘာဝနာကုသိုလ်ကိုလည်း ရရှိကြပေသည်။ သနားခြင်းကရုဏာဘာဝနာကုသိုလ်ကိုလည်း ရရှိကြပေသည်။ ဝမ်းမြောက်ခြင်း မုဒိတာဘာဝနာကုသိုလ်ကိုလည်း ရရှိကြပေသည်။ လျစ်လျူရှုခြင်း ဥပေက္ခာဘာဝနာကုသိုလ်ကိုလည်း ရရှိကြပေသည်။ ပေးကမ်းလှူဒါန်းခြင်း ဒါနကုသိုလ်ကိုလည်း ရရှိကြပေသည်။

သဒ္ဓမ္မရုံသီရိပိဿာဆရာတော်

ဗန်ကောက်တရားစခန်းသိမ်းမှ တတိယမေးကြ ဖြေပေးရ

ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ဗန်ကောက်မြို့မှ ဘုန်းတော်ကြီး ဦးတိက္ခဝီရနှင့် ဒကာ၊ ဒကာမများက တရားဟော၊ တရားပြ ပင့်လျှောက်ကြသဖြင့် ဆရာတော်နှင့် မောင်တင်ထွန်းမြင့်တို့သည် ၁၃၅၉-ခု၊ နတ်တော်လဆန်း ၄-ရက်၊ (၃-၁၂-၉၇) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ ည ၈-နာရီ ၁၅-မိနစ်ထွက်သည့် ထိုင်းလေယာဉ်ဖြင့် ရန်ကုန်မှ ဗန်ကောက်သို့ ကြွလာခဲ့ကြပါသည်။ ဗန်ကောက်လေဆိပ်သို့ မြန်မာစံတော်ချိန် ည ၉-နာရီ ၁၅-မိနစ်၊ ဗန်ကောက်စံတော်ချိန် ည ၉-နာရီ ၄၅-မိနစ် ရောက်ကြပါသည်။

ဗန်ကောက်မြို့ မစ္စတာစွမ်ချက်နှင့် မစ္စတုတိရာတို့၏ ခြံဝင်းအတွင်း၌ နတ်တော်လဆန်း ၆-ရက်၊ ဒီဇင်ဘာ ၅-ရက်နေ့မှ နတ်တော်လဆန်း ၁၅-ရက်၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄-ရက်၊ တနင်္ဂနွေနေ့အထိ (၁၀)ရက် တရားစခန်းဖွင့်ကာ တရားဟော၊ တရားပြ ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ဒီဇင်ဘာလ ၁၄-ရက်နေ့တွင် တရားစခန်းသိမ်းပွဲ ပြုလုပ်ကြပါသည်။

ထိုတရားစခန်းသိမ်းပွဲ၌ မေးလျှောက်ကြသော မေးခွန်းများတွင် တတိယဖြေကြားသင့်သော မေးခွန်းများမှာ-

- ၁။ တရားတော်ကို နာကြားခြင်းဖြင့် မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သွားသောသူသည် အဘယ်ကောင်းမှုကို ပြုခဲ့ပါသလဲ။ ယခုခေတ်

ဗန်ကောက်တရားစခန်းသိမ်းမှ တတိယမေးကြ ပြေပေးရ ၆၇

မှာ တရားနာရုံဖြင့် အဘယ်ကြောင့် တရားမရနိုင်ပါသလဲ။

၂။ ဒီတရားစခန်း၌ အားထုတ်စဉ်ရရှိသော ဝိပဿနာရှုမှတ်ခြင်း သည် အိမ်ထောင်ရေး၊ စီးပွားရေးအတွက် အကျိုးရှိနိုင်ပါသလား။ ထိုတရားအားထုတ်နည်းဖြင့် အိမ်ထောင်သူအတွက် မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန် ရနိုင်ပါသလား။

၃။ မိမိရရှိသော ဝိပဿနာကောင်းမှုကို အမျှဝေနိုင်ပါသလား။ အများကိုယ်စား တရားအားထုတ်နိုင်ပါသလား။

၄။ မိမိအိမ်တွင်တရားအားထုတ်လျှင် ညွှန်ကြားပေးသော ဆရာသမား လိုအပ်ပါသလား။

ဖြေ။ ၁။ တရားတော်ကို နာကြားခြင်းဖြင့် မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက် သွားသောသူသည် အဘယ်ကောင်းမှုကို ပြုခဲ့ပါသလဲဟု မေး လျှောက်ရာ၌ အဖြေမှာ-

တရားတော်ကို နာကြားရုံမျှဖြင့် မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သွား ခြင်းတော့မဟုတ်ပေ။ နာကြားနေသည့်အခိုက်မှာပင် ရှုမှတ်မှုများပြုလုပ် လိုက်၍ မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သွားခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ရှေးရှေး အတိတ်ဘဝများက ဝိပဿနာတရားကို အားထုတ်ခဲ့ဖူးခြင်း၊ မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း ကောင်းမှုကုသိုလ် ပါရမီအထူးတို့ကို ဆည်းပူး ခဲ့ခြင်းတည်းဟူသော အကြောင်းတို့ကြောင့် တရားတော်ကို နာကြားခိုက် မှာ ရှုမှတ်ခြင်းဖြင့် မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သွားခြင်းဖြစ်ပေသည် ဟု ဖြေကြားပေးခဲ့ရပါသည်။

ယခုခေတ် မှာ တရားနာရုံဖြင့် အဘယ်ကြောင့် တရားမရနိုင်ပါသလဲ ဟုမေးလျှောက်ရာ၌ အဖြေမှာ-

ယခုခေတ်မှာ တရားနာရုံမျှဖြင့် တရားရထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် မရထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်-

၁။ အကျဉ်းဟောပြောမှုဖြင့် တရားကိုသိသော ဥဏ္ဌါဒိတညူ ပုဂ္ဂိုလ်။

၂။ အကျယ်ဟောပြုမှ တရားကိုသိသော ဝိပဋ္ဌိတညူ ပုဂ္ဂိုလ်။

၃။ ကလျာဏမိတ္တစသည်ကို မှီဝဲရမှ တရားကိုသိသော နေယျ ပုဂ္ဂိုလ်။

၄။ တရားနာရုံမျှသာဖြစ်၍ ဤဘဝမှာ တရားမရထိုက်သဖြင့် ဟောကြားအပ်သည့်ပုဒ်မမျှသာ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ပဒပရမ ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍ ၄-မျိုးရှိပေသည်။

ထိုပုဂ္ဂိုလ် ၄-မျိုးတို့တွင် တရားနာရုံဖြင့် တရားရနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ ဥဋ္ဌါဒိတညူပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ဝိပဋ္ဌိတညူပုဂ္ဂိုလ်များသာ ဖြစ်ပေသည်။ ယခုခေတ်အခါ၌ ထိုဥဋ္ဌါတညူနှင့် ဝိပဋ္ဌိတညူပုဂ္ဂိုလ်များမရှိနိုင်သောကြောင့် တရားနာရုံဖြင့် တရားမရနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဖြေ။ ၂။ ဒီတရားစခန်း၌ အားထုတ်စဉ်ရရှိသော ဝိပဿနာရှုမှတ်ခြင်းသည် အိမ်ထောင်ရေး၊ စီးပွားရေးအတွက်အကျိုးရှိနိုင်ပါသလားဟု မေးလျှောက်ရာ၌ အဖြေမှာ-

ဒီတရားစခန်း၌ အားထုတ်စဉ် ရရှိသော ဝိပဿနာရှုမှတ်ခြင်းဖြင့် လိုချင်တပ်မက်သည့် လောဘ၊ စိတ်ဆိုးအမျက်ထွက်တတ်သည့် ဒေါသ၊ အမှန်ကိုမသိဘဲ တွေဝေတတ်သည့်မောဟ စသောကိလေသာတို့ကို ရှုမှတ်ချက်တိုင်း ရှုမှတ်ချက်တိုင်း ပယ်ပယ်လိုက်သောကြောင့် မလိုချင်မတပ်မက်သည့် အလောဘ၊ အမျက်မထွက်သည့် အဒေါသ၊ ကောင်းစွာ သိမြင်တတ်သည့် အမောဟစသည်တို့ ဖြစ်ပေါ်လာကြပေသည်။ ထို့ကြောင့် အိမ်ထောင်ရေးအတွက်၊ စီးပွားရေးအတွက် အကျိုးရှိကြပေသည်။

အထူးသဖြင့် ဒေါသကြီးသောကြောင့် များသောအားဖြင့် အိမ်ထောင်ရေးအဆင်မပြေ ဖြစ်ကြရပေသည်။ ဝိပဿနာတရား ရှုမှတ်ပွားများ လိုက်သောအခါ ဒေါသနည်းသွားပြီးလျှင် အဒေါသ=မေတ္တာဓာတ်တွေ ပိုများလာသောကြောင့် မိသားစုအိမ်ထောင်ရေး၌ တစ်ဦးကိုတစ်ဦး ချစ်ခင်ကြည်ညိုလေးစားလာကြ၍ အဆင်ပြေကြပေသည်။ အကျိုးများရရှိကြပေသည်။

ဗန်ကောက်တရားစခန်းသိမ်းမှ တတိယမေးကြ ဖြေပေးရ ၆၉

လောဘကြီးသောကြောင့် ပေးသင့်သည်ကိုမပေး၊ မယူသင့်သည် ကိုယူ၍ စီးပွားရေးမှာ အဆင်မပြေဖြစ်ကြရပေသည်။ ဝိပဿနာတရား ရှုမှတ်ပွားများလိုက်သောအခါ လောဘနည်းသွားပြီးလျှင် အလောဘ ဖြစ်လာသောကြောင့် ပေးသင့်သည်ကိုပေး၍ ယူသင့်သည်ကိုသာယူ၍ စီးပွားရေး၌ အဆင်ပြေလာကြပေသည်။ အကျိုးများရရှိကြပေသည်။

ထိုတရားအားထုတ်နည်းဖြင့် အိမ်ထောင်သူအတွက် မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန် ရနိုင်ပါသလားဟု မေးလျှောက်ရာ၌ အဖြေမှာ-

ထိုတရားအားထုတ်နည်းဖြင့် ဝိပဿနာတရားအားထုတ်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အိမ်ထောင်ရှိသူများအတွက် မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်ကို ရနိုင် ကြပေသည်။ ရနိုင်သည့် သာဓကများကို ထိုထိုကျမ်းဂန်တို့၌ အများ အပြားပင် ဖော်ပြလေ့ရှိကြပေသည်။

ထင်ရှားသည့် သာဓကတစ်ခုမှာ ဝိသာခသူဌေးနှင့် ဓမ္မဒိန္နအိမ်ရှင်မ တို့ ဖြစ်ကြပေသည်။ ဝိသာခသူဌေးသည် ဇနီး ဓမ္မဒိန္နနှင့် အိမ်ထောင်ရှင် တို့၏ သဘာဝအတိုင်း ပေါင်းသင်းဆက်ဆံလျက်ရှိကြစဉ်မှာပင် မြတ်စွာ ဘုရားထံသို့ သွားရောက်၍ တရားနာကာ ဝိပဿနာတရားကိုရှုမှတ်၍ သောတာပန် ဖြစ်သွားလေသည်။ ဒုတိယတစ်ခေါက်သွားရောက်၍ တရား နာကာ ရှုမှတ်သဖြင့် သကဒါဂါမ် ဖြစ်သွားလေသည်။ မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန် တရားတို့ကို ရရှိသွားပေသည်။ တတိယတစ်ခေါက်သွားရောက်၍ တရား နာကာ ဝိပဿနာတရားကို ရှုမှတ်သဖြင့် အနာဂါမ်ဖြစ်၍ မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန် တရားတို့ကို ရရှိခဲ့ပေသည်။ ထို့ကြောင့် အိမ်ထောင်ရှိသူများ ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ခြင်းဖြင့် မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန် တရားများ ရရှိနိုင်သည်ဟု ဖြေကြားပေးခဲ့ရပါသည်။

ဖြေ။ ၃။ မိမိရရှိသော ဝိပဿနာကောင်းမှုကို အမျှဝေနိုင်ပါသလား ဟု မေးလျှောက်ရာ၌ အဖြေမှာ-

မိမိရရှိသော ဝိပဿနာ ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို အမျှဝေလို့ ရပေ

သည်။ သို့သော် မိမိအမျှဝေလိုက်သော ဝိပဿနာကုသိုလ်ကောင်းမှုကို သာဓုခေါ်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်များကတော့ ဝိပဿနာကုသိုလ်ကို မရရှိနိုင်ကြပေ။ ဒါနကုသိုလ်ကိုသာ ရရှိနိုင်ကြပေသည်။

ဤနေရာ၌ အမျှဝေခြင်း ၄-မျိုး ရှိပေသည်။ ဒါနကုသိုလ်ကို အမျှဝေခြင်း၊ သီလကုသိုလ်ကို အမျှဝေခြင်း၊ သမထကုသိုလ်ကို အမျှဝေခြင်း၊ ဝိပဿနာကုသိုလ်ကို အမျှဝေခြင်းဟူ၍ ၄-မျိုးရှိပေသည်။

အမျှဝေသော ပုဂ္ဂိုလ်က ၄-မျိုးကိုဝေပါသော်လည်း သာဓုခေါ်ကြသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များကတော့ ၁-မျိုးကိုသာ ရရှိနိုင်ကြပေသည်။ ဒါနကုသိုလ်ကို သာဓုခေါ်လိုက်လျှင် ဒါနကုသိုလ်ပင် ရရှိပေသည်။ သီလကုသိုလ်ကို သာဓုခေါ်လိုက်လျှင် ဒါနကုသိုလ်ပင် ရရှိပေသည်။ သမထကုသိုလ်ကို သာဓုခေါ်လိုက်လျှင် ဒါနကုသိုလ်ပင် ရရှိပေသည်။ ဝိပဿနာကုသိုလ်ကို သာဓုခေါ်လိုက်လျှင် ဒါနကုသိုလ်ကိုပင် ရရှိနိုင်ကြပေသည်။

အများကိုယ်စား တရားအားထုတ်နိုင်ပါသလားဟု မေးလျှောက်ရာ၌ အဖြေမှာ-

အများကိုယ်စား ဝိပဿနာတရားအားထုတ်ပေးလို့ မရနိုင်ပေ။ မိမိအတွက် ကိုယ်တိုင်အားထုတ်မှသာ ရနိုင်ပေသည်။ ကိုယ်တိုင်အားထုတ်၍ ရရှိလာသော ဝိပဿနာကုသိုလ်ကို အမျှဝေလို့ ရပေသည်။ သို့သော် သာဓုခေါ်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ဒါနကုသိုလ်ကိုသာ ရရှိနိုင်ပေသည်။ ဝိပဿနာကုသိုလ်ကို မရနိုင်ဟု ဖြေကြားပေးခဲ့ရပါသည်။

ဖြေ။ ၄။ မိမိအိမ်တွင် တရားအားထုတ်လျှင် ညွှန်ကြားပေးသော ဆရာသမားလိုအပ်ပါသလားဟု မေးလျှောက်ရာ၌ အဖြေမှာ-

မိမိအိမ်တွင် ဝိပဿနာတရားအားထုတ်လျှင် ညွှန်ကြားပေးသော ဆရာသမားလိုအပ်ပေသည်။ ဝိပဿနာတရားအားထုတ်ခြင်းအလုပ်သည် ကိုယ်၊ နှုတ်တို့ဖြင့် အားထုတ်လို့မရပေ။ စိတ်ဖြင့်သာ အားထုတ်ရသော

ဗန်ကောက်တရားစခန်းသိမ်းမှ တတိယမေးကြ ဖြေပေးရ ၇၁

အလုပ်ဖြစ်ပေသည်။ အလွန်ခက်ခဲနက်နဲသိမ်မွေ့သော အလုပ်ဖြစ်ပေသည်။ ညွှန်ကြားပေးသည့်ဆရာမရှိဘဲ အားထုတ်ပါက ရှုမှတ်ပုံများ ချွတ်ချော် လွဲမှား၍ မိမိအလိုရှိအပ်သော တရားထူး တရားမြတ်များကို မရရှိနိုင်ဘဲ ဖြစ်နေတတ်ကြပေသည်။ ထို့ကြောင့် ညွှန်ကြားပေးသော ဆရာသမားများကို လိုအပ်လှပေသည်ဟု ဖြေကြားပေးခဲ့ရပါသည်။

ဤမေးခွန်းများကို ဖြေကြားပေးစဉ်က အထောက်အထား သာဓကများ မပါဘဲ အသင့်အတင့်ပြည့်စုံအောင်သာ ဖြေကြားပေးနိုင်ခဲ့ပါသည်။ တရားဆောင်းပါး ဖတ်ရှုကြသော ပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် ပြည့်စုံ၍ခိုင်လုံစွာ သိရှိနိုင်ကြစေရန် အထောက်အထား သာဓကများဖြင့် ဖော်ပြလိုက်ရပါသည်။

သဒ္ဓမ္မရုံသီရိပိသာဆရာတော်

ဗန်ကောက်တရားစခန်းသိမ်းမှ ဒုတိယမေးကြ ဖြေပေးရ

ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ဗန်ကောက်မြို့မှ ဘုန်းတော်ကြီး ဦးတိက္ခဝီရနှင့် ဒကာ၊ ဒကာမများက တရားဟော၊ တရားပြ ပင့်လျှောက်ကြသဖြင့် ဆရာတော်နှင့် မောင်တင်ထွန်းမြင့်တို့သည် ၁၃၅၉-ခု၊ နတ်တော်လဆန်း ၄-ရက်၊ (၃-၁၂-၉၇) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ ည ၈-နာရီ ၁၅-မိနစ်ထွက်သည့် ထိုင်းလေယာဉ်ဖြင့် ရန်ကုန်မှ ဗန်ကောက်သို့ ကြွလာခဲ့ကြပါသည်။ ဗန်ကောက်လေဆိပ်သို့ မြန်မာစံတော်ချိန် ည ၉-နာရီ ၁၅-မိနစ်၊ ဗန်ကောက်စံတော်ချိန် ည ၉-နာရီ ၄၅-မိနစ် ရောက်ကြပါသည်။

ဗန်ကောက်မြို့ မစ္စတာစွမ်ချက်နှင့် မစ္စတုတိရာတို့၏ ခြံဝင်းအတွင်း၌ နတ်တော်လဆန်း ၆-ရက်၊ ဒီဇင်ဘာ ၅-ရက်နေ့မှ နတ်တော်လဆန်း ၁၅-ရက်၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄-ရက်၊ တနင်္ဂနွေနေ့အထိ (၁၀)ရက် တရားစခန်းဖွင့်ကာ တရားဟော တရားပြ ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ဒီဇင်ဘာလ ၁၄-ရက်နေ့တွင် တရားစခန်းသိမ်းပွဲ ပြုလုပ်ကြပါသည်။

ထိုတရားစခန်းသိမ်းပွဲ၌ မေးလျှောက်ကြသော မေးခွန်းများတွင် ဒုတိယဖြေကြားသင့်သော မေးခွန်းများမှာ-

- ၁။ စိတ်လွင့်သောအခါ၌ လွင့်သောစိတ်သည် ဘယ်ကိုအာရုံပြုပါသနည်း။ ယောဂီသည် လွင့်သောစိတ်ကို ဘယ်လို ရှုမှတ်

ဗန်ကောက်တရားစခန်းသိမ်းမှ ဒုတိယမေးကြ ဖြေပေးရ ၇၃

ရမည်နည်း။

၂။ ဥပေက္ခာဝေဒနာကို ရှုမှတ်ရာ၌ ဘယ်အချိန်တွင် ဘယ်လို ရှုမှတ်ရမည်နည်း။

၃။ အသေးစိတ်အမှုအရာကို ရှုမှတ်ရာ၌ တစ်ရံတစ်ခါ စိတ် နှိုးဆော်မှုအတိအကျကို မသိပါဘဲ ရွှေ့တယ်၊ ရွှေ့တယ်၊ သွားတယ်၊ လာတယ်လို့ ရှုမှတ်နိုင်ပါသလား။

၄။ ဣန္ဒြေ ၅-ပါးတို့တွင် သဒ္ဓါနှင့် ပညာကို ဘယ်လိုညှိရပါ့မလဲ။

ဖြေ။ ၁။ စိတ်လွင့်သောအခါ၌ လွင့်သောစိတ်သည် ဘယ်ကိုအာရုံပြု ပါသနည်းဟု မေးလျှောက်ရာတွင် အဖြေမှာ-

တရားရှုမှတ်နေစဉ် လွင့်သောစိတ်သည် လွန်ခဲ့ပြီးသော အချိန်များက မြင်ခဲ့ဖူးသော အဆင်း ရူပါရုံ၊ ကြားခဲ့ဖူးသော အသံ သဒ္ဓါရုံ၊ နံခဲ့ဖူးသောအနံ့ ဂန္ဓာရုံ၊ စားခဲ့ဖူးသောအရသာ ရသာရုံ၊ တွေ့ထိခဲ့ဖူးသော အတွေ့ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၊ တွေ့မြင်ခဲ့ဖူးသောသဘော ဓမ္မာရုံဟူသော အာရုံ ၆-ပါးကို ထိုက်သည့်အားလျော်စွာ အာရုံပြုပေသည်။

ယောဂီများသည် လွင့်သောစိတ်ကို ဘယ်လို ရှုမှတ်ရမည်နည်း ဟု မေးလျှောက်ရာ၌ အဖြေမှာ-

ဉာဏ်စဉ်နသေးသောယောဂီများ တရားရှုမှတ်နေစဉ် ပြင်ပအာရုံ ၆-ပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါးသို့ စိတ်ရောက်သွားတတ်ကြပေသည်။ စိတ်ထွက် သွားတတ်ကြပေသည်။ ယင်းကဲ့သို့ အာရုံတစ်ပါးပါးသို့ ထွက်သွား၊ ရောက်သွားသောစိတ်ကို စိတ်ထွက်တယ်၊ စိတ်ကူးတယ်၊ ကြံစည်တယ် စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်ကြရပေသည်။ ထွက်နေသောစိတ်ကိုသိအောင် ရှုမှတ် ကြရပေသည်ဟု ဖြေကြားပေးခဲ့ရပါသည်။

ဖြေ။ ၂။ ဥပေက္ခာဝေဒနာကို ရှုမှတ်ရာ၌ ဘယ်အချိန်တွင် ဘယ်လို ရှုမှတ်ရမည်နည်းဟု မေးလျှောက်ရာ၌ အဖြေမှာ-

ဥပေက္ခာဝေဒနာသည် သိမ်မွေ့၍ မထင်ရှားသော ဝေဒနာဖြစ်ပေသည်။ ကျောက်ဖျာပေါ်၌ရှိသော သမင်ခြေရာနှင့် တူသည်ဟု

ကျမ်းဂန်များ၌ ဖွင့်ပြထားကြပေသည်။ ကျောက်ဖျာပေါ်သို့ သမင်ဖြတ်
 ကျော်သွားသောအခါ အတက်ခြေရာသည် သုခဝေဒနာနှင့် တူပေသည်။
 အဆင်းခြေရာသည် ဒုက္ခဝေဒနာနှင့် တူပေသည်။ ကျောက်ဖျာပေါ်က
 မထင်ရှားသောခြေရာသည် ဥပေက္ခာဝေဒနာနှင့် တူပေသည်ဟု ကျမ်းဂန်
 များ၌ အလွန်မထင်ရှားပုံကို ဖွင့်ပြထားပေသည်။ (ဒီ-၂၊ ၄-၃၁၅)

အလွန်သိမ်မွေ့၍ မထင်ရှားသော ဥပေက္ခာဝေဒနာကို ရှေးခေတ်
 အခါ မြတ်စွာဘုရားလက်ထက်တော်က သမာဓိဉာဏ်အား ကောင်းကြ
 သည့်ပုဂ္ဂိုလ်များ ရှုမှတ်နိုင်ကြမည် ဖြစ်ပါသော်လည်း ယခုခေတ်အခါ
 သမာဓိဉာဏ်အားနည်းကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အလွန်သိမ်မွေ့သော
 ဥပေက္ခာဝေဒနာကို မရှုမှတ်နိုင်ကြပေ။ အလွန်သိမ်မွေ့သော
 ဥပေက္ခာဝေဒနာကိုရှုဖွေ၍ ရှုမှတ်ကြသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်
 အမှတ်တွေကြ၍ တရားအတက်နှေးသွားကြမည် ဖြစ်ပေသည်ဟု
 ဖြေကြားပေးခဲ့ရပါသည်။

ဖြေ။ ၃။ အသေးစိတ်အမူအရာကို ရှုမှတ်ရာ၌ တစ်ရံတစ်ခါ စိတ်
 နှိုးဆော်မှုအတိအကျကို မသိပါဘဲ ရွှေ့တယ်၊ ရွှေ့တယ်၊
 သွားတယ်၊ လာတယ်လို့ ရှုမှတ်နိုင်ပါသလားဟု မေးလျှောက်
 ရာ၌ အဖြေမှာ-

ဝိပဿနာတရားအားထုတ်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် တစ်ရံတစ်ခါ
 စိတ်နှိုးဆော်မှု ပြုချင်သည့်စိတ်ကို အတိအကျမသိပါဘဲ ရွှေ့တယ်၊
 ရွှေ့တယ်၊ သွားတယ်၊ သွားတယ်၊ လာတယ်၊ လာတယ်ဟု ရှုမှတ်နိုင်
 ကြပေသည်။ ယင်းကဲ့သို့ ရှုမှတ်ခြင်းသည် ကိုယ်ကာယအမူအရာများ
 ကို ရှုမှတ်တာဖြစ်သောကြောင့် ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန် ဖြစ်ပေ
 သည်ဟု ဖြေကြားပေးခဲ့ရပါသည်။

ဖြေ။ ၄။ ဣန္ဒြေ ၅-ပါးတို့တွင် သဒ္ဓါနှင့် ပညာကို ဘယ်လိုညှိရပါမလဲ
 ဟု မေးလျှောက်ရာ၌ အဖြေမှာ-

ဗန်ကောက်တရားစခန်းသိမ်းမှ ဒုတိယမေးကြ ပြေပေးရ ၇၅

သဒ္ဓါနှင့် ပညာညှိဖို့ရာမှာ သဒ္ဓါလွန်ကဲမှု၊ ပညာလွန်ကဲမှုတို့ကို သိမှသာ ညှိလို့ရကြပေသည်။

ယုံကြည်မှုသဒ္ဓါလွန်ကဲကြသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မယုံကြည်သင့်သည် ကိုပင် ယုံကြည်နေတတ် ကြပေသည်။ မပြုသင့်သည်ကိုပင် ပြုနေတတ်ကြ ပေသည်။ အလွဲလွဲအမှားမှား ဖြစ်နေတတ်ကြပေသည်။

ထင်ရှားသောသာဓကမှာ မြတ်စွာဘုရားလက်ထက်တော်အခါက ကောသလမင်းကြီးသည် အဝတ်မဝတ်သော တိတ္ထိတို့ကို ခေါင်းပါး သောအကျင့်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ထူး၊ ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တို့ ဖြစ်ကြပေသည်ဟု ယုံကြည်၍ ရိသေ့စွာရှိခိုးဦးချကန်တော့ခြင်းကို ပြုပေသည်။ ဤကဲ့သို့ အလွဲလွဲအမှားမှားယုံကြည်ခြင်းကို သဒ္ဓါလွန်ကဲသည်ဟု ဆိုရပေသည်။

ပညာလွန်ကဲကြသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ပြုသင့်၊ ပြုထိုက်သည်ကို မပြုတော့ပါဘဲ ကောက်ကျွေးသွားကြပေသည်။ ပညာလွန်ကဲကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဒါနပြုရာတွင် စေတနာဒါနကသာ အဓိကဖြစ်ပေသည်။ ပစ္စည်းကို မလှူငြားသော်လည်း စိတ်ထဲကလှူလျှင် ကိစ္စပြီးတာပါပဲဟု ကောက်ကျွေးသွားတတ်ကြပေသည်။

ပညာလွန်ကဲကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဝိပဿနာတရား ရှုမှတ် ရာတွင်လည်း မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်တိုင် ဟောထား၍ ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားဖြစ်မှု၊ ပျက်မှု၊ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တတို့ကို သိရပြီး ဖြစ်သော ကြောင့် မိမိတို့က ရုပ်တရား၊ နာမ်တရား၊ ဖြစ်မှု၊ ပျက်မှု၊ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တတို့ကိုသိအောင် ဝိပဿနာကို ရှုမှတ်နေဖို့ မလိုတော့ပေဟု ကောက်ကျွေးသွားတတ်ကြပေသည်။

ဤကဲ့သို့ သဒ္ဓါလွန်ကဲပုံနှင့် ပညာလွန်ကဲပုံတို့ကို ကိုယ်တိုင် သိပြီးမှသာ အကြောင်းမှန်၊ အကျိုးမှန်တို့ကို ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်ခြင်း၊ ယောနိသောမနသိကာရဖြင့် လွန်ကဲနေသော သဒ္ဓါနှင့် ပညာတို့ကို လျော့၍ ညီမျှအောင်ညှိကြရပေသည်ဟု ဖြေကြားပေးခဲ့ရပါသည်။

သဒ္ဓမ္မရံသီရိပိသာဆရာတော်

ဗန်ကောက်မြို့တရားစခန်းသိမ်းမှ မေးကြ ဖြေပေးရ

ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ဗန်ကောက်မြို့မှ ဘုန်းတော်ကြီး ဦးတိက္ခဝီရနှင့် ဒကာ၊ ဒကာမများက တရားဟော၊ တရားပြ ပင့်လျှောက်ကြသဖြင့် ဆရာတော်နှင့် မောင်တင်ထွန်းမြင့်တို့သည် ၁၃၅၉-ခု၊ နတ်တော်လဆန်း ၄-ရက်၊ (၃-၁၂-၉၇) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ ည ၈-နာရီ ၁၅-မိနစ်ထွက်သည့် ထိုင်းလေယာဉ်ဖြင့် ရန်ကုန်မှ ဗန်ကောက်သို့ ကြွလာခဲ့ကြပါသည်။ ဗန်ကောက်လေဆိပ်သို့ မြန်မာစံတော်ချိန် ည ၉-နာရီ ၁၅-မိနစ်၊ ဗန်ကောက်စံတော်ချိန် ည ၉-နာရီ ၄၅-မိနစ် ရောက်ကြပါသည်။

ဗန်ကောက်မြို့ မစ္စတာစွမ်ချက်နှင့် မစ္စတာတိရာတို့၏ ခြံဝင်းအတွင်းတရားစခန်း၌ နတ်တော်လဆန်း ၆-ရက်၊ ဒီဇင်ဘာ ၅-ရက်နေ့မှ နတ်တော်လဆန်း ၁၅-ရက်၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄-ရက်၊ တနင်္ဂနွေနေ့အထိ (၁၀)ရက် တရားစခန်းဖွင့်ကာ တရားဟော တရားပြ ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။

အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီး ယောဂီ (၅၀)ခန့် ဝင်ရောက်၍ တရားအားထုတ်ကြပါသည်။ ဒီဇင်ဘာလ ၁၄-ရက်နေ့တွင် တရားစခန်းသိမ်းပွဲ ပြုလုပ်ကြပါသည်။ ထိုတရားစခန်းသိမ်းပွဲ၌ ယောဂီများက သူတို့သိလိုကြသည့် မေးခွန်းများကို လျှောက်ထားကြသဖြင့် ဖြေကြားပေးခဲ့ရပါသည်။ အရှင် ဂန္ဓသာရာဘိဝံသက ထိုင်းလိုဘာသာပြန်ပေးပါသည်။

ဗန်ကောက်တရားစခန်းသိမ်းမှ မေးကြ ဖြေပေးရ ၇၇

ထိုလျှောက်ထားသော မေးခွန်းများတွင် ရှေးဦးစွာ ဖြေကြားသင့်သော မေးခွန်းများမှာ-

- ၁။ ထမင်း (ဆွမ်း) မစားမီ မေတ္တာပွားများရခြင်း၏ အကျိုးကို သိချင်ပါသည်။
- ၂။ ချင်စိတ်ကို ရှုမှတ်သောအခါ၌ ဘယ်ဝိပဿနာ ဖြစ်ပါသလဲ။ ဘယ်ဉာဏ်အဆင့် ဖြစ်ပါသလဲ။
- ၃။ ချင်စိတ်ကို ရှုမှတ်သောအခါ၌ လောဘဖြစ်ပါသလား၊ ဆန္ဒဖြစ်ပါသလား။
- ၄။ စိတ္တာနုပဿနာနှင့် ဓမ္မာနုပဿနာတို့၏ ထူးခြားပုံ၊ ရှုမှတ်ပုံတို့ကို ရှင်းပြပါ။

ဖြေ။ ၁။ ထမင်း၊ ဆွမ်းမစားမီ မေတ္တာပွားရခြင်း၏ အကျိုးကိုသိချင်ပါသည်ဟု မေးလျှောက်ရာ၌ အဖြေမှာ-

မေတ္တာသည် မိမိတို့၏ကိုယ်စောင့်တရားတစ်ပါး ဖြစ်ပေသည်။ ယောဂီများ ထမင်း (ဆွမ်း) မစားမီ မေတ္တာပွားများလိုက်သဖြင့် ဝိပဿနာတရားပွားများမှုကို အနှောက်အယှက်ပေးတတ်သည်ဖြစ်၍ ရန်သူနှင့် တူသော ဒေါသ ဒေါမနဿများ ယောဂီများမှာ ကင်းပျောက်သွားနိုင်ကြပေသည်။ ထို့ကြောင့် ချမ်းသာစွာ ဝိပဿနာတရားအားထုတ်ရ၍ တရားတွေ မြန်မြန်တိုးတက်သွားခြင်းအကျိုးကိုလည်း ရရှိနိုင်ကြပေသည်။ အခြား တရားအားထုတ်ဖက်ဖြစ်ကြသော ယောဂီများလည်း မိမိ၏ မေတ္တာကိုခံယူရ၍ ချမ်းသာစွာအားထုတ်ကြရသဖြင့် တရားတွေ မြန်မြန်တိုးတက်သွားနိုင်ခြင်းအကျိုးကိုလည်း ရရှိသွားနိုင်ကြပေသည်ဟု ဖြေကြားပေးခဲ့ရပါသည်။

ဖြေ။ ၂။ ချင်စိတ်ကို ရှုမှတ်သောအခါ၌ ဘယ်ဝိပဿနာဖြစ်ပါသလဲ ဟုမေးလျှောက်ရာ၌ အဖြေမှာ-

သွားရတော့မည့်အခါ သွားချင်သည့်စိတ်၊ ရပ်ရတော့မည့်အခါ ရပ်ချင်သည့်စိတ်၊ ထိုင်ရတော့မည့်အခါ ထိုင်ချင်သည့်စိတ်၊ လျောင်းရတော့မည့်အခါ လျောင်းချင်သည့်စိတ် စသည်ဖြင့် ပြုလုပ်ချင်သည့် စိတ်များကို ရှုမှတ်ခြင်းသည် စိတ်ကိုရှုမှတ်ရသောကြောင့် သတိပဋ္ဌာန် တရား (၄)ပါးတို့တွင် စိတ္တာနုပဿနာ ဖြစ်ပေသည်ဟု ဖြေကြားပေးခဲ့ရပါသည်။

ချင်စိတ်ကို ရှုမှတ်သောအခါ၌ ဘယ်ဉာဏ်အဆင့်ဖြစ်ပါသလဲဟု မေးလျှောက်ရာ၌ အဖြေမှာ-

ဉာဏ်စဉ်အားဖြင့် (၂)နံပါတ် ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်အဆင့် ဖြစ်ပေသည်။ သွား၊ ရပ်၊ ထိုင်၊ လျောင်း ဟူသော ဣရိယာပုထ်တို့၌ သွားချင်၊ ရပ်ချင်၊ ထိုင်ချင်၊ လျောင်းချင်သောစိတ်များကို ရှေးဦးစွာရှုမှတ်ကြရပေသည်။ ထို့နောက်မှ သွားသည့်၊ ရပ်သည့်၊ ထိုင်သည့်၊ လျောင်းသည့် ကိုယ်အမူအရာများကို ရှုမှတ်ကြရပေသည်။ သွားချင်၊ ရပ်ချင်၊ ထိုင်ချင်၊ လျောင်းချင်သောစိတ်များက အကြောင်းတရား ဖြစ်ပေသည်။ သွား၊ ရပ်၊ ထိုင်၊ လျောင်းသည့် ကိုယ်အမူအရာများက အကျိုးတရား ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ချင်စိတ်ကို ရှုမှတ်သောအခါ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ် အဆင့် ဖြစ်ပါသည်ဟု ဖြေကြားပေးခဲ့ရပါသည်။

ဖြေ၊ ၃။ ချင်စိတ်ကို ရှုမှတ်သောအခါ၌ လောဘဖြစ်ပါသလား၊ ဆန္ဒဖြစ်ပါသလားဟု မေးလျှောက်ရာ၌ အဖြေမှာ-

ပြုလုပ်ချင်သောစိတ်ကို ရှုမှတ်ရာ၌ လောဘမဖြစ်နိုင်ပေ။ ဆန္ဒသာဖြစ်နိုင်ပေသည်။ ပြုလုပ်ချင်သည့်စိတ်ကစ၍ ဝိပဿနာတရား ရှုမှတ်ပွားများခြင်းသည် ဝိပဿနာဉာဏ်များ၊ ဝိပဿနာကုသိုလ်များ ပြည့်စုံလို၍ အားထုတ်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ မဂ်တရား၊ ဖိုလ်တရား၊ နိဗ္ဗာန်တရားများ ရလို၍ အားထုတ်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ကောင်းမြတ်သော ကုသိုလ်တရားနှင့် ကောင်းမြတ်သော မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်တရားတို့ကို ရလိုသော ကုသိုလ်ဆန္ဒများဖြစ်သောကြောင့် ချင်စိတ်ကို ရှုမှတ်သောအခါ၌ လောဘမဖြစ်နိုင်ပေ။ ကုသိုလ်ဆန္ဒများသာ ဖြစ်ပေသည်ဟု ဖြေကြားပေးခဲ့ရပါသည်။

ဗန်ကောက်တရားစခန်းသိမ်းမှ မေးကြ ဖြေပေးရ ၇၉

ဖြေ၊ ၄။ စိတ္တာနုပဿနာနှင့် ဓမ္မာနုပဿနာတို့၏ ထူးခြားပုံ၊ ရှုမှတ်ပုံတို့ကို ရှင်းပြပါဟု မေးလျှောက်ရာ၌ အဖြေမှာ-

စိတ္တာနုပဿနာနှင့် ဓမ္မာနုပဿနာတို့ ထူးခြားပုံမှာ မိမိတို့၏ စိတ်ကို လောဘနှင့်တကွဖြစ်သောစိတ်၊ ဒေါသနှင့်တကွဖြစ်သောစိတ်၊ ယုံမှားခြင်း=ဝိစိကိစ္ဆာနှင့်တကွဖြစ်သောစိတ် စသည်တို့ကို ရှုမှတ်ခြင်းသည် စိတ္တာနုပဿနာ ဖြစ်ပေသည်။

မြင်ရသည့်အဆင်း၊ ကြားရသည့်အသံ၊ နံရသည့်အနံ့၊ စသည်တို့၌ မြင်ကာမျှမတ္တသဘော၊ ကြားကာမျှမတ္တသဘော၊ နံကာမျှမတ္တသဘော စသည်တို့ကို ရှုမှတ်ခြင်းသည် ဓမ္မာနုပဿနာ ဖြစ်ပေသည်။

စိတ္တာနုပဿနာ၌ စိတ်ကိုရှုမှတ်ပုံမှာ တရားထိုင်၍ ရှုမှတ်ရာ၌ ဖောင်းတာ၊ ပိန်တာ၊ ထိုင်တာ၊ ထိတာ စသည်တို့မှ တစ်ပါးသောအာရုံအမျိုးမျိုးတို့ကိုလိုက်၍ ကြံစည်နေသော အပြင်သို့ထွက်နေသည့် စိတ်ကို ကြံစည်တယ်၊ စိတ်ကူးတယ်ဟူ၍ ရှုမှတ်ခြင်းသည် စိတ်ကိုရှုမှတ်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဓမ္မာနုပဿနာ၌ ဓမ္မကိုရှုမှတ်ပုံမှာ အဆင်းကိုမြင်ရသောအခါ အမျိုးသားပဲ၊ အမျိုးသမီးပဲ စသည်ဖြင့် မကွဲပြားစေပါဘဲ မြင်ကာမျှမတ္တသဘောမှာတည်အောင် စိတ်ကိုထား၍ မြင်တယ်၊ မြင်တယ် ဟု ရှုမှတ်ကြရပေသည်။ အသံကိုကြားရသောအခါ မည်သူ့အသံဖြစ်သည်ဟု မကွဲပြားစေပါဘဲ ကြားကာမျှမတ္တသဘောမှာတည်အောင် စိတ်ကိုထား၍ ကြားတယ်၊ ကြားတယ်ဟု ရှုမှတ်ကြရပေသည်။ အနံ့ကိုနံသောအခါ မည်သည့်အနံ့ဖြစ်သည်ဟု မကွဲပြားစေပါဘဲ နံကာမျှမတ္တသဘောမှာ တည်အောင် စိတ်ကိုထား၍ နံတယ်၊ နံတယ် ဟုရှုမှတ်ကြရပေသည်။ ဤကဲ့သို့ သဘောကိုသာ ရှုမှတ်ကြရပေသည်ဟူ၍ ဖြေကြားပေးခဲ့ရပါသည်။

သဒ္ဓမ္မရံသီရိပိသာဆရာတော်

ဗန်ကောက်တရားစခန်းမှ မေးကြ ပြေပေးရ

ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ဗန်ကောက်မြို့မှ ဘုန်းတော်ကြီး ဦးတိက္ခဝီရနှင့် ဒကာ၊ ဒကာမများက တရားဟော တရားပြ ပင့်လျှောက်ကြသဖြင့် ဆရာတော်နှင့် မောင်တင်ထွန်းမြင့်တို့သည် ၁၃၅၉-ခု၊ နတ်တော်လဆန်း ၄-ရက်၊ (၃-၁၂-၉၇) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ ည ၈-နာရီ ၁၅-မိနစ်ထွက်သည့် ထိုင်းလေယာဉ်ဖြင့် ရန်ကုန်မှ ထိုင်းနိုင်ငံသို့ ကြွလာခဲ့ကြပါသည်။ ဗန်ကောက်လေဆိပ်သို့ မြန်မာစံတော်ချိန် ည ၉-နာရီ ၁၅-မိနစ်၊ ဗန်ကောက်စံတော်ချိန် ည ၉-နာရီ ၄၅-မိနစ် ရောက်ကြပါသည်။

ဗန်ကောက်မြို့ မစ္စတာစွမ်းချက်နှင့် မစ္စစုတိရာတို့၏ ခြံဝင်းအတွင်းတရားစခန်း၌ နတ်တော်လဆန်း ၆-ရက်၊ ဒီဇင်ဘာ ၅-ရက်နေ့မှစ၍ နတ်တော်လဆန်း ၁၅-ရက်၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၄-ရက်၊ တနင်္ဂနွေနေ့အထိ (၁၀)ရက် တရားစခန်းဖွင့်၍ တရားဟော တရားပြ ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ယောဂီ ၅၀-ခန့် ဝင်ရောက်၍ အားထုတ်ကြ ပါသည်။

ည ၇-နာရီခွဲမှ ၈-နာရီခွဲအထိ တရားဟောပေးရပါသည်။ မြန်မာပြည်၌ ၁၀-နှစ်ခန့် နေထိုင်ခဲ့ပြီး အစိုးရ ဓမ္မာစရိယနှင့် စေတီယင်္ဂဏ ဓမ္မာစရိယ အောင်မြင်ခဲ့သော အရှင်ဂန္ဓသာရာဘိဝံသက ထိုင်းလိုဘာသာ ပြန်ပေးပါသည်။ နံနက် ၈-နာရီမှ ၁၀-နာရီအထိ၊ နေ့လယ် ၂-နာရီမှ ညနေ ၄-နာရီအထိ တရားစစ်ပေးရပါသည်။ ဤကဲ့သို့ တရားစစ်ပေး

ဗန်ကောက်တရားစခန်းသိမ်းမှ မေးကြ ဖြေပေးရ ၈၁

ရာ၌ ယောဂီများက သူတို့သိလိုရာများကို မေးလျှောက်ကြပါသည်။
ဦးတိက္ခဝီရနှင့် အရှင်ဂန္ဓသာရာဘိဝံသတို့က ထိုင်းလို ဘာသာပြန်ပေး
ကြပါသည်။

အသက် ၄၇-နှစ်ရှိ ကေယျရာအမည်ရှိသူ အမျိုးသမီးယောဂီက
လျှောက်ထားသည်မှာ သူ တရားစခန်းများသို့ ဝင်ရောက်၍ ဝိပဿနာ
တရား အားထုတ်ခဲ့သည်မှာ ၂-ကြိမ်ရှိသွားပြီ ဖြစ်ပါသည်။ စကြိုလျှောက်၍
ကြွချင်တယ် ကြွချင်တယ်ဟုရှုမှတ်ရာတွင် ကြွချင်တယ်ဟု ရှုမှတ်
လိုက်သည်နှင့် ခြေတောက်ပေါ့ပြီး အလိုလိုကြွတက်သွားပါသည်။ ဘယ်လို
သဘောပါလဲ၊ တရားသဘောဟုတ် ပါရဲ့လားဟု မေးလျှောက်ပါသည်။

ဝိပဿနာသမာဓိဉာဏ်များ အားရှိထက်သန်လာသောအခါ တရား
သဘောများကို ထူးထူးခြားခြားတွေ့သိနိုင်ကြပါသည်။ ကြွချင်တယ်ဟု
ကြွချင်သည့်စိတ်ကို ရှုမှတ်လိုက်သောအခါ ကြွချင်သည့်စိတ်ကြောင့်ဖြစ်
သည့် (စိတ္တဝေါယော) လေတို့ကခြေထောက်ကို တွန်းတင်ပေးလိုက်
သောကြောင့် ပေါ့ပါးစွာအလိုလိုတက်လာသကဲ့သို့ ထင်ကြရပေသည်။
ဝါယောဓာတ်၏သဘောကို သိကြရခြင်းပင်ဖြစ်ပေသည်ဟု ဖြေကြားပေးခဲ့
ရပါသည်။

ထိုင်၍တရားရှုမှတ်ရာတွင် ဖေါင်းတာ၊ ပိန်တာ မထင်ရှား၍ ထိုင်
တယ်၊ ထိတယ်ဟုရှုမှတ်ပါသည်။ ယင်းကဲ့သို့ ရှုမှတ်ရာတွင် လက်နှစ်
ဖက်ထိတာကို ရှုမှတ်လိုက်သောအခါ လက်ပုံသဏ္ဌာန်များ မထင်ရှား
ပါဘဲ တစ်ရံတစ်ခါ စေးကပ်နေတာပင် ထင်ရှားပါသည်။ တစ်ရံတစ်ခါ
မာနေတာပင် ထင်ရှားပါသည်။ တရားသဘော ဟုတ်ပါရဲ့လားဟု မေး
လျှောက်ပါသည်။

လက်နှစ်ဖက်ထိနေတာကို ထိတယ်ဟု ရှုမှတ်လိုက်သည့်အခါ
ဝိပဿနာဉာဏ် ထက်မြက်အားရှိလာ၍ လက်ပုံသဏ္ဌာန် မထင်ရှားတော့
ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ဝိပဿနာဉာဏ်နှင့် လက်ပုံသဏ္ဌာန် ပညတ်တို့

သည် ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်ဖက် ဖြစ်ကြပေသည်။ ဝိပဿနာဉာဏ် နုနေးသောအခါ လက်၊ ခြေစသော ပုံသဏ္ဌာန် (ပညတ်) များ ထင်ရှား နေတတ်ကြပေသည်။ ဝိပဿနာဉာဏ် ရင့်ကျက် အားရှိထက် သန်လာသောအခါ လက်၊ ခြေ စသော ပုံသဏ္ဌာန် (ပညတ်)များ ပျောက်ကွယ်သွားကြပေသည်။ ယောဂီ ကေယူရာမှာ ဝိပဿနာဉာဏ် များ အားရှိထက်သန်လာသောကြောင့် လက်ပုံသဏ္ဌာန် (ပညတ်) များ ပျောက်ကွယ်သွားခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

တစ်ရံတစ်ခါ လက်နှစ်ဖက် စေးကပ်နေတာ ထင်ရှားခြင်းသည် အာပေါဓာတ်၏သဘော ထင်ရှားတာ ဖြစ်ပေသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ မာနေတာ ထင်ရှားခြင်းသည် ပထဝီဓာတ်၏သဘော ထင်ရှားတာ ဖြစ်ပေသည်ဟု ဖြေကြားပေးခဲ့ရပါသည်။

အသက် ၃၅-နှစ်ရှိ ဝမ်ဒီအမည်ရှိသူ အမျိုးသမီးယောဂီက လျှောက်ထားသည်မှာ သူ တရားစခန်းများသို့ အကြိမ်တော်တော်များ များ ဝင်ရောက်အားထုတ်ခဲ့ဖူးပါသည်။ ယခုအခါ စင်္ကြံလျှောက်ရသည် မှာ အလွန်ပင်ခက်နေပါသည်။ ခြေထောက်များ ပုံမှန်လျှောက်လို့မရပါ။ ခြေထောက်များ လှမ်းရာသို့မရောက်ပါဘဲ ဟိုဖက်ကွေ့၊ ဒီဖက်ကွေ့ ဖြစ်နေပါသည်။ ဘယ်လိုရှုမှတ်ရပါမလဲဟု မေးလျှောက်ထားပါသည်။

ဉာဏ်စဉ်အားလျော်စွာ စင်္ကြံလျှောက်ရာတွင် ဤကဲ့သို့ ခြေထောက် များ ပုံမှန်လှမ်းလို့မရဘဲ ဖြစ်နေတတ်ကြပေသည်။ အခြားသော ယောဂီ များလည်း ဝမ်ဒီနှင့် အလားတူ ခြေထောက်များ ပုံမှန်လှမ်းလို့မရ၍ ရှုမှတ်ရခက်တာ ရှိကြပေသည်။ အချို့သော ယောဂီများမှာ ခြေထောက် ကို ရှေ့သို့လှမ်းလိုက်ပါသော်လည်း ခြေထောက်က နောက်သို့ပြန်ဆုတ် သွားပေသည်။ ခြေထောက်ကို ကြွလိုက်ပါသော်လည်း ကြွလာခြင်း မရှိပေ။ ကြမ်းမှာဒဏ္ဍတ်ဆွဲနေပေသည်။ ရှုမှတ်ရတာ အလွန်ခက်နေကြပေ သည်။ ဉာဏ်စဉ်အားဖြင့် (၁၀) နံပါတ် ပဋိသင်္ခါဉာဏ်မှာ ဤကဲ့သို့ ခြေထောက်များ ပုံမှန်လှမ်းလို့မရဘဲ ဖြစ်နေတတ်ကြပေသည်။

ဗန်ကောက်တရားစခန်းသိမ်းမှ မေးကြ ဖြေပေးရ ၈၃

ဤကဲ့သို့ ခြေထောက်များ ဟိုဖက်ကွေ့၊ ဒီဖက်ကွေ့ စသည်ဖြင့် ပုံမှန်လှမ်းလို့မရသောအခါ စင်္ကြံ၌ အမှတ် စိတ်စိတ် မလျှောက်ပါဘဲ ဘယ်လှမ်းတယ်၊ ညာလှမ်းတယ်ဟု မြန်မြန်သွက်သွက် လျှောက်ပေး ရပါသည်ဟု ရှုမှတ်ပုံကို ဟောကြားပေးလိုက်ရပါသည်။

အသက် ၅၀-ရှိ နဝပဇာနိတအမည်ရှိသူ အမျိုးသမီးယောဂီက လျှောက်ထားသည်မှာ သူ စင်္ကြံလျှောက်ရာတွင် တစ်ရံတစ်ခါ မာကြော သည့် ကျောက်ပြားပေါ်၌ လျှောက်ရသလို၊ တစ်ရံတစ်ခါ ပျော့ပြောင်း နူးညံ့သည့် အခင်းပေါ်၌ လျှောက်ရသလို၊ တစ်ရံတစ်ခါ ရေပေါ်၌ လျှောက်ရသလို၊ တစ်ရံတစ်ခါ စေးကပ်သည့် ကော်ရည်ပေါ်၌ လျှောက် ရသလို တွေ့သိရပါသည်ဟု လျှောက်ထားပါသည်။

နဝပဇာနိတ စင်္ကြံလျှောက်ရာတွင် မာကြောသည့် ကျောက်ပြားပေါ်၌ လျှောက်ရသလို တွေ့သိရခြင်းသည် ခက်မာသည့် ပထဝီဓာတ်၏ သဘောကို တွေ့သိရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ပျော့ပြောင်းနူးညံ့သည့် အခင်း ပေါ်၌ လျှောက်ရသကဲ့သို့ တွေ့သိခြင်းသည် နူးညံ့သည့် နူးညံ့သည့် ပထဝီ ဓာတ်၏ သဘောကို တွေ့သိရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

နဝပဇာနိတ စင်္ကြံလျှောက်ရာတွင် ရေပေါ်၌ လျှောက်ရသလို တွေ့ သိရခြင်းနှင့် စေးကပ်သည့် ကော်ရည်များပေါ်၌ လျှောက်ရသလို တွေ့ သိရခြင်းသည် ယိုစီးသည့် အာပေါဓာတ်နှင့် ဖွဲ့စည်းသည့် အာပေါဓာတ် တို့၏ သဘောကို တွေ့သိရခြင်း ဖြစ်ပေသည်ဟု ဖြေကြားပေးခဲ့ ရပါ သည်။

အသက် ၅၀-ရှိ ဆူဖာဇာနိတ အမည်ရှိသူ အမျိုးသမီးယောဂီက လျှောက်ထားသည်မှာ တရားစခန်းများ၌ သူ ဝိပဿနာတရား ဝင်ရောက် အားထုတ်ခဲ့သည်မှာ (၇)ကြိမ် ရှိသွားပါပြီ။ ယခု အားထုတ်သည့်အခါ မှာ ထိုင်မှတ်ရာတွင် ခန္ဓာကိုယ် ပုံသဏ္ဌာန်မထင်ရှားပါဘဲ ဖောင်းပိန် သဘောပင် ထင်ရှားပါသည်။ တစ်ရံတစ်ခါ ကိုယ်ရောစိတ်ပါ ငြိမ်သွား ပြီး ကျောက်ရုပ်လို ဖြစ်သွားပါသည်ဟု လျှောက်ထားပါသည်။

ဝိပဿနာဉာဏ်များ အားရှိထက်သန်လာသောအခါ ခေါင်းကိုယ်
ခြေလက်ပုံသဏ္ဌာန် (ပညတ်)များ မထင်ရှားတော့ပေ။ သဘောတရားမျှ
သာ ထင်ရှားပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဆူဖာဖော်ထိုင်၍ တရားရှုမှတ်ရာတွင်
ပုံသဏ္ဌာန် (ပညတ်) များ မထင်ရှားတော့ပါဘဲ ဖောင်းပိန်သဘောမျှ
သာ ထင်ရှားခြင်းဖြစ်ပေသည်။

ဆူဖာဖော်၏ ဝိပဿနာတရား ထိုင်၍ ရှုမှတ်ရာတွင် တစ်ရံတစ်ခါ
ကိုယ်ရောစိတ်ပါ ငြိမ်ကျသွားပြီး ကျောက်ရုပ်လို ဖြစ်သွားခြင်းသည်
ဝိပဿနာသမာဓိဉာဏ်များ အားကောင်းလာသောအခါ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်
စသည်မှာ တစ်ရံတစ်ခါ အပ္ပနာဈာန်အဆင့်သို့ ရောက်သွားတတ်ကြ
ပေသည်။ ထိုကဲ့သို့ အပ္ပနာဈာန်အဆင့်သို့ ရောက်သွားသောအခါ
ခန္ဓာကိုယ် ကျောက်ရုပ်ကဲ့သို့ ခိုင်မာသွားတတ်ကြပေသည်ဟု ဖြေကြား
ပေးခဲ့ရပါသည်။

သဒ္ဓမ္မရံသီရိပိသာဆရာတော်

ဘလူးမောင်းတိန်းရိပ်သာမှ မေးကြ ဖြေပေးရ

ဩစတေးလျနိုင်ငံ၊ ဆစ်ဒနီမြို့မှ မစ္စတာကရောမိဂိုက်နှင့်ဇနီး မစ္စလင်းဘောက်စ်ဖီးလ်တို့က တရားဟော တရားပြ ကြွပါရန် ပင့် လျှောက်ကြသဖြင့် ဆရာတော်နှင့် ဦးကောင်းရင်တို့သည် ၁၃၅၉-ခု၊ တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း ၁၃-ရက် (၁၂-၁၁-၉၇) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့က ရန်ကုန် မှ ဘန်ကောက်သို့ ညနေ ၄-နာရီ မိနစ် ၄၀-ထွက်သည့် မြန်မာ့လေယာဉ် ဖြင့် ကြွလာခဲ့ကြပါသည်။

ဗန်ကောက်မှ ဩစတေးလျနိုင်ငံ၊ ဆစ်ဒနီမြို့သို့ ည ၈-နာရီ ၄၅-မိနစ်ထွက်သည့် ထိုင်းလေယာဉ်ဖြင့် ကြွလာခဲ့ကြပါသည်။ ဆစ်ဒနီ လေဆိပ်သို့ တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း ၁၄-ရက်၊ (၁၃-၁၁-၉၇) ကြာသပတေးနေ့နံနက် ဩစတေးလျနိုင်ငံစံတော်ချိန် ၈-နာရီ မိနစ် ၅၀- ရောက်ကြပါသည်။

ဆစ်ဒနီမြို့ဆရာတော် ဦးဇာဂရ၏ကျောင်း ဗုဒ္ဓဝိဟာရ၌ တစ်ည တည်းခိုနေထိုင်ကြပါသည်။ တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း ၁၅-ရက်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၄-ရက်၊ သောကြာနေ့တွင် ဆစ်ဒနီမြို့မှ ၅၄-မိုင်ခန့် ဝေးကွာသော ဘလူးမောင်းတိန်းရိပ်သာသို့ ကြွရောက်၍ ၉-ရက်တရားစခန်းဖွင့်ကာ တရားဟော တရားပြ ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ တရားအားထုတ်ကြသော ယောဂီ (၁၅)ယောက် ရှိပါသည်။ မြန်မာယောဂီ (၄)ဦး ပါဝင်အား ထုတ်ကြပါသည်။

နိဝင်ဘာလ ၁၄-ရက် နေ့မှစ၍ နိဝင်ဘာလ ၂၃-ရက်နေ့အထိ တရားဟော တရားပြ ဆောင်ရွက်ကြရာတွင် နေ့စဉ် နေ့လည် ၂-နာရီမှ ညနေ ၄-နာရီအထိ ယောဂီများကို တရားစစ်ပေးရပါသည်။ ဤကဲ့သို့ တရားစစ်ပေးရာတွင် ယောဂီများက သူတို့သိလိုကြသည့် မေးခွန်းများကို မေးလျှောက်ကြပါသည်။ ဆရာတော်၏အဖြေများကို ဦးကောင်းရင်က အင်္ဂလိပ်လို ဘာသာပြန်ပေးပါသည်။

ဖြေကြားသင့်သော မေးခွန်းများမှာ-

- ၁။ အနတ္တဟူသော စကား၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ရှင်းပြပေးပါ။
- ၂။ အတ္တမရှိလျှင် မည်သူ့အတွက် ကောင်းကျိုးတွေ ပြုနေတာ ဖြစ်ပါသလဲ။
- ၃။ ဘယ်သူသည် သံသရာဝဲဩဇာတွင် လည်ပတ်နေသူ ဖြစ်ပါ သနည်းဟူ၍ မေးလျှောက်ကြပါသည်။

၁။ အနတ္တဟူသော စကား၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ရှင်းပြပါဟုဆိုရာ၌-

အနတ္တဆိုသည်မှာ မိမိအစိုးရသော အတ္တကောင်မဟုတ်၊ မိမိအစိုး မရသော ခန္ဓာ (၅)ပါး၊ ရုပ်နာမ် (၂)ပါးသာ ဖြစ်ပေသည်ဟု အဓိပ္ပာယ် ရပါသည်။ ခန္ဓာ (၅)ပါး၊ ရုပ်နာမ် (၂)ပါးကိုပင် ကိုယ်အစိုးရသည့် အတ္တဟု လွဲမှား၍ ယူဆနေကြပေသည်။ ထို ခန္ဓာ (၅)ပါး၊ ရုပ်နာမ် (၂)ပါးကို ဘယ်လိုနည်းနှင့် မှအစိုးမရကြသည်မှာ ထင်ရှားလှပေသည်။

ထို ခန္ဓာ (၅)ပါး၊ ရုပ်နာမ် (၂)ပါးတို့ကို မအိုလာရအောင်၊ မနာ လာရအောင်၊ မသေကြေ မပျက်စီးသွားရအောင် ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်မှ တားမြစ် လို့မရ။ ဘယ်နည်းလမ်းဖြင့်မှ တားမြစ်လို့မရ။ ဘယ်ဆေးဝါး၊ ဘယ် မန္တန်ဖြင့်မှ တားမြစ်လို့မရ။ အိုချိန်ရောက်လျှင် အိုလာမည်သာ၊ နာချိန် ရောက်လျှင် နာလာမည်သာ၊ သေကြေပျက်စီးချိန်ရောက်လျှင် သေကြေ ပျက်စီးကြမည်သာ ဖြစ်ကြပေသည်။ ဤကဲ့သို့ ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဘယ်နည်း

ဘလူးမောင်းတိန်းရိပ်သာမှ မေးကြ ဖြေပေးရ ၈၇

လမ်းတို့ဖြင့်မှ တားမြစ်၍မရသောကြောင့် ကိုယ်အစိုးမရသည့် အနတ္တ ဖြစ်သည်မှာ ထင်ရှားလှပေသည်ဟူ၍ ရှင်းပြပေးခဲ့ရပါသည်။

၂။ အတ္တမရှိလျှင် မည်သူ့အတွက် ကောင်းကျိုးတွေ ပြုနေတာ ဖြစ်ပါသလဲဟု မေးရာ၌-

အတ္တ=ငါဆိုတာ တကယ်စင်စစ်တော့ မရှိပေ။ ခန္ဓာ (၅)ပါး၊ ရုပ်နာမ် (၂)ပါးသာ ရှိပေသည်။ ထို ခန္ဓာ (၅)ပါး၊ ရုပ်နာမ် (၂)ပါးကို မကောင်းကျိုးများကိုသာ ခံစားရရှိနေကြသည့် အပါယ်ဘုံဘဝများသို့ မရောက်သွားရအောင် ကောင်းကျိုးများကို ခံစားရရှိနိုင်သည့် လူ့ပြည်၊ နတ်ပြည်၊ ဗြဟ္မာပြည်သို့ ရောက်သွားကြရအောင်၊ အကောင်းဆုံး အကျိုးဖြစ်သည့် ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ချုပ်ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ ရောက် သွားကြရအောင် ကောင်းကျိုးတွေ ပြုနေကြရတာ ဖြစ်ပေသည်ဟု ဖြေ ကြားပေးခဲ့ရပါသည်။

၃။ ဘယ်သူသည် သံသရာ ဝဲဩဃတွင် လည်ပတ်နေသူ ဖြစ်ပါသနည်း ဟု မေးရာ၌-

အမှန်ကိုကျော်လွန်၍ အမှားကိုသာ သိနေတတ်သော အဝိဇ္ဇာနှင့် ယင်းအမှားကိုပင် သာယာနှစ်သက်စွဲလမ်းနေတတ်သည့် တဏှာဟူသော ဤတရား (၂)ပါး ရှိနေသူသည် သံသရာဝဲဩဃတွင် လည်ပတ်နေသူ ဖြစ်ပေသည်ဟု အကျဉ်းမျှ ဖြေကြားပေးနိုင်ခဲ့ပါသည်။

အကျယ်သိဖို့ရာမှာ အဝိဇ္ဇာနှင့် တဏှာ ရှိနေသူတို့သည် သံသရာ ဝဲဩဃတွင် လည်ပတ်နေသူများ ဖြစ်ကြသည်ဟု ဆိုရာ၌ အဝိဇ္ဇာနှင့် တဏှာတို့တွင် အဝိဇ္ဇာကရှေ့သွားဖြစ်သည်။ တဏှာက နောက်လိုက် ဖြစ်သည်။ မြင်ရ၊ ကြားရ၊ နံရ၊ စားရ၊ တွေ့ထိရ၊ ကြံစည်ရသည့်အခါ တို့၌ မမြဲခြင်းအနိစ္စ၊ ဆင်းရဲခြင်းဒုက္ခ၊ အစိုးမရခြင်း အနတ္တဟူသော

အမှန်များကို ကျော်လွန်၍ မြီသည့် နိစ္စ၊ ချမ်းသာသည့် သုခ၊ အစိုးရသည့် အတ္တဟု အဝိဇ္ဇာဖြင့် အမှားကို သိနေကြပေသည်။

အဝိဇ္ဇာအမှားကို သိပေးနေသည့်အတိုင်း တဏှာက နောက်ကလိုက်၍ မြင်ရ၊ ကြားရ၊ နံရ၊ စားရ၊ တွေ့ထိရ၊ ကြံစည်ရတာတို့၌ နိစ္စ-မြီသည်၊ သုခ-ချမ်းသာသည်၊ အတ္တ-မိမိအစိုးရသည် ဟု နှစ်သက်သာယာနေကြပေသည်။ တဏှာက နှစ်သက်သာယာနေသောကြောင့် စွဲလမ်းမှု ဥပါဒါန် ဖြစ်လာပေသည်။ စွဲလမ်းမှု ဥပါဒါန်ကြောင့် ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်ကံများ ပြုကြသည်။ ကံများရှိလာကြသောကြောင့် ဘဝများ ဖြစ်လာကြပေသည်။ ဘဝများဖြစ်လာကြသောကြောင့် ဇာတိ=ပဋိသန္ဓေ နေရခြင်း၊ အိုရခြင်း၊ နာရခြင်း၊ စိုးရိမ်ပူဆွေး ငိုကြွေးရခြင်း ဆင်းရဲဒုက္ခများ ဖြစ်ကြရပေသည်။

ဤကဲ့သို့ အဝိဇ္ဇာနှင့် တဏှာကို အရင်းခံ၍ သံသရာဝဲဩဇာတွင် လည်ပတ် နေကြရပေသည်။ လွန်ခဲ့ပြီးသော အတိတ်ဘဝများကလည်း အစမထင်သည့် သံသရာတစ်ခွင် ဝဲဩဇာတွင် လည်ပတ်ခဲ့ကြရပေသည်။ နောက်နောင်ဘဝများတွင်လည်း အဝိဇ္ဇာနှင့် တဏှာ ရှိနေသမျှ ကာလပတ်လုံး သံသရာတစ်ခွင် ဝဲဩဇာတွင် လည်ပတ်နေကြရဦးမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ သံသရာဝဲဩဇာတွင် လည်ပတ်သူများ ဖြစ်ကြရဦးမည်သာ ဖြစ်ပေသည်ဟု ဖြေကြားပေးခဲ့ရပါသည်။

သဒ္ဓမ္မရုံသီရိပိသာဆရာတော်

ဩစတြေးလျတရားစခန်းမှ မေးကြ ပြေပေးရ

ဩစတြေးလျနိုင်ငံ၊ ဆစ်ဒနီမြို့မှ မစ္စတာကရေဟမ်ဂိုက်နှင့်ဇနီး မစ္စလင်းဘောက်(စ)ဖီး(လ်)တို့က တရားဟော တရားပြ ကြွပါရန် ပင့် လျှောက်ကြသဖြင့် ဆရာတော်နှင့် ဦးကောင်းရင်တို့သည် ၁၃၅၉-ခု၊ တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း (၁၃)ရက်၊ (၁၂-၁၁-၉၇) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့က ရန်ကုန်မှ ဘန်ကောက်သို့ ညနေ ၄-နာရီ ၄၀-မိနစ်ထွက်သည့် မြန်မာ လေယာဉ်ဖြင့် ကြွလာခဲ့ကြပါသည်။

ဘန်ကောက်မှ ဩစတြေးလျနိုင်ငံ၊ ဆစ်ဒနီမြို့သို့ ည (၈)နာရီ (၄၅)မိနစ်ထွက်သည့် ထိုင်းလေယာဉ်ဖြင့် ကြွလာခဲ့ကြပါသည်။ ဆစ်ဒနီ လေဆိပ်သို့ တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း (၁၄)ရက်၊ (၁၃-၁၁-၉၇) ကြာသပတေးနေ့နံနက် ဩစတြေးလျစံတော်ချိန် (၈)နာရီ မိနစ် (၅၀) ရောက်ရှိလာကြပါသည်။

ဆစ်ဒနီမြို့ဆရာတော် ဦးဇာဂရ၏ကျောင်း ဗုဒ္ဓဝိဟာရ၌ တစ်ည တည်းခိုနေထိုင်ကြပါသည်။ တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း (၁၅)ရက်၊ (၁၄-၁၁-၉၇) သောကြာနေ့တွင် ဆစ်ဒနီမြို့မှ ၅၄-မိုင်ခန့် ဝေးကွာသော ဘလူးမောင်းတိန်းရိပ်သာသို့ ကြွရောက်၍ (၉)ရက်တရားစခန်းဖွင့်ကာ တရားဟော တရားပြ ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ တရားအားထုတ်ကြသော ယောဂီ (၁၅)ယောက် ရှိပါသည်။ မြန်မာယောဂီ (၄)ဦး ပါဝင် အားထုတ်ကြပါသည်။

၁၉၉၇-ခု၊ နိုဝင်ဘာလ (၁၄)ရက် နေ့မှစ၍ နိုဝင်ဘာလ (၂၃)ရက်နေ့အထိ တရားဟော တရားပြ ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ နေ့စဉ် နေ့လည် (၂)နာရီမှ ညနေ (၄)နာရီအထိ ယောဂီများကို တရားစစ်ပေးရပါသည်။ ဤကဲ့သို့ တရားစစ်ပေးရာတွင် ယောဂီများက သူတို့သိလိုကြသည့် မေးခွန်းများကို မေးလျှောက်ကြပါသည်။ ဖြေကြားသင့်သော မေးခွန်းများကို ည (၈)နာရီ တရားပွဲအပြီးမှာ ဦးကောင်းရင်က အင်္ဂလိပ်လို ဘာသာပြန်၍ ဖြေကြားပေးပါသည်။

ဖြေကြားသင့်သော မေးခွန်းများမှာ-

- ၁။ ပထဝီ၊ တေဇော၊ အာပေါ၊ ဝါယောဟူသော ဓာတ်ကြီး (၄)ပါးတို့၏ အဓိပ္ပာယ်ကို သိလိုပါသည်။ ရှင်းပြပါ။
- ၂။ တရားထိုင်ရာတွင် ယင်းဓာတ်ကြီး (၄)ပါး ပေါ်လာတာကို ဘယ်လို သိရပါမလဲ။
- ၃။ ထိုဓာတ်ကြီး (၄)ပါးကို ဘာကြောင့် သိထားဖို့ လိုပါသလဲဟု မေးလျှောက် ကြပါသည်။

၁။ ဓာတ်ကြီး (၄)ပါးတို့၏ အဓိပ္ပာယ်ကို သိလိုပါသည် ရှင်းပြပါဟု ဆိုရာ၌ ထက်မြက်သောပထဝီဓာတ်သည် ခက်မာသည့်သဘော၊ မာကြာသည့်သဘောများ ထင်ရှားပေသည်။ နံ့သော ပထဝီဓာတ်သည် နူးညံ့သည့်သဘော၊ ပျော့ပြောင်းသည့်သဘောများ ထင်ရှားပေသည်။

တေဇောဓာတ်သည် တစ်ခါတစ်ရံ ပူလောင်သည့်သဘော၊ ရင့်ကျက်သည့်သဘောများ ထင်ရှားပေသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ အေးသည့်သဘော၊ အအေးဖြင့် ရင့်ကျက်သည့်သဘောများ ထင်ရှားပေသည်။

အာပေါဓာတ်သည် တစ်ရံတစ်ခါ ဖွဲ့စည်းသည့်သဘော၊ ယိုစီးသည့်သဘောများ ထင်ရှားပေသည်။ တစ်ရံတစ်ခါ ဖိုထိုင်းသည့်သဘော၊ ဖွင့်ထွားသည့်သဘောများ ထင်ရှားပေသည်။

သြစတြေးလျတရားစခန်းမှ မေးကြ ဖြေပေးရ ၉၁

ဝါယောဓာတ်သည် တစ်ခါတစ်ရံ ထောက်ကန်တောင့်တင်းသည့် သဘော၊ လျော့သွားသည့်သဘောများ ထင်ရှားပေသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ယိမ်းယိုင်လှုပ်ရှားသည့်သဘော ရွေ့သွားသည့်သဘောများ ထင်ရှားပေ သည်။ ဤကဲ့သို့ ဓာတ်ကြီး (၄)ပါး တို့သည် သဘောတရားအနေဖြင့် ထင်ရှားကြပေသည်ဟု အဓိပ္ပါယ်ကို ရှင်းပြဗေ့ခဲ့ ရပါသည်။

၂။ ယင်းဓာတ်ကြီးလေးပါး ပေါ်လာတာကို ဘယ်လို သိရပါမလဲဟု မေးရာ၌ အကျဉ်းမျှ ရှင်းပြနိုင်ခဲ့ပါသည်။ အကျယ်ကို သိဖို့ရာမှာ ဤသို့ ဖြစ်ပါသည်။

ပထဝီဓာတ်ပေါ်တာ သိပုံ

ယောဂီများ ထိုင်၍ တရားရှုမှတ်ကြရာတွင် တစ်ရံတစ်ခါ မာကြော သည့် တုတ်ချောင်းကြီး၏ အပေါ်၌ ထိုင်နေရသလို ထင်မြင်လာကြ ပေသည်။ သိလာကြပေသည်။ တစ်ရံတစ်ခါ ပျော့ပြောင်းနူးညံ့သည့် (ဆိုဖာ) အခင်းများအပေါ်၌ ထိုင်နေရသလို ထင်မြင်လာကြပေသည်၊ သိလာကြပေသည်။ ဤကဲ့သို့ ထင်မြင်လာ၊ သိလာကြခြင်းသည် မိမိ ခန္ဓာကိုယ်၌ ပထဝီဓာတ် ပေါ်တာကို သိနေခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

တောဇောဓာတ်ပေါ်တာ သိပုံ

ယောဂီများ ထိုင်၍ တရားရှုမှတ်ကြရာတွင် တစ်ရံတစ်ခါ အောက် ပိုင်းခန္ဓာကိုယ်က ပူနေ၍ အထက်ပိုင်း ခန္ဓာကိုယ်က အေးနေတာကို သိနေကြရပေသည်။ တစ်ရံတစ်ခါ အောက်ပိုင်း ခန္ဓာကိုယ်က အေးနေ၍ အထက်ပိုင်း ခန္ဓာကိုယ်က ပူနေတာကို သိနေကြရပေသည်။ တစ်ရံတစ်ခါ အပြင်ပ ဥတုက ပူနေပါသော်လည်း ယောဂီ၏ ခန္ဓာကိုယ်မှာ အေးနေ ၍ အေးတယ် အေးတယ်လို့ ရှုမှတ်နေကြရပေသည်။ တစ်ရံတစ်ခါ အပြင်ပ ဥတုက အေးနေပါသော်လည်း ယောဂီ၏ ခန္ဓာကိုယ်မှာ ပူနေ၍

ပူတယ် ပူတယ်လို့ ရှုမှတ် နေကြရပေသည်။ ဤကဲ့သို့ တွေ့သိနေခြင်းတို့သည် မိမိခန္ဓာကိုယ်၌ တောဇောဓာတ် ပေါ်တာကို သိနေခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

အာပေါဓာတ်ပေါ်တာ သိပုံ

ယောဂီများ ထိုင်၍ တရားရှုမှတ်ကြရာတွင် တစ်ရံတစ်ခါ ချွေးများ ထွက်သင့်သည်ထက် ပို၍ ထွက်လာခြင်း၊ နှာရည်များ ယိုထွက်သင့်သည်ထက် ပို၍ ယိုထွက်လာခြင်း၊ တံတွေးများ ပါးစပ်ထဲ၌ ပြည့်လာများလာခြင်း၊ မျက်ရည်များ ယိုစီးကျလာခြင်းတို့ကို တွေ့သိလာကြရပေသည်။ တစ်ရံတစ်ခါ ခန္ဓာကိုယ်ကြီး ကြီးထွားလာသည်ဟု ထင်ကြရပေသည်။ စိုထိုင်းနေသည်မှာ ထင်ကြရပေသည်။ တွေ့သိလာကြရပေသည်။ ဤကဲ့သို့ တွေ့သိလာခြင်းသည် မိမိခန္ဓာကိုယ်၌ အာပေါဓာတ် ပေါ်တာကို သိနေခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

ဝါယောဓာတ်ပေါ်တာ သိပုံ

ယောဂီများ ထိုင်၍ တရားရှုမှတ်ကြရာတွင် တစ်ရံတစ်ခါ ရှေ့သို့ တွန်းချနေသည်ကိုလည်း တွေ့သိကြရပေသည်။ နောက်သို့ တွန်းချနေသည်ကိုလည်း တွေ့သိကြရပေသည်။ ဘေးသို့ ဆွဲချနေသည်ကိုလည်း တွေ့သိကြရပေသည်။ တစ်ရံတစ်ခါ ခန္ဓာကိုယ်ကြီး ယိမ်းယိုင်နေသည်ကိုလည်း တွေ့သိကြရပေသည်။ လက်တွေ ခြေတွေ တုန်ခါနေသည်များကိုလည်း တွေ့သိကြရပေသည်။ ဤကဲ့သို့ တွေ့သိနေခြင်းတို့သည် မိမိခန္ဓာကိုယ်၌ ဝါယောဓာတ်ပေါ်တာကို သိနေခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

၃။ ထိုဓာတ်ကြီး (၄)ပါးကို ဘာကြောင့် သိထားဖို့ လိုပါသလဲဟု မေးရာ၌ ဓာတ်ကြီး (၄)ပါးတို့၏ သဘောကို မသိထားပါက ယုံမှားသံသယများ ဖြစ်နေကြ၍ ယောဂီများ ရှေ့သို့ တရားတက်တာ နှေး

သစ္စာကြေးလျှာတရားစခန်းမှ မေးကြ ဖြေပေးရ ၉၃

နေတတ်ကြပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဓာတ်ကြီး (၄)ပါးကို သိထားသင့်ကြပေသည်ဟု ဖြေကြားပေးခဲ့ရပါသည်။

ပထဝီဓာတ်ကို သိထားသင့်ပုံ

ယောဂီများ ထိုင်၍ တရားရှုမှတ်ကြရာတွင် တစ်ရံတစ်ခါ “မာ” တာကို သိရပြီး တစ်ရံတစ်ခါ “ပျော့” တာကို တွေ့သိကြရပြန်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ တွေ့သိနေခြင်းသည် ပထဝီဓာတ်၏ သဘောကို မသိထားပါက တရားသဘော ဟုတ်မှဟုတ်ပါရဲ့လားဟု ယုံမှားသံသယများ ဖြစ်နေတတ်ကြပေသည်။ ယင်းကဲ့သို့ ယုံမှားသံသယများ ဖြစ်နေပါက ယောဂီများ ရှေ့သို့ တရားတက်တာ နှေးသွားတတ်ကြပေသည်။ ထို့ကြောင့် “မာ” သည် “ပျော့” သည် ပထဝီဓာတ်၏ သဘောကိုလည်း သိထားသင့်ကြပေသည်။

တေဇောဓာတ်ကို သိထားသင့်ပုံ

ယောဂီများ ထိုင်၍ တရားရှုမှတ်ကြရာတွင် တစ်ရံတစ်ခါ ခန္ဓာကိုယ်တစ်နေရာမှ ကွက်ပြီး ပူနေတာကို တွေ့သိကြရပြီး၊ တစ်နေရာမှ ကွက်ပြီး အေးနေတာကိုလည်း တွေ့သိကြရပြန်သည်။ ဤကဲ့သို့ တွေ့သိနေခြင်းသည် တေဇောဓာတ်၏သဘောကို မသိထားပါက တရားသဘော ဟုတ်မှဟုတ်ပါရဲ့လားဟု ယုံမှားသံသယများ ဖြစ်လာတတ်ကြပေသည်။ ယင်းကဲ့သို့ ယုံမှားသံသယများ ဖြစ်နေပါက ယောဂီများ ရှေ့သို့ တရားတက်တာ နှေးသွားတတ်ကြပေသည်။ ထို့ကြောင့် ပူသည့်၊ အေးသည့် တေဇောဓာတ်၏ သဘောကိုလည်း သိထားသင့်ကြပေသည်။

အာပေါဓာတ်ကို သိထားသင့်ပုံ

ယောဂီများ ထိုင်၍ တရားရှုမှတ်ကြရာတွင် တစ်ရံတစ်ခါ ပြင်ပမှ ဥတုက အေးနေပါလျက် ခန္ဓာကိုယ်မှ ချွေးများ ယိုစီးကျလာသည်ကို တွေ့သိနေကြရပေသည်။ တစ်ရံတစ်ခါ ပါးစပ်မှ သွားရည်များ ယိုစီး ကျလာတာများကို တွေ့သိနေကြရပေသည်။ ဤကဲ့သို့ တွေ့သိနေခြင်း သည် အာပေါဓာတ်၏ သဘောကို မသိထားပါက တရားသဘော ဟုတ်မှဟုတ်ပါရဲ့လားဟု ယုံမှားသံသယများ ဖြစ်လာတတ်ကြပေသည်။ ယင်းကဲ့သို့ ယုံမှားသံသယများ ဖြစ်နေပါက ယောဂီများ ရှေ့သို့ တရားတက်တာ နှေးသွားတတ်ကြပေသည်။ ထို့ကြောင့် ယိုစီးသည့် အာပေါဓာတ်၏ သဘောကို သိထားသင့်ကြပေသည်။

ဝါယောဓာတ်ကို သိထားသင့်ပုံ

ယောဂီများ ထိုင်၍ တရားရှုမှတ်ကြရာတွင် တစ်ရံတစ်ခါ ရှေ့သို့ တွန်း၊ နောက်သို့တွန်း၊ ဘေးသို့တွန်းနေသည်များကို တွေ့သိကြရပေ သည်။ တစ်ရံတစ်ခါ မြန်မြန်ယိမ်း၊ နှေးနှေးယိမ်း နေသည်များကိုလည်း တွေ့သိနေကြရပေသည်။ ဤကဲ့သို့ တွေ့သိနေခြင်းသည် ဝါယော ဓာတ်၏သဘောကို မသိထားပါက တရားသဘောမှ ဟုတ်မှ ဟုတ်ပါ ရဲ့လားဟု ယုံမှားသံသယများ ဖြစ်နေတတ်ကြပေသည်။ ယင်းကဲ့သို့ ယုံမှားသံသယများ ဖြစ်နေပါက ယောဂီများ ရှေ့သို့ တရားတက်တာ နှေးနေတတ်ကြပေသည်။ ထို့ကြောင့် တွန်းကန်သည့်၊ လှုပ်ရှားယိမ်းယိုင် သည့် ဝါယောဓာတ်၏ သဘောကို သိထားသင့်ကြပေသည်ဟု ဖြေကြား ပေးခဲ့ရပေသည်။

သဒ္ဓမ္မရံသီရိပိသာဆရာတော်

ဒါနပြုပြီးသောအခါ ဝိပဿနာရှုကြည့်ပါ

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဒါန၏အကျိုးတရားတို့ကို သိကြသည်ဖြစ်၍ ဒါနကို တတ်နိုင်သမျှ ပြုလုပ်လျက် ရှိကြပေသည်။ ဒါနပြုသောအခါ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြစ်အောင် နှလုံးသွင်း ကြရပေသည်။ ဆင်ခြင်ကြရပေသည်။ မလ္လမီ ရှေ့အဖို့က လှူဖွယ်ပစ္စည်းများကို ရှာဖွေစုဆောင်းရာ၌လည်း ဒါန၏အကျိုးတရားတို့ကို ဆင်ခြင်၍ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြင့် ရှာဖွေကြရပေသည်။

အလှူဒါနပြုနေဆဲဇာတိလည်း (ဓမ္မိယလဒ္ဓ) တရားသဖြင့် ရှာဖွေ၍ ရရှိထားသော ပစ္စည်းများလည်း ရှိနေသည့် အခိုက်မှာ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာနှင့် ပြည့်စုံသည့် အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်များနှင့်လည်း တွေ့ကြုံနေရသည့်အခိုက်မှာ စိတ်စေတနာ သဒ္ဓါတရားတို့ကလည်း ရွှင်လန်းထက်သန်နေသည့် အခိုက်မှာ လှူဒါန်းရပေပြီဟု ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြင့် လှူဒါန်းကြရပေသည်။

လှူပြီးသည့် နောက်ကာလ၌လည်း ရန်သူမျိုး (၅)ပါးတို့နှင့် ဆက်ဆံနေသောကြောင့် အနှစ်သာရ မဟုတ်သည့် ပစ္စည်းဥစ္စာများထဲမှ နိဗ္ဗာန်ရောက်သည့် ဘဝတိုင်အောင် အရိပ်ပမာ လိုက်ပါလာနိုင်သောကြောင့် ခိုင်မြဲသော အနှစ်သာရဖြစ်သည့် ဒါနကုသိုလ်ကို ပြုလိုက်ရပေပြီဟု ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြစ်အောင် နှလုံးသွင်းကြရပေသည်။ ဆင်ခြင်ကြရပေသည်။

ဤကဲ့သို့ နှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်လိုက်၍ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်လာသောအခါ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ချဉ်းကပ်ပြီး ဒူးတုပ်၍ဖြစ်စေ၊ တင်ပလွှင်ခွေ၍ ဖြစ်စေ ထိုင်ပြီးလျှင် ဝမ်းသာမှုများကို “ဝမ်းသာတယ်၊ ဝမ်းသာတယ်” ဟု ရှုမှတ်ကြရပေသည်။

နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ် အဆင့်သို့ ရောက်နေကြသော ပုဂ္ဂိုလ်များက ဝမ်းသာတယ်၊ ဝမ်းသာတယ် ဟု ရှုမှတ်လိုက်သည်ရှိသော် ဝမ်းသာနေတာကတခြား၊ ထိုင်နေသည့် ရုပ်ကိုယ်ကြီးက တခြားဟူ၍ ကွဲပြားကာ သိလာကြပေသည်။ ဝမ်းသာနေတာက သိတတ်တဲ့ အတွက်ကြောင့် နာမ်တရားဖြစ်သည်။ ထိုင်နေသည့် ရုပ်ကိုယ်ကြီးက တခြားဟူ၍ ကွဲပြားကာ သိလာကြပေသည်။ ဝမ်းသာနေတာက သိတတ်တဲ့ အတွက်ကြောင့် နာမ်တရားဖြစ်သည်။ ထိုင်နေတဲ့ ရုပ်ကိုယ်ကြီးက မသိတတ်တဲ့ အတွက်ကြောင့် ရုပ်တရား ဖြစ်ပေသည်ဟု နာမ်နှင့်ရုပ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိသော နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ် ဖြစ်တာကို ကိုယ်တိုင်ပင် သိနိုင်ကြပေသည်။

ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်အဆင့်သို့ ရောက်နေကြသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များက ဝမ်းသာတယ်၊ ဝမ်းသာတယ် ဟု ရှုမှတ်လိုက်သည်ရှိသော် ဝမ်းသာနေတာများက ရှေ့ကပေါ်ပေါ်ပေးနေကြ၍ မှတ်သိစိတ်များက နောက်က လိုက်၍လိုက်၍ ရှုမှတ်နေရပေသည်ဟု သိလာကြပေသည်။ ရှေ့က ပေါ်ပေါ်ပေးနေကြသည့် ဝမ်းသာမှုများက အကြောင်းတရားဖြစ်သည်။ နောက်ကလိုက်၍ မှတ်သိမှတ်သိနေတာများက အကျိုးတရားဖြစ်သည်ဟု အကြောင်းနှင့် အကျိုးကိုသိသော ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်ဖြစ်တာကို ကိုယ်တိုင်ပင် သိနိုင်ကြပေသည်။

သမ္မသနဉာဏ်အဆင့်သို့ ရောက်ရှိနေကြသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များက ဝမ်းသာတယ်၊ ဝမ်းသာတယ်ဟု ရှုမှတ်လိုက်သည်ရှိသော် ဝမ်းသာမှုတို့သည် တိုး၍တိုး၍ ဝမ်းသာနေတာ ပြန်၍ ပြန်၍ လျော့လျော့သွားတာများကို သိလာကြပေသည်။ ဝမ်းသာမှုတို့သည် တိုး၍တိုး၍လည်း ဝမ်းသာခြင်း၊

ပြန်၍ ပြန်၍လည်း လျော့နေခြင်းဖြင့် မမြဲခြင်းအနိစ္စကို သုံးသပ်၍ သိလာကြပေသည်။ ဤကဲ့သို့ မမြဲခြင်းအနိစ္စကို သုံးသပ်၍ သိသော သမ္မသနဉာဏ် ဖြစ်တာကို ကိုယ်တိုင်ပင် သိနိုင်ကြပေသည်။

ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်အဆင့်သို့ ရောက်ရှိနေကြသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များက ဝမ်းသာတယ်၊ ဝမ်းသာတယ်ဟု ရှုမှတ်လိုက်သည်ရှိသော် ဝမ်းသာမှု တို့သည် ပေါ်ပြီးတာနှင့် ပျောက်ပျောက်သွားသည်ကို သိလာကြပေသည်။ ပေါ်တာက ဖြစ်ခြင်း၊ ပျောက် ပျောက်သွားတာက ပျက်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ဤကဲ့သို့ ဖြစ်ပျက်ကို သိသော ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် ဖြစ်တာကို ကိုယ်တိုင် ပင် သိနိုင်ကြပေသည်။

ဆက်ကာ ဆက်ကာ ရှုမှတ်၍ သမာဓိဉာဏ်များ တစ်ဆင့်ရင့်ကျက် အားရှိလာသောအခါ ဖြစ်တာနှင့် ပျက်တာတို့သည် အလွန်လျင်မြန်စွာ ဖြစ်ပျက်လာကြသောကြောင့် နှိပ်စက်နေသကဲ့သို့ ဖြစ်၍ ဆင်းရဲခြင်းဒုက္ခ ပါလားဟု ကိုယ်တိုင်ပင် သိလာကြပေသည်။

ဤကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်း တို့ဖြင့် နှိပ်စက်နေခြင်း ဒုက္ခများ ကို ဘယ်လိုမှ ကာကွယ်၍မရ၊ သူ့သဘောအတိုင်း သူ ဖြစ်ပျက်နှိပ် စက်နေခြင်း ဖြစ်ပေသည်ဟု ကိုယ်အစိုးမရသည့် အနတ္တကိုလည်း ကိုယ်တိုင်ပင် သိလာကြပေသည်။

ဆက်ကာ ဆက်ကာ ရှုမှတ်၍ သမာဓိဉာဏ်များ တစ်ဆင့် ရင့် ကျက်အားရှိ လာသောအခါ အဖြစ်နှင့် အပျက် (၂)မျိုးတို့တွင် အဖြစ် ကို မမြင်ရတော့ပါဘဲ၊ အပျက်ကိုသာမြင်ရသော ဘင်္ဂဉာဏ်ဖြစ်လာ သည်ကိုလည်း ကိုယ်တိုင်ပင် သိလာကြပေသည်။

ဤကဲ့သို့ ဘင်္ဂဉာဏ်သို့ ရောက်လာကြသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များက ဝမ်းသာတယ်၊ ဝမ်းသာတယ် ဟု ရှုမှတ်လိုက်သည်ရှိသော် ဝမ်းသာမှု များ ကုန်ပျက်၊ ကုန်ပျက် သွားတာကို မြင်ပြီးသည့်အပြင် ဝမ်းသာတယ် ဟု ရှုမှတ်လိုက်သည့် မှတ်သိစိတ်ပါ ကုန်ပျက်သွားတာကို သိလာကြ ပေသည်။ ရှုမှတ်စရာ ဝမ်းသာမှုလည်း မမြဲခြင်းအနိစ္စ၊ မှတ်သိစိတ် လည်း မမြဲခြင်းအနိစ္စဟု သိလာကြပေသည်။

ဘင်္ဂဉာဏ်၌ ကုန်ပျက်မှုများသည် ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ထက် ပို၍ လျင်မြန်လာသောကြောင့် နှိပ်စက်နေသကဲ့သို့ ဖြစ်၍ ဆင်းရဲခြင်းဒုက္ခများကို ပို၍ ထင်ရှားစွာ သိနိုင်ကြပေသည်။

ဤကဲ့သို့ အလျင်အမြန် ကုန်ပျက်မှုများက နှိပ်စက်နေသည့် ဆင်းရဲခြင်းဒုက္ခများကို ဘယ်လိုမှ ကာကွယ်၍ မရ၊ သူ့သဘောအတိုင်း သူ ကုန်ပျက် နှိပ်စက်နေခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ကိုယ်အစိုးမရသည့် အနတ္တ ကိုလည်း ကိုယ်တိုင်ပင် သိလာကြပေသည်။

အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ ဉာဏ်အမြင်များ ပိုင်၍ ဆက်ကာ ဆက်ကာ ရှုမှတ်လိုက်သည်ရှိသော် ဉာဏ်စဉ်များ အဆင့်အဆင့်တက်ကာ သောတာ ပတ္တိမဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်သို့ ရောက်ရှိပြီး နိဗ္ဗာန်ကို မြင်သွားနိုင်ကြ မည် ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့် ရှေးဆရာတော်ဘုရားကြီးများက အလှူဒါန ပြုပြီးသော အခါ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်မှုကို ဝိပဿနာရှုကြည့်ကြရမည်။ ဝိပဿနာ ရှု၍ ဉာဏ်စဉ်ပြည့်သွားသောအခါ မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်တို့ဖြင့် နိဗ္ဗာန် ကို မြင်သွားနိုင်ကြမည် ဖြစ်ပေသည်။ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသောအားဖြင့် ဆိုက်ရောက်သွားကြမည် ဖြစ်ပေသည်ဟု ဆောင်ပုဒ်များဖြင့် ဖွင့်ပြခဲ့ ကြပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ အလှူဒါန၊ ကျိုးများစွာ လှူလှူဖူးလေပြီ။
ယခုတစ်ခါ၊ လှူရတာ၊ လွန်စွာဝမ်းသာသည်။
ဝမ်းသာစိုက်မှာ၊ ဖြစ်ပျက်သာ၊ ရှုကာသိရမည်။
ဖြစ်ပျက်သိကာ၊ အနိစ္စ၊ ဒိဋ္ဌိ သိနိုင်သည်။
အနိစ္စမြင်တော့၊ ဒုက္ခထင်သည်၊ ဒုက္ခထင်တော့၊
အနတ္တမြင်သည်။
အနတ္တမြင်၊ နိဗ္ဗာန်ခွင်၊ ပြေးဝင်ဆိုက်ရောက်သည်။

သဒ္ဓမ္မရံသီရိပိသာဆရာတော်

ကားမောင်းတတ်ပါက ကုသိုလ်(၂)မျိုးရ

ယခုခေတ်အခါသည် ရှေးခေတ်အခါကထက် မော်တော်ကားများ ဖြင့် ခရီးသွားလာကြသူများ ပို၍ များလာကြပေသည်။ အမျိုးသမီးများ ပင် မော်တော်ကားများ မောင်း၍ သွားလာနေကြရပေသည်။ မော်တော် ကား မောင်းသူတို့သည် မောင်းတတ်ပါက ကုသိုလ်အမြဲ ရကြပေသည်။

မော်တော်ကားကို ဘီးလိမ့်အောင် မောင်းတတ်ရုံမျှဖြင့် ကုသိုလ် များ ရနိုင်သည်ဟူ၍ ဆိုလိုသည် မဟုတ်ပေ။ မော်တော်ကား မောင်းသူ တို့သည် နှလုံးသွင်းကောင်းခြင်း၊ စိတ်ထားမြင့်မြတ်ခြင်းတို့ဖြင့် ကုသိုလ် များ ရရှိနိုင်သည်ဟု ဆိုလိုရင်း ဖြစ်ပေသည်။

မော်တော်ကား မောင်းသူတို့သည် မိမိမောင်းလာသည့် မော်တော် ကားနှင့် တွေ့ဆုံကြရသည့် မော်တော်ကားများကို မောင်းလာသူနှင့် မော်တော်ကားများ၌ လိုက်ပါလာသူတို့ကို ချမ်းသာစေမည်၊ ချမ်းသာ အောင် လမ်းပေးမည်၊ တိမ်းရှောင်ပေးမည်ဟု နှလုံးသွင်းမှု၊ စိတ်ထား မြင့်မြတ်မှုများ ရှိကြပါက အမြဲတမ်း ကုသိုလ်ရနေကြမည် ဖြစ်ပေသည်။

ဤကဲ့သို့ မိမိမောင်းလာသည့် မော်တော်ကားနှင့် တွေ့ဆုံကြရ သည့် အခြား မော်တော်ကားမောင်းသူ၊ မော်တော်ကားများ၌ လိုက်ပါ လာသူတို့ကို ချမ်းသာအောင် လမ်းပေးမည်ဟူသော စိတ်သည် မေတ္တာ စိတ် ဖြစ်ပေသည်။ မေတ္တာစိတ်သည် မိမိကိုယ်ကိုလည်း ချမ်းသာစေ သည်၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ချမ်းသာစေသည်ဖြစ်၍ အကျိုး (၁၁)မျိုး တို့ကိုလည်း ရရှိစေနိုင်ပေသည်။

မေတ္တာဘာဝနာကုသိုလ် ရရှိပုံ

မေတ္တာစိတ်ဖြင့် မော်တော်ကားမောင်းသူတို့သည် အခြားသူများ မောင်းလာသော မော်တော်ကားများနှင့် တွေ့ဆုံရတိုင်း၊ တွေ့ဆုံရတိုင်း မေတ္တာတရား ပွားများခြင်းကိစ္စ ပြီးမြောက်နေကြပေသည်။ မေတ္တာ ကမ္မဋ္ဌာန်း စိုးဖြန်းလျက် မော်တော်ကားမောင်းနေခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ မေတ္တာဘာဝနာ ကုသိုလ်များကို ရရှိနေကြမည် ဖြစ်ပေသည်။

ဤမေတ္တာဘာဝနာကုသိုလ်သည် သိန်းသန်းကုဋေမက ပစ္စည်းဥစ္စာ များ အကုန်အကျခံ၍ ထမင်းအိုး၊ ဟင်းအိုးတစ်ရာဖြင့် ချက်ပြုတ်၍ လှူဒါန်းသည့် ကြီးကျယ်သော အလှူဒါနထက် ပို၍ မြတ်ပေသည်။ ပို၍ အကျိုးများ ပေသည်ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။ မေတ္တာအကျိုး (၁၁)မျိုး ကိုလည်း ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ အိပ်နိုးချမ်းသာ၊ ကောင်းစွာအိပ်မက်၊
ချစ်လျက်လူနတ်၊ စောင့်လတ်နတ်များ၊
မီးဆိပ်စားတို့၊ ရှောင်ရှားကိုယ်မှာ၊
လျင်စွာစိတ်တည်၊ ချင်ကြည်မျက်နှာ၊
သေကာမတွေ၊ လားလေ ဗြဟ္မာ၊
ဆယ့်တစ်ဖြာသည်၊ မေတ္တာပွားမှုအကျိုးတည်း။

အပစာယန=သီလကုသိုလ် ရရှိပုံ

မော်တော်ကားမောင်းသူတို့သည် အခြား မော်တော်ကား မောင်းသူများနှင့် မော်တော်ကားများ၌ လိုက်ပါလာကြသူများကို အလေး ဂရုပြု၍ လမ်းပေးလိုက်သဖြင့် ပုညကိရိယာဝတ္ထုကုသိုလ် (၁၀)ပါး တို့တွင် အရိအသေပြုသည့် အပစာယန ကုသိုလ်များကိုလည်း ရရှိလိုက် ကြပေသည်။ အရိအသေပြုသည့် အပစာယနကုသိုလ်သည် ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ ကုသိုလ်သုံးမျိုးတို့တွင် သီလကုသိုလ်၌ ပါဝင်နေပေသည်။

သို့ဖြစ်၍ ကားမောင်းတတ်သူတို့သည် သီလကုသိုလ်များကိုလည်း အမြဲတမ်း ရရှိနိုင်ကြပေသည်။ သီလကုသိုလ်နှင့် ပြည့်စုံကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အကျိုး (၅)မျိုး ရရှိနိုင်ကြသည်ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

သီလကုသိုလ်နှင့် ပြည့်စုံသော သူတို့သည်-

- (၁) ပစ္စည်းဥစ္စာ ရှာဖွေသောအခါ အခက်အခဲ မရှိပါဘဲ လွယ်လွယ် နှင့် ရရှိနိုင်ခြင်းအကျိုး၊
- (၂) အရပ်လေးမျက်နှာ၊ အရပ်ရှစ်မျက်နှာတို့၌ ကောင်းသော ဂုဏ် သတင်းတို့ဖြင့် ပျံ့နှံ့ကျော်ကြားခြင်းအကျိုး၊
- (၃) ရဟန်း၊ မင်း၊ ကုန်သည်၊ အလုပ်သမား ဟူသော ပရိသတ် လေးပါးသို့ ဝင်ရသောအခါ မျက်နှာမငယ်ပါဘဲ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ ဝင်ရောက်ရခြင်းအကျိုး၊
- (၄) ကွယ်လွန်ခါနီးတွင် ကောင်းသော အာရုံနိမိတ်များ ထင်မြင် လာပြီး မတွေမဝေ သေရခြင်းအကျိုး၊
- (၅) ကွယ်လွန် (သေ) ပြီးသော နောက်ကာလ၌ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရခြင်းအကျိုး ဟူသော ဤအကျိုး (၅)မျိုးကို ကားမောင်း တတ်သူတို့မှာ ကောင်းစွာ ရရှိနိုင်ကြပေသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ပစ္စည်းရလွယ်၊ ဂုဏ်ကောင်းကြွယ်၍
မငယ်မျက်နှာ၊ မတွေကာသေ
ရောက်လေနတ်ရွာ၊ ဤငါးဖြာ
မှန်စွာ သီလအကျိုးတည်း။

ဤကဲ့သို့ ကားမောင်းတတ်သူတို့သည် မေတ္တာဘာဝနာကုသိုလ်နှင့် အပစာယနသီလကုသိုလ် ဟူသော ကုသိုလ် (၂)မျိုးတို့ကို ရရှိနိုင်ကြ ပေသည်။

ကိုယ်ပြစ်ရှုကာ ပြုပြင်တာ မှန်စွာပညာရှိ

လောကထဲမှာ လူဟူ၍ ဖြစ်ကြရသော သူတို့သည် ပညာရှိသူ သူတော်ကောင်းနှင့် ပညာမဲ့သူ လူမိုက်ဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိကြပေသည်။ ပညာရှိသူ သူတော်ကောင်းတို့၏ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ချက်တို့သည် မိမိအတွက် လည်း အကျိုးရှိ၊ သူတစ်ပါးအတွက်လည်း အကျိုးရှိကြပေသည်။ မိမိလည်း ချမ်းသာ၊ သူတစ်ပါးတို့လည်း ချမ်းသာကြပေသည်။ မျက်မှောက် ဘဝအတွက်လည်း အကျိုးရှိ၊ နောင်သံသရာ ဘဝများ အတွက်လည်း အကျိုးရှိကြပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ ပညာရှိ သူတော်ကောင်း တို့နှင့် အတူတကွ နေထိုင်လိုကြပေသည်။ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံလိုကြပေ သည်။

ပညာမဲ့သူ လူမိုက်တို့၏ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ချက်တို့သည် အကျိုး ရှိအောင်ပင် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက် ပါသော်လည်း အကျိုးမဲ့များသာ ဖြစ် သွားတတ်ကြပေသည်။ ဇာတ်တော်၊ နိပါတ်တော်များ၌ ပညာမဲ့သူတို့၏ ဆောင်ရွက်ချက်ကြောင့် အကျိုးမဲ့ဖြစ်ကြရသည့် သက်သေ သာဓကများ အများအပြား ရှိခဲ့ကြပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ ပညာမဲ့သူများနှင့် အတူတကွ မနေထိုင်လိုကြပေ။ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံခြင်း မပြုလုပ်လိုကြပေ။

ထင်ရှားသော သာဓကတစ်ခုမှာ ရှေးအခါက ဘုရားလောင်း သူဌေး၌ အလွန်အသိဉာဏ် ကင်းမဲ့သူ ရောဟိဏီအမည်ရှိတဲ့ အခိုင်းအစေ ကျွန်မတစ်ယောက် ရှိခဲ့လေသည်။ ရောဟိဏီသည် တစ်နေ့သောအခါ ကောက်နယ်တလင်း၌ နွားများဖြင့် စပါးသွားနယ်လေသည်။ သူ့ကို အလွန်ခင်မင်တဲ့ သူ့မိခင်အို အဖွားက ကောက်နယ်ရာသို့ လိုက်သွား

ကိုယ့်ပြစ်ရှုကာ ပြုပြင်တာ မှန်စွာပညာရှိ

၁၀၃

ပြီးလျှင် ကောက်တလင်း အနီးအနား၌ လဲလျောင်းကာ အနားယူနေ၏။
 မှက်၊ ခြင်၊ ယင်တို့သည် အဖွားကိုယ်မှာ နားကြ (ကိုက်ကြ) လေ၏။
 ထိုအခါ မိခင်အိုအဖွားက မှက်၊ ခြင်၊ ယင်တွေကို မောင်းပေးပါ
 ဦးဟု ပြောရာ ရောဟိဏီသည် ကျည်ပွေ့ယူ၍ မိခင်အိုအဖွား၏ ကိုယ်၌
 နားနေကြသော မှက်၊ ခြင်၊ ယင်တို့ကို ရိုက်ချ၍ မောင်းလိုက်ပေသည်။
 မှက်၊ ခြင်၊ ယင်တို့ကို မထိမှန်ပါဘဲ မိခင်အိုအဖွားကို ထိမှန်၍
 သေဆုံးသွားရလေသည်။ အသိဉာဏ်ကင်းမဲ့သူတို့၏ ဆောင်ရွက်ချက်
 တို့သည် အကျိုးကို လိုလား၍ ဆောင်ရွက်ပါသော်လည်း အကျိုးမဲ့
 သာဖြစ်သွား တတ်ကြပေသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ အသိဉာဏ်ကင်း၊ ပြုမူခြင်း၊ မိရင်းမာတာ သေရရှာ။

ထိုထို ပါဠိတော်တို့၌ ပညာရှိဟူ၍ သိနိုင်ကြောင်း လက္ခဏာများ
 နှင့် ပညာမဲ့သူ လူမိုက်ဟူ၍ သိနိုင်ကြောင်း လက္ခဏာတို့ကို မြတ်စွာ
 ဘုရား ဟောကြားတော်မူခဲ့သည်မှာ အများအပြားပင် ရှိခဲ့ပေသည်။ ကို
 လက္ခဏာတို့တွင် အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော် အစွယ်သုတ်၌ ဟောကြားတော်
 မူခဲ့သည့် ပညာရှိဟူ၍ သိနိုင်ကြောင်း လက္ခဏာနှင့် ပညာမဲ့သူ လူမိုက်
 ဟူ၍ သိနိုင်ကြောင်း လက္ခဏာများမှာ သိမှတ်ဖွယ်ရာ လိုက်နာကျင့်
 ကြံဖွယ်ရာ ကောင်းလှပါပေသည်။

ပညာရှိသူ သူတော်ကောင်းလက္ခဏာ

အကြင်သူတစ်ယောက်သည်-

- ၁။ မိမိ၏ အပြစ်ကို အပြစ်အားဖြင့် ရှုလေ့ရှိ၏။
- ၂။ မိမိအပြစ်ကို မြင်ခဲ့သော် တရားနှင့် လျော်ညီစွာ ကုစားလေ့
 ရှိ၏။

- ၃။ သူတစ်ပါးက အပြစ်ကို ဝန်ခံ၍ တောင်းပန်လာခဲ့သော်
တရားနှင့်လျော်ညီစွာ သည်းခံလေ့ရှိ၏။ ထိုသူသည် ပညာရှိ
သူတော်ကောင်းပင် ဖြစ်ပေသည်ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟော
ကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

ပညာမဲ့သူ လူမိုက်လက္ခဏာ

အကြင်သူတစ်ယောက်သည်-

- ၁။ မိမိအပြစ်ကို အပြစ်အားဖြင့် ရှုလေ့မရှိ။
၂။ မိမိအပြစ်ကို မြင်ခဲ့သော် တရားနှင့် လျော်ညီစွာ ကုစားလေ့
မရှိ။
၃။ သူတစ်ပါးက အပြစ်ကို ဝန်ခံ၍ တောင်းပန်ပါသော်လည်း
သည်းခံခြင်း မရှိ၊ (ရန်ငြိုးထားလျက် ရှိတတ်၏) ထိုသူသည်
ပညာမဲ့သူ လူမိုက် ဖြစ်ပေသည်ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောကြား
တော်မူခဲ့ပါသည်။

လောကီနယ်ထဲ၌ နေထိုင်ကြရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် တစ်ယောက်
တည်း တစ်ကိုယ်တည်းသာ နေထိုင်ကြရသည် မဟုတ်ပေ။ အများနှင့်
စုပေါင်း၍ အတူတကွ နေထိုင်ကြရပေသည်။ တစ်အိမ်တည်းမှာ စုပေါင်း
၍၊ တစ်ကျောင်းတည်းမှာ စုပေါင်း၍၊ တစ်မြို့တစ်ရွာတည်းမှာ စုပေါင်း၍
အတူတကွ နေထိုင်ကြရပေသည်။

ဤကဲ့သို့ စုပေါင်း၍ နေထိုင်ကြရာတွင် ပညာမဲ့သူ လူမိုက်တို့
သည် သူတစ်ပါးတို့၏ ကြည့်ညှိဖွယ်ဂုဏ်၊ ချီးမွမ်းဖွယ်ဂုဏ်တို့ကို
မကြည့်ရှုတတ်ကြပေ။ သူတစ်ပါးတို့၏ ကဲ့ရဲ့ဖွယ် အပြစ်များကိုသာ
ကြည့်ရှုတတ်ကြပေသည်။ မိမိ၏ အပြစ်ကိုကား မကြည့်ရှုတတ်ကြပေ။
ပညာရှိ သူတော်ကောင်းတို့သည် သူတစ်ပါးတို့၏ ကဲ့ရဲ့ဖွယ် အပြစ်များ
ကို မကြည့်ရှုပါဘဲ မိမိ၏ အပြစ်ကိုသာ ကြည့်ရှုလေ့ ရှိကြပေသည်။

ကိုယ့်ပြစ်မှုကာ ပြုပြင်တာ မှန်စွာ ပညာရှိ ၁၀၅

ပညာမဲ့သူ လူမိုက်တို့သည် မိမိမှာ အပြစ်များ ရှိလာခဲ့သော်
ထိုအပြစ်များကို တရားနှင့် လျော်ညီစွာ ပျောက်ကင်းအောင် ကုစားလေ့
မရှိကြပေ။ မိမိ၏ အပြစ်များကို ဖုံးကွယ်၍ ထားတတ်ကြပေသည်။
ပညာရှိ သူတော်ကောင်းတို့သည် မိမိမှာ အပြစ်များရှိခဲ့သော် ထိုအပြစ်
များကို သင့်လျော်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ထံ တင်ပြ၍ တရားနှင့် လျော်ညီစွာ
ပျောက်ကင်းအောင် ကုစားတတ်ကြပေသည်။

ပညာမဲ့သူ လူမိုက်တို့သည် တစ်ဦးတစ်ယောက်က မိမိကို ပြစ်မှား
ကျူးလွန်မိ၍ ထိုအပြစ်များကို သည်းခံပါရန် ဝန်ချတောင်းပန်ပါသော်
လည်း သည်းခံခြင်း မရှိမူ၍ ရန်ငြိုးဖွဲ့ထားတတ်ကြပေသည်။ ပညာရှိ
သူတော်ကောင်းတို့သည် တစ်ဦးတစ်ယောက်က မိမိကို ပြစ်မှားကျူးလွန်
မိ၍ ထိုအပြစ်များကို သည်းခံပါရန် ဝန်ချတောင်းပန်လာခဲ့သော် အနာမယူ
ရန်ငြိုးမထားမူ၍ တရားနှင့် လျော်ညီစွာ သည်းခံ ခွင့်လွှတ်တတ်ကြ
ပေသည်။

ဤကဲ့သို့ ပညာရှိ သူတော်ကောင်းတို့သည် မိမိအပြစ်ကိုသာ
ကြည့်ရှုတတ်ကြပေသည်။ မိမိမှာ အပြစ်ရှိသည်ဟု သိခဲ့သော် တရားနှင့်
လျော်ညီစွာ ကုစားလေ့ ရှိကြပေသည်။ သူတစ်ပါးတို့၏ အပြစ်ကိုလည်း
တရားနှင့် လျော်ညီစွာ သည်းခံတတ်ကြပေသည်။ ထိုကဲ့သို့ အပြစ်ကင်း
အောင် ပြုပြင်တတ်ကြပေသည်။

သဒ္ဓမ္မရုံသီရိပိသာဆရာတော်

ဘုရားတစ်ခါရှိခိုး ကုသိုလ်ငါးမျိုး

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ကုသိုလ်တရားတို့ကို အလွန်ပင် နှစ်သက်ကြပေသည်။ အလွန်ပင် ရလိုကြပေသည်။ အဘယ့်ကြောင့် ကုသိုလ်တရားတို့ကို နှစ်သက်ကြ၊ ရလိုကြပါသလဲ ဆိုပါလျှင် ကုသိုလ် တရားတို့သည် ပြုနေဆဲခဏ၌လည်း အပြစ်မရှိကြပေ။ အပြစ်ကင်းကြ ပေသည်။ ပြုပြီးသည့် နောက်ကာလ၌လည်း ကုသိုလ်ရှင်ကို နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာ သို့ ရောက်သည်အထိ ကောင်းကျိုးချမ်းသာ အမျိုးမျိုးတို့ကို လိုက်၍ ပေးကြပေသည်။ ထို့ကြောင့် ကုသိုလ်တရားတို့ကို အလွန်ပင် နှစ်သက် ကြခြင်း၊ အလွန်ပင် ရလိုကြခြင်း ဖြစ်ကြရပေသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အကုသိုလ်တရားတို့ကို အလွန်ပင် ကြောက်လန့်ကြပေသည်။ အလွန်ပင် ကင်းလိုကြပေသည်။ အဘယ့် ကြောင့် အလွန်ပင် ကြောက်လန့်ကြ၊ အလွန်ပင် ကင်းလိုကြသလဲ ဆိုပါလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့သည် ပြုနေဆဲခဏ၌လည်း အပြစ်တွေ ရှိနေကြပေသည်။ ပြုပြီးသည့် နောက်ကာလ၌လည်း အကုသိုလ်ပြုထား သော သူကို အပါယ်သံသရာ၊ အပါယ်ဆင်းရဲတို့၌ ကျရောက်စေပြီးလျှင် ဒုက္ခအမျိုးမျိုးတို့ကို လိုက်၍ ပေးတတ်ကြပေသည်။ ထို့ကြောင့် အကုသိုလ်တရားတို့ကို အလွန်ပင် ကြောက်လန့်ကြခြင်း၊ အလွန်ပင် ကင်းလိုကြခြင်း ဖြစ်ကြရပေသည်။

ဘုရားတစ်ခါရှိခိုး ကုသိုလ်ငါးမျိုး

၁၀၇

ဤကဲ့သို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အကုသိုလ်တရားတို့၏ အပြစ်ရှိခြင်း၊ မကောင်းသော အကျိုးတို့ကို ပေးတတ်ခြင်းနှင့် ကုသိုလ် တရားတို့၏ အပြစ်မရှိခြင်း ကောင်းသောအကျိုးတို့ကို ပေးတတ်ခြင်း ဟူသော အပြစ်နှင့် အကျိုးတို့ကို ယုံကြည်ခြင်း ရှေ့သွားရှိသော အသိဉာဏ်များ ရှိကြသောကြောင့် ဒါနကုသိုလ်ကိုလည်း တတ်နိုင်သမျှ ပြုလုပ်လျက် ရှိကြပေသည်။ ငါးပါးသီလမှစ၍ သီလကိုလည်း လုံခြုံ အောင် စောင့်ထိန်းလျက် ရှိကြပေသည်။ ဘုရားဂုဏ်တော် ပွားများခြင်း၊ မေတ္တာတရားပွားများခြင်း စသော သမထဘာဇနာကိုလည်း တတ်နိုင် သမျှ ပွားများလျက် ရှိကြပေသည်။ သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာတရားကို လည်း အချိန်ရသမျှ ပွားများအားထုတ်လျက် ရှိကြပေသည်။

ထိုသို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ပြုလုပ်နေကြသည့် ဒါနကုသိုလ်၊ သီလကုသိုလ်၊ သမထကုသိုလ်၊ ဝိပဿနာကုသိုလ်ဟူသော ကုသိုလ် (၄)မျိုး တို့တွင် သတိပဋ္ဌာန်တရား (၄)ပါးဖြင့် ပွားများအပ်သော ဝိပဿနာ ကုသိုလ်ကတော့ အများဆုံး ကုသိုလ် ရရှိနိုင်သည့် ကုသိုလ် မျိုးပင် ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက သတိပဋ္ဌာန်တရား (၄)ပါး ပွားများကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ကုသိုလ်အစုအပုံကြီး ရရှိနေ ကြပေသည်ဟု ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

သတိပဋ္ဌာန်တရား (၄)ပါးဖြင့် ဝိပဿနာတရား ပွားများအားထုတ် ၍ ဝိပဿနာသမာဓိဉာဏ် အခြေခံများနှင့် ပြည့်စုံလာကြသော ပုဂ္ဂိုလ် တို့သည် ဘုရားတစ်ခါ ရှိခိုးလိုက်လျှင် ကုသိုလ်ငါးမျိုး ရရှိနိုင်ကြ ပေသည်။

ဝိပဿနာသမာဓိဉာဏ်များ အခြေခံရှိကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဘုရားကို ရိုသေစွာ ရှိခိုးဦးချတော့မည့် အခါ၌ အထူးသတိထား၍ မိမိ စိတ်ကို အာရုံပြုကြည့်လိုက်သည်ရှိသော် ရှိခိုးချင်သည့်စိတ်များ ဖြစ်နေ တာ ထင်ရှားနေတတ်ပါသည်။ ယင်း ရှိခိုးချင်သည့်စိတ်ကို ရှိခိုးချင်

တယ်၊ ရှိခိုးချင်တယ်ဟု ရှုမှတ်ကြရပါသည်။ ထို့နောက် ရှိခိုးချင်သည့် စိတ်ကြောင့် ဖြစ်သည့် လေများက တွန်းချပေး၍ ညွတ်ကျသွားသော ရှိခိုးသည့် ကိုယ်အမူအရာများ ဖြစ်ပေါ်လာမှ ရှိခိုးတယ်၊ ရှိခိုးတယ်ဟု ရှုမှတ်ကြရပါသည်။ နဖူးနှင့် ကြမ်းပြင် ထိသွားသောအခါ ထိတယ်၊ ထိတယ် ဟု ရှုမှတ်ကြရပေသည်။

ဘုရားကို အာရုံပြုပြီး၍ ပြန်ထူရတော့မည့် အခါမှာလည်း အထူး သတိထား၍ မိမိစိတ်ကို အာရုံပြုကြည့်လိုက်သည်ရှိသော် ထူချင်သည့် စိတ်များ ဖြစ်နေတာ ထင်ရှားနေတတ်ကြပေသည်။ ယင်း ထူချင်သည့် စိတ်ကို ထူချင်တယ်၊ ထူချင်တယ်ဟု ရှုမှတ်ကြရပါသည်။ ထူချင်သည့် စိတ်ကြောင့် ဖြစ်သည့် လေများက တွန်းပို့ပေးနေ၍ ထူသည့် ကိုယ်အမူ အရာများ ဖြစ်ပေါ်လာမှ ထူတယ်၊ ထူတယ် ဟု ရှုမှတ်ကြရပါသည်။

၁။ ဤကဲ့သို့ ဘုရားရှိခိုးရာတွင် ရှုမှတ်ကြရာ၌ ရှိခိုးချင်သည့် စိတ်နှင့် ပြန်ထူချင်သည့် စိတ်များကို ရှုမှတ်ကြရခြင်းသည် စိတ်ကို ရှုမှတ်ကြ ရသောကြောင့် စိတ္တန္တပဿနာ သတိပဋ္ဌာန် ပွားများသောအားဖြင့် ဝိပဿနာကုသိုလ်များကို ရရှိကြပေသည်။

၂။ ရှိခိုးဦးချသည့်အခါ ကိုယ်အမူအရာများနှင့် ရှိခိုးဦးချပြီး၍ ပြန်ထူ သောအခါ ကိုယ်အမူအရာများကို ရှုမှတ်ကြရခြင်းသည် ကိုယ်ကာယကို ရှုမှတ်ကြရသောကြောင့် ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန် ပွားများသောအား ဖြင့် ဝိပဿနာကုသိုလ်များကို ရရှိကြပေသည်။

ဘုရားရှိခိုး ဦးချနေသည့်အခိုက်မှာ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာဖြစ်၍ စိတ်ချမ်းသာ၊ ကိုယ်ချမ်းသာမှုများ ဖြစ်လာခဲ့သော် ထိုကိုယ်ချမ်းသာ၊ စိတ်ချမ်းသာများကို ချမ်းသာတယ်၊ ချမ်းသာတယ်ဟု ရှုမှတ်ကြရပေသည်။ နေထိုင်လို့မကောင်းသည့် အခိုက်ဖြစ်၍ ရှိခိုးဦးချလိုက်သောအခါ နာကျင် ကိုက်ခဲမှုများ ဖြစ်လာခဲ့သော် နာကျင်တယ်၊ ကိုက်ခဲတယ်ဟု ရှုမှတ်ကြရ ပေသည်။

ဘုရားတစ်ခါရှိခိုး ကုသိုလ်ငါးမျိုး

၁၀၉

၃။ ဤကဲ့သို့ ဘုရားရှိခိုးရာတွင် ချမ်းသာမှုနှင့် နာကျင်ကိုက်ခဲမှုများကို ရှုမှတ်ကြရခြင်းသည် သုခဝေဒနာနှင့် ဒုက္ခဝေဒနာများကို ရှုမှတ်ကြရသောကြောင့် ဝေဒနာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန် ပွားများသောအားဖြင့် ဝိပဿနာကုသိုလ်များကို ရရှိကြပေသည်။

မိမိတို့ ဘုရားရှိခိုးနေသည့် အခိုက်မှာပင် အခြားတစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်များက ကြည်ညိုဖွယ်ရာ အသံများဖြင့် ရွတ်ဆိုကာ ရှိခိုးသည့်အသံများကို ကြားရသောအခါ ထိုအသံများကို ကြားကာမျှမထွေသဘောမှာ တည်အောင် စိတ်ကိုထား၍ ကြားတယ်၊ ကြားတယ်ဟု ရှုမှတ်ကြရပေသည်။

၄။ ဤကဲ့သို့ ဘုရားရှိခိုးသည့် အသံများကို ကြားကာမျှမထွေသဘောမှာ တည်အောင် ရှုမှတ်ကြရခြင်းသည် သဘောတရားကို ရှုမှတ်ကြရသောကြောင့် ဓမ္မာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန် ပွားများသောအားဖြင့် ဝိပဿနာကုသိုလ်များကို ရရှိကြပေသည်။

၅။ မြတ်စွာဘုရား၏ ရုပ်ပွားတော်၊ စေတီတော်များကို အာရုံပြု၍ ကြည်ညိုရခြင်း၊ ဘုရားဂုဏ်တော်များကို နှလုံးသွင်း၍ ပွားများရခြင်းတို့ဖြင့် ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာ ကုသိုလ်များကိုလည်း ရရှိကြပေသည်။

ဤကဲ့သို့ သတိပဋ္ဌာန်တရား -၄-ပါးဖြင့် ဝိပဿနာတရားပွားများအားထုတ်၍ ဝိပဿနာသမာဓိဉာဏ်များ အခြေခံရရှိထားကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဘုရားတစ်ခါရှိခိုးလျှင် ကုသိုလ် -၅-မျိုး ရရှိနိုင်ကြပေသည်။

ဆောင်ပုဒ်။

။ ကုသိုလ်များများ၊ ရလိုငြား၊ ပွားများသတိပဋ္ဌာန်။

သဒ္ဓမ္မရုံသီရိပိဿာဆရာတော်

သိကောင်းစရာ သြဝါဒကထာ

၁၃၅၉-ခုနှစ်၊ ဝါခေါင်လဆန်း (၇)ရက် (၁၀-၈-၉၇)၊ တနင်္ဂနွေနေ့၊
 နေ့လည် (၁)နာရီ၌ ကမ္ဘာအေးကုန်းမြေ အာရုံခံတန်ဆောင်း အပေါ်ထပ်
 တွင် ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ သက်တော်ရှည်ဆရာတော်ကြီး (၉)ပါးတို့အား
 မြို့နယ်လုံးဆိုင်ရာ စုပေါင်းပူဇော်ပွဲ ကျင်းပပြုလုပ်ကြရာတွင် သဒ္ဓမ္မရံသီ
 ရိပ်သာဆရာတော်မှ သြဝါဒတရား ဟောကြားပေးပါရန် ပူဇော်ပွဲဖြစ်မြောက်
 ရေးအဖွဲ့က လျှောက်ထားပါသဖြင့် ဤသြဝါဒကထာကို ဟောကြားရပါသည်။

မရမ်းကုန်းမြို့နယ် တတိယ အကြိမ်မြောက် ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ
 သက်တော်ရှည် ဆရာတော်ကြီးများအား ပူဇော် သြဝါဒခံယူပွဲ ပြုလုပ်
 ကြရာ၌ ပူဇော်ခြင်းနှင့် သြဝါဒခံယူခြင်းဟူ၍ ၂-မျိုး ရှိပေသည်။ ထို
 ၂-မျိုးတို့တွင်-

- ၁။ ပူဇော်ရခြင်း၏ အကျိုးတို့ကို ရှေးဦးစွာ တင်ပြလျှောက်ထား
 ပါမည်ဘုရား။
- ၂။ သြဝါဒကထာကို ဒုတိယ အကျဉ်းချုပ်တင်ပြလျှောက်ထားပါမည်
 ဘုရား။

ပူဇော်ထိုက်သော သက်တော်ရှည်ဆရာတော်ကြီးများကို သင်္ကန်း
 စသော ပစ္စည်းများဖြင့် ပူဇော်ခြင်းဟူသော အာမိသပူဇာ၊ သက်တော်
 ရှည်ဆရာတော်ကြီးများ၏ သြဝါဒအတိုင်း သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ
 အကျင့် ဓမ္မတို့ဖြင့် ပူဇော်ခြင်းဟူသော ဓမ္မပူဇာဟူ၍ ၂-မျိုး ရှိပါသည်။
 ထို ၂-မျိုးတို့တွင် ယနေ့ ပူဇော်ခြင်းသည် ၂-မျိုးလုံးဖြင့် ပူဇော်ခြင်း
 ဖြစ်ပါသည်ဘုရား။

ထို ပူဇော်ခြင်း ၂-မျိုးတို့တွင် အာမိသပူဇာ=သင်္ကန်း၊ ဆွမ်း၊
 ကျောင်း၊ ဆေးပစ္စည်း လေးပါးဖြင့် ပူဇော်ခြင်းသည် သာသနာတော်
 ကြီး အရှည်တည်တံ့ဖို့ရာ၊ သာသနာတော်ကြီး တိုးတက်ကြီးပွားဖို့ရာ
 အကျိုးများလှပေသည်။ ပစ္စည်းလေးပါး မရှိနှိမ့်ပါးခဲ့သော် သာသနာတော်
 ကြီး အရှည်မတည်တံ့နိုင်၊ မတိုးတက်နိုင်၊ မကြီးပွားနိုင်ဘဲ ဖြစ်ပေသည်။
 ထို့ကြောင့် အာမိသပူဇာ=ပစ္စည်းလေးပါးဖြင့် ပူဇော်ခြင်းသည် သာသနာ
 တော်အတွက် အကျိုးများလှပေသည်။

ဓမ္မပူဇာ=သင်္ကတော်ရှည်ဆရာတော်ကြီးများ၏ ဩဝါဒအတိုင်း
 လိုက်နာ၍ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ၊ အကျင့်ဓမ္မတို့ဖြင့် ပူဇော်ခြင်းသည်
 ပူဇော်သူများအတွက် ပို၍ အကျိုးများလှပေသည်။ မင်္ဂတရား၊ ဖိုလ်တရား
 များ ရသည်အထိ အကျိုးများနိုင်ကြပေသည်။ သာသနာတော်ကြီး
 အတွက်လည်း အကျိုးများလှပေသည်။ အာမိသပူဇာထက် ဓမ္မပူဇာက
 ပို၍ အကျိုးများပေသည်။

ပူဇာစ ပူဇနေယျာနံ ဧတမင်္ဂလမုတ္တမံဟု မင်္ဂလသုတ္တန်၌ မြတ်စွာ
 ဘုရား ဟောကြားတော်မူသည့်အတိုင်း ပူဇော်ထိုက်သော သင်္ကတော်ရှည်
 ဆရာတော်ကြီးများနှင့် အသက်သိက္ခာ ဂုဏ်ဝါကြီးမားကြသော ပုဂ္ဂိုလ်
 တို့ကို ပူဇော်ခြင်းသည် မကောင်းသည့်အပြစ်ဒဏ် အမျိုးမျိုးတို့ ပျောက်
 ကွယ်သွားကြပြီးလျှင် ကောင်းကျိုးချမ်းသာ အမျိုးမျိုးတို့ကို ရောက်ရှိ
 လာစေတတ်သောကြောင့် မင်္ဂလာတစ်ပါး ဖြစ်ပေသည်။

ပူဇော်ထိုက်သော သင်္ကတော်ရှည် ဆရာတော်ကြီးများနှင့် အသက်
 သိက္ခာဂုဏ်ဝါကြီးမားကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ပူဇော်ခြင်းဖြင့် ဂါရဝ
 မင်္ဂလာ၊ နိဝါတမင်္ဂလာတို့နှင့်လည်း ပြည့်စုံ ကြပေသည်။ ဂါရဝ ဆို
 သည်မှာ အရိုအသေပြုခြင်း၊ ရှိခိုးကန်တော့ခြင်း များပင် ဖြစ်ပေသည်။
 နိဝါတ ဆိုသည်မှာ မိမိစိတ်ကို နှိမ်ချခြင်း၊ မာန်မာနတို့ ပယ်လိုက်ခြင်း
 ပင် ဖြစ်ပေသည်။

ဂါရဝ၏ ဆန့်ကျင်ဖက်မှာ ဦးမညွတ်နိုင်ခြင်း၊ မကန်တော့နိုင်ခြင်း၊ ထမ္ဘလို့ခေါ်သည့် မာနတစ်မျိုးပင် ဖြစ်ပေသည်။ နိဝါတ၏ ဆန့်ချင်ဖက်မှာ ထောင်လွှားတတ်သည့် မာနပင် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုထမ္ဘ နှင့် မာနတို့သည် သံသရာနယ်ချဲ့၊ ဒုက္ခနယ်ချဲ့တရားတို့ပင် ဖြစ်ကြပေသည်။ ဂါရဝ=အရိုသေပြုလိုက်သဖြင့်၊ နိဝါတ=မိမိစိတ်ကို နှိမ်ချလိုက်သဖြင့် သံသရာနယ်ချဲ့၊ ဒုက္ခနယ်ချဲ့ဖြစ်သည့် ထမ္ဘနှင့် မာနကို ပယ်လိုက်သောကြောင့် ကောင်းကျိုးချမ်းသာ အမျိုးမျိုးတို့ကို ရရှိစေနိုင်သော မင်္ဂလာများပင် ဖြစ်ကြပေသည်။

ပူဇော်ခြင်း၏ အကျိုးတို့ကို တင်ပြလျှောက်ထားတာ အသင့်အတင့် ပြည့်စုံသွားပါပြီ။ ယခုဩဝါဒကထာကို တင်ပြလျှောက်ထားပါတော့မည်။ မြန်မာပြည်၌ ယခုလက်ရှိတည်ရှိနေသော သာသနာတော်ကြီး အရှည်တည်တံ့ရန်နှင့် အစဉ်တိုးတက် ကြီးပွားစေရန် ဆောင်ရွက်တော်မူကြဖို့ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဘာကြောင့် ဆောင်ရွက်ကြရမှာလဲ ဆိုပါလျှင် မြန်မာပြည်မှ ရှေ့မထေရ်မြတ်အဆက်ဆက်တို့က ပဉ္စမသင်္ဂါယနာနှင့် ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာ တင်ကာ ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည့် ပရိယတ္တိသာသနာနှင့် ကျင့်ကြံအားထုတ်ခဲ့ကြသည့် ပဋိပတ္တိသာသနာတို့သည် အပြည့်စုံဆုံး အမှန်ကန်ဆုံး သာသနာတော်များ ဖြစ်ကြလို့ပါပဲ။

ထို့ကြောင့် ယခုအချိန်အခါမှာ မြန်မာပြည်မှ ပရိယတ္တိသာသနာ= ပိဋကတ်တော်များကို သင်ကြားပို့ချနေခြင်းသည် အပြည့်စုံဆုံး အမှန်ကန်ဆုံး ဖြစ်သည်ဟု ကမ္ဘာ့အရပ်ရပ်က လက်ခံယုံကြည်လျက် ရှိကြပေသည်။ မြန်မာပြည်မှ ပဋိပတ္တိသာသနာ သတိပဋ္ဌာန်ဝိပဿနာအကျင့်သည်လည်း အပြည့်စုံဆုံး အမှန်ကန်ဆုံး ဖြစ်သည်ဟု ကမ္ဘာ့အရပ်ရပ်က လက်ခံယုံကြည်လျက် ရှိကြပေသည်။

ဤကဲ့သို့ ကမ္ဘာ့အရပ်ရပ်က လက်ခံယုံကြည်လျက်ရှိသည့် မြန်မာပြည်မှ ပရိယတ္တိသာသနာ ပိဋကတ်တော်စာပေကျမ်းဂန်များနှင့် ပဋိပတ္တိ

သာသနာ သတိပဋ္ဌာန်ဝိပဿနာအကျင့်လမ်းစဉ်များ အရှည်တည်တံ့
 နေရအောင်၊ တိုးတက်ကြီးပွားလာရအောင် ယခုကြွရောက်လာကြသော
 ဆရာတော် သံဃာတော်များ၊ သီလရှင်များ၊ သာသနာ့ ဒါယိကာ၊
 ဒါယိကာမများနှင့် မြန်မာတစ်ပြည်လုံးမှာ ရှိနေကြသော ဆရာတော်၊
 သံဃာတော်များ၊ သီလရှင်များနှင့် သာသနာ့ ဒါယိကာ၊ ဒါယိကာမများ
 ၏ တာဝန်များ ဖြစ်ကြပေသည်။ မိမိတို့၏ တာဝန်များကို မိမိတို့
 သိကြပြီးလျှင် တာဝန်ကျေအောင် ဆောင်ရွက်ကြရမည် ဖြစ်ပေသည်။

ဆောင်ရွက်ကြသည့် အခါမှာ စစ်မှန်သည့် ပိဋကတ်တော်ကျမ်း
 ဂန်များဖြစ်သည့် ပရိယတ္တိသာသနာတော် အရှည်တည်တံ့အောင်၊ တိုးတက်
 ကြီးပွားလာရအောင် ဆောင်ရွက်ဖို့ရာ အရေးကြီးသကဲ့သို့ စစ်မှန်သည့်
 သတိပဋ္ဌာန်အကျင့်မြတ်ဖြစ်သည့် ပဋိပတ္တိသာသနာတော် အရှည်တည်
 တံ့အောင်၊ တိုးတက်ကြီးပွားလာရအောင် ဆောင်ရွက်ဖို့ရာမှာလည်း
 အရေးကြီးလှပေသည်။

သာသနာတော်ကြီး အရှည်တည်တံ့ဖို့ရာ အကြောင်း ၂-ပါး
 ရှိပါသည်။ ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်များကို အပြည့်အစုံ လိုက်နာကျင့်ကြံခြင်းနှင့်
 သတိပဋ္ဌာန်တရား ၄-ပါးဖြင့် ဝိပဿနာတရားများ အားထုတ်ခြင်း
 ဟူ၍ ၂-မျိုး ရှိပါသည်။

၁။ ဝိနည်းသည် မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်၏ အသက်ဖြစ်
 သည်။ ဝိနည်းတည်မှ သာသနာတည်နိုင်သည်ဟု ပထမ
 သင်္ဂါယနာတင် ထေရ်ရှင်မြတ်တို့ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

(ဝိ-ဋ္ဌ-၁/၁၁)

၂။ သတိပဋ္ဌာန်တရား ၄-ပါးဖြင့် ဝိပဿနာတရား ပွားများ
 အားထုတ်ခြင်း မရှိပါက သာသနာအရှည်မတည်တံ့နိုင်၊
 သတိပဋ္ဌာန်တရား ၄-ပါးဖြင့် ဝိပဿနာတရား ပွားများ
 အားထုတ်ခြင်း ရှိမှသာ သာသနာ အရှည်တည်တံ့နိုင်မည်ဟု

မဟာဝဂ္ဂပါဠိတော်၌ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

(သံ-၃/၁၅၁)

ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်ကြီး အရှည်တည်တံ့နိုင်ရအောင် ရဟန်းတော်တို့သည် ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်များကို ဖြည့်စုံအောင် လိုက်နာ ကျင့်ကြံတော်မူကြပါရန်နှင့် အားလုံးသော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သတိပဋ္ဌာန်တရား ၄-ပါးဖြင့် ဝိပဿနာတရားပွားများအားထုတ်ကြပါရန် ဩဝါဒကထာ ဟောကြားလိုက်ရပါသည်။

သဒ္ဓမ္မရုံသီရိပိသာဆရာတော်

နယ်သာလင်တရားစခန်းမှ မေးကြ ဖြေပေးရ

ပြင်သစ်နိုင်ငံ သကျမုနိရိပ်သာမှ ဘုန်းတော်ကြီး ဦးဝိဇယက တရားဟော တရားပြ ပင့်လျှောက်သဖြင့် ဆရာတော်နှင့် ဦးတင်ဦးလှိုင် တို့သည် ၁၃၅၈-ခု၊ တန်ခူးလဆန်း (၅) ရက်၊ (၁၂-၄-၉၇) စနေနေ့ မှစ၍ ပြည်ပသာသနာအတွက် ခရီးထွက်ခဲ့ကြပါသည်။ ခရီးစဉ်အရ ရန်ကုန်မှ ဘန်ကောက်၊ ဘန်ကောက်မှ ပြင်သစ်၊ ပြင်သစ်မှ နယ်သာလင် နိုင်ငံ အော်စင်ဒရက်မြို့ တရားစခန်းသို့ ကြွလာခဲ့ကြပါသည်။ ထိုတရား စခန်း၌ ဧပြီလ (၁၈) ရက်နေ့မှ (၂၈) ရက်နေ့အထိ တရားဟော တရားပြ ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ဦးတင်ဦးလှိုင်က အင်္ဂလိပ်လို ဘာသာပြန်ပေးပါသည်။

ထိုတရားစခန်း၌ နေ့စဉ် ညနေ ၃-နာရီမှ ၅-နာရီအထိ တရားစစ် ပေးရပါသည်။ ည ၇-နာရီခွဲမှ ၈-နာရီခွဲအထိ တရားဟောပေးရပါ သည်။ ဤကဲ့သို့ တရားစစ်ပေးရာတွင် ယောဂီများက ဝိပဿနာအကျိုး တရားနှင့် စပ်သော လျှောက်ထားဖွယ်များကို လျှောက်ထားမေးမြန်း ကြပါသည်။

အသက် (၅၂)နှစ် အရွယ်ရှိ အင်ဂျီလင် အမည်ရှိသူ ဒက်ချ်အမျိုး သမီးယောဂီက လျှောက်ထားသည်မှာ သူ ဝိပဿနာတရား အားထုတ် ခဲ့သည်မှာ (၃)နှစ် ရှိသွားပြီ ဖြစ်ပါသည်။ ဝိပဿနာတရား အားထုတ် ခြင်းဖြင့် နေ့စဉ်လုပ်ငန်းများ၌ ပို၍ စူးစိုက်နိုင်ပါသည်။ ယခင် ဝိပဿနာတရား အားမထုတ်မီက သူသည် အလွန်ကြောက်တတ်

ပါသည်။ အခန်းကျဉ်းထဲတွင် တစ်ယောက်တည်း အိပ်ရမှာ အလွန်ကြောက်
ပါသည်။ ယခု ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ပြီးသောအခါမှာ ထို
ကြောက်လန့်ခြင်းများ မရှိတော့ပါဟု လျှောက်ထားပါသည်။

ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ခြင်းဖြင့် နေ့စဉ်လုပ်ငန်းများ၌ ပို၍
စူးစိုက်နိုင်ပါသည် ဟု ဆိုရာ၌ ဝိပဿနာ သမာဓိအရှိန်ကြောင့် နေ့စဉ်
လုပ်ငန်းများ၌ ပို၍ စူးစိုက်နိုင်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ဝိပဿနာတရား
ရှုမှတ်ကြသောအခါမှာ ဝိပဿနာ ခဏိကသမာဓိဖြစ်အောင် ရှေးဦးစွာ
အားထုတ်ကြရပါသည်။ ခဏိကသမာဓိ ဆိုသည်မှာ ပေါ်ရာ ပေါ်ရာ
အာရုံများ၌ တစ်ခဏ၊ တစ်ခဏမျှ တည်တည်သွားအောင် မှတ်သိစိတ်
ကို ထားပေးသော သမာဓိ ဖြစ်ပေသည်။

ဥပမာ-ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ်၊ ထိုင်တယ်၊ ထိတယ် ဟု ရှုမှတ်
ရာ၌ ဖောင်းတဲ့အပေါ်မှာ မှတ်သိစိတ် တစ်ခဏမျှ တည်သွားရအောင်၊
ပိန်တဲ့ အပေါ်မှာ မှတ်သိစိတ် တစ်ခဏမျှ တည်သွားရအောင်၊ ထိုင်တဲ့
အပေါ်မှာ မှတ်သိစိတ် တစ်ခဏမျှ တည်သွားရအောင်၊ ထိတဲ့ အပေါ်မှာ
မှတ်သိစိတ် တစ်ခဏမျှ တည်သွားရအောင် ရှုမှတ်ပေးကြရပေသည်။
ယင်းသို့ ရှုမှတ်ပေးရာ၌ ဖောင်း၊ ပိန်၊ ထိုင်၊ ထိ တို့ အပေါ်၌ တစ်ခဏ
တစ်ခဏမျှ တည်တည်သွားသည့် သမာဓိကို ခဏိကသမာဓိလို့ ဆိုရ
ပါသည်။

ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ခြင်းဖြင့် စိတ်တည်ငြိမ်မှု ဝိပဿနာ
ခဏိက သမာဓိ အလေ့အကျင့်ကို ရရှိထားသောကြောင့် နေ့စဉ် လုပ်
ကိုင်ရသည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၌ ပို၍ စူးစိုက်နိုင်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ပြီးသောအခါ ကြောက်လန့်ခြင်းများ
မရှိတော့ပါဟု ဆိုရာ၌ ဝိပဿနာတရားအားထုတ်၍ ဉာဏ်စဉ်များ
တော်တော် မြင့်သွားသောအခါ ကြောက်လန့်ခြင်းများ ကင်းပျောက်
သွားကြပေသည်။ အထူးသဖြင့် သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်သို့ ရောက်သွားသည့်

နယ်သာလင်တရားစခန်းမှ မေးကြ ဖြေပေးရ ၁၁၇

အခါ ကြောက်လန့်ခြင်းများ ကင်းပျောက်သွားတာ ပို၍ ထင်ရှားပါသည်။

ဝိပဿနာတရား ရှုမှတ်ပွားများနေသည့် အခိုက်မှာ လိုချင်တပ်မက်တတ်သည့် လောဘလည်း ဖြစ်ခွင့်မရ၊ စိတ်ဆိုးအမျက်ထွက်တတ်သည့် ကြောက်လန့်တတ်သည့် ဒေါသလည်း ဖြစ်ခွင့်မရ၊ အမှန်ကို အမှားအမှားကို အမှန်လို့ သိတတ်သည့် မောဟလည်း ဖြစ်ခွင့်မရ၍ ပယ်ခြင်းကိစ္စ ပြီးမြောက်နေပေသည်။ ဝိပဿနာတရား ရှုမှတ်နေသောအခါ ရှုမှတ်ချက်တိုင်း၊ ရှုမှတ်ချက်တိုင်း ကြောက်လန့်ခြင်း၏ အကြောင်းရင်း ဖြစ်သည့် ဒေါသကို ပယ်ထားသောကြောင့် ဝိပဿနာတရား အားထုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ ကြောက်လန့်ခြင်းများ နည်းပါးသွားနိုင်ပေသည်။ ကင်းပျောက်သွားနိုင်ပေသည်။

အော်စင်ဒရက် တရားစခန်း (၅)ရက်မြောက်နေ့ တရားမေးစစ်ရာတွင် အမျိုးသမီးယောဂီ အင်ဂျီလင်က လျှောက်ထားပြန်သည်မှာ ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ရတာ ရှေးကထက် ပို၍ ငြိမ်းချမ်းပါသည်။ သို့သော် အိပ်ငိုက်ပါသည်ဟု လျှောက်ထားပါသည်။

ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် စိတ်တည်ငြိမ်မှု သမာဓိအား ကောင်းလာသောအခါ ငြိမ်းချမ်းမှုကို ပို၍ ရရှိကြပေသည်။ စိတ်တည်ငြိမ်မှု သမာဓိအား ကောင်းလာသောအခါ ကြောင့်ကြစိုက်မှု၊ လုံ့လဝီရိယ လျော့မှန်းမသိ တဖြည်းဖြည်း လျော့သွားတတ်ပေသည်။ သမာဓိကများ၍ ဝီရိယက လျော့သွားသောအခါ ငိုက်မြည်းမှု အိပ်ငိုက်ခြင်းများ ဖြစ်လာတတ်ကြပေသည်။ ယင်းကဲ့သို့ ငိုက်မြည်းမှု အိပ်ငိုက်ခြင်းများ ဖြစ်လာသောအခါ ဝီရိယ တိုးတက်လာရန်အတွက် အမှတ်ကို တိုး၍ ဖြန့်၍ ရှုမှတ်ကြရပေသည်။

အိပ်ငိုက်မှုကို ပယ်ဖျောက်ပုံ

ဥပမာ-ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ်လို့ (၂)ချက် ရှုမှတ်နေရင်း အိပ်ငိုက်လာခဲ့သော် ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ်၊ ထိုင်တယ်၊ ထိတယ်လို့ (၄)ချက်တိုး၍ (၄)ချက် ဖြန့်၍ ရှုမှတ်ကြရပေသည်။ (၄)ချက်တိုး၍ ရှုမှတ်လိုက်သောအခါ အိပ်ငိုက်မှုများ ပျောက်ကင်းသွားတတ်ပေသည်။ (၄)ချက်တိုး၍ ရှုမှတ်ပါသော်လည်း အိပ်ငိုက်မှုများ မပျောက်ကင်းခဲ့သော် ထိတာ (၅)ချက်တိုး၍ ဖြန့်၍ ရှုမှတ်ကြရပေသည်။

ထိ (၅)ချက် ဖြန့်မှတ်ပုံ

ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ်၊ ထိုင်တယ်၊ ထိတယ်၊ ဘယ်ခြေထောက်က ထိတယ်၊ ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ်၊ ထိုင်တယ်၊ ထိတယ်၊ ဘယ်တင်ပါးက ထိတယ်၊ ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ်၊ ထိုင်တယ်၊ ထိတယ်၊ ညာခြေထောက်က ထိတယ်၊ ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ်၊ ထိုင်တယ်၊ ထိတယ်၊ ညာတင်ပါးက ထိတယ်၊ ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ်၊ ထိုင်တယ်၊ ထိတယ်၊ လက်က ထိတယ်ဟူ၍ ထိတာ (၅)ချက်တိုး၍ ဖြန့်၍ ရှုမှတ်ကြရပေသည်။ ယင်းကဲ့သို့ တိုး၍ ဖြန့်၍ ရှုမှတ်လိုက်သောအခါ အိပ်ငိုက်မှုများ ပျောက်ကင်းသွားတတ်ကြပေသည်။

အသက် (၅၀)ရှိ ဘလန်ကာ အမည်ရှိသူ ဘယ်လ်ဂျီယံ အမျိုးသား ယောဂီက လျှောက်ထားသည်မှာ သူ ဝိပဿနာတရားအားထုတ်ခဲ့တာ (၇)နှစ် ရှိသွားပြီဖြစ်ပါသည်။ သူ ဉာဏ်မတက်ပါ။ ဉာဏ်တက်အောင် ဘယ်လို ရှုမှတ်ရပါမလဲဟု မေးလျှောက်ပါသည်။

ဉာဏ်တက်အောင် ရှုမှတ်ဖို့ရာမှာ အမှတ်တွေ ဆက်စပ်အောင် ရှုမှတ်ရပါမည်။ ထိုင်မှတ်သည့်အမှတ်နှင့် စင်္ကြံလျှောက်မှတ်သည့်အမှတ်၊ အထွေထွေ အသေးစိတ်အမှတ်တို့ကို ဆက်စပ်အောင် ရှုမှတ်ရပါသည်ဟု အကျဉ်းချုပ် ဖြေကြားပေးလိုက်ပါသည်။

နယ်သာလင်တရားစခန်းမှ မေးကြ ဖြေပေးရ ၁၁၉

ဝိပဿနာတရား ရှုမှတ်ပွားများတယ် ဆိုသည်မှာ မီးပွတ်သည့် ယောက်ျားလို ရှုမှတ်ကြရပေသည်။ မီးခြစ်မပေါ်သေးမီ ရှေးခေတ်အခါက သစ်သားချင်း ဝါးချင်းပွတ်၍ မီးရအောင် ပြုလုပ်ကြရပေသည်။ မီးပွတ် သည့်ယောက်ျားသည် ပူလာလေလေ မပြတ်မလပ်အားစိုက်၍ ပွတ်ရ လေလေဖြစ်ပေသည်။ ပူလွန်းမက ပူလာသောအခါ မီးပွင့်လာ၍ မီးရသွားပေသည်။ မီးကိုထွန်းညှိလို့ ရသွားပေသည်။

ထို့အတူ ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ်၊ ထိုင်တယ်၊ ထိတယ် စသည်ဖြင့်ရှုမှတ်ရသည့် ထိုင်မှတ်နှင့် ကြွတယ်၊ လှမ်းတယ်၊ ချတယ် စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်ရသည့် စင်္ကြံ အမှတ်တို့ကို ဆက်စပ်အောင် ရှုမှတ်ကြရပေသည်။ ထိုင်တယ်၊ ထတယ်၊ ကွေးတယ်၊ ဆန့်တယ် စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်ရသည့် အထွေထွေ အသေးစိတ်အမှတ်တို့ကိုလည်း ဆက်စပ်အောင် မပြတ်မလပ် ရှုမှတ် ကြရပေသည်။

ဤကဲ့သို့ အမှတ်တွေ ဆက်စပ်အောင် ရှုမှတ်၍ မှတ်အားတွေ ကောင်းလာသောအခါ ဝိပဿနာဉာဏ်တွေ အလိုလို ဆိုတာလိုပင် ဖြစ်လာပါလိမ့်မည်။ မီးပွတ်သည့် ယောက်ျား မီးရသွားသလို ဝိပဿနာ ဉာဏ်များကို ရရှိသွားကြမည် ဖြစ်ပေသည်။ ဝိပဿနာဉာဏ်များ အဆင့်ဆင့် တိုးတက်သွားကြမည် ဖြစ်ပေသည်။

ဘလန်ကာက လျှောက်ထားပြန်သည်မှာ ထိုင်၍ တရားရှုမှတ် ရာတွင် ရှုမှတ်လို့ ကောင်းနေစဉ်မှာ ခေါင်းက ဆတ်ကနဲ၊ ဆတ်ကနဲ လှည့်လှည့်သွားပါသည်။ တရားသဘော ဟုတ်ပါရဲ့လားဟု လျှောက် ထားပြန်ပါသည်။

ရှုမှတ်လို့ ကောင်းနေစဉ်မှာ ခေါင်း ဆတ်ကနဲ၊ ဆတ်ကနဲ လှည့် လှည့်သွားခြင်းသည် တရားသဘောပင် ဖြစ်ပေသည်။ ဥဗ္ဗေဂပီတိ ဖြစ်လာခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်ဟု အကျဉ်းမျှ ဖြေကြားပေးခဲ့ပါသည်။ ဥဗ္ဗေဂပီတိဆိုသည်မှာ အထက်သို့ ပျံ၍တက်သွားတတ်သော ပီတိမျိုး

ဖြစ်ပေသည်။ ရှေးခေတ်အခါ ဥဗ္ဗေဂပီတိ ဖြစ်လာ၍ ကောင်းကင်သို့ ပျံတက်သွားပြီးလျှင် အလိုရှိရာ၊ စိတ်ကညွတ်ရာ အရပ်သို့ ရောက်သွားကြတဲ့ ဝတ္ထုသာဓကများ ရှိခဲ့ပေသည်။

ဥဗ္ဗေဂပီတိသည် အလွန်ဆန်းကြယ်သည့် ပီတိမျိုး ဖြစ်ပေသည်။ ခေါင်းကို ဆတ်ကနဲ ဆွဲလိုက်၊ ခြေကို ဆတ်ကနဲ ဆွဲလိုက်၊ လက်ကို ဆတ်ကနဲဆွဲလိုက်၊ တစ်ကိုယ်လုံးကို ဆတ်ကနဲဆွဲလိုက်၍ ဗုန်းခနဲ ကြမ်းပေါ်သို့ လဲကျအောင် ဆွဲလိုက်တာလည်း ဖြစ်တတ်ကြပေသည်။ ငိုချင်ရယ်ချင်ဖြစ်တာ၊ ငိုကြရယ်ကြတာ များသည် ဥဗ္ဗေဂပီတိကြောင့် ဖြစ်တာပင် ဖြစ်ပေသည်ဟု ရှေး ဝိပဿနာဆရာတော်ကြီးများက မိန့်ကြားတော် မူကြပါသည်။

သဒ္ဓမ္မရုံသီရိပိသာဆရာတော်

ဂျာမဏီမှ မေးကြ ပြေပေးရ

ဆရာတော်တို့ကို ပြင်သစ်နိုင်ငံ သကျမုနိရိပ်သာ ဘုန်းတော်ကြီး ဦးဝိဇယက တရားဟော တရားပြ ပင့်လျှောက်သဖြင့် ဆရာတော်နှင့် ဦးတင်ဦးလှိုင်တို့သည် ပြည်ပသာသနာအတွက် ခရီးထွက်ခဲ့ကြပါသည်။ ခရီးစဉ်အရ ရန်ကုန်မှ ဘန်ကောက်၊ ဘန်ကောက်မှ ပြင်သစ်၊ ပြင်သစ်မှ နယ်သာလင်တရားစခန်း၊ နယ်သာလင်မှ အီတလီတရားစခန်း၊ အီတလီမှ ဂျာမဏီ တရားစခန်းသို့ ကြွရောက်၍ ပြည်ပသာသနာအတွက် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြပါသည်။

၁၃၅၉-ခု၊ ကဆုန်လဆန်း (၅)ရက် (၁၁-၅-၉၇) တနင်္ဂနွေနေ့မှ စ၍ ကဆုန်လဆန်း (၁၁)ရက် (၁၇-၅-၉၇) စနေနေ့အထိ ဂျာမဏီနိုင်ငံ၊ ဝေါဟလတ်စ်ရိပ်သာ၌ (၇)ရက်စခန်းဖွင့်၍ တရားဟော တရားပြ ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ နေ့စဉ် နံနက် ၅-နာရီ၌ ယောဂီများကို ရှစ်ပါး သီလပေးပြီး ယောဂီများနှင့်အတူ ၆-နာရီအထိ တရားထိုင်ကြပါသည်။ ညနေ (၃)နာရီမှ (၅)နာရီအထိ တစ်ခါတစ်ရံ (၆)နာရီအထိ တရားစစ်ပေးရပါသည်။ ည (၈)နာရီမှ (၉)နာရီအထိ တစ်ခါတစ်ရံ (၉)နာရီခွဲအထိ တရားဟောပေးရပါသည်။

နေ့စဉ် တရားစစ်ပေးရာ၌ ယောဂီများက သူတို့၏ တရားအတွေ့အကြုံများနှင့် မေးလျှောက်လိုသည်များကို မေးလျှောက်ကြပါသည်။ အသက် (၃၇)နှစ်ရှိ စီဂရိန်အမည်ရှိသူ ဂျာမန်အမျိုးသမီး ယောဂီက

လျှောက်ထားသည်မှာ သူ တရားအားထုတ်ခဲ့သည်မှာ (၁၆)နှစ်ခန့် ရှိသွားပြီ ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ဒေါသဖြစ်လာရင် ထိန်းလို့ မရပါ။ သူတစ်ပါးကိုလည်း ဒေါသနှင့် ပြောမိပါသည်။ ဘယ်လိုပြုပြင်ရပါမလဲဟု မေးလျှောက်ပါသည်။

ဒေါသဖြစ်လာရင် ဝိပဿနာဖြင့်ပင် ပယ်ဖျောက်ရပါတယ်၊ ပြုပြင် ရပါတယ်။ ဒေါသဖြင့် မပြောမိအောင်လည်း ဝိပဿနာဖြင့်ပင် ပယ် ဖျောက်ရပါတယ်ဟု အကျဉ်းမျှ ဖြေကြားပေးလိုက်ပါသည်။

ဝိပဿနာဉာဏ် အခြေခံရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မိမိစိတ်မှာ ဒေါသ ဖြစ်လာတာကို သိသောအခါ ထိုဒေါသနှင့်တကွ ဖြစ်သောစိတ် ကို ဒေါသဖြစ်တယ် ဒေါသဖြစ်တယ်ဟု ရှုမှတ်ကြရပေသည်။ ဘင်္ဂဉာဏ်သို့ ရောက်နေသော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်လျှင် ဒေါသဖြစ်တယ် ဒေါသဖြစ်တယ်လို့ ရှုမှတ်လိုက်ရင် ဒေါသဖြစ်နေသည့်စိတ်များ ရိပ်ကနဲ ရိပ်ကနဲ ပျောက် ပျက်သွားတာကို မြင်ရမည် ဖြစ်ပေသည်။

ဝိပဿနာသမာဓိဉာဏ်များ အားနည်းနေသေးသော ပုဂ္ဂိုလ်များ အတွက် ရှုမှတ်ပါသော်လည်း ဒေါသနှင့်တကွ ဖြစ်သောစိတ်၏ ပျောက်ပျက် သွားတာ မထင်ရှားဘဲ ဆက်လက်၍ ဒေါသဖြစ်နေတတ်ကြပေ သည်။ ယင်းကဲ့သို့ ဒေါသပျောက်ပျက်သွားတာ မထင်ရှားမူ၍ ဒေါသဆက် လက် ဖြစ်နေခဲ့သော် ကိုယ်ကာယ၌ ရှုမြဲဖြစ်သည့် အမှတ်များကို ပြန်၍ ရှုမှတ်ကြရပေသည်။

ထိုင်လျက်နှင့် ဒေါသဖြစ်နေခဲ့သော် ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ်၊ ထိုင် တယ်၊ ဆိတယ် စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်ကြရပါမည်။ ရပ်လျက်နှင့် ဒေါသဖြစ်နေခဲ့သော် ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ်၊ ရပ်တယ်၊ ထိတယ် စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်ကြရမည်။ လျောင်းလျက်နှင့် ဒေါသဖြစ်နေခဲ့သော် ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ်၊ လျောင်းတယ်၊ ထိတယ် စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်ကြရပေသည်။

ဂျာမဏီမှ မေးကြ ဖြေပေးရ

၁၂၃

ရှုမှတ်မှု ဖြစ်ပွားသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ဒေါသဖြစ်ခွင့် မရတော့ပေ။
ဒေါသကို ပယ်ခြင်းကိစ္စ ပြီးမြောက်သွားပေသည်။ ဝိပဿနာလည်း
ရှုမှတ်နေသည်။ ဒေါသလည်း ဖြစ်နေသည် ဟူ၍တော့ မဖြစ်ကောင်းပေ။
ဤကဲ့သို့ ကိုယ်ကာယသို့ ပြောင်းရွှေ့၍ ရှုမှတ်သဖြင့် ဒေါသကို ပယ်
ခြင်းကိစ္စ ပြီးမြောက်သွားနိုင်ပေသည်။

သူတစ်ပါးကိုလည်း ဒေါသဖြင့် ပြောနေသည်ဟု သိတာနှင့်
တစ်ပြိုင်နက် စကားမပြောတော့ဘဲ ရပ်ဆိုင်းထားလိုက်မည်။ ရပ်ဆိုင်း
ထားသော်လည်း စိတ်ထဲတွင် ဒေါသဖြစ်နေဦးမည် ဖြစ်ပေသည်။
ယင်း စိတ်၌ဖြစ်နေသော ဒေါသကို ပြန်၍ ရှုမှတ်ကြရပေသည်။ အပျက်
ကိုမြင်သော ဘင်္ဂဉာဏ်သို့ ရောက်နေသော ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ခဲ့လျှင် ချက်ချင်း
ပင် ဒေါသပျောက်ကင်းသွားတာကို သိကြရမည် ဖြစ်ပေသည်။

အသက် (၄၀)ရှိသူ အိုင်ရစ်အမည်ရှိသူ ဂျာမန်အမျိုးသမီးယောဂီက
လျှောက်ထားသည်မှာ ဤဝေါဟလတ်စီရိပ်သာ၌ တရားအားထုတ်နေကြ
သော ယောဂီတို့ကိုကြည့်ရတာ ဝမ်းနည်းနေကြသလို မရွှင်မပြနှင့်
ရှုမှတ်နေကြတာကို တွေ့ရပေသည်။ ရွှင်ရွှင်လန်းလန်းနှင့် အားထုတ်လို့
မရဘူးလားဟု မေးလျှောက်ပါသည်။

ဝိပဿနာတရား အားထုတ်နေသည့်အခိုက်မှာ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ
ဖြစ်တာများအောင် မပြုလုပ်ရပေ။ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ သိပ်ဖြစ်နေရင်
စိတ်တွေ မတည်ငြိမ်ဘဲ ပျံ့လွင့်နေတတ်ပေသည်။ စိတ်တွေ ပျံ့လွင့်
နေရင် သမာဓိ မဖြစ်တော့ပေ။ သမာဓိမဖြစ်ရင် ဝိပဿနာဉာဏ်လည်း
မဖြစ်တော့ပေ။ ဝိပဿနာဉာဏ် မဖြစ်ရင် မဂ် ဖိုလ် တရားထူး တရား
မြတ်ကိုလည်း မရရှိနိုင်တော့ပေ။ ထို့ကြောင့် ဝိပဿနာတရား ရှုမှတ်
နေသည့်အခိုက်မှာ သိပ် ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ ဖြစ်အောင် မပြုလုပ်ကြ
ရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဝိပဿနာတရား ရှုမှတ်နေသောအခိုက်မှာ ကောင်းတာ၊ ဆိုးတာ၊ ချမ်းသာတာ၊ ဆင်းရဲတာများကို လျစ်လျူရှုကာ ဥပေက္ခာပြု၍ ရှုမှတ်နိုင်မှသာ သမာဓိဉာဏ်များ ဖြစ်လာပြီးလျှင် တရားသဘောများကို တွေ့သိနိုင်ကြမည်။ တရားထူး တရားမြတ်များကို ရရှိနိုင်ကြမည် ဖြစ်ပေသည်ဟု ဖြေကြားပေးခဲ့ရပါသည်။

ဤ တရားဆောင်းပါးကို ဖတ်ရှုသူများ သိထားဖွယ်ရာ ကောင်းသည်မှာ အလှူဒါနပြုသောအခါ၌ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ ဖြစ်ဖွယ်များကို တတ်နိုင်သမျှ ဆင်ခြင်နှလုံးသွင်း၍ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာနှင့် ပြုလုပ်ကြပါလျှင် ပို၍ အကျိုးကြီးမြတ်ကြပေသည်။ ဒါနမှာ ဝမ်းမြောက်တာက အဓိက ဖြစ်ပေသည်။ ဝိပဿနာတရား ရှုမှတ်ပွားများ အားထုတ်သောအခါ၌ ကောင်းတာ၊ ဆိုးတာ၊ ချမ်းသာတာ၊ ဆင်းရဲတာတို့ကို လျစ်လျူရှု၍ ရှုမှတ်ပွားများ အားထုတ်ကြမှသာ သမာဓိဉာဏ်များ မြန်မြန် ဖြစ်လာနိုင်ပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဝိပဿနာအရာ၌ ဥပေက္ခာက ပို၍ အကျိုးများပေသည်။ ဥပေက္ခာက အဓိကဖြစ်ပေသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ဒါနအရာ၊ ဝမ်းမြောက်တာ၊ မှန်စွာဓိက ဖြစ်ပေသည်။
ဝိပဿနာမှာ၊ ဥပေက္ခာ၊ မှန်စွာဓိက ဖြစ်ပေသည်။

အသက် (၅၀)ရှိ အင်ဂရီ အမည်ရှိသူ ဂျာမန်အမျိုးသား ယောဂီက လျှောက်ထားသည်မှာ သူသည် တိဗက်နည်းဖြင့် အားထုတ်တာ (၄)နှစ်၊ ဝိပဿနာသက်သက် အားထုတ်တာ (၂)နှစ် ရှိသွားပြီ ဖြစ်ပါသည်။ သူသည် တစ်ခါတစ်ရံ စိတ်ဓာတ်တွေကျပြီး အားကိုးရာမဲ့သလို ဖြစ်နေတတ်ပါသည်ဟု လျှောက်ထားပါသည်။

မြတ်စွာဘုရားက အတ္တဟိအတ္တနောနာထော=မိမိသည်ပင် မိမိ၏ အားကိုးရာ ဖြစ်သည်ဟု ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။ ဟောကြားတော်

ဂျာမဏီမှ မေးကြ ဖြေပေးရ

၁၂၅

မူလိုရင်း အဓိပ္ပာယ်မှာ သတိပဋ္ဌာန်တရား (၄)ပါးဖြင့် ဝိပဿနာတရား ပွားများ အားထုတ်နေခြင်းသည် မိမိ၏ အားကိုးရာအစစ် ဖြစ်ပေသည်ဟု ဟောကြားတော်မူလိုရင်း ဖြစ်ပေသည်။ အင်ဂရီ သင် ဝိပဿနာတရား အားထုတ်နေခြင်းသည် သင်၏ အားကိုးရာအစစ် ဖြစ်ပေသည်ဟု ဖြေ ကြားပေးခဲ့ရပါသည်။

ထို့နောက် အင်ဂရီက လျှောက်ထားပြန်သည်မှာ တစ်ခါတစ်ရံ ဖေါင်းတာ ပိန်တာများကို ရှုမှတ်လို့ ရပါသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ဖေါင်းတာ ပိန်တာများကို ရှုမှတ်လို့ မရပါ။ တင်းကြပ်နေတတ်ပါသည်ဟု လျှောက် ထားပြန်ပါသည်။

တင်းကြပ်နေသည်များကို ပျောက်သွားရအောင်ဟူ၍ ရည်ရွယ်ပြီး မရှုမှတ်ရပေ။ တင်းကြပ်နေသည်များကို သိအောင် ရှုမှတ်ရမည်။ ပို၍ ပို၍ တင်းကြပ်လာတာ၊ ပြန်၍ ပြန်၍ လျော့လျော့သွားတာများကို သိအောင် ရှုမှတ်ရမည်။ တင်းကြပ်လာသောအခါ ကိုယ်ကိုလည်း အနည်းငယ် လျော့ပေးရသည်။ စိတ်ကိုလည်း အနည်းငယ် လျော့ ပေးရသည်။ တင်းကြပ်နေတာကို တင်းကြပ်တယ် တင်းကြပ်တယ်ဟု အလျော့နှင့် အတိုးကိုသိအောင် ရှုမှတ်ရမည်။ အလျော့ အတိုးကို သိလာသောအခါ တင်းကြပ်မှုများ တဖြည်းဖြည်း ပျောက်ကင်းသွားပါ လိမ့်မည်ဟု ဖြေကြား၊ ဟောကြား ပေးခဲ့ရပါသည်။

သဒ္ဓမ္မရုံသီရိပိဿာဆရာတော်

အီတလီမှ မေးကြ ဖြေပေးရ

ပြင်သစ်နိုင်ငံ သကျမုနိရိပ်သာမှ ဘုန်းတော်ကြီး ဦးဝိဇယက ပင့်လျှောက်သဖြင့် ဆရာတော်နှင့် ဦးတင်ဦးလှိုင်တို့သည် ၁၃၅၈-ခု၊ တန်ခူးလဆန်း (၅)ရက် (၁၂-၄-၉၇) စနေနေ့မှစ၍ ပြည်ပသာသနာ အတွက် ခရီးထွက်ခဲ့ကြပါသည်။ ခရီးစဉ်အရ ရန်ကုန်မှ ဘန်ကောက်၊ ဘန်ကောက်မှ ပြင်သစ်၊ ပြင်သစ်မှ နယ်လာလင်၊ နယ်သာလင်နိုင်ငံ အော်စင်ဒရက် တရားစခန်းမှ အီတလီနိုင်ငံ ကရိုမိုလီနိုတရားစခန်းသို့ ကြွလာခဲ့ကြပါသည်။ တရားစခန်း၌ ယောဂီ (၂၅)ယောက် ဝင်ရောက် ကာ ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ကြပါသည်။

အီတလီနိုင်ငံ ကရိုမိုလီနို တရားစခန်း၌ ၁၃၅၉-ခု၊ တန်ခူးလဆုတ် (၉)ရက် (၁-၅-၉၇) ကြာသပတေးနေ့မှစ၍ ဆရာတော်နှင့် ဦးဝိဇယ၊ ဦးတင်ဦးလှိုင်တို့သည် (၇)ရက်တရားစခန်းဖွင့်ကာ တရားဟော၊ တရား ပြဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ နေ့စဉ် နံနက် (၅)နာရီတွင် ယောဂီများအား (၈)ပါးသီလပေး၍ ယောဂီများနှင့်အတူ (၆)နာရီအထိ တရားထိုင်ကြပါ သည်။ ညနေ (၃)နာရီမှ (၆)နာရီအထိ တရားစစ်ပေးရပါသည်။ ည (၇)နာရီခွဲမှ (၈)နာရီ (၄၅)မိနစ်အထိ တစ်ခါတစ်ရံ (၉)နာရီအထိ တရားဟောပေးရပါသည်။

နေ့စဉ် ညနေ (၃)နာရီမှ (၆)နာရီအထိ တရားစစ်ပေးရာတွင် ယောဂီများက မေးခွန်းများကို မေးလျှောက်ကြပါသည်။ ယင်းကဲ့သို့

အီတလီမှ မေးကြ ဖြေပေးရ

၁၂၇

မေးလျှောက်ကြသည့် သိကောင်းစရာများကို ဖြေကြားပေးခဲ့ရပါသည်။
ဦးတင်ဦးလှိုင်က အင်္ဂလိပ်လို ဘာသာပြန်ပေးပါသည်။

အသက် (၃၇)နှစ်ရှိ လိုရာ အမည်ရှိသူ အီတလီအမျိုးသမီး
ယောဂီက လျှောက်ထားသည်မှာ သူ ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ခဲ့တာ
(၃)နှစ် ရှိသွားပြီ ဖြစ်ပါသည်။ (၃)နှစ်ထဲက (၂)နှစ်ကတော့ ဆက်တိုက်
အားထုတ်ပါသည်ဟု လျှောက်ထားပါသည်။

ယခုလို ဝိပဿနာတရားကို အားထုတ်ခြင်းဖြင့် ဘယ်လို အကျိုး
တရားများ ရှိတာ ထင်ရှားပါသလဲဟု မေးစစ်ရာတွင်
(၁) အရာရာတွင် သတိပိုကောင်းလာခြင်း အကျိုးကိုလဲ ရရှိပါသည်။
(၂) ချမ်းသာသုခနှင့် ဆင်းရဲဒုက္ခများကိုလည်း ပို၍ သည်းခံနိုင်ခြင်း
အကျိုးကိုလည်း ရရှိပါသည်ဟု လျှောက်ထားပါသည်။

၁။ သတိပိုကောင်းခြင်း အကျိုးကို ရရှိသည်ဟု ဆိုရာ၌ ဝိပဿနာ
တရား ပွားများအားထုတ်တယ်ဆိုတာ ပေါ်ရာ ပေါ်ရာ အာရုံအမျိုးမျိုး
တို့ကို မလွတ်သွားရအောင် သတိကပ်၍ ရှုမှတ်ကြရပေသည်။ သတိပို
တယ်ဟူ၍ မရှိပေ။ သတိလိုနေသည်သာ ရှိကြပေသည်။ ဝိပဿနာတရား
ရှုမှတ်နေကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အရာရာမှာ သတိကပ်၍ ရှုမှတ်နေကြ
ရသောကြောင့် သတိပိုကောင်းလာခြင်း အကျိုးကိုလည်း ရရှိနိုင်ကြ
ပေသည်။

၂။ ချမ်းသာသုခနှင့် ဆင်းရဲဒုက္ခများကို ပို၍ သည်းခံနိုင်ခြင်း အကျိုး
ကိုလည်း ရရှိသည်ဟု ဆိုရာ၌ ချမ်းသာသုခကို သည်းမခံနိုင်သော
ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ထို ချမ်းသာသုခ၌ သာယာတပ်မက်ခြင်း လောဘ
ဖြစ်လာတတ်ကြပေသည်။ ဆင်းရဲဒုက္ခကို သည်းမခံနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်
တို့သည် ထို ဆင်းရဲဒုက္ခကြောင့် ဒေါသ ဒေါမနဿများ ဖြစ်လာတတ်
ကြပေသည်။

ဝိပဿနာတရား အားထုတ်နေကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ရှုမှတ်ချက်တိုင်း၊ ရှုမှတ်ချက်တိုင်း တို့၌ လောဘလည်း ဖြစ်ခွင့်မရ၊ ဒေါသ ဒေါမနဿတို့လည်း ဖြစ်ခွင့်မရ၍ ပယ်ထားခြင်းကိစ္စ ပြီးမြောက်နေကြပေသည်။ ထို့ကြောင့် ချမ်းသာသုခကိုလည်း သည်းခံနိုင်ကြပေသည်။ ဆင်းရဲဒုက္ခကိုလည်း သည်းခံနိုင်ကြပေသည်။ ချမ်းသာသုခနှင့် ဆင်းရဲဒုက္ခတို့ကို ပို၍ သည်းခံနိုင်ခြင်း အကျိုးတို့ကို ရရှိနိုင်ကြပေသည်။

ဝိပဿနာဉာဏ်များ ရင့်ကျက်လာ၍ သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်သို့ ရောက်သွားသောအခါ မရှုမှတ်ဘဲ နေပါသော်လည်း လောဘ၊ ဒေါသ၊ ဒေါမနဿတို့ဖြစ်တာ အလွန်နည်းပါး သွားကြပေသည်။ ဤကဲ့သို့ လောဘ၊ ဒေါသ၊ ဒေါမနဿတို့ နည်းပါးသွားကြသောကြောင့် ချမ်းသာသုခနှင့် ဆင်းရဲ ဒုက္ခများကို သည်းခံနိုင်ခြင်း အကျိုးကို ရရှိခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ထို့နောက် လိုရာက မေးခွန်းတစ်ခု မေးလိုက်ပါသည်။ ဝိပဿနာ ရှုမှတ်နေဆဲ အခိုက်မှာ တစ်ခါတစ်ရံ အသံများကလဲ သုံးခု လေးခု ကြားနေပါသည်။ ခန္ဓာကိုယ်က ရှုမှတ်စရာကလည်း သုံးခု လေးခု ရှိနေပါသည်။ ဘယ်လိုရှုမှတ်ရပါမလဲဟု မေးလျှောက်ပါသည်။

အသံက ပိုထင်ရှားရင် အသံကိုရှုမှတ်ပါ။ ခန္ဓာကိုယ်မှ မှတ်စရာ အာရုံတွေက ပိုထင်ရှားရင် ခန္ဓာကိုယ်မှ ပေါ်တဲ့အာရုံများကို ရှုမှတ်ပါ။ အသံသုံးခု၊ လေးခုထဲကလည်း ထင်ရှားသည့် အသံတစ်ခုခုကိုကို အဓိက ထား၍ ရှုမှတ်ရပါတယ်။ မထင်ရှားသည့် အသံများ မမှတ်ဘဲ ထားရပါတယ်။ သူ့အလိုလို သိချင်လည်း သိနေပါလိမ့်မယ်။ ခန္ဓာကိုယ်မှ မှတ်စရာ သုံးခု လေးခုထဲကလည်း ထင်ရှားရာ တစ်ခုကိုသာ အဓိက ထား ရှုမှတ်ရပါတယ်။ မထင်ရှားသည့် အရာများကို မမှတ်ဘဲ ထားရပါတယ်။ သူ့အလိုလို သိချင်လည်း သိနေပါလိမ့်မယ် ဟု ဖြေကြားပေးလိုက်ပါသည်။

အသက် (၄၀)ရှိ နော်မာ အမည်ရှိသူ အီတလီအမျိုးသမီး ယောဂီက လျှောက်ထားသည်မှာ သူ ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ခဲ့သည်မှာ

(၆)နှစ် ရှိသွားပြီ ဖြစ်ပါသည်။ ရှေ့ဦးစွာ ဂိုအင်ကာနည်းဖြင့် အားထုတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခု မဟာစည်နည်းဖြင့် အားထုတ်ပါသည်။ အားထုတ်ခါစ ခက်ခဲပါသည်။ ယခု ဖောင်း ပိန် ရှုမှတ်ရတာ ပိုကောင်းလာပါသည်ဟု လျှောက်ထားပါသည်။ ၂-နည်းလုံး ရှုမှတ်တတ်တာပင် ကောင်းပါသည်ဟု ဖြေကြားပေးလိုက်ပါသည်။

ထို့နောက် နော်မာက ဝိပဿနာ ရှုမှတ်ခြင်း၏ အကျိုးတရားကို လျှောက်ထားသည်မှာ အရင် ဝိပဿနာ မရှုမှတ်ခင်က စိတ်လှုပ်ရှားမှုတွေ အလွန်များခဲ့ပါသည်။ ဝိပဿနာတရား (၆)နှစ် ရှုမှတ်ပြီးတဲ့အခါမှာ စိတ်တည်ငြိမ်မှုများကို ရရှိခဲ့ပါသည်။ ဒေါသလည်း လျော့နည်းသွားပါသည်။ စိတ်ကောင်းစိတ်မြတ်များ ဖြစ်တာလည်း များလာပါသည်ဟု လျှောက်ထားပါသည်။

ဝိပဿနာတရား မရှုမှတ်ခင်က စိတ်လှုပ်ရှားမှုတွေ အလွန်များသည်ဟု ဆိုရာ၌ စိတ်ကို ထိန်းသိမ်းနိုင်သည့် သမထတရားနှင့် ဝိပဿနာတရားတစ်ခုခုကို အားထုတ်ခြင်းမရှိလျှင် စိတ်လှုပ်ရှားမှုများ စိတ်ပျံ့လွင့်မှုများ အလွန်များနေတတ်ကြပေသည်။ ဝိပဿနာတရားကို သမာဓိဉာဏ်များ ဖြစ်အောင် အားထုတ်လိုက်သောအခါ စိတ်တည်ငြိမ်မှုများကို ရရှိလာနိုင်သည်မှာ ထင်ရှားလှပေသည်။

ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ခဲ့ခြင်းကြောင့် ဒေါသ လျော့နည်းသွားပါသည်။ စိတ်ကောင်း စိတ်မြတ်များ ဖြစ်တာလည်း များလာသည်ဟု ဆိုရာ၌ ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ခြင်းဖြင့် ရှုမှတ်ချက်တိုင်း ရှုမှတ်ချက်တိုင်းတို့၌ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ မာန်မာနစသော ကိလေသာတို့ ဖြစ်ခွင့်မရ၍ နည်းပါးသွားကြပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဒေါသလျော့နည်းသွားတာကိုလည်း သိလာနိုင်ကြပေသည်။

ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ခြင်းဖြင့် လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ မာန်မာန စသော ကိလေသာများ လျော့နည်းသွားသောကြောင့်ပင်

စိတ်ကောင်း စိတ်မြတ်များ ဖြစ်လာတာကိုလည်း သိနိုင်ကြပေသည်။
ထို့ကြောင့် ဝိပဿနာတရား (၆)နှစ် အားထုတ်ပြီးသည့်အခါမှာ ဒေါသ
လျော့နည်းသွားခြင်း အကျိုး၊ စိတ်ကောင်း စိတ်မြတ်များ ဖြစ်လာခြင်း
အကျိုးများကို ရရှိတယ်ဆိုတာ မှန်ပါပေသည်။

အသက် (၄၃)နှစ်ရှိ ဖိရောရယ် အမည်ရှိသူ အမျိုးသားယောကျ်ား
လျှောက်ထားသည်မှာ သူ ယခုတရားဝင်တာ ပထမအကြိမ်ပဲ ဖြစ်ပါ
တယ်။ တရားထိုင်ခါစကတော့ (၁)နာရီထိုင် (၁)နာရီ စင်္ကြံလျှောက်ရသည်
မှာ အလွန်အချိန်ကြာပါသည်။ ယခု (၃)ရက် ရလာတော့ အချိန်ကုန်
တာ မြန်သွားပါသည်ဟု လျှောက်ထားပါသည်။

ဝိပဿနာတရား ရှုမှတ်ပွားများ အားထုတ်သည့်အခါ သမာဓိ
ဉာဏ်များ မဖြစ်သေးမီမှာ တစ်နာရီသည် အလွန်ကြာသည်ဟု ထင်ရ
ပေသည်။ သမာဓိဉာဏ်များက အလွန်အားနည်း နေသေးသည့်အခါမှာ
မှတ်စရာအာရုံနှင့် မှတ်သိစိတ် တည့်အောင်၊ ကိုက်ညီအောင် အထူးလုံ့လ
စိုက်၍ ရှုမှတ်နေရသောကြောင့် အချိန်ကြာသည်ဟု ထင်ကြရပေသည်။
သမာဓိဉာဏ်များ အားရှိလာသောအခါမှာ အထူး လုံ့လမစိုက်ရတော့
ပါဘဲ မှတ်စရာအာရုံနှင့် မှတ်သိစိတ်တို့ တည့်မတ်သွားသောကြောင့်
ကိုက်ညီသွားသောကြောင့် လွယ်ကူစွာ အချိန်ကုန်သွားတတ်ကြပေသည်။
အချိန်ကုန်တာ မြန်သွားတတ်ကြပေသည်။

နောက်တစ်နေ့ တရားစစ်ရာတွင် ဖိရောရယ်က လျှောက်ထားပြန်
သည်မှာ ရှုမှတ်နေတဲ့ အစိုက်မှာ အသံကြားရသည့် အခါမှာလည်း
ရှုမှတ်ပါတယ်၊ အတွေးတွေ ဝင်လာသောအခါမှာလည်း ရှုမှတ်ပါတယ်၊
အသံကတော့ ရှုမှတ်လိုက်ရင် ပျောက်သွားတတ်ပါတယ်၊ အတွေးက
တော်တော်နှင့် မပျောက်ဘဲ ရှည်ရှည်သွားပါတယ်၊ အတွေးတွေ မြန်မြန်
ပျောက်အောင် ဘယ်လို လုပ်ရပါ့မလဲ၊ နည်းပေးပါဟု လျှောက်ထား
ပါသည်။

အတွေးတွေ မြန်မြန်ပျောက်ချင်ရင်တော့ အမှတ်တွေ ဆက်စပ်
အောင် ရှုမှတ်ရမည်။ အမှတ်တွေ ဆက်စပ်၍ မှတ်အားတွေ ကောင်းလာ
သောအခါ အတွေးတွေကို ရှုမှတ်လိုက်ရင် အမြန်ပျောက်သွားတာကို
တွေ့သိနိုင်မည်ဟု အကျဉ်းမျှ ဖြေကြားကာ နည်းပေးခဲ့ရပါသည်။

အကျယ်သိဖို့ရာမှာ မှတ်အားတွေ ကောင်းလာမှ အတွေးတွေကို
အမြန်ပျောက်အောင် ရှုမှတ်နိုင်ကြမည် ဖြစ်ပေသည်။ မှတ်အားတွေ
ကောင်းဖို့ရာမှာလည်း ထိုင်မှတ်သည့် အမှတ်နှင့် စင်္ကြံလျှောက်မှတ်
သည့် အမှတ်၊ စင်္ကြံလျှောက်မှတ်သည့် အမှတ်နှင့် အထွေထွေအသေး
စိတ်အမှတ်ကို ဆက်စပ်အောင် ရှုမှတ်နိုင်မှ မှတ်အားတွေ ကောင်းလာ
နိုင်ကြမည် ဖြစ်ပေသည်။ မှတ်အားကောင်းလာမှ တွေးတယ်၊ တွေးတယ်
ဟု ရှုမှတ်လိုက်ရင် အတွေးတွေ မြန်မြန်ပျောက်သွားတာကို တွေ့သိ
နိုင်ကြမည် ဖြစ်ပေသည်။

သဒ္ဓမ္မရုံသီရိပိသာဆရာတော်

အကြောင်းအကျိုးသိက စူဠသောတာပန်ဖြစ်ကြ

ပြင်သစ်နိုင်ငံ သကျမုနိရိပ်သာ ဘုန်းတော်ကြီး ဦးဝိဇယက တရားဟော တရားပြ ပင့်လျှောက်သဖြင့် ဆရာတော်နှင့် ဦးတင်ဦးလှိုင် တို့သည် ပြည်ပသာသနာအတွက် ခရီးထွက်ခဲ့ကြပါသည်။ ခရီးစဉ်အရ ရန်ကုန်မှ ဘန်ကောက်၊ ဘန်ကောက်မှ ပြင်သစ်၊ ပြင်သစ်မှ နယ်သာလင်း၊ နယ်သာလင်းမှ အီတလီ၊ အီတလီမှ ဂျာမဏီနိုင်ငံ ဝေါဟလတ်စ်ရိပ်သာ သို့ ကြွလာခဲ့ကြပါသည်။ သကျမုနိ ဘုန်းတော်ကြီး ဦးဝိဇယလည်း အတူလိုက်ပါ ကြွလာခဲ့ပါသည်။

ဂျာမဏီနိုင်ငံ၊ ဝေါဟလတ်စ်ရိပ်သာ၌ ၁၃၅၉-ခု၊ ကဆုန်လဆန်း (၄)ရက် (၁၀-၅-၉၇)စနေနေ့မှ စ၍ (၇)ရက် တရားစခန်းဖွင့်ကာ တရားဟော တရားပြ ဆောက်ရွက်ကြပါသည်။ ဂျာမဏီနိုင်ငံဆိုင်ရာ မြန်မာသံအမတ်ကြီး ဦးထွန်းငွေက ဆွမ်းစားပင့်ပါသဖြင့် ဘွန်းမြို့ သံအမတ်ကြီး နေအိမ်သို့ ကဆုန်လဆန်း (၈)ရက် (မေလ ၁၄)ရက်နေ့ ညနေ ကြွသွားကြပြီးလျှင် သံအမတ်ကြီး အိမ်ဝင်းအတွင်း သီးခြားခန်းမ ဆောင်တစ်ခု၌ ကိန်းစက်ရန် ဆရာတော်နှင့် ဦးဝိဇယတို့ကို နေရာချ ပေးကြပါသည်။

ကဆုန်လဆန်း (၉)ရက်နေ့၊ နံနက် (၆)နာရီတွင် သံအမတ်ကြီး မိသားစုနှင့် သံရုံးအဖွဲ့ မိသားစုတို့က အရုဏ်ဆွမ်း ဆက်ကပ်ကြပါ သည်။ အရုဏ်ဆွမ်း ဘုန်းပေးပြီးသောအခါ တရားဟောပေးပါရန်

အကြောင်းအကျိုးသိက စူဠသောတာပန်ဖြစ်ကြ ၁၃၃

သံအမတ်ကြီးက လျှောက်ထားသဖြင့် နံနက် (၇)နာရီမှ (၈)နာရီအထိ အနှစ်သာရတရား (၃)ပါး ဟောကြားပေးပါသည်။ လူ့ဖွယ်ပစ္စည်းများ ကို ရေစက်ချပေးပါသည်။ ရေစက်ချပြီးသောအခါ သံအမတ်ကြီးက အချိန်မရွေး ရှုမှတ်နိုင်သည့် လွယ်လွယ်သိနိုင်သည့် ဝိပဿနာရှုမှတ်ပုံ ကို အကျဉ်းချုပ် ဟောကြားပေးပါရန် လျှောက်ထားသဖြင့် ထိုင်ရာမှ ထခြင်း၊ ထရပ်ရာမှသွားခြင်း၊ သွားရာမှ ရပ်ခြင်း (ဣရိယာပုတ်)တို့၌ ဝိပဿနာ ရှုမှတ်ပုံကို ဟောကြားပေးပါသည်။

ဝိပဿနာတရား ရှုမှတ်သည့်အခါမှာ အမှတ် (၃)မျိုး ရှိပါတယ်။ ထိုင်၍ ရှုမှတ်ခြင်း၊ စင်္ကြံလျှောက်၍ ရှုမှတ်ခြင်း၊ လှုပ်ရှားသည့် အထွေထွေ ကိုယ်အမူအရာများကို ရှုမှတ်ခြင်းဟူ၍ (၃)မျိုး ရှိပါသည်။ ထို (၃)မျိုးတို့တွင် လှုပ်ရှားသည့် အထွေထွေ ကိုယ်အမူအရာများ၌ ရှုမှတ်ပုံ ကို ဟောကြားပေးပါမည်။

တရားနာ ပရိသတ်များ ယခုလို တရားနာရာမှ ထရတော့မည့်အခါ ထိုင်လျက် အထွေထွေ ကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်ပြီး၍ ထရတော့မည့် အခါတို့၌ အမြန်မထလိုက်ပါဘဲ အထူးသတိထား၍ မိမိစိတ်ကို အာရုံ ပြုကြည့်လိုက်လျှင် ထချင်သည့်စိတ်များ ဖြစ်နေတာ ထင်ရှားနေတတ် ကြပါသည်။ ယင်း ထချင်သည့်စိတ်ကို ထချင်တယ်၊ ထချင်တယ်လို့ ရှေးဦးစွာ ရှုမှတ်ကြရပါသည်။ ထို့နောက် ထသည့် ကိုယ်အမူအရာ ဖြစ် ပေါ်လာမှ ထတယ်၊ ထတယ်လို့ ရှုမှတ်ကြရပါသည်။

ထရပ်ရာမှ သွားရတော့မည့် အခါမှာလည်း အမြန်မသွားလိုက်သေး ပါဘဲ အထူးသတိထား၍ မိမိစိတ်ကို အာရုံပြုကြည့်လိုက်ရင် သွားချင် သည့်စိတ်များ ဖြစ်နေတာ ထင်ရှားနေတတ်ပါသည်။ ယင်းသွားချင်သည့် စိတ်ကို သွားချင်တယ်၊ သွားချင်တယ်လို့ ရှေးဦးစွာ ရှုမှတ်ကြရပါသည်။ ထို့နောက် သွားသည့်အမူအရာများ ဖြစ်ပေါ်လာမှ သွားတယ်၊ သွားတယ်၊ ဘယ်လှမ်းတယ်၊ ညာလှမ်းတယ် စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်ကြရပါသည်။

သွားရာမှ ရပ်ရတော့မည့် အခါမှာလည်း အထူးသတိထား၍ အမှတ်နှင့် သွားနေသည်ရှိသော် မရပ်မီ ၂-လှမ်း၊ ၃-လှမ်း လောက်မှ စ၍ ရပ်ချင်သည့်စိတ်များ ဖြစ်နေတာ ထင်ရှားနေတတ်ပါသည်။ ယင်း

ရပ်ချင်သည့် စိတ်ကို ရပ်ချင်တယ်၊ ရပ်ချင်တယ်လို့ ရှေးဦးစွာ ရှုမှတ်ကြရပါသည်။ ထို့နောက် ရပ်သည့် ကိုယ်အမူအရာ ဖြစ်ပေါ်လာမှ ရပ်တယ်၊ ရပ်တယ်လို့ ရှုမှတ်ကြရပါသည်။

ရပ်ရာမှ ထိုင်ရတော့မည့် အခါမှာလည်း အမြန်မထိုင်လိုက်ပါဘဲ အထူးသတိထား၍ မိမိစိတ်ကို အာရုံပြုကြည့်လိုက်ရင် ထိုင်ချင်သည့် စိတ်များ ဖြစ်နေတာ ထင်ရှားနေတတ်ပါသည်။ ယင်း ထိုင်ချင်သည့် စိတ်ကို ထိုင်ချင်တယ်၊ ထိုင်ချင်တယ်လို့ ရှေးဦးစွာ ရှုမှတ်ကြရပါသည်။ ထို့နောက် ထိုင်သည့် ကိုယ်အမူအရာများ ဖြစ်ပေါ်လာမှ ထိုင်တယ်၊ ထိုင်တယ်လို့ ရှုမှတ်ကြရပါသည်။

ထိုင်ချင်သည့် စိတ်ကို ရှုမှတ်လို့ ရသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် မိမိသည် ဉာဏ်စဉ် ၂-ဆင့် ရပြီဟု ကိုယ်တိုင် သိနိုင်ပေသည်။ ဆုံးဖြတ်နိုင်ပေသည်။

ဉာဏ်စဉ် ၂-ဆင့် သိနိုင်ပုံ

ထိုင်ချင်သည့်စိတ်က သိတတ်တဲ့ အတွက်ကြောင့် နာမ်တရား ဖြစ်ပေသည်။ ထိုင်နေသည့် ကိုယ်အမူအရာများက မသိတတ်တဲ့ အတွက်ကြောင့် ရုပ်တရား ဖြစ်ပေသည်။ ဤခန္ဓာကိုယ်၌ နာမ်တရား နှင့် ရုပ်တရား ဤ ၂-ပါးပင် ရှိပေသည်။ (ငါကောင်ဆိုတာမရှိ) ဟု သိသွားခြင်းသည် နာမ်နှင့် ရုပ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိသော နာမရူပပရိစ္ဆေဒ ဉာဏ် ဖြစ်ပေသည်။ မိမိသည် ဤ နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ်ကို ရလိုက်ပြီဟု ကိုယ်တိုင်ပင် သိနိုင်ပါသည်။ ကိုယ်တိုင်ပင် ဆုံးဖြတ်နိုင်ပါသည်။

ထိုင်ချင်သည့် စိတ်ကြောင့် ထိုင်ရသည်။ ထိုင်ချင်သည့် စိတ်မရှိဘဲ ထိုင်လို့ မရကြပေ။ ထိုင်ချင်သည့်စိတ်က အကြောင်းတရား ဖြစ်ပေသည်။ ထိုင်နေသည့် ကိုယ်အမူအရာများက အကျိုးတရား ဖြစ်ပေသည်။ ဤကဲ့သို့ အကြောင်းနှင့် အကျိုးကို သိခြင်းသည် ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ် ဖြစ်ပေသည်။ မိမိသည် ဤ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်ကို ရလိုက်ပြီဟု ကိုယ်တိုင်ပင် သိနိုင်ပါသည်။ ကိုယ်တိုင်ပင် ဆုံးဖြတ်နိုင်ပါသည်။

အကြောင်းအကျိုးသိက စူဠသောတာပန်ဖြစ်ကြ ၁၃၅

ထိုင်ရာမှ ထသည့်အခါ၊ ရပ်ရာမှ သွားရသည့်အခါတို့၌လည်း ထချင်သည့်စိတ်၊ သွားချင်သည့်စိတ်တို့ကို ရှုမှတ်လို့ ရသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် မိမိသည် ဉာဏ်စဉ် ၂-ဆင့် ရလိုက်ပြီဟု ကိုယ်တိုင်ပင် သိနိုင်ကြပေသည်။ ကိုယ်တိုင်ပင် ဆုံးဖြတ်နိုင်ကြပေသည်။

ဝိပဿနာတရား အားထုတ်၍ အကြောင်းနှင့် အကျိုးကို သိသော ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်သို့ ရောက်သွားသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်၌ ထောက်ရာ တည်ရာ ရရှိသွားပေပြီ ဖြစ်ပေသည်။ ကောင်းမြတ်သည့် လူ့ပြည်၊ နတ်ပြည်၊ ဗြဟ္မာပြည်ဟူသော သုဂတိ ဘုံတို့၌ ဖြစ်ဖို့ရာ မြဲသွားပေပြီ ဖြစ်ပေသည်။ စူဠသောတာပန်=အငယ်စား သောတာပန်လည်း ဖြစ်သွားပြီး ဖြစ်ပေသည်ဟု အဋ္ဌကထာဆရာများက ဆုံးဖြတ်ပေးကြပါသည်။

မြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော်အခါက အယူဝါဒအမျိုးမျိုးတွေ ရှိခဲ့ကြပေသည်။ ယခုခေတ်အခါမှာလည်း အချို့အချို့သော အယူဝါဒတွေ ရှိနေကြသေးသည်။ အကြောင်းမရှိဘဲ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတွေ အလိုလို ချမ်းသာသည်၊ အလိုလိုဆင်းရဲသည်ဟု ယူဆသော အဟောတုကဒိဋ္ဌိအယူဝါဒ၊ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတွေကို ဗြဟ္မာစသော တန်ခိုးရှင်များက ဖန်ဆင်းထားသည်ဟု ယူဆသော ဝိသမဟောတုဒိဋ္ဌိ အယူဝါဒများ ရှိနေကြပေသည်။

ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်သို့ ရောက်နေသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အကြောင်းမရှိဘဲ အလိုလိုချမ်းသာကြသည်၊ အလိုလိုဆင်းရဲကြသည်ဟူသော အဟောတုကဒိဋ္ဌိ အယူဝါဒ၊ တန်ခိုးရှင်များက သတ္တဝါတွေကို ဖန်ဆင်းသည်ဟူသော ဝိသမဟောတုဒိဋ္ဌိ အယူဝါဒတို့ဖြင့် ဘယ်လိုပင်ဟောဟော၊ ဘယ်လိုပင် ပြောပြော မယုံကြည်ကြတော့ပေ။ မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်မှာ ထောက်ရာတည်ရာ ရရှိသွားပြီ ဖြစ်ပေသည်။

ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်သို့ ရောက်နေကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အကြောင်းဖြစ်သည့် မိမိစိတ်က စိတ်ကောင်းစိတ်မြတ်များ ဖြစ်လာသော

အခါ အကျိုးဖြစ်သည့် ကောင်းသောကိုယ်အမှုအရာ၊ နှုတ်အမှုအရာများ ဖြစ်လာကြ၍ ကောင်းကျိုးချမ်းသာများကို ခံစားကြရတာကိုလည်း ကိုယ်တိုင် တွေ့သိနိုင်ကြပေသည်။ အကြောင်းဖြစ်သည့် မိမိစိတ်က စိတ်ဆိုး၊ စိတ်ညံ့များ ဖြစ်လာသည့်အခါ အကျိုးဖြစ်သည့်မကောင်းသော ကိုယ်အမှုအရာ၊ နှုတ်အမှုအရာများ ဖြစ်လာကြ၍ မကောင်းကျိုးဖြစ်သည့် ဆင်းရဲဒုက္ခများကို ခံကြရတာကိုလည်း ကိုယ်တိုင်တွေ့သိနိုင်ကြပေသည်။ သို့ဖြစ်သောကြောင့် အကြောင်းမရှိဘဲ အလိုလိုချမ်းသာတယ်၊ အလိုလို ဆင်းရဲတယ်ဟု ယူဆသည့် အဟောတုကဒိဋ္ဌိအယူဝါဒဖြင့် ဘယ်လိုပင် ဟောဟော ဘယ်လိုပင်ပြောပြော မယုံကြည်ကြတော့ပေ။ မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်မှာ ထောက်ရာ တည်ရာ ရရှိသွားပြီဖြစ်ပေသည်။

ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်သို့ ရောက်နေကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အတိတ် ဘဝများက အကြောင်းဖြစ်သည့် ကုသိုလ်ကံများကို ပြည့်ပြည့်စုံစုံပြုခဲ့ ဖူးသူများမှာ ယခုမျက်မှောက်ဘဝတွင် အဘက်ဘက်ကပြည့်စုံနေခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ အတိတ်ဘဝများက အကြောင်းဖြစ်သည့် ကုသိုလ်ကံများ အသင့်အတင့်သာ ပြုခဲ့ဖူးသူများသည် ယခုမျက်မှောက်ဘဝမှာ အသင့် အတင့် ပြည့်စုံနေခြင်းဖြစ်ပေသည်။ အတိတ်ဘဝများက အကြောင်းဖြစ် သည့် ကုသိုလ်ကံများကို ပြုတာနည်းခဲ့ကြသူများသည် ယခုမျက်မှောက်ဘဝ မှာ ဆင်းရဲနွမ်းပါးကာ မပြည့်မစုံဖြစ်နေကြသည်ဟု အကြောင်းမှန်နှင့် အကျိုးမှန်ကို သိနိုင်ကြပေသည်။

ဤကဲ့သို့ အကြောင်းမှန်နှင့် အကျိုးမှန်ကို သိနိုင်ကြသည်ဖြစ် သောကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတွေကို ဗြဟ္မာစသော တန်ခိုးရှင်များက ဖန်ဆင်းထားသည်ဟု ယူဆသည့် ဝိသမဟောတုဒိဋ္ဌိအယူဝါဒဖြင့် ဘယ်လိုပင် ဟောဟော ဘယ်လိုပင်ပြောပြော မယုံကြည်ကြတော့ပေ။ မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်မှာ ထောက်ရာ တည်ရာ ရရှိသွား ပြီဖြစ်ကြပေသည်။ စူဠသောတာပန် လည်း ဖြစ်သွားပြီ ဖြစ်ကြပေဟု ဟောကြားပေးခဲ့ရပါသည်။

သဒ္ဓမ္မရုံသီရိပိသာဆရာတော်

ဂျာမဏီမှာ ဟောကြားခဲ့ပါ သိကောင်းစရာ

ပြင်သစ်နိုင်ငံ သကျမုနိရိပ်သာမှ ဘုန်းတော်ကြီး ဦးဝိဇယက ယူရတ်နိုင်ငံများသို့ တရားဟော တရားပြ ကြွပါရန် ပင့်လျှောက်သဖြင့် ဆရာတော်နှင့် ဦးတင်ဦးလှိုင်တို့သည် ၁၃၅၈-ခု၊ တန်ခူးလဆန်း (၅)ရက် (၁၂-၄-၉၇) စနေနေ့မှစ၍ ပြည်ပသာသနာအတွက် ခရီးထွက် ခဲ့ကြပါသည်။ ခရီးစဉ်အရ ရန်ကုန်မှ ဘန်ကောက်၊ ဘန်ကောက်မှ ပြင်သစ်၊ ပြင်သစ်မှ နယ်သာလင် တရားစခန်း၊ နယ်သာလင်မှ အီတလီ တရားစခန်း၊ အီတလီမှ ဂျာမဏီနိုင်ငံ ဝေါဟလတ်စ်ရိပ်သာ တရားစခန်း သို့ ကြွလာခဲ့ကြပါသည်။ ပြင်သစ်နိုင်ငံ သကျမုနိရိပ်သာ ဘုန်းတော် ကြီး ဦးဝိဇယလည်း ဆရာတော်တို့နှင့်အတူ လိုက်ပါ၍ ကြွလာခဲ့ပါသည်။

ဆရာတော်နှင့် ပြင်သစ် သကျမုနိဘုန်းတော်ကြီး ဦးဝိဇယ၊ ဦးတင်ဦးလှိုင်တို့သည် ဂျာမဏီနိုင်ငံ ဝေါဟလတ်စ်ရိပ်သာ တရားစခန်း၌ ၁၃၅၉-ခု၊ ကဆုန်လဆန်း (၄)ရက် (၁၀-၅-၉၇) စနေနေ့မှစ၍ (၇) ရက် တရားစခန်းဖွင့်ကာ တရားဟော တရားပြ ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ကဆုန်လဆန်း (၁၁)ရက် (မေလ ၁၇-ရက်) စနေနေ့ တရားစခန်းသိမ်း ၍ ပြင်သစ် သကျမုနိရိပ်သာသို့ ပြန်ကြွတော့မည့်အခါ ဂျာမဏီနိုင်ငံ ဆိုင်ရာ မြန်မာသံအမတ်ကြီး ဦးထွန်းဌေးနှင့် ဇနီး ဒေါ်အေးအေးသိန်းတို့ သည် လာရောက်၍ ကန်တော့ကြပါသည်။

ဤကဲ့သို့ လာရောက်၍ ကန်းတော့ကြသည့်အခါ ဩဝါဒတရားဟောကြားပေးဖို့ရာ လိုအပ်သည်ဟု ယူဆကာ ဩဝါဒတရား အတိုချုပ်ဟောကြားပေးပါသည်။ ယခုလို ဂျာမဏီနိုင်ငံသို့ လာရောက်၍ တိုင်းပြည်နှင့် ဘာသာသာသနာအတွက် ဆောင်ရွက်နေရခြင်းသည် မိမိတို့၏ တိုင်းပြည်နှင့် ဘာသာသာသနာတို့ကို အဖက်ဖက်က တိုးတက်စေမည်၊ ချမ်းသာစေမည် ဟူ၍ နှလုံးသွင်းကာ စိတ်ကောင်း စိတ်မြတ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ကြရမည် ဖြစ်ပေသည်။

ယင်းကဲ့သို့ ဆောင်ရွက်ကြရသောကြောင့် ကုသိုလ်တရားတွေ အမြဲတမ်းရရှိနေကြမည် ဖြစ်ပေသည်ဟု ဩဝါဒတရား အတိုချုပ်ဟောကြားပေးခဲ့ပါသည်။

တို့နောက် သံအမတ်ကြီးက လျှောက်ထားသည်မှာ မိမိတို့၏ အထက်က တိုင်းပြည်အတွက် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် ခေါင်းဆောင်ကြီးများ ကွယ်လွန်သွားကြတာကို မကြာခဏ သတိရလျက်ရှိပါသည်။ မိမိမှာလည်း ဤကွယ်လွန်ရသည့် သဘောတရား ရှိနေသည်ကို မကြာခဏ ဆင်ခြင်မိပါသည်ဟု လျှောက်ထားပါသည်။

ဤကဲ့သို့ ကွယ်လွန်ရမည့် သဘောကို ဆင်ခြင်ခြင်းကို မရဏသမတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းလို့ ဆိုရပါသည်။ မိမိအတွက် ကိုယ်စောင့်တရား တစ်ပါးပင် ဖြစ်ပေသည်ဟု ဟောကြားပေးလိုက်ပါသည်။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ တရားတော်အရ ကိုယ်စောင့်တရား (၄)ပါး ရှိပါသည်။

၁။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ = မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်တော်များကို အဖန်ဖန် နှလုံးသွင်း၍ ပွားများခြင်း။

၂။ မေတ္တာ = အားလုံးသော ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတွေ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာကြပါစေဟု ပွားများခြင်း။

၃။ အသုဘ = မိမိခန္ဓာကိုယ်နှင့် သူတစ်ပါးတို့၏ ခန္ဓာကိုယ်တို့၌ မတင့်တယ်ဟု ပွားများခြင်း။

၄။ မရဏဿတိ = သေခြင်း သဘောကို အဖန်ဖန်နှလုံးသွင်း၍
 ပွားများခြင်းဟူ၍ ကိုယ်စောင့်တရား (၄)
 ပါးရှိသည့်အကြောင်း အတိုချုပ် ဟောကြား
 ပေးလိုက်ပါသည်။

အကျယ် သိပ္ပယ်ရာမှာ-ထိုထိုနိုင်ငံ၊ ထိုထိုတိုင်းပြည်တို့၌ တိုင်း
 ပြည်အတွက် အကျိုးများကြသည့် သမ္မတကြီး၊ ဝန်ကြီးချုပ်၊ ဗိုလ်ချုပ်
 ကြီး စသော ပုဂ္ဂိုလ်များ ရှိကြပေသည်။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ဆန့်ကျင်ဖက်
 ရန်သူများ မနှောင့်ယှက် မဖျက်ဆီးနိုင်ရအောင် ကိုယ်ရံတော် အစောင့်
 အရှောက်များကို ထားပေးကြရပေသည်။ ထို့အတူ မိမိတို့၏ ခန္ဓာကိုယ်
 သည်လည်း တရားဓမ္မ အားထုတ်ရန်အတွက် တရားဓမ္မ ရရှိရန်အတွက်
 အသုံးချရသောကြောင့် အကျိုးများလှပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ မိမိတို့ကို
 လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ မာန စသော ကိလေသာ အတွင်းရန်သူတို့
 မဖျက်ဆီးနိုင်ရအောင် မိမိတို့၏ခန္ဓာကိုယ်၌ ကိုယ်စောင့်တရား (၄)ပါး
 အစောင့်ထားကြရပေသည်။

လောကမှာ ရှိနေကြသည့် ဆန့်ကျင်ဘက်ပြင်ပ ရန်သူများ၏
 နှိပ်စက်ဖျက်ဆီးခြင်းကိုခံရပါက တစ်ဘဝပင် နှိပ်စက်ခြင်းဒုက္ခကို ခံကြ
 ရပေသည်။ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ မာန်မာန စသော ကိလေသာ
 အတွင်းရန်သူများ၏ နှိပ်စက်၊ ဖျက်ဆီးခြင်းကိုခံရပါက ဘဝပေါင်းများစွာ
 နှိပ်စက်ခြင်းဒုက္ခများကို ခံကြရမည် ဖြစ်ပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ မိမိတို့၏
 ခန္ဓာကိုယ်၌ ကိုယ်စောင့်တရား (၄)ပါး အစောင့်ထားကြရပေသည်။

၁။ မိမိ၏သန္တာန်မှာ အမှန်ကို အမှားလို့ သိတတ်သည့် အမှားကို
 အမှန်လို့ သိတတ်သည့် တွေဝေခြင်း မောဟ (ရန်သူ) ဖြစ်တာ များနေ
 သည်ဟု သိလာသောအခါ အရဟံ=ကိလေသာရန်သူ ကို ပယ်သတ်တော်
 မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားပါတကား။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ=အလုံးစုံသော
 တရားတို့ကို မဖောက်မပြန် ကိုယ်တော်တိုင် သိတော်မူတတ်သော
 မြတ်စွာဘုရားပါတကား စသည်ဖြင့် မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်တော်တို့ကို
 အဖန်ဖန် ပွားခြင်း ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ကိုယ်စောင့်တရားဖြင့် မောဟ (ရန်သူ)

၁၄၀

သိကောင်းစရာ ဓမ္မပဒေသာ

ကို ပယ်ကြရပေသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ မောဟဝင်လာ၊ မြတ်ဗုဒ္ဓါ၊ ပွားကာပယ်ရမည်။

၂။ မိမိသန္တာန်မှာ မိမိကိုလည်း ဖျက်ဆီးတတ်၊ သူတစ်ပါးတို့ကိုလည်း ဖျက်ဆီးတတ်သော ကြမ်းတမ်းသည့် ပြစ်မှားတတ်သည့် ဒေါသ (ရန်သူ) ဖြစ်တာများသည်ဟု သိလာသောအခါ မိမိတို့၏ အိမ်သူ၊ အိမ်သားများနှင့်တကွ အရပ် (၁၀)မျက်နှာ၌ ရှိကြသော အားလုံးသော ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတွေ ဘေးရန်ကင်းကြပါစေ၊ စိတ်ဆင်းရဲ ကင်းကြပါစေ၊ ကိုယ်ဆင်းရဲ ကင်းကြပါစေ၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာစွာဖြင့် မိမိတို့ခန္ဓာဝန်ကို ရွက်ဆောင်နိုင်ကြပါစေ ဟု မေတ္တာကိုယ်စောင့်တရား ပွားများခြင်းဖြင့် ဒေါသ (ရန်သူ) ကို ပယ်ကြရပေသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ဒေါသဝင်လာ၊ မြတ်မေတ္တာ၊ ပွားကာပယ်ရမည်။

၃။ မိမိသန္တာန်မှာ မိမိခန္ဓာကိုယ်နှင့် သူတစ်ပါးတို့၏ ခန္ဓာကိုယ်တို့၌ သာယာတပ်မက်သည့် နှစ်သက်စွဲလမ်းတတ်သည့် လောဘတဏှာ (ရန်သူ) ဖြစ်တာများသည်ဟု သိလာသောအခါ မိမိခန္ဓာကိုယ် သူတစ်ပါးတို့၏ ခန္ဓာကိုယ်တို့၌ မျက်စိမှ ယိုထွက်သည့် အညစ်အကြေး အသုဘ၊ နားမှ ယိုထွက်သည့် အညစ်အကြေး အသုဘ၊ နှာခေါင်းမှ ယိုထွက်သည့် အညစ်အကြေး အသုဘ၊ လျှာမှ ယိုထွက်သည့် အညစ်အကြေး အသုဘ၊ ကိုယ်မှ ယိုထွက်သည့် အညစ်အကြေး အသုဘ တို့ကို အဖန်ဖန် ပွားများရသည့် အသုဘ ကိုယ်စောင့်တရားဖြင့် လောဘတဏှာ (ရန်သူ) ကို ပယ်ကြရပေသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ လောဘဝင်လာ၊ အသုဘ၊ ပွားကာ ပယ်ရမည်။

ဂျာမဏီမှာ ဟောကြားခဲ့ပါ သိကောင်းစရာ ၁၄၁

၄။ မိမိသန္တာန်၌ အရာရာတွင် ငါသာအတော်ဆုံး ဖြစ်သည်။ ငါသာ အတတ်ဆုံးဖြစ်သည်။ ငါသာ အစွမ်းနိုင်ဆုံးဖြစ်သည်။ သူတို့လောက် တော့ ငါလည်းတတ်ပါသည်။ ငါလည်း စွမ်းနိုင်ပါသည်။ မည်သူ့ကို အရေးထားရမှာလဲ စသည်ဖြင့် ထောင်လွန်းသည့်မာန (ရန်သူ) ဖြစ် တာများသည်ဟု သိလာသောအခါ ငါသည် ဧကန်မုချ သေရမည် ဖြစ်ပေသည်။ တစ်နေ့မျှလောက် ကြာအောင် အသက်ရှင်လျှင် တော် ပေစွ စသည်ဖြင့် သေရခြင်းသဘောကို နီးကပ်စွာ အဖန်ဖန် ပွားများ ခြင်း မရဏဿတိ ကိုယ်စောင့်တရားဖြင့် မာန (ရန်သူ) ကို ပယ်ကြ ရပေသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ မာနဝင်လာ၊ မရဏာ၊ ပွားကာပယ်ရမည်။

မိမိတို့၏ သန္တာန်မှာ ကိုယ်စောင့်တရား (၄)ပါး အစောင့်ထား နိုင်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဝိပဿနာတရားအားထုတ်သောအခါ ဝိပဿနာ သမာဓိဉာဏ်များကို နှောင့်ယှက်ဖျက်ဆီးတတ်သည့် လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ မာန်မာန တို့ကို ငြိမ်းစေသောအားဖြင့် ပယ်ထားကြ သောကြောင့် တရားတွေ မြန်မြန် တွေ့နိုင်ကြပေသည်။ တရားတွေ မြန်မြန် တက်သွားနိုင်ကြပေသည်။ မိမိတို့၏ ပါရမီအားလျော်စွာ တရားထူး တရားမြတ်များလည်း ရရှိသွားနိုင်ကြမည် ဖြစ်ပေသည်။

သဒ္ဓမ္မရံသီရိပိသာဆရာတော်

ကနေဒါတရားစခန်းမှ မေးကြ ဖြေပေးရ

ဆရာတော်တို့ကို ကနေဒါနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာ့ရိပ်သာမှ ဒေါ်ခေမာနန္ဒီက ပင့်လျှောက်သဖြင့် ဆရာတော်နှင့် ဦးတင်ဦးလှိုင်တို့သည် ပြည်ပသာသနာအတွက် ခရီးထွက်ခဲ့ကြပါသည်။ ခရီးစဉ်အရ ရန်ကုန်မှ ဘန်ကောက်၊ ဘန်ကောက်မှ ပြင်သစ်၊ ပြင်သစ်မှ နယ်သာလင်း၊ အီတလီ၊ ဂျာမဏီနိုင်ငံ တရားစခန်းများသို့ ကြွခဲ့ကြပါသည်။ ထိုနိုင်ငံများမှ အမေရိကန် ဝါရှင်တန် တရားစခန်း၊ ဝါရှင်တန် တရားစခန်းမှ ဘယ်ရီဗုဒ္ဓတရား လေ့လာရေးဌာန၊ ထိုဌာနမှ ကနေဒါနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာ့ရိပ်သာ (၁၀)ရက် တရားစခန်းသို့ ကြွလာခဲ့ကြပါသည်။

၁၃၅၉-ခု၊ နယုန်လဆန်း (၅)ရက် (၁၀-၆-၉၇) အင်္ဂါနေ့မှစ၍ နယုန်လဆန်း (၁၄)ရက် (၁၉-၆-၉၇) ကြာသပတေးနေ့အထိ (၁၀)ရက် တရားစခန်းဖွင့်၍ တရားဟော တရားပြ ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ နေ့စဉ် နံနက် (၈)နာရီမှ (၉)နာရီအထိ တရားစစ်ပေးရပါသည်။ ည (၇)နာရီမှ (၈)နာရီခွဲအထိ တရားဟောပေးရပါသည်။ ယောဂီ (၂၀)ခန့် ရှိပါသည်။

နံနက် (၈)နာရီမှ (၉)နာရီအထိ တရားစစ်ပေးရာတွင် ယောဂီများက သူတို့ သိလိုရာများကို မေးလျှောက်ကြပါသည်။ အသက် (၅၇)နှစ်ရှိ ဒေါက်တွန်အမည်ရှိသူ ဗီယက်နမ် အမျိုးသား ယောဂီက သူတရားအားထုတ်ခဲ့သည်မှာ အနှစ် (၂၀)ရှိပြီဟု လျှောက်ထားပါသည်။ ဆက်လက်၍ လျှောက်ထားသည်မှာ တရားစခန်း (၇)ရက်မြောက်

ညမှာ အိပ်မက်တွေ ထူးထူးခြားခြား မြင်မက်ပါသည်။ ဘာဖြစ်လို့ပါလဲ၊ ဘယ်လိုဖြစ်တတ်ပါသလဲဟု မေးလျှောက်ပါသည်။ မေးလျှောက်လိုရင်း မှာ မြင်မက်သည့်အတိုင်း မှန်၊ မမှန်ကို သိလိုပါသည်ဟု မေးလျှောက် လိုရင်း ဖြစ်ပေသည်။

အိပ်မက်မြင်မက်ခြင်းမှာ ၄-မျိုး ရှိပါသည်။

- ၁။ သွေး၊ လေဓာတ်များ ချောက်ချား၍လည်း မြင်မက်တတ်ပေ သည်။ ထို အိပ်မက်မျိုးမှာ မြင်မက်သည့်အတိုင်း မမှန်တာ များပေသည်။
- ၂။ ရှေ့က အလေ့အကျင့်များခဲ့၍ ထိုအလေ့အကျင့်များကို ပြန်၍ မြင်မက်သော အိပ်မက်မျိုးလည်း မြင်မက်တတ်ကြပေသည်။ ထိုအိပ်မက်မျိုးလည်း မြင်မက်သည့်အတိုင်း မမှန်တာ များပေ သည်။
- ၃။ နတ်များက ချစ်လို့ဖြစ်စေ၊ မုန်းလို့ဖြစ်စေ၊ အိပ်မက်မက်အောင် ပြုလုပ်ပေး၍ အိပ်မက်မြင်မက်တတ်ပေသည်။ ထိုအိပ်မက်မျိုးမှာ မှန်သည်လည်း ရှိတတ်ပေသည်။ မမှန်သည်လည်း ရှိတတ်ပေ သည်။
- ၄။ နောင်အခါ ဖြစ်လာတော့မည့် ပုဗ္ဗနိမိတ်ထင်လာ၍လည်း အိပ်မက်မြင်မက်တတ်ပေသည်။ ထိုအိပ်မက်မျိုးကို လင်းအား ကြီး အရုဏ်တက် အချိန်များ၌ မြင်မက်တတ်ပေသည်။ ထိုအိပ်မက်မျိုးမှာ မှန်တာပင် များတတ်ပေသည်ဟု ဖြေကြား ပေးလိုက်ပါသည်။

ထို့နောက် ဒေါက်တွန်က မေးလျှောက်ပြန်သည်မှာ ဆရာတော်ဘုရား အိပ်မက်မြင်မက်ပါသေးသလားဟု မေးလျှောက်ပါသည်။ ဤမေးခွန်းမှာ ဆရာတော်၏ တရားအဆင့်ကို စုံစမ်းလို၍ မေးခြင်းဖြစ်ပေသည်။ အိပ် မက် မမြင်မက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရဟန္တာ ဖြစ်ပေသည်။

ဆရာတော်လည်း တစ်ခါတစ်ရံအိပ်မက်မြင်မက်ပါသည်။ များသောအားဖြင့် တရားနာပရိသတ်များကို တရားဟောနေရပုံ၊ မိမိ၏ဆရာဖြစ်ခဲ့ဖူးသော ဆရာတော်ကြီးများနှင့် ပြန်၍ တွေ့ဆုံကာ ဖူးမြင်နေရပုံ၊ တပည့်များနှင့် ပြန်၍ တွေ့ဆုံနေရပုံများကို မြင်မက်တတ်ပါသေးသည်ဟု ဖြေကြားပေးလိုက်ရပါသည်။

ထို့နောက် ဒေါက်တွန်က ထပ်မံမေးလျှောက်ပြန်သည်မှာ ဆရာတော်ဘုရား တရားလမ်းမကြီးပေါ်၌ သွားနေရတုန်းပါပဲလားဟု မေးလျှောက်ပြန်ပါသည်။ ဤမေးခွန်းမှာလည်း ဆရာတော်၏ တရားအဆင့်ကို သိလို စုံစမ်းလို၍ မေးခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ တရားလမ်းမကြီးပေါ်၌ မသွားရတော့ဘူး ဆိုပါလျှင် တရားလမ်းဆုံးနေသည့် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ပင် ဖြစ်ပေသည်။

ဆရာတော်လည်း တရားလမ်းမကြီးပေါ်၌ သွားနေရတုန်းပင် ဖြစ်ပါသည်ဟု ဖြေကြားပေးခဲ့ရပါသည်။ အလွန် သတိထားဖွယ်ကောင်းသော မေးခွန်းများ ဖြစ်ပေသည်။

အသက် (၄၅)နှစ်ရှိ အစ်စဘယ်လ် အမည်ရှိသူ ပြင်သစ်လူမျိုး အမျိုးသမီး ယောဂီက လျှောက်ထားသည်မှာ သူ ဝိပဿနာတရားအားထုတ်သည်မှာ ၁-နှစ်ရှိပြီ ဖြစ်ပါသည်။ ရုပ်ကိုယ်=ရုပ်ဝတ္ထုခြစ်သည် ပညတ်ဖြစ်သည်။ ရုပ်ဝတ္ထုအထည်ခြစ်၌ မှီတွယ်၍ဖြစ်သည့် ဝေဒနာသည် ပရမတ်ဖြစ်သည်ဟု အရှင်ဘုရား ဟောကြားပါသည်။ နာမ်ဝတ္ထု-စိတ်၌ရှိသော ဝေဒနာကို ပညတ်နှင့် ပရမတ်ဟူ၍ ဘယ်လိုခွဲခြားရပါသလဲဟု မေးလျှောက်ပါသည်။

နာမ်ဝတ္ထုစိတ်၌ ဖြစ်လာသော ဝေဒနာကို ပညတ်နှင့် ပရမတ်ဟူ၍ ခွဲခြားလို့မရပေ။ စိတ်နှင့် ဝေဒနာ ၂-ပါးလုံးသည် ပရမတ်ပင် ဖြစ်ပေသည်ဟု ဖြေကြားပေးလိုက်ရပါသည်။

ထို့နောက် အစာစာယလ်က လျှောက်ထားပြန်သည်မှာ စိတ်၌ ဒေါသဖြစ်လာသောအခါ၊ ကြောက်လာသောအခါတို့၌ ရုပ်ကိုယ်မှာ ရောဂါဝေဒနာ ဖြစ်လာနိုင်ပါသလားဟု လျှောက်ထားပြန်ပါသည်။

သိပ်ပြင်းထန်သည့် ဒေါသဖြစ်လာသောအခါ သိပ်ပြင်းထန်သည့် ကြောက်စိတ်များ ဖြစ်လာသောအခါ ရုပ်ကိုယ်၌ ဝေဒနာ ဖြစ်လာနိုင်ပေသည်ဟု ဖြေကြားပေးခဲ့ရပါသည်။ ပြင်းထန်သောဒေါသ၊ ပြင်းထန်သော ကြောက်ခြင်းတို့ကြောင့် မူးမေ့ပြီး လဲကျသွားသည်များကို တွေ့သိကြရပေသည်။

အသက် (၃၁)နှစ်ရှိ ဗလယ်ရီ အမည်ရှိသူ ကနေဒီယန် အမျိုးသမီးယောဂီက မေးလျှောက်သည်မှာ စိတ္တဂုတ္တမထေရ်ကြီးသည် မြင်လျှင် မြင်ကာမျှမတ္တမှာ တည်အောင်ကြည့်၍ ရဟန္တာဖြစ်သွားပေသည်။ ယောဂီများလည်း မြင်ကာမျှမတ္တမှာ တည်အောင်ကြည့်ရမည်ဟု အရှင်ဘုရားဟောကြားပါသည်။ ရိပ်သာမှ ထွက်သွားပြီးသောအခါ လုပ်ငန်းခွင်များမှာ ဘယ်လို ကျင့်ရမလဲဟု မေးလျှောက်ပါသည်။

လုပ်ငန်းခွင်များ၌ မြင်ကာမျှမတ္တမှာ တည်အောင် ကျင့်လို့ မရပါသော်လည်း လုပ်ငန်းနှင့် မစပ်သော အရာများ၌ မြင်ကာမျှမတ္တမှာ တည်အောင် လေ့ကျင့်၍ ကြည့်ရမည်ဟု ဖြေကြားပေးလိုက်ပါသည်။

ထို့နောက် ဗလယ်ရီက မေးလျှောက်ပြန်သည်မှာ ဝိပဿနာတရား အမြဲရှုမှတ်ကြသည့် ဘုန်းတော်ကြီးများနှင့် သီလရှင်များမှာ အထိုင်များ၍ ရောဂါများ မဖြစ်လာပေဘူးလား၊ ဖြစ်လာမှာ မစိုးရိမ်ရပါဘူးလားဟု မေးလျှောက်ပြန်ပါသည်။

လမ်းလျှောက်ခြင်း = စင်္ကြံအမှတ်ဖြင့် ဖြေဖျောက်ကြရ၍ ရောဂါများ မဖြစ်လာနိုင်ပေ၊ ပို၍ပင် ကျန်းမာနေတတ်ပေသည်။ စင်္ကြံအကျိုး (၅)ပါးတို့တွင် ကျန်းမာခြင်းအကျိုးလည်း ပါရှိပေသည်။ ထို့ကြောင့် ကျန်းမာ၍ ရောဂါများ မဖြစ်လာနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်ဟု ဖြေကြားပေးခဲ့ရပါသည်။

၁၄၆

သိကောင်းစရာ ဓမ္မပဒေသာ

စင်္ကြံအကျိုး (၅)ပါးကိုပါ ထည့်၍ ဟောကြားပေးခဲ့ရပါသည်။

သမာဓိဖြစ်အောင် စင်္ကြံလျှောက်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် -

- ၁။ ခရီးဝေး၊ ခရီးရှည် မမောမပန်းသွားနိုင်ခြင်းအကျိုး
- ၂။ လုံ့လဝီရိယ စွမ်းအင်များ ပြည့်စုံလာခြင်းအကျိုး
- ၃။ အနာရောဂါများ ကင်းစင်ခြင်းအကျိုး
- ၄။ စားသောက်အပ်သော အစာအာဟာရများ ကြေကျက်လွယ်ခြင်းအကျိုး
- ၅။ စင်္ကြံ၌ ရရှိသောသမာဓိသည် အရှည်တည်တံ့နိုင်ခြင်း အကျိုး

ဟူသော ဤအကျိုး (၅)မျိုးကို ရရှိနိုင်သည်ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်ဟူ၍ ဟောကြားပေးခဲ့ရပါသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ခရီးသွားနိုင်၊ ကြံ့ခိုင်အားအင်၊ ကင်းစင်ရောဂါ၊
အစာကြေကျက်၊ မပျက်သမာဓိ၊ ငါးခုရှိ၊
သွားသည့် စင်္ကြံအကျိုးတည်း။

သဒ္ဓမ္မရုံသီရိပိသာဆရာတော်

အီတလီ-ကရိမိုလီနို တရားစခန်းမှ မေးကြ ဖြေဆိုရ

အသက် (၄၁)နှစ်ရှိ ဂျာနီအမည်ရှိသူ အီတလီအမျိုးသား ယောဂီ
က မေးလျှောက်သည်မှာ ရှုရှိုက်၊ ဖောင်းပိန် ရှုမှတ်နေရင်း အတွေးတွေ
ဝင်လာသောအခါ အတွေးကိုပင် ရှုမှတ်ရပါမည်လား သို့မဟုတ် ရှုရှိုက်
ဖောင်းပိန်ကိုပင် ရှုမှတ်ရပါမည်လား ဟု မေးလျှောက်ပါသည်။

အတွေးက မထင်ရှားရင် ရှုရှိုက်၊ ဖောင်းပိန်ကိုပင် ရှုမှတ်ရမည်။
အတွေးများက ထင်ရှား၍ ရှုရှိုက်ဖောင်းပိန်ကို အနှောင့်အယှက် ပြုနေ
ရင် အတွေးကိုပင် ပြန်၍ ရှုမှတ်ရမည်။ တွေးတယ်၊ တွေးတယ်၊
ကြံစည်တယ်၊ ကြံစည်တယ်၊ စိတ်ကူးတယ်၊ စိတ်ကူးတယ် လို့ အတွေး
ကိုပင် ပြန်၍ ရှုမှတ်ရမည်ဟု ဖြေကြားပေးခဲ့ရပါသည်။

ဂျာနီက နောက်ထပ်မေးခွန်းတစ်ခု လျှောက်ထားပြန်သည်မှာ
အကျွန်ုပ်သည် လူမှုကိစ္စ အလွန်များ၍ တရားစခန်းများသို့ ဝင်ရောက်
၍ အားမထုတ်နိုင်ပါ။ အိမ်မှာတော့ တစ်နေ့ (၁)နာရီ တရားထိုင်ပါ
သည်။ မည်သည့်အကျိုးမျှ ရတာ မထင်ရှားပါ။ ဤမျှ ဝိပဿနာ
ရှုမှတ်နေခြင်းဖြင့် အကျိုးရနိုင်ပါ့မလားဟု မေးလျှောက်ပါသည်။

အကျိုးရရှိနိုင်ပါသည်။ ဝိပဿနာတရား ရှုမှတ်ထားသည့် အမှတ်
တို့သည် ရုပ်တရား နာမ်တရားတို့၏ သဘောအရ ဖြစ်ပြီးတာနှင့်
ပျက်ပျက်သွားကြတာ အမှန်ပင် ဖြစ်ပေသည်။ သို့ပါသော်လည်း ရှုမှတ်

ထားသည့် အစွမ်းသတ္တိ စွမ်းအားများကတော့ ပျက်သွားတယ်လို့ မဟုတ်ပေ။ ရှုမှတ်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်၏ နာမ်အစဉ်မှာ တည်ရှိနေခဲ့ပေသည်။ ရှေ့က ရှုမှတ်ခဲ့သည့် အမှတ်တို့သည် နောက်ရှုမှတ်သည့် အမှတ်များကို ကျေးဇူးပြုနေပေသည်။ တစ်နေ့ (၁)နာရီမျှပင် ရှုမှတ်နေပါသော်လည်း မှတ်အားတွေ စုပေါင်းမိသောအခါ စိတ်ချမ်းသာခြင်း၊ ဉာဏ်ပညာထက် မြက်ခြင်း စသော အကျိုးတရားတွေ ရရှိတာကို ကိုယ်တိုင်သိလာမည် ဖြစ်ပေသည်ဟု ဖြေကြားပေးခဲ့ရပါသည်။

အသက် (၄၄)နှစ်ရှိ အုမ်ဘရာတာ အမည်ရှိသူ အီတလီ အမျိုးသမီး ယောဂီက လျှောက်ထားသည်မှာ သူ ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ခဲ့သည်မှာ ၅-နှစ် ရှိသွားပြီ ဖြစ်ပါသည်။ ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ရခြင်း၏ အကျိုးတရားများကို အသင့်အတင့် သိပါသည်။ သူ အထူးသိသည်မှာ သူ ရက်ရောစွာ ပေးကမ်းလှူဒါန်းခြင်း စသော ကောင်းမှုများကို ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ ယင်းကဲ့သို့ ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းများသည် အစစ်အမှန်တွေ မဟုတ်ပေ။ လောဘက ဝင်၍ လှည့်စားနေခြင်းပင် ဖြစ်သည်ဟု သိမြင်လာပါသည်ဟု လျှောက်ထားပါသည်။

ရက်ရောစွာ လှူဒါန်းပေးကမ်းခြင်းတို့သည် လှူဒါန်းသူတို့၏ ရည်ရွယ်ချက်သို့ လိုက်၍ (၃)မျိုး ကွဲပြား နေပေသည်။

- ၁။ ယခုမျက်မှောက်ဘဝ ချမ်းသာရေးအတွက် ရည်ရွယ်၍ လှူဒါန်းပေးကမ်းခြင်း။
 - ၂။ နောင်ဘဝများ ချမ်းသာရေးအတွက် ရည်ရွယ်၍ လှူဒါန်းပေးကမ်းခြင်း။
 - ၃။ ဘဝတို့မှ လွတ်မြောက်ရာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ ရောက်ရှိရေးအတွက် ရည်ရွယ်၍ လှူဒါန်းပေးကမ်းခြင်း ဟူ၍ (၃)မျိုး ရှိပေသည်။
- ထို (၃)မျိုးတို့တွင် ယခုမျက်မှောက်ဘဝ ချမ်းသာရေးအတွက် ရည်ရွယ်၍ လှူဒါန်းပေးကမ်းခြင်းနှင့် နောင်ဘဝများမှာ ချမ်းသာရေးအတွက်

အီတလီ-ကရိမိုလီနို တရားစခန်းမှ မေးကြ ဖြေဆိုရ ၁၄၉

လူဒါန်းပေးကမ်းခြင်းတို့သည် ဘဝချမ်းသာများကို လိုချင်သာယာတပ်
မက်သည့် လောဘ ဝင်နေပေသည်။ ယင်းကဲ့သို့ လောဘ ပါဝင်နေ
သည်ကို ဝိပဿနာဉာဏ်များ ထက်မြက်လာသောအခါ သိမြင်နိုင်
ပေသည်။ ဤကဲ့သို့ သိမြင်သောကြောင့် လောဘက ဝင်၍ လှည့်စား
နေသည်ဟု ဆိုနိုင်ပေသည်။

ဘဝတို့မှ လွတ်မြောက်ရာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ ရောက်ရှိရေးအတွက်
ရည်ရွယ်၍ လူဒါန်းပေးကမ်းခြင်းသည် ဘဝချမ်းသာကို လိုချင်သည့်
သာယာတပ်မက်သည့် လောဘတဏှာ မပါဝင်သောကြောင့် စစ်မှန်
သည့် အလှူဒါန ကောင်းမြတ်သည့် အလှူဒါန ဖြစ်ပေသည်။

ထို့နောက် အုမ်ဘရာဟ္မာက လျှောက်ထားပြန်သည်မှာ သမာဓိ
ဖြစ်တယ်ဆိုသည်မှာ လူရော စိတ်ပါ ငြိမ်းသွားတာလို့ ထင်ပါသည်ဟု
လျှောက်ထားပါသည်။

သမာဓိ ဖြစ်တယ်ဆိုတာ တကယ်စင်စစ်တော့ စိတ်တည်ငြိမ်
သွားတာကို သမာဓိဖြစ်တယ်လို့ ဆိုရပါသည်။ စိတ်တည်ငြိမ်သွားတော့
လူ ခန္ဓာကိုယ်ကလည်း တည်ငြိမ်သွားတတ်ပါသည်။ တရားထိုင်မှတ်
သည့်အခါမှာ တွေ့သိကြရပေသည်။ သို့ပါသော်လည်း စိတ်ကတည်
ငြိမ်သွားတိုင်း သမာဓိဖြစ်သွားတိုင်း လူခန္ဓာကိုယ်က မတည်ငြိမ်ဘဲ
ဖြစ်နေတာလဲ ရှိတတ်ကြပေသည်။ ဥပမာ-စင်္ကြံလျှောက်၍ ရှုမှတ်နေ
သောအခါ စိတ်ကသာ တည်ငြိမ်ပေသည်။ လူက ခန္ဓာကိုယ်က
လှုပ်ရှားလျက်ပင် ရှိနေပေသည်။

အသက် (၄၈)နှစ်ရှိ အယ်လ်ဒို အမည်ရှိသူ အီတလီ အမျိုးသား
ယောဂီက လျှောက်ထားသည်မှာ သူ ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ခဲ့
သည်မှာ (၃)နှစ် ရှိသွားပြီ ဖြစ်ပါသည်။ သူ (၃)နှစ် ဝိပဿနာရှုပြီးမှ
ရရှိခဲ့သည့် အကျိုးတရားများမှာ အလုပ်သိပ်များသည့် လုပ်ငန်းများ၌
စူးစိုက်မှုသမာဓိ ပိုကောင်းလာပါသည်။ ကြောက်စိတ်များလည်း ပျောက်
ကင်းသွားပါသည်ဟု လျှောက်ထားပါသည်။

ဝိပဿနာတရား (၃)နှစ် အားထုတ်ပြီးမှ လုပ်ငန်းများ၌ စူးစိုက်မှု သမာဓိ ပိုကောင်းလာသည်ဆိုရာ၌ ဝိပဿနာတရား ရှုမှတ်ပွားများ နေကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဝိပဿနာ ရှုမှတ်ပွားများနေသည့် အခိုက်၌ ရှုမှတ်ဖွယ်ရာ ရုပ်၊ နာမ် ဓမ္မအာရုံမှ တစ်ပါးသော ခံစားဖွယ်ဖြစ်သည့် အဆင်း၊ အသံ၊ အနံ့၊ အရသာ၊ အတွေ့အထိဟူသော ပြင်ပအာရုံ (၅)ပါး တို့၌ စိတ်ကို မကျရောက်စေမှု၍ အတွင်း ရုပ်၊ နာမ် ဓမ္မအာရုံတို့၌သာ စိတ်ကို စူးစိုက်၍ ထားကြရပေသည်။

ဤကဲ့သို့ စူးစိုက်မှု အလေ့အကျင့် များခဲ့ကြသောကြောင့် ပြင်ပစီးပွားရေး လုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်ရာ၌ စူးစိုက်မှု သမာဓိ ပို၍ ကောင်းလာခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ စူးစိုက်မှု သမာဓိ ပို၍ ကောင်းလာခြင်း အကျိုးကို ရရှိနိုင်ပေသည်။

ကြောက်စိတ်များ ပျောက်ကင်းသွားသည် ဆိုရာ၌ ကြောက်စိတ်များ ဖြစ်သည် ဆိုသည်မှာ ဒေါသကြောင့် ဖြစ်ကြရပေသည်။ ဒေါသကြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ကြောက်စရာရှိရင် ပို၍ ကြောက်ကြပေသည်။ ဝိပဿနာတရား ရှုမှတ်နေသည့် အခိုက်မှာ ဒေါသဖြစ်ခွင့် မရပေ။ ဒေါသကို ပယ်ခြင်းကိစ္စ ပြီးနေပေသည်။ ဒေါသဖြစ်တာ နည်းသွားသောကြောင့် ကြောက်သည့်စိတ်များလည်း ပျောက်ကင်းသွားနိုင်ပေသည်။ ဝိပဿနာတရား ရှုမှတ်ပွားများခြင်းဖြင့် ကြောက်စိတ်များ ပျောက်ကင်းခြင်း အကျိုးကိုလည်း ရရှိနိုင်ပေသည်။

ဝိပဿနာတရားကို ပွားများအားထုတ်၍ သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်သို့ ရောက်သွားသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ကြောက်စရာအာရုံများနှင့် တွေ့ရလို့လည်း သိပ်ကြောက်လန့်တာ၊ နှစ်သက်စရာအာရုံများနှင့် တွေ့ရလို့လည်း သိပ်နှစ်သက်စွဲလမ်းတာတို့သည် ပျောက်ကင်းသွားကြပေသည်။ ချမ်းသာသုခများနှင့် တွေ့ရလို့လည်း သိပ်ဝမ်းမြောက်တက်ကြွတာ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခများနှင့် တွေ့ရလို့လည်း သိပ်စိတ်နှလုံး မသာမယာ ဖြစ်တာ

အိတလီ-ကရိမိုလီနို တရားစခန်းမှ မေးကြ ဖြေဆိုရ ၁၅၁

တို့သည် ပျောက်ကင်းသွားကြပေသည်။ ချမ်းသာနှင့် ဆင်းရဲကို အညီ အမျှပင် ရှုမှတ်နိုင်ကြပေသည်။

ဤကဲ့သို့ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်သို့ ရောက်နေသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ကြောက်တာ၊ နှစ်သက်စွဲလမ်းတာများ ကင်းပျောက်သွားနိုင်ခြင်း၊ ချမ်းသာနှင့် ဆင်းရဲကို အညီအမျှ ရှုနိုင်ခြင်းတို့ကြောင့် ဝိပဿနာတရား ရှုမှတ်ခြင်းဖြင့် ကြောက်စိတ်များ ပျောက်ခြင်းအကျိုးကို ရရှိနိုင်ကြ ပေသည်။

သဒ္ဓမ္မရုံသီရိပိဿာဆရာတော်

မိမိသည်သာ မိမိ၏အားကိုးရာ

လောကထဲမှာ ဖြစ်ကြရ လောကထဲမှာ နေထိုင်ကြရသည့် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မှီခိုရာ အားကိုးရာများ ရှိကြရပေသည်။ မိဘတို့သည် ငယ်ရွယ်သူ သားသမီးများ၏ မှီခိုရာ အားကိုးရာ ဖြစ်ကြရပေသည်။ သားသမီးတို့သည်လည်း အိုမင်းမစွမ်း ဖြစ်လာကြသော မိဘများ၏ မှီခိုရာ အားကိုးရာများ ဖြစ်ကြရပေသည်။ ဆရာနှင့်တပည့်တို့သည်လည်း အချင်းချင်း မှီခိုရာ အားကိုးရာများ ဖြစ်ကြရပေသည်။ ဇနီးမယားနှင့် လင်ယောက်ျားတို့သည်လည်း အချင်းချင်း မှီခိုရာ အားကိုးရာ ဖြစ်ကြရပေသည်။

ဤကဲ့သို့ မှီခိုရာ အားကိုးရာပင် ဖြစ်ကြပါသော်လည်း တစ်ရံတစ်ခါသာ မှီခိုရာ အားကိုးရာ ဖြစ်ကြပေသည်။ တစ်ရံတစ်ခါ မှီခိုရာ အားကိုးရာ မဖြစ်နိုင်ပေ။ အကြောင်းတစ်ပါးပါးကြောင့် အရပ်တစ်ပါးသို့ ခွဲခွာသွားရသောအခါ ဘဝတစ်ပါးသို့ ပြောင်းသွား ကွယ်လွန်သွားကြသောအခါတို့၌ မှီခိုရာ အားကိုးရာ မဖြစ်ကြတော့ပေ။ မိမိသည်သာ မိမိ၏အားကိုးရာ ဖြစ်ကြရပေသည်။

မမျှော်လင့်ဘဲ ဖြစ်လာတတ်သည့် လောကဓမ်တရားများနှင့် တွေ့ကြုံရသည့်အခါမှာလည်း မိမိသည်သာ မိမိ၏အားကိုးရာ ဖြစ်ကြရပေသည်။ မိမိသည်သာ မိမိ၏အားကိုးရာ ဖြစ်သည့် အကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရား မကြာခဏ ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

တစ်ချိန်သောအခါ ရှင်သာရိပုတ္တရာ နာလကရွာ၌ ပရိနိဗ္ဗာန်စံလွန်တော် မူသွားသည့် အကြောင်းကို ကြားရ၍ အရှင် အာနန္ဒာသည်

မိမိသည်သာ မိမိ၏အားကိုးရာ

၁၅၃

အရှေ့၊ အနောက်၊ တောင်၊ မြောက် ကိုပင် ခွဲခြား၍ မရအောင် အားကိုးရာမဲ့ ဖြစ်သွားပေသည်။ ထိုအကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရားထံ သွားရောက်၍ လျှောက်ထားသောအခါ မြတ်စွာဘုရားက မိန့်ကြားတော် မူသည်မှာ-

ညီတော်အာနန္ဒာ၊ အားလုံးသော ချစ်ခင်အပ် မြတ်နိုးအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် တစ်နေ့သောခါ (နာနာဘာဝ) ရှင်ကွဲသော်လည်း ခွဲခွာ ကြရမည် ဖြစ်ပေသည်။ (ဝိနာဘာဝ) သေကွဲသော်လည်း ခွဲခွာကြရမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ မည်သူ့ကိုမျှ အားကိုးလို့ မရကြပေ။ မိမိသည်သာ မိမိ၏အားကိုးရာ ဖြစ်သည်ဟု မိန့်ကြားတော် မူလိုက်ပါသည်။

မိမိသည်သာ မိမိ၏အားကိုးရာဖြစ်သည်ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူသော စကားတော်တရားတော်ကို နာကြားဖူးသူ၊ စာအုပ်များကို ဖတ်ရှုဖူးသူတို့သည် ထိုစကားတော်၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ထိုက်သင့်သည့် အားလျော်စွာ သဘောကျ နားလည်လျက် ရှိကြပေသည်။ များသောအားဖြင့် မိမိ၏ ကိုယ်အား၊ ဉာဏ်အား၊ လုံ့လဝီရိယအား၊ လုပ်ရည် ကိုင်ရည်၊ စွမ်းအားများသည် မိမိ၏ အားကိုးရာအစစ်ဖြစ်သည် စသည် ဖြင့် သဘောကျ နားလည်လျက် ရှိကြပေသည်။

မိမိသည်သာ မိမိ၏အားကိုးရာ အစစ်ဖြစ်ပုံ အဓိပ္ပာယ်ကို အရှင် အာနန္ဒာအား မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တိုင် ဟောကြားတော်မူခဲ့သည်မှာ-

ညီတော် အာနန္ဒာ၊ မိမိသည်သာ မိမိ၏အားကိုးရာ ဖြစ်သည် ဆိုသည်မှာ-

- ၁။ ကာယာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်=ကိုယ်အမှုအရာများ ဖြစ်တိုင်း၊ ဖြစ်တိုင်းကို (သတိကပ်၍) ရှုမှတ်နေခြင်း။
- ၂။ ဝေဒနာ နုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန် = ကောင်းသည့်၊ ဆိုးသည့်၊ အလတ်ဖြစ်သည့် ဝေဒနာတို့ကို (သတိကပ်၍) ရှုမှတ်နေခြင်း။
- ၃။ စိတ္တာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်=စိတ်အမှုအရာများ ဖြစ်တိုင်း၊ ဖြစ်တိုင်း ကို (သတိကပ်၍) ရှုမှတ်နေခြင်း။

၄။ ဓမ္မာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်=မြင်ရသည့် ကြားရသည့် နံရသည့် သဘောတရား စသည်များကို (သတိကပ်၍) ရှုမှတ်နေခြင်း ဟု သော သတိပဋ္ဌာန်တရား (၄)ပါးကို ပွားများ၍ နေခြင်းသည် မိမိသည်သာ မိမိ၏အားကိုးရာကို ပြုနေသည်မည်၏-ဟု ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။

လောကထဲ၌ ဖြစ်ကြရ၊ လောကထဲ၌ နေထိုင်ကြရသည့် ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါမှန်သမျှတို့သည် လာဘ်ရခြင်း၊ လာဘ်မရခြင်း၊ အခြံအရံများခြင်း၊ အခြံအရံနည်းပါးခြင်း၊ အကဲ့ရဲ့ခံရခြင်း၊ အချီးမွမ်းခံရခြင်း၊ ချမ်းသာ နှင့် တွေ့ရခြင်း၊ ဆင်းရဲနှင့် တွေ့ရခြင်းဟူသော လောကဓမ္မ တရား (၈)ပါးနှင့် တွေ့ကြုံကြရမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ ဤကဲ့သို့ လောကဓမ္မ တရားများနှင့် တွေ့ကြုံကြရသည့်အခါမှာ သတိပဋ္ဌာန်တရား (၄)ပါးသည် သာ မိမိတို့၏ အားကိုးရာဖြစ်ပေသည်ဟု ဟောကြားတော်မူလိုရင်း ဖြစ်ပေသည်။

လောကဓမ္မတရား (၈)ပါးတို့တွင် လာဘ်ရများခြင်း၊ အခြံအရံ များခြင်း၊ အချီးမွမ်းခံရခြင်း၊ ချမ်းသာများခြင်းတို့သည် ကောင်းသည့် လောကဓမ္မတရားတို့ ဖြစ်ကြပေသည်။ ယင်း ကောင်းသည့် လောကဓမ္မ တရားတို့သည်လည်း ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါတို့ကို ဆင်းရဲဒုက္ခ ပေးတတ်ကြ ကုန်၏။

တရားမပြည့်စုံကြသေးသော ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် လာဘ်ရများ သောအခါ၊ အခြံအရံ ပရိသတ်များလာသောအခါ၊ အချီးမွမ်းခံရသော အခါ၊ ချမ်းသာသုခများ သိပ်များလာသောအခါတို့၌ စွဲလမ်းသာယာ တပ်မက်ခြင်း လောဘ၊ တက်ကြွထောင်လွှားခြင်း မာန်မာနတို့ ဖြစ်လာ တတ်ကြပေသည်။ ထိုလောဘ မာန်မာနတို့ကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါတို့ သည် ဆင်းရဲဒုက္ခများနှင့် တွေ့ကြုံရပေသည်။ ထို့ကြောင့် ကောင်းသည့် လောကဓမ္မတရားများနှင့် တွေ့ရသည့် အခါမှာလည်း တရားလက်မလွတ် စေရန် အထူးသတိပြုကြရပေသည်။ သတိပဋ္ဌာန် တရား (၄)ပါးကို ထိုက်သင့်သလို ပွားများ၍ နေကြရပေသည်။

မိမိသည်သာ မိမိ၏အားကိုးရာ

၁၅၅

လာဘ်ရနည်းပါးခြင်း၊ အခြံအရံနည်းပါးခြင်း၊ အကဲ့ရဲ့ခံရခြင်း၊ ဆင်းရဲဒုက္ခ အမျိုးမျိုးတို့နှင့် တွေ့ကြုံရခြင်းတို့သည် မကောင်းသည့် လောကဓမ္မတရားများ ဖြစ်ကြပေသည်။ ဤ မကောင်းသည့် လောကဓမ္မ တရားများနှင့် တွေ့ကြုံရသောအခါ တရားမပြည့်စုံကြသေးသော ပုဂ္ဂိုလ် တို့သည် စိုးရိမ်ပူဆွေးခြင်းသောက၊ ငိုကြွေးရခြင်း ပရိဒေဝ၊ ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း ဒုက္ခ၊ စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ဒေါမနဿတို့ ဖြစ်ကြရပေသည်။

မကောင်းသည့် လောကဓမ္မများကြောင့် ဖြစ်ကြရသည့် စိုးရိမ်ရခြင်း သောက၊ ငိုကြွေးရခြင်း ပရိဒေဝ၊ ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်းဒုက္ခ၊ စိတ်ဆင်းရဲ ရခြင်း ဒေါမနဿတို့မှ လွတ်မြောက်သွားဖို့ရာ၊ ယင်းဆင်းရဲတို့ ချုပ်ငြိမ်း သွားဖို့ရာ၊ ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ချုပ်ငြိမ်းရာအမှန် မြတ်နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သွား ဖို့ရာမှာ သတိပဋ္ဌာန်တရား (၄)ပါးသည် တစ်ကြောင်းတည်းသော အကျင့်လမ်းစဉ် ဖြစ်ပေသည်။ မိမိတို့၏ အားကိုးရာအစစ် ဖြစ်ပေသည် ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော် မူခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာ ဝင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မိမိတို့၏ အားကိုးရာ အစစ်ဖြစ်သည့် သတိပဋ္ဌာန် တရား (၄)ပါးဖြင့် ဝိပဿနာတရားကို အချိန်ရသမျှ ပွားများ အားထုတ် နေကြရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

သတိပဋ္ဌာန်တရား (၄)ပါးဖြင့် ဝိပဿနာတရားကို အခြေခံ ရအောင် ပွားများအားထုတ်ထားကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အကြောင်းအမျိုး မျိုးတို့ကြောင့် စိုးရိမ်ပူဆွေးမှုသောက ဖြစ်လာသောအခါ ထို စိုးရိမ် ပူဆွေးမှုသောကဖြစ်နေသော စိတ်ကိုပင် စိုးရိမ်တယ်၊ စိုးရိမ်တယ် ဟု ရှုမှတ်ကြရပေသည်။ ယင်းကဲ့သို့ ရှုမှတ်လိုက်သည်ရှိသော် စိုးရိမ်မှုများ တဖြည်းဖြည်း သက်သာသွားကာ ပျောက်ကင်းသွားတာများကို ကိုယ် တိုင် တွေ့သိနိုင်ကြမည် ဖြစ်ပေသည်။

အကြောင်းအမျိုးမျိုးတို့ကြောင့် ငိုကြွေးရသည့် အဖြစ်သို့ ရောက် အောင် ပြင်းထန်သည့် လောကဓမ္မ တရားများနှင့် တွေ့ကြုံရ၍ ငိုကြွေး

ရသည့်အခါ၊ ထိုငိုကြွေးရသည့် မျက်လုံးအမူအရာကိုပင် ငိုတယ်၊ ငိုတယ် ဟု ရှုမှတ်ကြရပေသည်။ ယင်းကဲ့သို့ ရှုမှတ်လိုက်သည်ရှိသော် မိမိ၏ သမာဓိဉာဏ်အားလျော်စွာ ငိုကြွေးမှုများ တဖြည်းဖြည်း သက်သာပျောက်ကင်း သွားကြတာများကို ကိုယ်တိုင် တွေ့သိကြရမည် ဖြစ်ပေသည်။

အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း ဒုက္ခများနှင့် တွေ့ရသောအခါ၊ ယင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း ဒုက္ခဝေဒနာပေါ်၌ စိတ်ကို တည့်တည့်ချ၍ ဆင်းရဲတယ်၊ ဆင်းရဲတယ်ဟု ရှုမှတ်ကြရပေသည်။ ယင်းကဲ့သို့ ရှုမှတ်လိုက်သည်ရှိသော် မိမိ၏ သမာဓိဉာဏ်အားလျော်စွာ တဖြည်းဖြည်း သက်သာသွားတာ၊ ပျောက်ကင်းသွားတာများကို ကိုယ်တိုင် တွေ့သိကြရမည် ဖြစ်ပေသည်။

အကြောင်းအမျိုးမျိုးတို့ကြောင့် စိတ်ဆင်းရဲခြင်းများ ဖြစ်လာသောအခါ ထို စိတ်ဆင်းရဲမှုကို သိအောင် စူးစိုက်၍ စိတ်ဆင်းရဲတယ်၊ စိတ်ဆင်းရဲတယ် ဟူ၍ပင် ရှုမှတ်ကြရပေသည်။ ယင်းကဲ့သို့ ရှုမှတ်လိုက်သည်ရှိသော် မိမိ၏ သမာဓိဉာဏ်အားလျော်စွာ စိတ်ဆင်းရဲမှုများ တဖြည်းဖြည်း သက်သာသွားတာ၊ ပျောက်ကင်းသွားတာများကို ကိုယ်တိုင် တွေ့သိကြရမည် ဖြစ်ပေသည်။

သတိပဋ္ဌာန်တရား (၄)ပါးဖြင့် ဝိပဿနာတရားကို ဆက်ကာ ဆက်ကာ ရှုမှတ်ပွားများ၍ သမာဓိဉာဏ်များ အားရှိ ထက်သန်လာသောအခါ သောက၊ ပရိဒေဝ၊ ဒုက္ခ၊ ဒေါမနဿတို့၏ အပြီးတိုင် ချုပ်ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ ရောက်သွားကြမည် ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် သတိပဋ္ဌာန်တရား (၄)ပါးကို ပွားများနေခြင်းသည် (ဝါ) သတိပဋ္ဌာန်တရား (၄)ပါးဖြင့် ဝိပဿနာတရား ပွားများအားထုတ်နေခြင်းသည် မိမိသည်သာ မိမိ၏အားကိုးရာကို ပြုနေခြင်း ဖြစ်ပေသည်ဟု ဟောကြားတော် မူခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

သဒ္ဓမ္မရုံသီရိပိဿာဆရာတော်

ဘဝဒုက္ခမှ လွတ်မြောက်လိုသူ အမေရိကန်၌နေသူ

ပြင်သစ်နိုင်ငံ သံကျမုနီရိပ်သာမှ ဘုန်းတော်ကြီး ဦးဝိဇယက တရားဟောတရားပြ ပင့်လျှောက်သဖြင့် ဆရာတော်နှင့် ဦးတင်ဦးလှိုင် တို့သည် ၁၃၅၈-ခု၊ ထန်ခူးလဆန်း -၅-ရက် (၁၂-၄-၉၇) စနေနေ့မှ စ၍ ပြည်ပသာသနာအတွက် ခရီးထွက်ခဲ့ကြပါသည်။ ခရီးစဉ်အရ ရန်ကုန်မှ ဘန်ကောက်၊ ဘန်ကောက်မှ ပြင်သစ်၊ ပြင်သစ်မှ နယ်သာလင်၊ နယ်သာလင်မှ အီတလီ၊ အီတလီမှ ပြင်သစ်သို့ (ဒုတိယ)၊ ပြင်သစ်မှ အမေရိကန်နိုင်ငံ ဝါရှင်တန်သို့ ကြွရောက်ကာ တရားဟော တရားပြ ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။

၁၃၅၉-ခု၊ ကဆုန်လဆုတ် (၈)ရက် (၂၉-၅-၉၇) ကြာသပတေး နေ့မှစ၍ ၁၃၅၉-ခု၊ ကဆုန်လကွယ် (၅-၆-၉၇) ကြာသပတေးနေ့ အထိ ဝါရှင်တန်အနီးတွင်တည်ရှိနေသော မင်္ဂလာရာမကျောင်း၌ (၇)ရက် တရားစခန်းဖွင့်၍ ဆရာတော်နှင့် ဦးဝိဇယ၊ ဦးတင်ဦးလှိုင်တို့သည် တရားဟော တရားပြ ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ နေ့စဉ် နံနက် (၅)နာရီတွင် ယောဂီများကို ရှစ်ပါးသီလပေးပြီးလျှင် ယောဂီများနှင့်အတူ တရားထိုင် ကြပါသည်။ ညနေ (၃)နာရီမှ (၅)နာရီ အထိ ယောဂီများကို တရားစစ် ပေးရပါသည်။ ဤကဲ့သို့ တရားစစ်ပေးရာ၌ ယောဂီများက သူတို့၏ တရားအတွေ့အကြုံများကို လျှောက်ထားကြပါသည်။

အသက် (၂၀)ရှိ ငှက်ထန် အမည်ရှိသူ ကျောင်းသူအမျိုးသမီး ယောဂီက လျှောက်ထားသည်မှာ သူ တရားအားထုတ်ခဲ့သည်မှာ (၃)နှစ် ရှိသွားပြီ ဖြစ်ပါသည်။ တွေ့သိခံစားရသည့် ဝိပဿနာအကျိုးတရား များမှာ- အရာရာမှာသည်းခံနိုင်ခြင်း၊ လူတွေကို ပို၍မေတ္တာထားနိုင်ခြင်း ဟူသော အကျိုးတရားတို့ကို ခံစားရရှိပါသည်ဟု လျှောက်ထားပါသည်။ သူ ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ရခြင်း အကြောင်းမှာ ဘဝဒုက္ခတို့မှ လွတ်မြောက်လို၍ ဝိပဿနာတရားကို အားထုတ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည် ဟူ၍လည်း လျှောက်ထားပါသည်။

ငှက်ထန်သည် မင်္ဂလာရာမ တရားစခန်း၌ အားထုတ်ကြသော ယောဂီ (၃၀)ကျော် တို့တွင် အငယ်ဆုံးယောဂီ ဖြစ်ပေသည်။ ထိုင်မှတ်၊ စင်္ကြံအမှတ်၊ အထွေထွေအသေးစိတ်အမှတ်တို့ကို ဆက်စပ်အောင် ရှုမှတ် နေတတ်သဖြင့် အမှတ်ကောင်းသော ယောဂီတစ်ယောက် ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ကမ္မဋ္ဌာန်း ဆရာများက သူ့ကို အထူးဂရုစိုက်၍ တရားစစ် ပေးကြပါသည်။

ငှက်ထန်က အရာရာမှာ သည်းခံနိုင်ခြင်း အကျိုးရရှိသည် ဆိုရာ ၌ ဝိပဿနာတရား ပွားများအားထုတ်ရာတွင် ရှုမှတ်ချက်တိုင်း၊ ရှုမှတ် ချက်တိုင်း သည်းမခံနိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သည့် ဒေါသကို တဒင်္ဂ တဒင်္ဂ၊ တစ်ခဏ တစ်ခဏ ပယ်ထားသောကြောင့် ဒေါသနည်းပါးသွား ပေသည်။ ထို့ကြောင့် အရာရာမှာ သည်းခံနိုင်ခြင်း အကျိုးကို ရရှိခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ငှက်ထန်က လူတွေကို ပို၍ မေတ္တာထားနိုင်ခြင်း အကျိုးကို ရရှိသည်ဟု ဆိုရာ၌ ဝိပဿနာတရား ပွားများအားထုတ်ရာတွင် ရှုမှတ် ချက်တိုင်း၊ ရှုမှတ်ချက်တိုင်း လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ တို့ ဖြစ်ခွင့် မရကြသောကြောင့် အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟတို့ ဖြစ်လာကြ ပေသည်။ အဒေါသဟူသည် မေတ္တာပင် ဖြစ်ပေသည်။ ဤကဲ့သို့

ဘဝဒုက္ခမှလွတ်မြောက်လိုသူ အမေရိကန်၌နေသူ

၁၅၉

အဒေါသ=မေတ္တာတရား တိုးတက်လာသောကြောင့် လူတွေကို မေတ္တာပို့၍ ထားနိုင်ခြင်း အကျိုးကို ရရှိခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

၄ရင်ထန်က ဘဝဒုက္ခတို့မှ လွတ်မြောက်လို၍ ဝိပဿနာတရား ကို အားထုတ်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုရာ၌ ဘဝဒုက္ခတို့မှ လွတ်မြောက် လိုသူတို့သည် အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် (၃)မျိုး ရှိပေသည်။

၁။ အသက်အရွယ်ကြီး၍ အိုမင်းမစွမ်း ဖြစ်လာသဖြင့် ဘဝဒုက္ခမှ လွတ်မြောက်လိုသူများလည်း ရှိကြပေသည်။

၂။ ပြင်းထန်သော ရောဂါဝေဒနာဆိုးများ၏ ဒဏ်ကို ခံနေရ၍ ဘဝဒုက္ခမှ လွတ်မြောက်လိုသူများလည်း ရှိကြပေသည်။

၃။ ရှေးရှေး ဘဝါဘဝများထဲက သံသရာ ဝဋ်ဆင်းရဲဒုက္ခများကို မြင်ခဲ့သဖြင့် ဘဝဒုက္ခမှ လွတ်မြောက်ကြောင်း ကုသိုလ်ပါရမီ များကို ဆည်းပူးခဲ့၍ ဘဝဒုက္ခမှ လွတ်မြောက်လိုသူများ လည်း ရှိကြပေသည်။ ဤကဲ့သို့ ဘဝဒုက္ခမှ လွတ်မြောက်လို သူတို့သည် (၃)မျိုး ရှိကြပေသည်။

ထို(၃)မျိုးတို့တွင် ယောဂီ၄ရင်ထန်သည် အသက်အရွယ်ကလည်း ငယ်သေးသူဖြစ်ပေသည်။ ထင်ရှားသည့် ရောဂါဝေဒနာများလည်း မရှိမှီ၍ ကျန်းမာနေသူလည်း ဖြစ်ပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ ၄ရင်ထန်သည် ရှေးရှေး ဘဝများက ဘဝဒုက္ခမှ လွတ်မြောက်ကြောင်း ကုသိုလ်ပါရမီများကို ဆည်းပူးခဲ့သူ ဖြစ်သည်ဟူ၍ ဆိုရပေသည်။

(၁) အသက်အရွယ် ငယ်သူတို့သည် အားအင်သန်စွမ်း၍ ခန္ဓာကိုယ် ခန့်ကျန်း နေကြသောကြောင့် ခန္ဓာကိုယ်၏ ဒုက္ခ၊ ဘဝဒုက္ခကို သိတာ နည်းကြပေသည်။ အသက်အရွယ် ကြီးရင့် အိုမင်းမစွမ်း ဖြစ်လာသူတို့ သည် မျက်စိမှုန်၊ နားမကြား၊ သွားကျိုး၊ အရေတွန့်လိပ်၊ အားအင် ကလည်း ကုန်ခန်းနေကြသဖြင့် ထရပ်ငံပန်း၊ ထိုင်ရ ပင်ပန်း၊ သွားလာ

လှုပ်ရှားရတာ ပင်ပန်းလျက် ရှိကြပေသည်။ ထို့ကြောင့် ခန္ဓာ၏ဒုက္ခ၊ ဘဝ၏ ဒုက္ခများကို အထူးသိလာကြပေသည်။ ဘဝဒုက္ခမှ လွတ်လို ကြပေသည်။

(၂) အနာရောဂါကင်း၍ ကျန်းမာခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသူတို့သည် ခန္ဓာ၏ ဒုက္ခ၊ ဘဝ၏ဒုက္ခကိုသိတာ နည်းကြပေသည်။ ပြင်းထန်သော ရောဂါ ဝေဒနာဆိုးများကို ခံစားနေရသူတို့သည် တစ်နေ့၊ တစ်ရက်၊ တစ်နာရီ၊ တစ်ခဏလေးမျှ သက်သာခွင့်မရ၊ ချမ်းသာခွင့် မရကြ၍ ခန္ဓာ၏ဒုက္ခ၊ ဘဝ၏ဒုက္ခကို အထူးသိလာကြပေသည်။ ဘဝဒုက္ခမှ လွတ်မြောက် လိုကြပေသည်။

(၃) ရှေးရှေးဘဝါဘဝများက ဘဝဒုက္ခမှ လွတ်မြောက်ကြောင်း ပါရမီကုသိုလ်များကို မဆည်းပူးခဲ့သူတို့သည် ဘဝ၏ဒုက္ခကို သိတာ နည်းကြပေသည်။ ရှေးရှေးဘဝါဘဝများက ဘဝဒုက္ခမှ လွတ် မြောက်ကြောင်း ပါရမီကုသိုလ်များကို ဆည်းပူးခဲ့သူတို့သည် ဘဝဒုက္ခမှ လွတ်မြောက်လိုကြပေသည်။

ထို (၃)မျိုးတို့တွင် ငုရင်ထန်၏ ဘဝဒုက္ခမှ လွတ်မြောက်လိုခြင်း သည် အသက်အရွယ်ကြီးရင့်၍ အိုမင်းမစွမ်းဖြစ်သဖြင့် ဘဝဒုက္ခမှလွတ် မြောက်လိုခြင်းလည်း မဟုတ်ပေ။ ပြင်းထန်သော ရောဂါဝေဒနာဆိုးများ ၏ ဒဏ်ကို ခံနေရ၍ ဘဝဒုက္ခမှ လွတ်မြောက်လိုခြင်းလည်း မဟုတ် ပေ။ ရှေးရှေး ဘဝါဘဝများက ဘဝဒုက္ခတို့မှ လွတ်မြောက်ကြောင်း ကုသိုလ်ပါရမီများကို ဆည်းပူးခဲ့၍သာ ဘဝဒုက္ခမှ လွတ်မြောက်လိုခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုရပေသည်။

ဘဝဒုက္ခဆိုသည်မှာ ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း ဘဝဒုက္ခ၊ စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ဘဝဒုက္ခတို့ ဖြစ်ကြပေသည်။ ထို ဘဝဒုက္ခတို့မှ လွတ်မြောက်လိုသော

ဘဝဒုက္ခမှလွတ်မြောက်လိုသူ အမေရိကန်၌နေသူ

၁၆၁

ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သတိပဋ္ဌာန်တရား (၄)ပါးဖြင့် ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ကြရပေသည်။

သတိပဋ္ဌာန်ဝိပဿနာတရားအားထုတ်ဖို့ရာ အခွင့်အခါရခဲပုံ

သတိပဋ္ဌာန်တရား (၄)ပါးဖြင့် ဝိပဿနာတရား ပွားများအားထုတ်ခြင်း အလုပ်ကို လူဖြစ်နေသည့်အခိုက်မှာသာ အားထုတ်လို့ ရကြပေသည်။ လူပင် ဖြစ်ရပါသော်လည်း အသက်မရှင်တော့လျှင် အားထုတ်၍ မရကြတော့ပေ။ အသက်ရှင်နေသည့် အခိုက်မှာသာ အားထုတ်လို့ ရကြပေသည်။

အသက်ပင် ရှင်နေပါသော်လည်း သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာတရားများ မထွန်းကားသည့် အခိုက်မှာ အားထုတ်လို့ မရကြပေ။ သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာတရား ထွန်းကားလာသည့် အခိုက်မှာသာ အားထုတ်လို့ ရကြပေသည်။ သာသနာတော်ကြီးနှင့် တွေ့ကြုံရသည့် အခိုက်မှာသာ အားထုတ်လို့ ရကြပေသည်။ ဤကဲ့သို့ သတိပဋ္ဌာန်တရား (၄)ပါးဖြင့် ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ဖို့ရာ အခွင့်အခါကို အလွန်ပင်ရခဲကြပေသည်။

သတိပဋ္ဌာန်တရား (၄)ပါးဖြင့် ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ခြင်း အလုပ်ကို မိမိတို့ လူဖြစ်နေသည့် အခိုက်မှာသာ အားထုတ်လို့ ရကြပေသည်။ ငရဲဘုံဘဝမှာ၊ တိရစ္ဆာန်ဘုံဘဝမှာ၊ ပြိတ္တာဘုံဘဝမှာ ဖြစ်နေရသည့် အခိုက်၊ ရုပ်သာရှိ၍ နာမ်မရှိသည့် အသည်သတ်ဘုံဘဝမှာ ဖြစ်နေရသည့် အခိုက်၊ သာသနာမရှိသည့် ပစ္ဆန္တရာဇ်အရပ်မှာ ဖြစ်နေရသည့်အခိုက်၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဖြစ်နေရသည့်အခိုက်၊ ဆွံ့အ ချို့တဲ့ ပညာမဲ့သည့် ဘဝမှာ ဖြစ်နေရသည့်အခိုက်၊ သာသနာပအခါမှာ လူဖြစ်နေရသည့်အခိုက်တို့၌ သတိပဋ္ဌာန်တရား (၄)ပါးဖြင့် ဝိပဿနာတရားကို အားထုတ်လို့ မရကြပေ။ ဤကဲ့သို့လည်း အားထုတ်ဖို့ရာ အခွင့်အခါကို အလွန်ပင် ရခဲကြပေသည်။

ရနိုင်ခဲ့သည့် အခွင့်အခါများကို ရနေသည့်အခိုက်မှာ သတိပဋ္ဌာန်တရား (၄)ပါးဖြင့် ဝိပဿနာတရား ပွားများအားထုတ်ခြင်းသည် ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း ဘဝဒုက္ခနှင့် စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ဘဝဒုက္ခတို့မှ အပြီးတိုင် လွတ်မြောက်သွားဖို့ရာ တစ်ကြောင်းတည်းသော အကျင့်လမ်းစဉ်ဖြစ်သည် ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော် မူခဲ့ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဘဝဒုက္ခမှ လွတ်မြောက်လိုသူတို့သည် သတိပဋ္ဌာန်တရား (၄)ပါးဖြင့် ဝိပဿနာတရား ပွားများအားထုတ်ကြရပေသည်။

သတိပဋ္ဌာန်တရား (၄)ပါးဖြင့် ဝိပဿနာရှုမှတ်ပွားများပုံ

၁။ သွား၊ ရပ်၊ ထိုင်၊ လျောင်း၊ ကွေး၊ ဆန့် စသော မိမိ၏ ကိုယ်အမူအရာများ ဖြစ်တိုင်း၊ ဖြစ်တိုင်းကို သိအောင် သတိကပ်၍ ရှုမှတ်နေခြင်းသည် ကာယာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်ဖြင့် ဝိပဿနာတရား ရှုမှတ်ပွားများနေခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ကိုယ်အမူအရာ၊ ဖြစ်တိုင်းမှာ၊ မှန်စွာသိရမည်။

၂။ နာ၊ ကျင်၊ ကိုက်၊ ခဲခြင်း စသော ဆိုးသည့်ဒုက္ခဝေဒနာ၊ စိတ်ချမ်းသာ ကိုယ်ချမ်းသာ ဖြစ်ခြင်းဟူသော သုခဝေဒနာ၊ ဆင်းရဲလည်းမဟုတ် ချမ်းသာလည်းမဟုတ် အလယ်အလတ်ဖြစ်သည့် ဥပေက္ခာဝေဒနာများ မိမိ၏ ခန္ဓာကိုယ်မှာ ဖြစ်ပေါ်လာသောအခါ ဒုက္ခဝေဒနာကို နာတယ်၊ ကျင်တယ်၊ ဆင်းရဲတယ်၊ သုခဝေဒနာကို ချမ်းသာတယ် စသည်ဖြင့် ဝေဒနာများကို သိအောင် သတိကပ်၍ ရှုမှတ်ပေးနေခြင်းသည် ဝေဒနာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်ဖြင့် ဝိပဿနာတရား ရှုမှတ်ပွားများနေခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ကောင်းဆိုးလတ်ပါ၊ ဝေဒနာ၊ ပေါ်တာသိရမည်။

ဘဝဒုက္ခမှလွတ်မြောက်လိုသူ အမေရိကန်၌နေသူ ၁၆၃

၃။ လိုချင်တပ်မက်ခြင်း လောဘနှင့်တကွ ဖြစ်သောစိတ်၊ စိတ်ဆိုး အမျက်ထွက်ခြင်း ဒေါသနှင့်တကွ ဖြစ်သောစိတ် စသည်ဖြင့် မိမိ၏ စိတ်အမူအရာများကို သိအောင် သတိကပ်၍ ရှုမှတ်နေခြင်းသည် စိတ္တာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်ဖြင့် ဝိပဿနာ ရှုမှတ်ပွားများနေခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ စိတ်အမူအရာ၊ ဖြစ်တိုင်းမှာ၊ မှန်စွာသိရမည်။

၄။ မြင်ရသည့်သဘော၊ ကြားရသည့်သဘော၊ နံရသည့်သဘော စသည် များကို မြင်ကာမျှမတ္တမှာ တည်အောင်၊ ကြားကာမျှမတ္တမှာတည်အောင်၊ နံကာမျှမတ္တမှာ တည်အောင် သတိကပ်၍ ရှုမှတ်နေခြင်းသည် ဓမ္မာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန်ဖြင့် ဝိပဿနာ ရှုမှတ်ပွားများနေခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ သဘောတရား၊ ထင်ပေါ်ငြား၊ ပိုင်းခြားသိရမည်။

ဤကဲ့သို့ သတိပဋ္ဌာန်တရား (၄)ပါးဖြင့် ဝိပဿနာတရား ရှုမှတ် ပွားများ အားထုတ်နေသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဝိပဿနာ သမာဓိဉာဏ်များ ရင့်ကျက်ပြည့်စုံလာသောအခါ ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း ဘဝဒုက္ခ၊ စိတ်ဆင်းရဲ ခြင်း ဘဝဒုက္ခတို့မှ အပြီးတိုင် လွတ်မြောက်သွားကြမည် ဖြစ်ပေသည်။ ယင်းဘဝဒုက္ခတို့မှ အပြီးတိုင်လွတ်မြောက်ရာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာသို့ ရောက် သွားကြမည် ဖြစ်ပေသည်။

သဒ္ဓမ္မရံသီရိပိသာဆရာတော်

အနိစ္စဒုက္ခသိလျက် အနတ္တအသိခက်

ဆရာတော်တို့ကို ဥရောပနိုင်ငံ၊ ကနေဒါနိုင်ငံ၊ အမေရိကန်နိုင်ငံများက တရားဟော တရားပြ ပင့်ကြသဖြင့် ဆရာတော်နှင့် ဦးတင်ဦးလှိုင်တို့သည် ၁၃၅၈-ခု၊ တန်ခူးလဆန်း (၅)ရက် (၁၂-၄-၉၇) စနေနေ့မှ စ၍ ရန်ကုန်မှ ပြည်ပသာသနာအတွက် ခရီးထွက်ခဲ့ကြပါသည်။

ဥရောပနိုင်ငံ၊ ကနေဒါနိုင်ငံတို့၌ တရားဟော တရားပြ ဆောင်ရွက်ကြပြီးသောအခါ အမေရိကန်နိုင်ငံ ကယ်လီဖိုးနီးယားပြည်နယ်၊ တောရင့်မြို့မှ ဖောင် မိသားစုတို့က ပင့်လျှောက်ချက်အရ ၁၃၅၉-ခု၊ နယုန်လဆုတ် (၅)ရက် (၂၅-၆-၉၇) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့မှစ၍ နယုန်လဆုတ် (၁၄)ရက် (၄-၇-၉၇) သောကြာနေ့အထိ ရေးဗားဆိုက်-သကျမုနီရိပ်သာ၌ (၁၀)ရက် တရားစခန်းဖွင့်၍ တရားဟော တရားပြ ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။

နေ့စဉ် နံနက် (၈)နာရီမှ (၁၀)နာရီအထိ တရားစစ်ပေးရပါသည်။ ည (၇)နာရီမှစ၍ (၈)နာရီခွဲအထိ တရားဟောပေးရပါသည်။ တရားစစ်ပေးသောအခါ ယောဂီများက သူတို့သိလိုရာများကို မေးလျှောက်ကြပါသည်။ အသက် (၄၄)နှစ်ရှိ ဝမ်းထရောင် အမည်ရှိသူ အမျိုးသမီးယောဂီက လျှောက်ထားသည်မှာ သူသည် အနိစ္စနှင့်ဒုက္ခကိုတော့သိပါသည်။ အနတ္တကိုတော့ မသိပါ။ အနတ္တကို ဘယ်လို သိရပါမလဲဟု လျှောက်ထားပါသည်။

အနိစ္စဒုက္ခသိလျက် အနတ္တအသိခက်

၁၆၅

ဝိပဿနာတရား အားထုတ်၍ ဝိပဿနာဉာဏ်များ ရင့်ကျက်လာသောအခါ အနတ္တကို မြင်သိနိုင်ပါသည် စသည်ဖြင့် ဖြေကြားပေးလိုက်ရပါသည်။

ဝိပဿနာတရား အားထုတ်၍ သမ္မသနဉာဏ်သို့ ရောက်လာသောအခါ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခတို့ကို သုံးသပ်သောအားဖြင့် မြင်သိပြီးလျှင် အနတ္တကိုလည်း မြင်သိနိုင်ကြပေသည်။ ဝိပဿနာတရား အားထုတ်၍ ဘင်္ဂဉာဏ်သို့ ရောက်လာသောအခါ အနိစ္စလက္ခဏာစစ်၊ ဒုက္ခလက္ခဏာစစ်တို့ကို မြင်သိပြီးလျှင် အနတ္တလက္ခဏာစစ်ကိုလည်း မြင်သိနိုင်ကြပေသည်။

သမ္မသနဉာဏ်သို့ ရောက်ရှိဖို့ရာမှာ ရှေးဦးစွာ နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ်နှင့် ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်များဖြစ်အောင် အားထုတ်ကြရပါသည်။ ထို့နောက် သမ္မသနဉာဏ်သို့ ရောက်လာကြပါသည်။ ကျေးဇူးတော်ရှင်မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး ညွှန်ပြသည့်နည်းဖြင့် ဝိပဿနာတရားအားထုတ်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ထိုင်၍ တရားရှုမှတ်ကြရာ၌ ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ်၊ ထိုင်တယ်၊ ထိတယ် စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်ကြရပါသည်။

သမာဓိဉာဏ်များ မဖြစ်သေးမီမှာတော့ မည်သို့မျှ ထူးခြားစွာ မသိကြရပေ။ သမာဓိဉာဏ်များ ဖြစ်လာသောအခါ ဖောင်းတယ်လို့ ရှုမှတ်လိုက်လျှင် ဖောင်းနေတာကတခြား၊ မှတ်သိလိုက်တာကတခြား၊ ပိန်တယ်လို့ ရှုမှတ်လိုက်လျှင် ပိန်နေတာကတခြား၊ မှတ်သိလိုက်တာကတခြား၊ ထိုင်တယ်လို့ ရှုမှတ်လိုက်လျှင် ထိုင်နေတာကတခြား၊ မှတ်သိလိုက်တာကတခြား၊ ထိတယ်လို့ ရှုမှတ်လိုက်လျှင် ထိနေတာကတခြား၊ မှတ်သိလိုက်တာက တခြား ဟု တစ်ခုစီ တစ်ခုစီကွဲပြား၍ သိလာကြပေသည်။

ဖောင်းတာ၊ ပိန်တာ၊ ထိုင်တာ၊ ထိတာတို့က မသိတတ်တဲ့အတွက် ကြောင့် ရုပ်တရား ဖြစ်ပေသည်။ ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ်၊ ထိုင်တယ်၊

ထိတယ်လို့ မှတ်သိ မှတ်သိလိုက်တာက သိတတ်တဲ့အတွက်ကြောင့် နာမ်တရား ဖြစ်ပေသည်။ ဤကဲ့သို့ နာမ်တရားနှင့် ရုပ်တရား နှစ်ပါးကို ခွဲခြား၍ သိလာခြင်းသည် (ယောဂီသန္တာန်၌) နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ် ဖြစ်လာခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

ထို့နောက် ဆက်ကာ ဆက်ကာ ရှုမှတ်၍ သမာဓိဉာဏ်များ တစ်ဆင့် ရင့်ကျက် အားရှိထက်သန်လာသောအခါ ရှုမှတ်နေရင်း ရှုမှတ်နေရင်းနှင့်ပင် ဖောင်းတာ၊ ပိန်တာ၊ ထိုင်တာ၊ ထိတာတို့က ရှေ့ကပေါ်ပေါ်ပေးနေလို့ မှတ်သိစိတ်က နောက်က လိုက်၍ လိုက်၍ ရှုမှတ်နေရတာ ဖြစ်ပေသည် ဟု သိလာကြပေသည်။ ဖောင်းတာ၊ ပိန်တာ၊ ထိုင်တာ၊ ထိတာတို့က (အာရုံ) အကြောင်းတရား ဖြစ်ပေသည်။ မှတ်သိစိတ်များက အကျိုးတရားဖြစ်ပေသည်ဟု ရှုမှတ်နေရင်း ရှုမှတ် နေရင်းပင် အကြောင်းနှင့် အကျိုးကို သိလာတတ်ကြပေသည်။ ဤကဲ့ သို့ အကြောင်းအကျိုးကို သိလာခြင်းသည် (ယောဂီသန္တာန်၌) ပစ္စယပရိဂ္ဂဟ ဉာဏ် ဖြစ်လာခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

ဆက်ကာ ဆက်ကာ အားထုတ်၍ သမာဓိဉာဏ်များ တစ်ဆင့် ရင့်ကျက် အားရှိထက်သန်လာသောအခါ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တလို့ သုံးသပ်ဆင်ခြင်၍ သိသော သမ္မသနဉာဏ်သို့ ရောက်လာကြပေသည်။ သမ္မသနဉာဏ်သို့ ရောက်လာကြသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ရှေ့က ဆည်းပူးခဲ့သည့် သမထအခြေခံ မရှိခဲ့သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဆင်းရဲဒုက္ခအမျိုးမျိုးတို့နှင့် တွေ့ကြရပေသည်။

ရှေ့က သမထအခြေခံမရှိခဲ့မှု၍ သမ္မသနဉာဏ်သို့ ရောက်လာ သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ထိုင်၍ ရှုမှတ်ကြရာ၌ ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ်၊ ထိုင်တယ်၊ ထိတယ် စသည်ဖြင့်ရှုမှတ်လို့ မကြာမီမှာပင် နာတာ၊ ကျင်တာ၊ အောင့်တာ၊ ကိုက်ခဲတာ၊ မူးတာ၊ ယားတာ၊ အော့ချင်အန်ချင်ရှိ တာ၊ ဖိတာ၊ လေးတာ၊ တင်းကြပ်တာ၊ ယိမ်းယိုင်တာ စသည့်ဆင်းရဲခြင်း

ဒုက္ခဝေဒနာများ ဖြစ်ပေါ်လာကြပေသည်။ ကိုယ်ဆင်းရဲ၊ စိတ်ဆင်းရဲ ဖြစ်ကြရပေသည်။

ဤ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးသည် ဒုက္ခတုံး၊ ဒုက္ခခဲကြီးပါတကားဟု သုံးသပ်ဆင်ခြင်၍ ဒုက္ခကိုသိလာကြပေသည်။

ထိုဆင်းရဲခြင်း ဒုက္ခဝေဒနာများသည်လည်း ယခုနာလိုက်၊ ယခုကျင်လိုက်၊ ယခုယားလိုက်၊ ယခုတင်းကြပ်လိုက်၊ ယခုသက်သာလိုက်၊ ယခုတိုးနာလိုက် စသည်ဖြင့် အမျိုးအမျိုးပြောင်းလဲနေတာကို တွေ့သိကြရ ပေသည်။ ယင်းကဲ့သို့ အမျိုးမျိုးပြောင်းလဲနေသည်ကို တွေ့သိရသဖြင့် ထိုဆင်းရဲခြင်း ဒုက္ခဝေဒနာတို့သည်လည်း မမြဲခြင်းအနိစ္စ ဖြစ်ပေသည်ဟု မမြဲခြင်းအနိစ္စကို သိလာကြပေသည်။

မိမိတို့ ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ကြသည်မှာ ဆင်းရဲဒုက္ခတို့မှ လွတ်ကင်းရအောင် အားထုတ်ကြတာ ဖြစ်ပေသည်။ ကိုယ်ချမ်းသာ၊ စိတ်ချမ်းသာများ ရရှိအောင် အားထုတ်ကြတာ ဖြစ်ပေသည်။ ယခုတော့ ကိုယ်ဖြစ်ချင်သည့်အတိုင်း ဖြစ်လို့မရပေ။ ဆင်းရဲခြင်းဒုက္ခများ နှင့်သာ တွေ့နေကြရပေသည်။ ဤခန္ဓာကိုယ်သည် ကိုယ်ဖြစ်ချင်သလို ဖြစ်လို့ မရ၊ ကိုယ်အစိုးမရတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးပါတကားဟု အစိုးမရသည့် အနတ္တကို သိလာကြပေသည်။

ဤကဲ့သို့ ဝိပဿနာတရားအားထုတ်၍ သမ္မသနဉာဏ်သို့ ရောက် လာသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဒုက္ခကိုသုံးသပ်ဆင်ခြင်၍ ရှေ့ဦးစွာ သိပြီးလျှင် အနိစ္စကိုလည်း သိလာကြပေသည်။ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခတို့ကို သိ ပြီးလျှင် အနတ္တကိုလည်း သုံးသပ်ဆင်ခြင်၍ သိလာကြပေသည်။

ဆက်ကာ ဆက်ကာ ရှုမှတ်၍ သမာဓိဉာဏ်များ တစ်ဆင့်ရင့် ကျက် အားရှိထက်သန်လာ၍ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်သို့ ရောက်လာသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ် စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်လိုက်သောခါ ဖောင်းစနှင့် ဖောင်းဆုံး၊ ပိန်စနှင့် ပိန်ဆုံးများကို တွေ့သိလာတတ်ကြပေ

၁၆၈

သိကောင်းစရာ ဓမ္မပဒေသာ

သည်။ ဖောင်းစက ဖြစ်တာ၊ ဖောင်းဆုံးကပျက်တာ ဖြစ်ပေသည်။
ပိန်စက ဖြစ်တာ၊ ပိန်ဆုံးက ပျက်တာဖြစ်ပေသည်ဟု ဖြစ်ပျက်ကို သိ
လာကြပေသည်။

ဆက်ကာ ဆက်ကာ ရှုမှတ်၍ သမာဓိဉာဏ်များ တစ်ဆင့်ရင့်
ကျက်အားရှိထက်သန်လာ၍ ဘင်္ဂဉာဏ်သို့ ရောက်ရှိလာသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်
တို့သည် ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ်စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်လိုက်သောအခါ
ဖောင်းစနှင့် ပိန်စတို့ မထင်ရှားတော့ပါဘဲ ဖောင်းဆုံးနှင့် ပိန်ဆုံးတို့သည်
သာ ထင်ရှားလာကြပေတော့သည်။ ဖောင်းဆုံးနှင့် ပိန်ဆုံးတို့မှာ ကုန်ပျက်
ကုန်ပျက်သွားတာကို တွေ့သိလာကြပေသည်။

ဆက်ကာ ဆက်ကာ ရှုမှတ်၍ သမာဓိဉာဏ်များတစ်ဆင့် ရင့်ကျက်
အားရှိထက်သန်လာသောအခါ ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ်စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်
လိုက်သော် ဖောင်းသည်၊ ပိန်သည့် ရုပ်တရားများ ကုန်ပျက် ကုန်ပျက်
သွားသည်ကို တွေ့သိပြီးသည့်အပြင် ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ်ဟု ရှုမှတ်
လိုက်သည့် မှတ်သိစိတ် နာမ်တရားများပါ ကုန်ပျက် ကုန်ပျက်သွားသည်
များကိုပါ တွေ့သိလာကြပေသည်။

ဤကဲ့သို့ ဝိပဿနာတရား ရှုမှတ်၍ အပျက်ကိုမြင်သည့် ဘင်္ဂဉာဏ်
သို့ ရောက်လာသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဖောင်းသည်၊ ပိန်သည့်
ရုပ်တရားများလည်း မမြဲခြင်း အနိစ္စ၊ မှတ်သိစိတ် နာမ်တရားများလည်း
မမြဲခြင်းအနိစ္စဟု သိလာကြပေသည်။

ဘင်္ဂဉာဏ် ရင့်သန်လာသည်နှင့်အမျှ ရှုမှတ်လိုက်တိုင်း ကုန်ပျက်
ကုန်ပျက်သည်များက အလွန်လျင်မြန်လှ၍ နှိပ်စက်နေသကဲ့သို့ ဖြစ်သဖြင့်
ဆင်းရဲခြင်း ဒုက္ခဟု သိလာကြပေသည်။ ဤကဲ့သို့ ကုန်ပျက်နှိပ်စက်
နေသည့် ဆင်းရဲဒုက္ခများကို မည်ကဲ့သို့မှ ကာကွယ်တားဆီးလို့မရ။
သူ့သဘောအတိုင်း ကုန်ပျက် နှိပ်စက်နေ၍ ကိုယ်အစိုးမရခြင်း အနတ္တ
ဟုလည်း သိလာကြပေသည်။

အနိစ္စဒုက္ခသိလျက် အနတ္တအသိခက်

၁၆၉

အပျက်မြင်သည့် ဘင်္ဂဉာဏ်သို့ ရောက်လာသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ကုန်ပျက်နေသည့် အနိစ္စ လက္ခဏာစစ်တစ်ခုကို မြင်သွားပြီးသောအခါ ဒုက္ခလက္ခဏာစစ် အနတ္တလက္ခဏာစစ်များကို ဆက်လက်၍ မြင်သွားကြသည်သာ ဖြစ်ပေသည်။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ လက္ခဏာစစ်တွင်၊ တစ်ခုမြင်၊ အကုန်ပင် သိတော့သည်။

ဤကဲ့သို့ ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သမ္မသနဉာဏ်သို့ ရောက်လာသောအခါ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ တို့ကို သုံးသပ်ဆင်ခြင်၍ သိကြရပေသည်။ ဘင်္ဂဉာဏ်သို့ ရောက်လာသောအခါ အနိစ္စ လက္ခဏာစစ်၊ ဒုက္ခလက္ခဏာစစ်၊ အနတ္တလက္ခဏာစစ်တို့ကို တွေ့သိကြရပေသည်။

သို့ဖြစ်၍ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခတို့ကိုသိပြီးလျှင် အသိခက်သော အနတ္တကိုပါ သိလိုသော အမျိုးကောင်းသား၊ အမျိုးကောင်းသမီးတို့သည် သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာတရားကို ပွားများအားထုတ်ကြရမည် ဖြစ်ပေသည်။

သဒ္ဓမ္မရုံသီရိပိသာဆရာတော်

လေလာ လျှောက်ထားရာ သိကောင်းစရာ

ပြင်သစ်နိုင်ငံ သကျမုနိရိပ်သာမှ ဘုန်းတော်ကြီး ဦးဝိဇယက ပင့်လျှောက်သဖြင့် ဆရာတော်နှင့် ဦးတင်ဦးလှိုင်တို့သည် ၁၃၅၈-ခု၊ တန်ခူးလဆန်း (၅)ရက် (၁၂-၄-၉၇) စနေနေ့မှစ၍ ပြည်ပသာသနာ အတွက် ခရီးထွက်ခဲ့ကြပါသည်။ ခရီးစဉ်အရ ရန်ကုန်မှ ဘန်ကောက်၊ ဘန်ကောက်မှ ပြင်သစ်၊ ပြင်သစ်မှ နယ်သာလင်း၊ နယ်သာလင်း-အော်စင်ဒရက် တရားစခန်းမှ အီတလီနိုင်ငံ ကရိုမိုလီနို တရားစခန်းသို့ ကြွလာခဲ့ကြပါသည်။ တရားစခန်း၌ ယောဂီ (၂၅)ယောက်တို့ ဝင်ရောက် အားထုတ်ကြပါသည်။

အီတလီနိုင်ငံ ကရိုမိုလီနို တရားစခန်း၌ ၁၃၅၉-ခု၊ တန်ခူးလဆုတ် (၉)ရက် (၁-၅-၉၇) ကြာသပတေးနေ့မှစ၍ ဆရာတော်နှင့် ဦးဝိဇယ၊ ဦးတင်ဦးလှိုင်တို့သည် (၇)ရက် တရားစခန်းဖွင့်ကာ တရားဟော တရားပြ ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ နေ့စဉ် နံနက် (၅)နာရီတွင် ယောဂီ များအား ရှစ်ပါးသီလ ပေးပြီးလျှင် ယောဂီများနှင့်အတူ (၆)နာရီအထိ တရားထိုင်ကြပါသည်။

ညနေ (၃)နာရီမှ (၆)နာရီအထိ တရားစစ်ပေးရပါသည်။ ည (၇)နာရီခွဲမှ (၈)နာရီ (၄၅)မိနစ်အထိ တစ်ခါတစ်ရံ (၉)နာရီအထိ တရားဟောပေးရပါသည်။ နေ့စဉ် ညနေ (၃)နာရီမှ (၆)နာရီအထိ တရားစစ်ပေးရာတွင် ယောဂီများက လျှောက်ထားစရာများကို မေးလျှောက် ကြပါသည်။ ဤကဲ့သို့ လျှောက်ထားကြသော မေးခွန်းများကို ဖြေကြား

ပေးရပါသည်။ ဦးတင်ဦးလှိုင်က အင်္ဂလိပ်လို ဘာသာပြန်ပေးပါသည်။
အိတလီလူမျိုး ရိုဘက်တိုက အိတလီလို ဘာသာပြန်ပေးပါသည်။

ဤကဲ့သို့ မေးခွန်းများကို မေးလျှောက်ကြရာတွင် အသက်
(၄၇)နှစ်ရှိ လေလာအမည်ရှိသူ အိတလီအမျိုးသမီးယောဂီက လျှောက်
ထားသည်မှာ သူ တရားအားထုတ်ခဲ့သည်မှာ (၇)နှစ် ရှိသွားပြီး ဖြစ်ပါ
သည်။ သူ ဝိပဿနာတရား အားထုတ်ရာ တစ်ခါတစ်ခါမှာ သူ၏သမာဓိ
ကို အရှည်တည်တံ့အောင် ထိန်းထားလို့ ရပါသည်။ တစ်ခါတစ်ခါမှာ
သူ၏သမာဓိကို အရှည်တည်တံ့အောင် ထိန်းထားလို့မရပါ။ မကြာခဏ
ပျက်ပြယ်သွားတတ်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်းမှာ ဘာကြောင့်ပါလဲ
ဟု မေးလျှောက်ပါသည်။

ဝိပဿနာတရား ရှုမှတ်ပွားများ အားထုတ်ရာတွင် စိတ်တည်ငြိမ်
မှု သမာဓိဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းများကို ရရှိသောအခါ မိမိ၏သမာဓိ
ကို အရှည်တည်တံ့အောင် ထိန်းထားလို့ ရရှိနိုင်ကြပေသည်။ စိတ်တည်
ငြိမ်မှု သမာဓိဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းများကို မရရှိသောအခါမှာ မိမိ၏
သမာဓိကို အရှည်တည်တံ့အောင် ထိန်းထားလို့ မရရှိနိုင်ကြပေဟု ရှေး
ဦးစွာ ဖြေကြားပေးလိုက်ရပါသည်။

ထို့နောက်မှ စိတ်တည်ငြိမ်မှု သမာဓိဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း
တရားများကို ရှင်းပြပေးပါသည်။ ဝိပဿနာတရား ရှုမှတ်ဆဲခဏ၌
စိတ်တည်ငြိမ်မှုသမာဓိ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းများမှာ-

- (၁) ကိုယ်ကျန်းမာ စိတ်ချမ်းသာမှု ရှိသောအခါ
- (၂) သင့်လျော်သည့် အစာအာဟာရများကို မှီဝဲရသောအခါ
- (၃) သင့်လျော်သည့် နေရာအခင်းအရံများကို ရရှိသောအခါ
- (၄) သင့်လျော်သည့် ရာသီဥတု အပူအအေး မျှတမှုကို ရရှိသောအခါ
- (၅) ကိုယ်၌ထားရှိအပ်သော လုံ့လဝီရိယ၊ စိတ်၌ထားရှိအပ်သော လုံ့လ
ဝီရိယတို့ကို မလျော့မတင်း ပုံမှန်ထားရှိနိုင်သောအခါ။

ဤအခါ ဤအကြောင်းတို့သည် မိမိ၏သမာဓိကို အရှည်တည်တံ့အောင် ထိန်းထားနိုင်သည့် အကြောင်းတို့ ဖြစ်ကြပေသည်။

မိမိ၏ သမာဓိကို အရှည်တည်တံ့အောင် ထိန်းထားလို့ မရခြင်းသည် ယခုပြဆိုခဲ့ပြီးသော စိတ်တည်ငြိမ်မှု သမာဓိဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းများကို မရရှိသောကြောင့်ပင်ဖြစ်ပေသည်။ ကိုယ်ကျန်းမာ၊ စိတ်ချမ်းသာမှု မရှိခြင်း၊ မသင့်လျော်သည့် အစာအာဟာရကို မှီဝဲရခြင်း၊ မသင့်လျော်သည့် နေရထိုင်ခင်းတို့၌ တရားရှုမှတ်ရခြင်း၊ မသင့်လျော်သည့် အအေးအပူ မမျှတသည့် အချိန်ကာလ၊ အရပ်ဒေသများ၌ နေထိုင်၍ တရားရှုမှတ်ရခြင်းဟူသော အကြောင်းများကြောင့်လည်း မိမိ၏ သမာဓိကို အရှည်တည်တံ့အောင် ထိန်းထားလို့ မရနိုင်ခြင်း ဖြစ်ကြပေသည်။

ကိုယ်၌ ထားအပ်သော လုံ့လဝီရိယက လွန်ကဲနေခြင်း (သို့မဟုတ်) လျော့ရဲနေခြင်း၊ စိတ်၌ ထားအပ်သော လုံ့လဝီရိယက လွန်ကဲနေခြင်း (သို့မဟုတ်) လျော့ရဲနေခြင်း ဟူသော အကြောင်းများကြောင့်လည်း မိမိ၏ သမာဓိကို အရှည်တည်တံ့အောင် ထိန်းထားလို့ မရနိုင်ခြင်း ဖြစ်ကြပေသည် ဟု ရှင်းပြပေးခဲ့ရပါသည်။

ထို့နောက် အီတလီအမျိုးသမီး လေလာက လျှောက်ထားပြန်သည်မှာ အကြောင်းနှင့် အကျိုး သိသည့် ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်အကြောင်းကို လျှောက်ထားပါသည်။ နေရောင်က လင်းနေပြီ ဖြစ်သောအခါ တရားစခန်း၌ ထွန်းထားသော လျှပ်စစ်မီးကို သူမြင်ရသဖြင့် ထိုလျှပ်စစ်မီးကို သွားပိတ်ချင်သည့်စိတ် ဖြစ်လာတာကို သူ သိပါသည်။ ထို့နောက် လျှပ်စစ်မီးကို သွား၍ ပိတ်လိုက်ပါသည်။ အဲဒါ အကြောင်းအကျိုးကို သိတာ မှန်ပါရဲ့လားဟု လျှောက်ထားပါသည်။

ရှုမှတ်မှုပါလျှင် အကြောင်းနှင့် အကျိုးကို ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် သိတာ မှန်ပါတယ်။ နေရောင်လင်းနေပြီဖြစ်၍ လျှပ်စစ်မီးကို ပိတ်ချင်သည့်စိတ် ဖြစ်လာတာကို ပိတ်ချင်တယ်၊ ပိတ်ချင်တယ်လို့ ရှုမှတ်ရပါတယ်။ ထို့နောက် လျှပ်စစ်မီးခလုတ်ကို သွား၍ ပိတ်သည့်အခါမှာလည်း

ပိတ်သည့် ကိုယ်အမူအရာ၊ လက်အမူအရာများကို ပိတ်တယ်၊ ပိတ်တယ် လို့ ရှုမှတ်ရပါတယ်။ ယင်းကဲ့သို့ ရှုမှတ်မှုပါလျှင် ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် အကြောင်းနှင့် အကျိုးကို သိတာ မှန်ပေသည်။

လျှပ်စစ်မီးကို သွားရောက်၍ ပိတ်ပြီးသည့်အခါကျမှ စိတ်ကကြံဆ၍ လျှပ်စစ်မီးကို သွားရောက်၍ ပိတ်ချင်သည့်စိတ်က အကြောင်းတရားပဲ၊ သွားရောက်၍ ပိတ်လိုက်တာက အကျိုးတရားပဲလို့ ကြံဆ၍ အကြောင်း နှင့် အကျိုးကို သိတာကတော့ စိန္တမယဉာဏ်ဖြင့် သိတာ ဖြစ်ပေသည်ဟု ရှင်းပြလိုက်ရပါသည်။

ထို့နောက် လေလာက လျှောက်ထားပြန်သည်မှာ သွားရောက်၍ ပိတ်ရမည့် လျှပ်စစ်မီးသည် အကြောင်းလား၊ အကျိုးလားဟု မေးပြန် ပါသည်။

သွားရောက်ပိတ်ရမည့် လျှပ်စစ်မီးကို မြင်ရသောကြောင့် ထိုလျှပ်စစ် မီးကို ပိတ်ချင်သည့် စိတ် ဖြစ်ပေါ်လာရပေသည်။ လျှပ်စစ်မီးက (အာရုံ) အကြောင်းတရား ဖြစ်ပေသည်။ လျှပ်စစ်မီးကို ပိတ်ချင်သည့် စိတ်က အကျိုးတရားဖြစ်ပေသည်ဟု ဖြေကြားပေးခဲ့ရပါသည်။

အကြောင်းနှင့် အကျိုးကိုသိသော ဝိပဿနာဉာဏ်သည် ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ် ဖြစ်ပေသည်။ ယင်း ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်သည် နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာပုံမှာ ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ညွှန်ပြသောနည်းဖြင့် တရားထိုင်၍ ရှုမှတ် သောအခါ ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ်၊ ထိုင်တယ်၊ ထိတယ် စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်ကြရပေသည်။

ယင်းကဲ့သို့ ရှုမှတ်၍ သမာဓိဉာဏ်များ ဖြစ်လာသောအခါ ဖောင်းတယ်လို့ ရှုမှတ်လိုက်ရင် ဖောင်းနေတာကတခြား၊ မှတ်သိစိတ်က တခြား၊ ပိန်တယ်လို့ ရှုမှတ်လိုက်ရင် ပိန်နေတာကတခြား၊ မှတ်သိစိတ်က တခြား၊ ထိုင်တယ်လို့ ရှုမှတ်လိုက်ရင် ထိုင်နေတာကတခြား၊ မှတ်သိစိတ်က တခြား၊ ထိတယ်လို့ ရှုမှတ်လိုက်ရင် ထိနေတာကတခြား၊ မှတ်သိစိတ်က တခြား ဟူ၍ နှစ်ခုနှစ်ခု ကွဲပြား၍ သိလာကြပေသည်။

ဖောင်းတာ၊ ပိန်တာ၊ ထိုင်တာ၊ ထိတာ တို့က မသိတတ်တဲ့ အတွက်ကြောင့် ရုပ်တရားဖြစ်ပေသည်။ ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ်၊ ထိုင်တယ်၊ ထိတယ်လို့ မှတ်သိ မှတ်သိလိုက်တာက သိတတ်တဲ့အတွက် ကြောင့် နာမ်တရားဖြစ်ပေသည်ဟု သိလာကြပေသည်။ ဤခန္ဓာကိုယ်၌ သိတတ်သည့် နာမ်တရားနှင့် မသိတတ်သည့် ရုပ်တရား ဤနှစ်ပါးပဲ ရှိသည် (ငါကောင်ဆိုတာမရှိ) ဟု နာမ်နှင့် ရုပ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိသော ဉာဏ်သည် နာမရူပပရိစ္ဆေဒဉာဏ် ဖြစ်ပေသည်။

ဆက်ကာ ဆက်ကာ ရှုမှတ်၍ သမာဓိဉာဏ်များ တစ်ဆင့် အားရှိ ထက်သန်လာသောအခါ ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ်၊ ထိုင်တယ်၊ ထိတယ် လို့ ရှုမှတ်နေစဉ်မှာပင် ဖောင်းတာ၊ ပိန်တာ၊ ထိုင်တာ၊ ထိတာတို့က ရှေ့မှ ပေါ်ပေါ်ပေးနေလို့ မှတ်သိစိတ်က နောက်က လိုက်၍ လိုက်၍ မှတ်သိနေရတာ ဖြစ်ပေသည်။ ရှေ့က ပေါ်ပေါ်ပေးနေသည့် ဖောင်းတာ၊ ပိန်တာ၊ ထိုင်တာ၊ ထိတာတို့က အကြောင်းတရားဖြစ်ပေသည်။ နောက်က လိုက်၍ မှတ်သိ မှတ်သိ နေတာက အကျိုးတရား ဖြစ်ပေသည်။ ဤကဲ့သို့ အကြောင်းနှင့် အကျိုးကို သိသောဉာဏ်သည် ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ် ဖြစ်ပေသည်။ ဤကဲ့သို့ ရှုမှတ်နေဆဲမှာ သိမှသာ ဝိပဿနာဉာဏ် ဖြစ်ပေသည်။

ဤ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်၌ ထောက်ရာတည်ရာ ရရှိသွားကြ ပေပြီ။ ကောင်းမြတ်သည့် လူ့ပြည်၊ နတ်ပြည်၊ မြဟွာပြည်ဟူသော သုဂတိ ဘုံဘဝများ၌ ဖြစ်ဖို့ရာ မြဲသွားကြပေပြီ။ စူဠသောတာပန် ဖြစ် သွားကြပေပြီဟု အဋ္ဌကထာဆရာများက ဆုံးဖြတ်ပေးခဲ့ကြပါသည်။

အပါယ်တံခါး အပြီးတိုင်ပိတ်သွားသည့် မဟာသောတာပန် ဖြစ်ဖို့ရာ အခြေခံကောင်းကို ရရှိသွားကြပြီ ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အချိန်ရသမျှ ဝိပဿနာတရားကို အားထုတ် နေကြရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

သဒ္ဓမ္မရံသီရိပိသာဆရာတော်